

Edebiyat Defteri

NedameT -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
30 Ağustos 2021 Pazartesi

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

İnsan...!

[italik] ve Yakınınız 'İnsan' lardan..!

Ünlü İSLAM düşünürü Behlül Dana Hazretlerinin çok bilinen bir sözü vardır...!

'Nice Esbap lar Gördüm içinde İNSAN yok.. Nice İNSAN lar Gördüm üstlerinde Esbap yok'

Basitleştireyim...! 'Nice Elbiseler gördüm içinde İNSAN yok... Nice İNSAN lar Gördüm üzerlerinde Elbise yok'

İnsan...! Yaradılmış Canlılar içinde Düşünme yeteneğine sahip ve düşündüğünü uyarlama imkanı olan a verilen İSİM...!

Yaradıldığı günden günümüze kadar geçen merhalede bir çok şeyin üstesinden gelebilme becerisine her ne kadar sahip olabilmişse... kendi kendisini çözebilme konusunda bir arpa boyu bile yol alamamış... zavallı mahluk..!

Öyleki kişiliğindeki anlık değişimler karşısında bile kendi kendisine hayrete düşebilmekte... Bazen bu değişiklikliğini maskeleyen yeteneğide olabildiğince ustalıklarla hayata geçirebilmekte... Ne Garip bir mahluk...!

öyleki Diğer cephede çok anormal algılandığında Hayvanlık etme... hitabınada maruz kalabilmekte... Bi haber olan zavallı hayvanlık aleminde iftira edebilmekte..!

Tutarlılığın eni boyu her ne kadar bilinmezse kendisince Tutarsız gördüğünü anında afaroz edebilmede de oldukça mahir dir... İNSAN..!

İNSAN her ne kadar bir çok konuda başarıyı yakalayabilmişse... Yanlızlık konusu her zaman handi kapını oluşturmuştur... tahammül edemediği yeğane duygu Yanlızlık tır..!

hal böyle oluncada öncelikle aile bazında daha ilerilki safalarda kavim bazında ve daha gelişmiş haliylede Millet Adı altında topluluklar oluşturma mecburiyetinde kalmıştır...

Peki neyi ne kadar halledebilmiştir... ve ne kadar becerebilmiştir... bu yanlızlık handi kapından kurtulma konusunda..!

aldığı mesafe bir piring tanesi boyundadır..!

Asla aksi inkar edilemeyecek olgu İNSAN Ruhü mesafe katetmedikce madden isterse fezada olsun nafile...! Ruhunda taşıdığı Riyakarlığı aşmadıkca Sahtekarlığı alt etmedikce Bencillik ten kurtlumadıkca da Ruhunu ilerilere taşıma sansından yoksun kalmaya mahkum İNSAN..!

Bazen İNSAN lık yapmaya yeltinir... ama malesef ki hayvanlar alemini bile kendisine güldürür..!

Düşünüyorum da bizim anlamadığımız bir lisan la anlaşılan Hayvan lar alemi olumsuz davranışlar karşısında.. birbirlerine İNSAN lık etmenin alemi yok mu derler acaba..!

Güzel İNSAN olabilmenin Gayret ve Azminde olmak Dileklerle...!

28 / 08 / 2007 Kenan SAYIN. [/italik]

Dönsün Dünya..!

[italik] Eti Puf Alayım. :)))

Şaka tabiki... ama söz çıktı bi defa ağızdan elbette ki borcum ödeneceği zaman a kadar.. öderiz bir gün elbett dimi.. :)

Üzölmek.. üzölmek nedir..? öncelikle bunu biraz düşünelim olurmu... biz neden üzölürüz... olur olmaza...

Bu duygumuzu tetikleyen dürtü nedir...! Çoğunkla Kaybetme korkusundan gelir başımıza... sonra olmasını istediğimiz bir şeyin yada bir davranışın isteklerimize mualif olmasından gelir başımıza...

Sevinme diye Şartlandığımızın aksine olan durumlarda da ifade edemediğimiz duyguları tarifte gelir aklımıza..! iyi de bunun bize ne yararı var işin bir de bu boyutu var dimi...

yani üzölenin elde ettiğ kazanım ne..!

elden kaçırıldığı fırsat ne..!

şimdi sen üzöl üzölebildiğın kadar Neyi değıştirebilirsin yada neyi değıştirdin..?

Dünya ya bir de farklı açıdan bakalım yada dünyayı farklı cepheden seyre dalalım.. ve ne gördüğümüzü tahlil edelim...

Farzedelim ki imkanın var ve fezaya çıktın...

Dünyayı gözetledin... söyle bakalım ne göreceksin...?

istersen ben sana söyleyeyim tıpkı dünyadan baktığında AY ın görünen halini yada uzaklardaki yıldız ın parlamasını...!

oysa baktığın Dünya da milyarlarca insan ve sayısını bizim bilemiyeceğimiz kadar canlı var ve bunlar olur olmaza üzölürler..! Aptalca şeylere de Sevinirler..! ve Düşünmezler ki... Asıl Var olandan ve Asıl baki olandan bi haberdirler..!

Yalan olana üzölsen ki ne fayda Sevinsen ki ne fayda...!

İyisimi Boş ver Dönsün Dünya.. :) [/italik]

Goethe (Dünya Klasiklerinden)

[italik] Goethe Nasıl Başardı

“Nefsini Bilen Rabb’ini Bilir” Diyen Şair...

Johann Wolfgang Von Goethe 1749’da Almanya’nın Frankurt şehride doğmuştur.1765’de yani 16 yaşında iken Leibzig Üniversitesi’nde hukuk eğitimine başladı.Bir yandan hukuk okurken diğer yandan şiirler yazmıştır.Hukuk eğitimini bitirdikten sonra bir süre avukatlık yapmıştır.Daha sonra sanata merak salarak şiir ve roman yazmaya başlamıştır.Alman edebiyatının ilk modern şiirlerini Goethe yazmıştır.Şiirlerinde buram buram doğunun gizemi kokar.Sanatçı Stinbach’in yapıtlarına hayran kalarak “Alman Mimarisi Üzerine” isimli bir eserde hazılamıştır.İlk romanı “Genç Werther’in Çektikleri”dir

Goethe dünyanın en büyük şairlerinden birisidir.Şiirlerinde ilâhiliğe ve tavsiyelere çok yer vermiştir.onun hayatındaki iki isim çok önemli yer tutmuştur:Herder ve Schiller.johann Jon Herder ile olan dostluğunda Goethe ilahiliğe biraz daha yaklaşmıştır.1770’in yazında Herder geçirdiği bir hastalık sonucu amelyet olmuştur.Amelyat sonrası Herder’e geçmiş olsuna giden Goethe,ondan gördüğü sıcak ilgi ile ziyaretlerini sıklaştırmıştır.Yine ziyarete gittiği bir günün akşamında Herder ,Goethe’ye Kur’an-ı Kerim’i okumasını tavsiye ederken şunları söylemiştir:“Arapların Kur’an-ı Kerim’e sahip oldukları gibi,Almanlarında böyle bir kitabı olmuş olsaydıçok daha ilerde giderdik.”(1)

O sıralar Strassburg’da Hukuk doktoru olarak mezun olan Goethe,birkaç ay sonra Herdere şunları söylemiştir:Kur’an-ı Kerim’de Musa’nın ettiği gibi dua etmek istiyorum’Yarabbim benim dar olam göğsümü genişlet’“(2)

Goethe ilk romanı olma Werther’de aşk ve edeb konusu işlenmiştir.Werther adında bir ressamın,evli Lotte adındaki kadınla olan aşk ilişkisini anlatmıştır bu romanda.Kadının kocası Albert,hiç bir şeyin farkında değildir..Werther’in yaptığı son derece yanlış ve vicdani olmayan bir harekettir.Bu yüzden bu acıya daha fazla dayanamayarak intihar eder.

Goethe’nin bu romanda vermek istediği mesaj, günahların karşılıksız kalmayacağı,edebdışı bir haksızlığın vicdanlarda hep hatırlanacağıdır.O taktirde huzuru yakalamak isteyen bir adam kimseye haksızlık yapmamalıdır.Aksi taktirde sonu Faust’daki gayrimeşru ilişki ugruna annesini bile öldüren Magaret’in sonuna döner:Çıldırılmak.Zaten Werther de intihar etmiştir.

Goethe, tıpkı Dostoyevski gibi her ne kadar kendisinden sonra yaşayacak olsada hayatın ve insan ilişkilerinin gizemine önem verip,kendi yaşamından yola çıkarak eserlerini yazmıştır.belki tüm eserleri değil(Stella,Clavigo gibi)ama bir çok eseri hayatın kendisidir.Şiirlerinde bütünüyle derin ahlak,derin aşk,derin düşünce ve derin ilahiliğe dayanır.”Saf ve Duruluk”u hayatın gerçek huzuru olarak gören Goethe ,kişisel gelişime çok önem vermiştir.Ona göre kişi sakın kafayla kendini bulabilmelidir.Bir şiirinde “Nefsini Biline Rabb’ini Bilir”diyen Goethe,tıpkı Konfüçyüs’ün “Büyük Adamlar Kendini Arar Küçük Adamlar Başkalarını Arar”dediği gibi insanın önce kendini araması gerektiğini vurgulamıştır:

- Kıyamet günü Sur’a üfürülünce
- Dünya hayatı hepten bitince
- Hesap vermekle mükellefiz
- Ağzımızdan çıkan her söze [/italik]

Gothe_2(Dünya Klasiklerinden)

[italik] Gothe_2(Dünya Klasiklerinden)

• ÖLÜM EN BÜYÜK İBRETTİR

Deryalarda sonsuzluğu aramaya ne hacet
Al sana deryalar gibi Karacaahmet

Şiirinde,şairin söylediği gibi ölüm,bir insan için ibret olmaya degecek ve de fazlasıyla yetecek bir olaydır.Goethe de,hem dünyacı ahlaka,hemde ilahi ahlaka bu yüzden önem vermiştir.O,ilahi ahlakı ölümle görmüştür.Dünyada huzur ve sükunetin ancak ilahi ahlakla olabileceğine inanmıştır.

Bu yüzden"Und Wer Sich Selbst Erkennt,Erkennt Seinen Gott.", "Nefsini Bilen Rabb'ini Bilir." demiştir. Bir dostuna yazdığı mektupda şunları söylemiştir Goethe:"Kendi hakkımda söyleyeceğim bir şey varsa,o da kendi işime baktığımdır,kendimi terbiye ettiğimdir." Düşünerek,araştırarak,doğrulara ulaşmış ender insanlardandır Goethe.Avrupalılar ona "Avrupaya modern şiiri getirmiştir" derler ama o,ısrarla "Kaynağım Züleyhalar,Timurlar, Peygamberler,Celeleddin Rumiler,Firdevsler, İbrahimler,Bakiler,Hafızlar." demiştir.Demek ki Doğunun rüzgarlarında bereketler var...

Keşfedenler için...

Goethe gibi.Çünkü bu rüzgar Avrupaya esince Avrupayı modern yapmış.Tıpkı Daniel Defoe'nin 25 Nisan 1719'da "Cuma" isimli Müslüman bir zencisiyle meşur Robinson Crusoe 'yi arap müslümandan kopya ettiği gibi; Moll Flanders'larının⁽³⁾ dahi Binbir Gece Masallarından taklit ettiği gibi; Montaigne 'nin denemelerinde bol bol ayet ve hadis kullandığı gibi...Görmek isteyen biraz dikkatli baksın ayna gibi görür; Tolstoy'un Hacı Murat 'ı gibi; Aleksandre Duma'sın Monte Kristo Kont'unda Hristiyanlık ilkesine ters düşmesine rağmen "Ben Allah'ın İntikam Kılıcıyım" yani "Kısasta Adalet Vardır." İlkesini Kur'an'dan alıp işlemesi gibi...Gibi...Gibi...

Bunları şunun için anlattım: Bizler uyuyoruz, atalarımızın tozlanan cevherlerinin farkında değiliz.

Şemsi Tebrizliler,Mukaffalar, Şeyh Sadi Şirazileri, Gazaliler, Mevlanalar, Kul Sadiler, Behlül Danalar, Nizam-ül Mülkler (Siyasetname) ,Şeyh Edebalı'ler (Şeyh Edebalı'nin Osman Beye Nasihatı) Yunus Emreler...

Sheakspear'lere,Dante'lere,Goethe'lere, Tolstoy'lara, Schiller'lere, Herder'lere, Camus'lara, Balderot'lara, Balzac'lara, Arthur Miller'lere Averçenko'lara, hatta Diderot'lara, Abrahah Lincoln'lara, Kafka'lara, Mahatma Gandhi'lere...

Neler vermişlerdir neler! Johatson Swift'in Lilliputları'nın Nizam-ül Mülk'ün Siyasetname'sindeki Padişah Behram Gür ile Vezir Raştu Ruşen arasında geçen uzun dialoglara, vefa ve ihanetler tıpatıp benzemesi rastlantı olamaz.

Padişah Behram Gür menfaatperest Vezir Rastu Ruşen'in zalimliklerini, sinsi, politik oyunlarını çok sonra anlıyor ve diyor ki "Halkımız sürüdür, vezirlerde bizim emin adamlarımızdır.Memleketin ve halkın durumunu karışmıştır.Her kimden sorsam bana doğru söylemiyor.Vezir Rastu Ruşen'in durumunu araştırmak alınacak en iyi tedbirdir." Olayların sonunda, menfaati için neredeyse komşu devletle savaş çıkaracak olan yine neredeyse halk ayaklanmasına sebep olacak olan

Vezir Rastu Ruşen idam edilir. Ve padişah şöyle der:"Adalet güçlünün karşısında dev adamdır, zayıfın karşısında cüce adamdır. Devi cücelerin karşısına, cüceyi de devlerin karşısına çıkaramazsınız. Yani güçlüyü zayıfa zayıfı da güçlüye mukayese edemezsiniz. Biz onun için ne devler ülkesiyi, ne de cüceler ülkesi" Johathan Swift Nizam-ül Mülk'ten yüzyıllar sonra yaşamıştır.

İbn-el-Mukaaffa, hayat felsefesi, fazilet, ahlak, erdemli olarak iş başarma konuları hakkında Dale Caregie'nin bile faydalandığı yazardır.723 ile 759 yılları arasında yaşamıştır. Kalila ve Dimn önemli tecrübe eserlerindedir(4) . Adap-ul kabir(5) isimli yazısında şöyle demiştir "Eğer ağır başlı, etkili olmak, herkesin dostluğunu kazanmak, içinde tehlik ve güçlüklerin bulunduğu bir yol tutmak istersen bilgisizmiş görünen bir bilgin konuşmasını bilmezmiş gibi konuşan bir kimse ol. Asla ciddiyeti alay ile karıştırma, bu seferde anlaşılmaz olursun.Ciddiyet suratsızlık olmamalı; güler yüzlülükle alaycılığa bulaşmamalı

Müslüman şair hafız'ı okumuş olan Goethe şöyle demiştir: " Ey hafız-ı şirazi, sen bana bakar himmet edersin. Ben senden bir fal istemekteyim, sen sırlısın."

Die Weissagungen Des Bakis (Baki'nin hikmetli sözleri) adlı eseri yazan Goethe Baki ile ilgili şunları yazmıştır: "Sadece istikbalde değil halden de haber vermekte Baki

Gizliyi işaret etmekte bir dahi gibi

Sihirli asa burada, lakin hani, göstermiyor hazineyi

Sadece hassa ellerin diktiği fidan yeşerir.”

Aynı şekilde Avrupa'ya modern şiiri getiren Goethe'nin şiirinin modernliği nereden geliyor... bir örnek daha vermek istiyorum...

DSCHELLAL-EDDİN RUMİ SPRİCT!

Verwesilst du in der welt, sie flieht als Traum
Du reisest, e in Gechick bestimmt den Raum
NictH Hitze, Költe nicht vermagst du fest zu halten,
und was bir blüth, sogleich wird es veralten

CELALEDDİN RUMİ DER Kİ!

Dünyada bulunman,Senin için bir rüya gibidir.
Yolculuğu sen yaparsın,nereye oldugunu kader çizer
Sıcak ve soğuk üzerinde tasarruf sahibi değilsin
Çiçeklenen her şey heme solacaktır

Kenan Sayın

Bu şiirin hikayesi:

Kaynak...:Acılar İçinde Başarıyı Yakalayanlar...(Ö.Faruk RECA)

Seri halinde bölüm bölüm kitap tan Yazıya Döken Sevgili Oğlum
Methe Kadir e ithafımdır...! Teşekkürler Oğlum..) [/italik]

Goethe_3 (Dünya Klasiklerinden)

[italik] Goethe,yazdığı piyeslerde dini motiflere çok yer vermiştir.Kur'an çıkışlı tarihi gerçekler,hayatı derinden ilgilendiren meseleler olup hep ilgisini çekmiştir.Bir dönem yapmış olduğu devlet idareciliğindedeki bireysellikten sıyrılıp toplumsal gerçekliğe yönelmiştir.Bunun ilk meyveside "Wilhelm' Çıraklık Yılları" isimli romanıdır.Bu romanda kalabalık içerisindeki bir mücadele anlatılmaktadır.Oyuncular topluluğu içerisinde tiyatro yazarlığı için mücadele veren Wilhelm Meister'in yaşadığı sonu gelmez hayal kırıklıkları derinlemesine işlenmiştir.16 yaşında üniversite eğitimine başlamış olan büyük şairin hukuk fakültesindeki doktora konusu,kişini iman hürriyeti ve devletin adaleti üzerinedir."Her toplumun bir yol göstericisi vardır."ayetini Kur'an'dan okumuş olan Goethe 28 Mayıs 1819'da Adolph Oswald isimli bir arkadaşına yazdığı mektubunda şunları söylemiştir:"Allah Kur'an-ı Kerim'inde 'Biz Her Ümmete Kendi Dilinde Bir Peygamber Gönderdik.'buyurmaktadır (7)

Goethe,sanatını İslam'daki çok kıymetli düşünsel cevherlerle süslemiştir.Hatta diyebiliriz ki Avrupa'nın ilk modern şairi olma özelliği Goethe, İslam ve derin kaynaklara sahip doğu kültüründen kazanmıştır.Onun şu iki mısralık şiiri İslam kültürünü ve Kur'an ayetlerini ciddi bir şekilde incelediğini göstermektedir:

Mucizeye kudretim yok diyor peygamber,
En büyük mucize benim varlığım

Goethe'yi negatif tepelerden pozitif çayırlara taşıyan güç kimdi veya neydi?O durduk yeremi bu seviyeye gelmişti? Kur'an'a, Peygamber'e, Mevlana'ya, Beki'ye, Züleyha'ya, Sadi'ye, nasıl ulaşmıştı? Onu doğuya iten birilerimi oldu? Onun yaşadığı dönem Fransız İhtilali'nin sert rüzgarlarının estiği bir dönemdi;onun yaşadığı dönem tanrının en yoğun şekilde tartışılmaya ve dinin yavaş yavaş raflara kaldırılmaya başladığı dönemdi;onun yaşadığı dönem meşhur Materyalist –ki, ben pek inanmıyorum-fakat dürüt iki yüzlü olmayan,Allah'a yaklaştı yaklaşacak gibi çerçeve dizen Diderot'un yaşadığı dönemdi;kısacası onun yaşadığı dönem kafaların en karışık olduğu dönemdi.Bir yandan kiliselerin iki yüzlü zülümleri,diğer yandan kiliseye kızıp,tanrıya küfreden Materyalistler...Diderot'un talihsizliği İslamı tanımamış olmasıdır.Hayatında bir defa da olsa Müslüman bir ülkeye gidip Kur'anı incelememiş olan Diderot'un bütün kızgınlığı Hristiyanlığın o zamanki adaletsizlikleri ve vicdansızlıklarıydı"Her zaman ve her yerde bitin insanları ilgilendiren gerçek bir din ölümsüz, evrensel ve arpacık olmak zorundadır.Fakat çevremdeki hiçbir din*bu özelliği taşıyor. Yanlızca kilisenin önerilerine inanınız diyorlar.İyi ama kutsallığıningerekçesini göstermeyen kilisenin önerilerine neden inanayım.Çıkarlar ve menfaatler papazları,keşişleri doğurdu,keşişler ön yargıları doğurdu,önyargılar savaşları doğurdu.Peki vaftiz edilmeyenin cehenneme girecek olmasına ne demeli"diyen Diderot'un aslında çevresi tarafıdan tanrıdan ziyade kiliseye kızgın olduğu söylenir.Diderot ölürken yoksulluk içerisinde ölmüştür.Hiç bir şekilde gayrimeşru yaşamı görülmemiştir.Son olarak Andre Cresson'un onun anılarından derlediği bir sözü aktarmak istiyorum.Şöyle anlatmıştı Diderot kendisini:"Hava iyide kötüde olsa akşam 5 sularında Palas Royal'de gezmiye gitmek adetimdir.Argenson'un kanepesi üzerinde beni hep tek başıma,düşlere dalmış görürsünüz.Kendi kendimle insanlık,sevgi,aşk hayat üzerine konuşuyorum.Ruhumu bir şeyler alıp götürüyor.Hava çok soğuk ve yağmurlu olunca Regence kahvesine sığınırım.Orada santranç oynayanları seyrederim.Masumca zevkler işte.Büyük düşünce ve eserleri doğuran etkidir."

Bunca ilahliliğin tartışılan yoğunluğunda Goethe,adeta Alaattin'in Sihirli Lambasında saklı duran gizeme nasıl ulaşmıştı,doğu cevherlerini batudan nasıl keşfetmişti?

Kant,Herder ve Schiller,Goethe'ye ilham aşılaman üç kahrmandır.Kant ile Herder arasında ;Herder ile Schiller arasında ;Schiller ile Goethe arasında mektuplaşmalar olmuştur.Kant,Goethe'den 25 yaş büyüktü.Kant 1804'te öldüğünde Goethe 55 yaşındaydı.80 yaşında ölen Kant'ın ömrünün son zamanlarında müslümanlığa olan sevgisi yüzünden kilise tarafından aforoz edildiği,son şiirlerinden birine Arapça harfleriyle beslemeyi yazdığı bilinen bir gerçektir.Goethe'nin Kur'an'ı tanınmasını sağlayan Herder,Immanuel Kant'a yazdığı mektuplarında şöyle demiştir: "Aziz dostum!Ömrümün bundan sonraki yılları içinsizin bana Montaigne,Hume ve Pope'nin arkasında gösterdiğiniz alanda yürümek, okşayıcı olmakla beraber ilhan perimin ülküsüdür.Montaigne'i takip, onun fikirlerinden yararlanmak,tam bir huzur içerisinde inzivaya çekilerek onu okumak işim gücüm olmuştu.Fakat Materyalist Jean Jagues Rousseau'ya tutkun olduğundan dolayı Humel'den o kadar hoşlanmıyordum. Benim sevgili Filozof'um!henüz yeşermeye başlayan ahlakınızdan bahsediyorum. Bunun tamamlanmış olduğunu görmek isterdim.Asrımız küştürüne güzel ve yüce şeyler yapmış olduğunuz gibi, ilahi,iyi olan ahlak için bir eser daha ilave edin

İnsani felsefe, aynı zamanda benim en çok severek uğraştığım bir alan. Birçok iyi ve asil ruhlu insanların şahsıma gösterdikleri sevgi, delikanlılarla genç bayanların etrafıma sevinç ve istekle üşüşmeleri, beni asla kibirlendirmiyor; dünyada amaçsız yaşadığıma dair ferahlik veriyor. Diyojen'in fıçısından görebildiğinden daha farklı görmek istiyorum dünyayı

Çok azizim, çok sayın Kant'ım! Beni sevin ve imzamı kalbimdeki duyguların ifadesi olarak kabul buyurun. Allah'a emanet olunuz." (TERCÜME MEKTUPLAR 1767)(8) [/italik]

MiniK Kuş...! hikayesi...

[italik]

Bir kuş soğuk bir kış gününde yiyecek bulabilmek için kanat çırpıp duruyor muş

Hava o kadar ayazmış ki minik kuş dayanamayıp karın üstüne düşmüş

Kuş çare siz soğuk karın üstünde ölümü beklerken, oradan gecen bir inek kuşun üstüne sıçmış.

Kuş öyle bir sinirlenmiş ki, kanat ları donmamış olsa, kalkıp ineği dövecek....

Birde bakmış ki *okun sıcaklığı ile kanat ları çözülmüş yaşama dönmüş

Öyle bir sevinçle ötüyormuş ki, oradan gecen bir kedi bunun sesini duymuş ve *oku eşeleyip kuşu çıkarmış

Kuş buna çok sevinmiş tam

kediyeye teşekkür edecekmiş ki, kedi onu yemiş

Demek ki neymiş:

> 1- Her üstüne sıçanı düşman sanma !

> 2- Seni her *oktan çıkartanı dostun sanma !

> 3- En önemlisi, Bokun içinde mutluyun sesini çıkartma !

....: Anonim.[/italik]

HZ, HÜSEYİN'İN DOĞUŞU.. 1

BİRİNCİ BÖLÜM... 1

HZ, HÜSEYİN'İN DOĞUŞU.. 1

Hz. Hüseyinin Doğum Tarihi : 1

Hz. Hüseyin'in Süt Annesi 1

Hz. Hüseyin'e Akika Kurbânı Kesilmesi ve İsim Takılması: 2

Koyduğu İsimlerin Peygamberimize Cebrail Tarafından Haber Verilmesi : 2

Hz. Ali'nin Oğullarına Harb İsmine Önce Koyduğu isimler : 2

Hz. Hüseyin'in Kulağına Ezan Okunması : 2

Hz. Hüseyin'in Künyesi : 2

Hz. Hüseyin'in Sünnet Ettirilmesi : 3

Hz. Hüseyin'in, Peygamberimize Benzerliği : 3

Peygamberimizin, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e Olan Sevgisi : 3

Ha Göreyim Seni Gayret! : 3

Hüseyin, Bendendir, Ben de Hüseyin'denim! : 3

Cennetlik Gençlerin Seyyidi: 3

Peygamberimizin Ehli Beyti: 4

Peygamberimizin, Ehl-i Beyt'ine Dost Olana Dost, Düşman Olana Düşman Olacağı : 4

Çocukluk Çağında Peygamberimize Bey'at Edenler : 4

Haccac'ın, Hz.. Hüseyin Hakkındaki Yersiz Bîr İddiası : 4

Evladların, Ana Babalar İçin Birer İmtihan, İbtılâ ve Mihnet Olduğu : 5

Hz. Hüseyin'in Şehid Edileceği Hakkındaki Bazı Müşahede ve İhbarlar : 5

BİRİNCİ BÖLÜM

HZ, HÜSEYİN'İN DOĞUŞU

Hz. Hüseyinin Doğum Tarihi :

Peygamberimizin kızı Hz. Fatıma, Hz, Hasan'ın doğumundan elli gece sonra, Hz. Hüseyin'e hâmile kalmıştı.[1]

Hicretin dördüncü yılı Şaban aynun beşinde, Peygamberimizin torunu ve Hz. Ali'nin ikinci oğlu Hz. Hüseyin, Hz. Fatıma'dan doğdu [2]

Hz. Hüseyin'in Süt Annesi

Hz. Âbbas'ın zevcesi Ümmülfadl, bir gün, Peygamberimizin yanına gelip «Yâ Resûlallâ! Ben, gece bir rü'yâ gördüm!» dedi.[3]

Peygamberimiz «Nedir o gördüğün rüya?» diye sordu. Ümmülf adı :

«O, çok giddetli ve mihnetli bir rüyâ!» dedi. Peygamberimiz «Nedir o, söyle,» buyurdu.

Ümmülfadl «Senin cesedinden bir parçasının kesilip evime konulduğunu gördüm!» dedi

Peygamberimiz «Hayır görmüşsündür inşaattan!: Fatıma, bir oğlan doğuracak, sen de ona, oğlun Kusem'in sütünü emdireceksin!» buyurdu.

Hz. Hüseyin doğunca, Ümmülfadl, Onu alıp götürdü, debeîeninceye kadar Ona Kusem'in sütünü emdirdi.

Ümmülfadl der ki «Bir gün, Hüseyin'i alıp Resûlullâh'a götürmüştüm. Hüseyin, Resûlullâh'ı görünce, üzerine atıldı. O da, Onu ÖptüT sevdi. Sonra eteğine oturttu. Hüseyin, oturunca, Resûlullâh'ın üzerine akıttı.

Hesûlullâh (Ey Ümmülfadl! Al, tut oğlumu, üzerime akıttı!) buyurdu.

(Resûlullâh'm üzerine akıttın da, üzdün Onu!) dedim. Canını acıtacak bir tutuşla tutup boynuna vurunca Hüseyin ağlamaya başladı.

Resûlullâh (Ey Ümmülfadl! Alîfâh, iyiliğini versin, Allah, seni rahmetiyle esirgesin!

Sen, oğlumun canını acıtmak, onu ağlatmakla, beni üzdün!) buyurdu. Ben de (ihramını çıkar, başka bir elbise giy de, yıkayayım!) dedim.

(Oğlan çocuğunun sidiği bulaşan yere su saçılır, akıtılır. Kız çocuğumun «sidiği bulaşan yer de, yıkanır.) buyurdu[4] Peygamberimiz, bir gün, Hz. Hüseyin'in ağladığını işitti. Hz. Hüseyin'in annesi Hz. Fatıma'ya «Onun ağlamasına üzüldüğümü, bilmiyor musun?» buyurdu [5]

Hz. Hüseyin'e Akıka Kurbânı Kesilmesi ve İsim Takılması:

Akîka kurbanı, çocuğun doğumunun yedinci günü kesilir, ismi takılır ve «başının saçı kestirilir[6] Peygamberimiz de, Hz. Hüseyin'in doğumunun yedinci günü, Akîka kur-ibanı olarak iki koç boğazlattı, ismini koydu, saçını kesdirdi.

«Ey Fatıma! Hüseyin'in saçını kes! Saçının ağırlığınca, sadaka ver.» buhurdu. Tartılan saçının ağırlığı, bir dirhem geldi[7] Hz. Fatıma da Hz. Hüseyin'in kesilen saçının ağırlığınca gümüşü, fakirlere dağıttı [8] Peygamberimiz, Hz. Hüseyin'in Akîka kurbanından Ebe'ye bir but gönderilmesini,[9] kalanmın da, kemikleri kırılmadan pişirilip yenmesini ve başkalarına da, yedirilmesini tavsiye etti[10] Hz. Ali der ki «ben, harbi, darbı sever bir adamdım[11]. Hasan, doğduğu zaman, ona Harb ismini koymuştum.

Resûlullâh Aleyhisselâm geldi. (Gösteriniz oğlumu, bana! Ne isim koydunuz ona?) buyurdu.

(Harb ismini koydum!) dedim.

(Hayır! O, Hasaradır!) buyurdu.

Hüseyin doğduğu zaman da, ona yine Harb ismini koydum.

üesûlullâh Aleyfaisselâm geldi (Gösteriniz oğlumu bana! Ne isim koydu-iiuz Ona?) buyurdu.

(Harb ismini koydum!) dedim.

(Hayır! O, Hüseyin'dir!) buyurdu.

Üçüncü oğlan doğduğu zaman, yine ona Harb ismini koydum.

Resûlullâh Aleyhisselâm geldi. (Gösteriniz oğlumu bana! Ne isim koydunuz ona?) buyurdu.

(Harb ismini koydum!) dedim. (Hayır! O, Muhassin'dir!) buyurdu.

Sonra da (Ben, bunlara, Harun Aleyhisselâm'ın oğulları olan Şebber, Şe-bîr ve Müşebbir'in isimlerini koydum!) buyurdu.[12]

Koyduğu İsimlerin Peygamberimize Cebrail Tarafından Haber Verilmesi :

Peygamberimizin her üç torununun doğumunda Cebrail gelip onlara kokacağı ismi Peygamberimize bildirmişti.

Nitekim, Hz. Hüseyin doğduğu zaman, Cebrail gelip «Yâ Muhammed! Rabbm, sana selâm söylüyor. (Oğluna, şu Harun'un oğlunun ismini koy!) diyor» dedi.

Peygamberimiz «Ey Cebrail! Harun'un oğlunun ismi nedir?» diye sordu. Cebrail «Şebîr!» dedi.

Peygamberimiz «Benim dilim, Arabça!» dedi.

Cebrail «Öyle ise, bunun Arabca kargılığı olan Hüseyin ismini koy!» dedi[13]

Hz. Ali'nin Oğullarına Harb İsmine Önce Koyduğu isimler :

Hz. Ali, daha önce, Hz. Hasan'a, Hamza; Hz. Hüseyin'e de Cafer ismini .koymuştu.

Peygamberimiz her birisi için «Bunun ismini değiştirmek bana emr olundu!» buyurmuş , Hz. Alide «Allah ve Resulü, daha iyi bilir!» demişti [14]

Hz. Hüseyin'in Kulağına Ezan Okunması :

Peygamberimiz, Hz. Hüseyin'in ismini koyarken, kulağına Ezan okudu [15]

Hz. Hüseyin'in Künyesi :

Hz. Hüseyin'in künyesi, Ebû Abdullah idi. Kendisine (Ebû Abdullah!) diye hitap edilirdi [16]

Hz. Hüseyin'in Sünnet Ettirilmesi :

Hz. Hüseyin, doğumunun yedinci günü, Sünnet ettirildi [17]

Hz. Hüseyin'in, Peygamberimize Benzerliği :

Hz. Ali der ki «Hasan Resûlullâh'a, göksünden başına kadar olan kısmın-da.Hüseyin de, bundan aşağı olan kısmında çok benzerdi [18]

Peygamberimizin, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e Olan Sevgisi :

Peygamberimiz, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e bakıp:

«Allah'ım! Ben, bunları, seviyorum. Sen de sev bunları!» diyerek düa etmiştir

«Hasan ve Hüseyin ki, onlar benim, dünyada kokladığım iki Reyhanımdır!»

«Hasan ve Hüseyin'i seven, beni sevmiş, onlara kin tutan da, bana kin (tutmuş olur!)»

«Hasan ve Hüseyin, Cennetlik gençlerin iki Seyyididir!» buyurmuştur

Ebü Eyyûb-i Ensârî der ki «Bir gün, Resûlullâh Aleyhisselâm'm huzuruma girmiştin. Hasan'la Hüseyin, Önünde oynuyorlardı.

(Ya Resûlallâh! Sen, bunları, çok mu seversin?) dedim.

(Nasıl sevmem?: Bunlar, benim, dünyada kokladığım iki Reyhanımdır!) buyurdu [19]

Hz. Abbas, Peygamberimizi, hastalığında ziyarete gelmişti. Kendisinden sonra, Hz. Ali, müsâade isteyip Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'le birlikte içeri girdi.

Hz. Abbas «Yâ Resûlallâh! Senin evladlann bunlar!» dedi. Peygamberimiz «Evet! Amuca, Onlar, senin de evlatlarıdır!» buyurdu.

Hz. Abbas «Çok mu seversin bunları?».diye sordu.

Peygamberimiz «Evet!» buyurdu.

Hz. Abbas «Sen, onları sevdiğin gibi, Allah da, Seni sevsin!» dedi [20]

Ha Göreyim Seni Gayret! :

Peygamberimiz, bir gün, cenazelerin konulduğu yerde oturuyordu. Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin, döğüşmeğe başladılar.

Peygamberimiz gülerek «Ha gayret Hasan! Göreyim seni, yakala Hüseyin'i!» diyerek Hz. Hasan'ı kayırınca, Hz. Ali: «Yâ Resûlallâh! Sen, Hüseyin'i kayırmalı değümiydmi?: Hasan, daha büyüktü?» dedi.

Peygamberimiz «Baksana, şu Cebrail de, Hüseyin'e: (Ha gayret Hüseyin, göreyim seni!) diyor» buyurdu [21]

Hüseyin, Bendendir, Ben de Hüseyin'denim! :

Peygamberimiz, bir gün, Eshabile birlikte davet edildiği yemeğe gidiyordu. O sırada, Hz. Hüseyin de, sokakta çocuklarla oynuyordu.

Peygamberimiz, Eshabını geride bırakarak ilerledi. Ellerini açtı. Hz. Hüseyin'i tutmak istedi.

Hz. Hüseyin, bir oraya, bir buraya kaçıyor, Peygamberimiz de, gülüyor ve onu tutmağa uğraşıyordu. En sonunda, tuttu.

Bir elini, onunrkafasının arkasına, o bir elini de, çenesinin altına koyup onu öptü. Sonra da :

«Hüseyin, benden'dir! Ben de, Hüseyin'denim! Allah'ı seven, Hüseyin'i sever!

Hüseyin, Torunlardan bir Torundur!» buyurdu [22]

Cennetlik Gençlerin Seyyidi:

Câbir b. Abdullah der ki «Hüseyin, Mescide girince, Resûlullâh Aleyhis-3elârn (cennetlik gençlerin Seyyidine bakmak isteyen, şuna baksın!) buyurdu [23]

Peygamberimizin Ehli Beyti:

Peygamberimizin üveyi oğlu Ömer b. E/bî Seleme der ki «Şu (Ey Ehl-i beyt! Allah, sizden kiri, günahı gidermek ve sizi, tertemiz yapmak ister. Ah-zab: 33) âyeti, Ümmü Seleme'nin evinde nazil oldu.

Peygamber Aleyhisseâtâm, Fatıma'yHasan'ı, Hüseyin'i çağırđı. Onları, bir Örtü ile bürüyüp örttü.

O sırada Ali, arkada, geride bulunuyordu. Onu da, örtü ile bürüdü Örttü. Sonra da (Allah'ım! Bunlar, benim Ehl-i beyt'imdir!

Bunlardan günah kirini .gider, kendilerini tertemiz yap!) diyerek düa etti.

Ümmü Seleme (Yâ Nebiyallâh! Ben de, onlarla birliktemiyim?) diye sordu.

Resûlullâh, ona (Sen, yerindesin ve bana hayırlısın!) buyurdu [24]Hz. Âişe de, bu hâdiseyi şöyle anlatır:

«Peygamber Aleyhisselâm, bir sabah, üzerinde siyah kıldan dokunmuş, •nakışlı, Yemen işi bir örtü bulunduğu halde, erkenden çıkınca, yanına Hasan b. Âli geldi. Onu, hemen örtüsünün içine aldı.

Sonra, Hüseyin geldi. Onu da, onun yanma aldı. Sonra, Fatıma geldi. Onu da, Örtünün içine aldı.

Daha sonra, Ali geldi. Onu da, örtünün içine aldıktan sonra: (Ey Ehl-i beyti Allah, sizden kiri, günahı gidermek ve sizi, tertemiz yapmak ister. Ah-zab: 33) âyetini okudu [25]

Peygamberimizin, Ehl-i Beyt'ine Dost Olana Dost, Düşman Olana Düşman Olacağı :

Peygamberimizin; Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin için : «Ben, bunlarla sulh olanlarla sulh olurum, çarpışanlarla da, çarpışırım!» buyurduğu rivayet edilir [26]

Çocukluk Çağında Peygamberimize Bey'at Edenler :

Hz. Hasan, Hz. Hüseyin ye Abdullah b. Cafer, çocuk oldukları, halde, Peygamberimize îslâmiyet üzerine bey'at etmişlerdi.

Peygamberimiz, bunlardan başka hiç bir çocuğun, bey'atım almamıştır [27]

Haccac'ın, Hz.. Hüseyin Hakkındaki Yersiz Bîr İddiası :

Birgün,meşhur Haccac'ın huzurunda bir toplantı yapılır. Hz. Hüseyin'den söz açılır.

Haccac; Hz. Hüseyin'in, kız çocuğundan olduğunu ileri sürüp «O' Peygamber Aleyhisselâm'ın zürriyetindeolamaz, sayılamaz!» der.

Mecliste bulunan bilginlerdi^ Yahya b. Ya'mür «Ey Emir! Sen, yalan söyledin!» diyerek Haccac'm-iddiasını red eder.

Haccac, Yahya b. Ya'mür'ün sözüne son derece kızar,

«Ya bana, yüce Allah'ın kitabından açık bir delil ile sözünü isbat eder, canını elimden kurtarırsın, yahut, seni Öyle bir ölümlle öldürürüm ki parça parça ederim!» der.

Bunun üzerine, Yahya b. Ya'mür, kendisinin haklı, Haccac'ın iddiasının haksız ve yersiz olduğunu Kur'ân-ı Kerim'le isbatlamak için ;

«Biz, ona (İbrahim'e) İshak ile Yâkub'u ihsan ettik ve her birini, hidâyete (Peygamberliğe) erdirdik.

Daha önce de, Nuh'u ve Onun neslinden Davud'u, Süleyman'ı, Eyyûb'u, Yûsuf'u, Musa'yı ve Harun'u da hidâyete (Peygamberliğe) kavuşturduk.

Biz, iyi hareket edenleri, işte, böyle mükâfatlandırırız.

Zekeriyya'ya, Yahya'ya, îsâ'ya ve İlyas'ada, böyle hidâyet (Peygamberlik) verdik.

Onların hepsi sâlihlerdendi. (En'am; 84-85) âyetlerini okur ve «yüce Al-Jâh, Hz. İsa'nın, annesi tarafından Hz. Âdem'in zürriyetinden olduğunu haber vermiştir:

Bunun için Hüseyin b. Ali de, annesi tarafından Muhammed Aleyhisselâmın zürriyetirrendir!» cevabını verir.

Haccac «Doğru söyledin, amma, sen, beni meclisimde yalanlamağa kalkıştın?» der.

Yahya b. Ya'mür «Yüce Allah, gerçekleri, halka bildirmeleri ve onları 'saklamamaları için Peygamberlerden bile ahd almadı mı?

Yüce Allah (vaktile, kendilerine kitab verilenlerden, onu, her halde açıklayıp anlatacaksınız, Onu gizlemeyeceksiniz diye Allah, teminat almıştı. Onlar ise, o sözü, sırtlarının arkasına attılar. Onun karşılığında az bir menfaati satın aldılar.

Müşteri oldukları o şey, ne kötüdür! Âl-i tmran: 187 buyurmuyor mu?» der. Haccac, Yahya b. Yâ'mür'ü Horasan'a sürer [28]

Evladlarm, Ana Babalar için Birer İmtihan, İbtîlâ ve Mihnet Olduğu :

Peygamberimiz, bir gün, Mescid'inde hutbe irad ederken, Hz. Hasanla Hz. Hüseyin'in, kırmızı gömleklerini giyinmiş oldukları halde, iki tarafa baka baka kendisine doğru yavaş yavaş yürüyüp geldiklerini' görünce, hutbesini kesti. Minberden indi. Onları, Önüne oturtuktan sonra: (yüce Allah, ne kadar doğru buyurmuş!) diyerek (Mallarınız ve evladlarımız, sizin için, hiç şüphesiz, bir imtihan, bir belâ ve mihnettir... Tegabün: 15 mealli âyeti okudu [29]

Hz. Hüseyin'in Şehid Edileceği Hakkındaki Bazı Müşahede ve İhbarlar :

Peygamberimizin zevcesi Hz. Ümmü Seleme der ki «ResûlulJâh Aleyhis-selâm, bir gün, yanı üzerine yattı. Kaygılı ve üzüntülü olarak uyandı. Sonra, uyudu. Yine kaygılı ve üzüntülü olarak uyandı. Yine uyudu. Sonra, uyandı. Avucunda, kırmızı bir toprak bulunuyor ve onu Öpüyordu!

(Nedir bu?) diye sordum.

(Hüseyin için, Cebrail, bunun Irak toprağında öldürüleceğini bana haber verdi. Bu da, oranın toprağıdır!) buyurdu [30]

Hz. Hüseyin'in şehid edileceği yerden Cebrail'in getirdiği toprağın, Ker-belâ toprağı olduğu,, Peygamberimizin, bu yeri (Kerb'ü'belâ tasa, üzüntü) diye vasıfladığı da, rivayet

Enes b. Mâlik'ten rivayete göre de: Yağmur Meleği xx, Rabb'ından izin alarak Peygamber Aleyhisselâm'ın yanına

gelir.

Peygamber Aleyhisselâm «Ey Ümmü Seleme! Kapıyı, üzerimize kapa, yanımıza, kimseyi bırakma!» buyurur.

O sırada, Hz. Hüseyin, koşarak kapıya gelir. Hz. Ümmü Seleme, onu, içeri bırakmaz. Fakat, Hz. Hüseyin, kapıyı zorlayıp içeri dalar. Kendisini, Peygamberimizin kucağına atar.

Peygamberimiz, onu, boynuna, omuzuna alır, öper, sever.

Melek, Peygamberimize «Onu, çok mu seversin?» diye sorar.

Peygamberimiz «Evet!» buyurur.

Melek «tyi amma, ümmetin, Onu öldürecektir!» der [31]

Peygamberimiz «Demek, Onu Öldürecek olanlar, Mü'minler ha?!» buyurur.

Cebrail «Evet! [32] İstersen, Onun öldürüleceği yeri de, Sana göstereyim?» der-

Peygamberimiz «Olur!» deyince, Melek, getirdiği bir avuç ıslak, kızıl •toprağı Peygamberimize gösterir.

Hz. Ümmü Seleme de, onu, alıp elbisesinin eteğine koyar [33]

Başka rivayete göre ; Cebrail. (Zehebî-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 194)

Peygamberimiz, Hz. Ümmü Seleme'ye toprağı verirken «Bu toprak, kan "haline gelince, Hüseyin, şehid edilir!» buyurur.

Hz. Ümmü Seleme, onu, sırça bir çanak içinde yanında saklar.

Hz. Hüseyin'in şehid edildiği gün, toprağın kan haline geldiğini görür [34]

Peygamberimizin bu husustaki ihbar ve müşahadeleri, vefatlarından elli yıl sonra, Hicretin 61. yılında Kerbelâda cereyan eden fâcia ile gerçekleşmiştir [35]

---

[1] Talberi Tarih c.3,s,29,İbn-i Abdul'Ber-İstıab c.1, s.393

[2] Mus'ab'üz'Zübeyri-Neseb-i Kureyş s.40, Zehebi-A'lumünnübelâ c. 3, s, 188 Tarihul'İslam c.3, s. 5

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 6.

[3] Hakim-Müstedrek c. 3, s. 176

[4] İbn-ı Sa'd-Tabakat c. 8 s. 278-279

[5] Zehebi-Alamünnübelâ c. 4, s. 193

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 6-7.

[6] Tirmizi-Sünen c. 4, s.101

[7] Hakim-Müstedrek c.4,s. 237

[8] Beyhakî-Sünen c. 9, s.304

[9] Ayrıca bir dinar ücret verilmesini (Diyar Bekri Hamis c. 1 s. 470)

[10] Beyhaki-Sünen c. 9 s. 302

[11] Zehebi-A'lam. C. 3,s.165

[12] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 7-8.

[13] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 8.

[14] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 8-9.

- [15] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 9.
- [16] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 9.
- [17] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 9.
- [18] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 9.
- [19] Zahefoî- S. Âlâm c. 3, s. 189, M. Kenzül'ummal c. 5r s. 107
- [20] İbn-i asakir Tarihinden naklen M. Kenzül'ummal c. 5, s, 110
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 9-10.
- [21] Zehebî-Alâm. c. 3, s, 180-191, Tarihul İslâm c. 3, s. 9
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 10.
- [22] Ahmed b. Hanbel-Müsned c. 4, s. 172, İbn-i Mace-Sünen c. 1, s. 51
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 10-11.
- [23] Zehebî-A'lâmünnübelâ c. 3, s. 190
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 11.
- [24] Tirmizî-Sünen c. 5, s. 663
- [25] Müslim-Sahîh c, 7, s. 130.
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 11-12.
- [26] İbn-i Mace-Sünen c. 1, s. 52, Zehebî-Tarihul'islâm c. 3, e. 8
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 12.
- [27] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdülferid c. 2, s.-220
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 12.
- [28] Hâkim-Müstedrek c. 3, s. 164-165
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 12-13.
- [29] Ahmed b. Hanbel-müsn&d c. 5, s. 354, Tirmizî-sünen c. 5, a. 6s8
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 13.
- [30] Zehebî-A'lâmünnüsbela c. 3, s, 194-195
- [31] Ahmed b. Hanbel-Müsned c. 3, s. 242, Zehobî-Tarih-ul İslâm c. 3, s. 10, Zehebî-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 194
- [32] Zehebî-Al&münnubela c. 3, s. 154, Zehebî-Tarih-ul İslâm c. 3, s. .10
- [33] Ahmed b. Hanbel-Müsned c. 3, s. 242, Zehebî-Tarih-ul İslâm c. 3, s. 10,
- [34] İbn-i Esîr—Kâmil c. 4, s. 48
- [35] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 258
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 14-15.

KerBela Faciası_1 Bölüm

İKİNCİ BÖLÜM... 2

KERBELÂ FACİASI 2

- Hucr b. Adıyy'in Öldürülmesi Üzerine Yapılan Yazışmalar : 2
- Muaviye b. Ebî Süfyan'ın, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e İkramı : 3
- Hız, Hüseyin'in, İstanbul'u Fethe Giden Orduya Katılması : 3
- Muaviye b. Ebî Süfyan'ın, Yezid'e Vasiyeti ve Şamlıların Yezid'e Bey'atı : 3
- Yezid'in Ençok Çekindiği Kişiler : 3
- Yezid'in Yaşı ve Doğum Tarihi : 3
- Yezid'in Medine Valisine Emri : 3
- Velid'in Mervan'la Görüşmesi : 4
- Velid'in, Hz. Hüseyin'le Abdullah B. Zübeyr'i Huzuruna Çağırması : 4
- Abdullah b. Zübeyr'in Mekke'ye Gitmesi : 4
- Hız. Hüseyin'in Velid'le Görüşmesi 5
- Velid'in- Mervan'ı Kınaması ve Hz. Hüseyin'in Kanına Girmekten Ürpertesini : 5
- Muhammed b. Hanefiye'nin Hz. Hüseyin'e Öğüt ve Tavsiyeleri : 5
- Hız. Hüseyin'in Mekke'ye Gidişi : 6
- Abdullah b. Muti'in Hz. Hüseyin'e Tavsiyeleri : 6
- Küfelilerin Hz. Hüseyin'i Küfe'ye Davet Etmeleri : 6
- Hız. Hüseyin'in Küfelilere Cevabı ; 8
- Basralıların Toplantıları Ve İbn-i Ziyad'ın Tedbir Alması : 8
- Hız. Hüseyin'in Müslim B. Akîl'i Küfe'ye Göndermesi 8
- Müslim'in Küfe'deki Faaliyetleri : 9
- Numan b. Beşir'in Küfelilere Hitabı : 9
- Abdullah b. Müslim'in Numan b. Beşir'le Münakaşası : 9
- Yezid'in Küfedeki Casusları : 9
- Küfe'deki Durumun Yezid'e Yazılması : 9
- Yezid'in Sercun'la Görüşmesi : 10
- Yezid'in Şamlılarla Görüşmesi : 10
- Nuraan b. Beşir'in Azli : 10
- İbn-i Ziyad'm Küfe'de Vazifelenendirilmesi : 11
- Hız. Hüseyin'in Basralı Ehl-i Beyt Tarafdarlarına Gönderdiği Mektup : 11
- Münzir b. Carud'un, Gelen Mektubu İbni Ziyad'a Haber Vermesi: 11
- İbni Ziyad'ın Basralılara Ültimatı : 12
- İbn-i Ziyad'm Basra Eşrafını Elde Etmesi : 12

İbn-i Ziyad'm Küfe'ye Gelişi : 12

İbn-î Ziyad'ın Küfelilere Hitabı : 13

Müslim b. Akîl'in Kaldığı Evi Değiştirerek Bey'at Alma İşine devam etmesi : 13

Şerîk b.Âver, Müslim b. Akil İle Bir Arada : 13

Şerik'in, Müslim b. Akîl'e Bir Teklifi : 14

İbn-i Ziyad'm Kanım Dökmekten Müslim'i Alıkoyan Sebepler : 14

Müslim b. Akîl'in Küfe'd eki Başarısı : 14

Ma'kıl'in, Müslim b. Akll'i Bulmak İçin Vazifelendirilmesi : 15

Hâni'nin Başına Gelenler : 15

İbn-i Ziyad'm Mescidde Konuşması : 17

Müslim b. Akîi'in Ayaklanması : 17

Ibiu Ziyad'm Aldığı Tedbirlerle Halkı, Müslim'in Başından Dağıtması : 18

Müslim b. Akü'in Başına Gelenler.-. 19

Müslim b. Akil'in Vasiyyeti : 23

İbn-i Ziyad'ın Müslim b. Akîl ile Münâkaşası: 23

Müslim'in, Köşkün Damında Boynunun Vumilup Yere Düşürülmesi: 24

Muhtar b. Ebî Ubeyd'in Başına Gelenler 25

Hâni b. Urve'nin Boynunun Vurulması: 25

Ahdul â'lâ ile Umâre'iiin Boyunlarının Vurulması: 26

Müslim b. Akil ile Hâni'nin Başlarının Yezid'e Gönderilmesi: 26

Müslim b. Akîl'in Küfe'den Hz. Hüseyin'e Gönderdiği Mektup: 27

Hz. Hüseyin'in Yol Hazırlığına Başlaması, ibn_i Abbas'in Onu Vazgeçirmeye Çalışması: 27

Abdullah b. Zübeyr'in Küfe İşini Hz. Hüseyin'le Konuşması: 27

Muhammed b. Hanefiyye'nin Hz, Hüseyin'i Küfe'ye Gitmekten Vaz Geçirmeğe Çalışması: 28

İbn iAbbas'm Hz. Hüseyin'le tekrar konuşması: 28

Ömer b. Abdurrahman-ül Mahzûimî'nin Hz. Hüseyin'le Konuşması: 29

Abdullah b. Ömer'in Hz. Hüseyin'i Mektupla ve Şifahî Olarak Uyarması 30

İmam Şa'bî'nin, Irak'a Gitmemesi için Hz. Hüseyin'e And Veimesi: 30

Ebû Saîd-ül Hudrî'nin Hz. Hüseyin'e Öğütü. 31

Ahnef in Hz, Hüseyin'e âyet yazıp göndermesi : 31

Hz. Hüseyin'in Mekke'den Ayrılması : 31

Muhanuned b. Hanefiyye'nin Ağlaması : 31

Mekke Emniyet Birliği ile Çatışma : 31

Abdullah b. Cafer'in Hz. Hüseyin'e Mektup Göndermesi : 31

Mekke Valisinin Hz. Hüseyin'e Mektup Göndermesi : 32

İKİNCİ BÖLÜM

KERBELÂ FACİASI

Hucr b. Adıyy'in Öldürülmesi Üzerine Yapılan Yazışmalar :

Hucr b. Adıyy, Hz. Ali'nin Iraklı Eshabımn büyüklerindendi.

Hu. AH, Eş'as b. Kays'ı azl edip Kindelerin başına Huacr'u getirmek istemişti.

Hucr ile Eş'as b. Amr, Âkilül Mürar oğullarından idiler. Huacr; Eş'as, sağ oldukça, bu işi üzerine almaktan kaçınmıştı.

Ziyad b. Ebih, onu bazı adamlarile birlikte Şam'a göndermiş, Muaviye b. E'bî Süfyan da, onların boyunlarını vurdurmuştu.

Küfeliler, buna son derecede üzüldüler.

Küfe Eşrafından bazıları Medine'ye gidip hâdiseyi Hz. Hüseyin'e haber verdiler.

Hu. Hüseyin «İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn,» dedi ve çok üzüldü.

Küfeliler, Medine'de kaldıkları müddetçe, Hz Hüseyin'in yanına gelip gittiler.

O sırada, Medine valisi Mervan b. Hakem idi.t-

Mervan, Küfelilerin, Hz. Hüseyinin yanına gelip gittiklerini Öğrenince, bunu, Muaviye b. Ebî Süfyan'a bildirdi ve «Bana, bu husustaki görüşünü yaz!> dedi.

Muaviye, Mervan'a yazdığı yazıda «Hüseyinle hiç bir suretle karşılaşma. O, bize bey'at etmiştir. Aradaki bey'atımra, vermiş olduğu sözü, bozmuş değildir.» dedi.

Hu. Hüseyin'e yazdığı yazıda şöyle dedi:

«İmdi, senin işlerinden bana bir şeyler erişti isp de, sen, bunu yapacak bir kimse değilsin.

Çünkü, elini bey'ata uzatan kişiye, vefalı olmak, yaraşır.

Allah, sana rahmet etsin. Bil ki sen, ne zaman beni tanımazsan, ben de; sen: tanımam!

Ne zaman, sen, bana tuzak kurarsan, ben de, sana tuzak kurarım.

Karışıklık çıkarmak isteyen akılsız ve beyinsizler, seni yeltelemesinler vessalam!» [1]

Hu. Hüseyin ona şu cevabı yazdı :

«Yazın bana geldi. Sana, benden erişen haberden, ben, beriyim. Ahdimde, sonuna kadar durucuyum.

Yalnız iyi ve güzel olan işler, sahibini, Allah'a ulaştırır.

Benim, seninle ne çarpışmak, ne de, aleyhine kalkışmak istediğim vardır.

Ben; seninle uğraşmayı bırakmaktan başka Allah katında benim için bir mazeret bulunduğunu sapmıyor, şu ümmetin işlerinden senin idarenden da-Jha büyük bir ibtilâ ve imtihan bulunabileceğini de, bilmiyorum!» dedi.

Muaviye b. Ebî Süfyan «Ebû Abdullah'a kötülükten başka bir şey yapmış olmadık!» dedi [2]

Muaviye b. Ebî Süfyan'ın, Hz. Hasan ve Hz, Hüseyin'e İkramı :

Müslümanlar araşma fitne düşmesini istemiyerek Hilâfeti Muaviye b. Ebl Süfyan'a bırakmasından sonra, Muaviye b. Ebî Süfyan, onlara son derece ikram eder, «Hoş geldiniz, safa geldiniz!» diyerek hal ve hatırlarım sorar, ken-kendilerine bol ihsanlarda bulunurdu.

Hattâ bir gün, Onlara iki bin vermiş ve «alittiz bunu! Ben, Hind'in oğluyum! vallahi, size, ne benden Önce, ne de benden sonra hiç kimse bu kadar çok ihsanda bulunmamıştır.» deyince, Hz. Hüseyin, ona «vallahi, sen de, ne senden önce, ne de sonra, bizden daha üstün ve lâıyk kimseye ihsanda bulunamayacaksın!» demişti.[3]

Hu, Hüseyin'in, İstanbul'u Fethe Giden Orduya Katılması :

Muaviye b. Ebî Süfyan'ın, Hicri elli birinci yılda İstanbul'u feth için gönderdiği orduya, oğlu Yezid üe birlikte Hz. Hüseyin de katılmıştı [4]

Muaviye b. Ebî Süfyan'ın, Yezid'e Vasiyeti ve Şamlıların Yezid'e Bey'atı :

Muaviye b. Ebî Süfyan, ölüm döşegine düşünce, oğlu Yezid'i yanına çağırdı. Ona Hz. Hüseyin hakkında bazı nasihat ve vasiyetlerde bulundu: «Irak-ılar, Hüseyin b. Ali'yi ayaklandırmadan bırakmazlar.

Eğer, o senin üzerine yürür de,, sen ona galebe çalarsan, onu affet.

Çünkü o, akrabalık yönünden başkasına benzemiyen, hakkı, en çok gözetilecek olan bir zattır» [5]

«Hüseyin'i kolla. Çünkü, o, insanların, insanlara en sevgilisidir. Ona kargı akrabalık hakkını gözet. Kendisine yumuşak davran.

Ondan herhangi bir muhalefet görürsen, onun babasını öldüren, kardeşini geri durduran Allah, sana kâfi gelecektir!» dedi ve Hicretin altmışıncı yılında Recep ayının ortalarında Şam'da vefat etti [6]

Bunun üzerine, Şamlılar, Camide toplanarak Muaviye b. Ebî Süfyan'ın oğlu Yezid'e bey'at ettiler.

O sırada, Velid b. Utbe b. Ebî Süfyan, Medine'de; Yahya b. Hakm b. Safvan b. Umeyye, Mekke'de; Nûman b.

Beşîr-i Ensârî, Küfe'de; Ubeydullâh b. Ziyad Basra'da vali bulunuyordu.[7]

Yezid'in Ençok Çekindiği Kişiler :

Yezid'in, Hz. Hüseyin, Abdullah b. Zübeyr, Abdullah b. Ömer ve Abdur-rahman b. Ebî Bekr'in kendisine bey'at edip etmemelerinden başka bir çekince ve endişesi yoktu. [8]

Yezid'in Yaşı ve Doğum Tarihi :

Hicretin altmışıncı yılında Receb ayında babasının ölümünden sonra yerine geçtiği zaman Yezid b. Muaviye, otuz dört yaşında idi.

Hicretin yirmi altıncı yılında doğmuştu. [9]

Yezid'in Medine Valisine Emri :

Yezid b. Muaviye, Hicretin 60. yılı Recep ayında Dimeşk'a dönerek Medine valisi Velid b. Utbe b. Ebî Süfyan'a şöyle yazdı:

«Yazım sana gelince, Hüseyin b. Ali ile Abdullah b. Zübeyr'i buldur

Onların, bana bey'atlarım al.

Eğer, bey'at etmekten kaçınırlarsa, boyunlarını vur! Başlarını bana gönder!

Halkın da, bey'atını al.

Bey'attan kaçınanlar hakkında ise, Hüseyin b. Ali ve Abdullah b. Zü-beyr hakkında olduğu üzere, hükmü yerine getir! Vesselam.» [10]

Başka rivayete göre Yezid yazısında şöyle demişti:

«imdi, Hüseyin'in, Abdullah b. Ömer'in ve Abdullah b. Zübeyr'in bey'atlarım zorla al.

Onlar, bey'at edinceye kadar, ne gevşeklik ve yumuşaklık gösterilecektir, ne de, uyuşmaklık! Vesselam!» [11]

Yezid'in, Velid b. Utbe'ye yazdığı bu yazısı, Fare kulağı gibi küçücük idi. [12]

Velid'in Mervan'la Görüşmesi :

Yezid'in emirnamesi gelince, Velid, bir fitne ve karışıklık çıkmasından korktu. Araları açık bulunan Mervan'a adam

.gönderdi. Mervan, geldiği zaman, yazıyı ona okudu ve ne yapmak gerektiğini danıştı.

Mervan «Abdullah b. Ömer'le Abdurrahman b. Ebî Bekr, bu hususta bir şey istemezler.

Hüseyin b. Ali ile Abdullah b. Zübeyr'e gelence, hemen adam gönderip onları çağır ve Yezid'e bey'atlarım al.

Bey'at etmezlerse, Muaviye'nin ölüm haberi yayılmadan önce, onların boyunlarını vur!

Yoksa, onlardan her biri bir tarafa çekilir, muhalefete başlarlar!» dedi.[13]

Velid'in, Hz. Hüseyin'le Abdullah B. Zübeyr'i Huzuruna Çağırması :

Velid b. Utbe, o zaman buluş çağına ermek üzere bulunan Abdullah b. Amr b. Osman'a «Oğulcağızım! Haydi, Hüseyin b, Ali ile Abdullah b. Zübeyr'e git te, onları bana çağır!» dedi.

Çocuk, Mescid'e kadar gitti. Onlar, Mescid'de oturmakta idiler. Onlara «Valinin dâvetine icabet ediniz!» dedi. Çocuğa «Sen, git İzin sıra geliriz!» dediler. Çocuk, dönüp gitti.

Abdullah b. Zübeyr, Hz. Hüseyin'e «Sence, bu saatte adam gönderilip çağırılmamızın sebebi ne ola bilir?» diye sordu.

.Hz. Hüseyin «Sanırım ki: Muaviye, ölmüştür. Bey'at ifcin çağırılıyorz!» dedi.

Abdullah b. Zübeyr «Ben, bundan daha başka bir maksad bulunduğunu sanıyorum.» dedi.

Mescidden ayrılıp evlerine gittiler. [14]

Velid, ikisine tekrar adam gönderip gelmeleri için ısrar etti. Hz. Hüseyin'in, Valinin yanına gitmesine, ev halkı razı olmadılar.

Abdullah b. Zübeyr, davetçilere «Acele etmeyiniz, yanınıza geleceğim!» diye cevap verdi.

Velid, âzadlı kölelerini ona tekrar gönderdi.

Onlar «Ey kâhiliyenin oğlu! Valinin yanına gelersen, gel, gelmezsen, seni öldürürüz!» diyerek tehdid ve hakaret ettiler.

Abdullah b. Zübeyr de «Hemen geliyorum! Hemeci geliyorum!» dedi.

Abdullah b. Zübeyr'ü kardeşi Cafer b. Zübeyr, Velid'in yanına gitti. Ona «Allah, seni rahmetle esirgesin. Abdullah'ın üzerine düşmekten vaz geç. Ona, bir çok adamlar göndermen, kendisini korkutmuştur. O, inşallah, yarın sabah sana gelecektir.» dedi.

Bunun üzerine Velid, adamlarını ona salmaktan vaz geçti.[15]

Abdullah b. Zübeyr'in Mekke'ye Gitmesi :

Abdullah b. Zübeyr, Hicretin 60. yılında Recebin çıkmasına üç gece kala, cumartesi gecesini, yanında, kardeşi Cafer b. Zübeyr olduğu halde, Furu yolunu tutarak, Mekke'ye doğru hareket ettiler.

Sabaha çıkınca, Velid, onu arattı, bulduramadı. [16]

Kendisinin, Mekke'ye gittiğini haber aldı. [17]

Ümeyye oğullarının azadlılarından Habîb b. Kürre'nin kumandası altında otuz atlıyı peşlerinden koşturdu ise de onlara yetişmek mümkün olmadı. [18]

Hz. Hüseyin'in Velid'le Görüşmesi

Hz. Hüseyin, âzadlı köleleriyle oğullarından bazılarını yanına alarak vali konağına doğru gitti.

Yanıdaki gençlere, kapıda oturmalarını, sesini iştir iştirmez, içeri dal malarını emr ettikten sonra, kendisi, Velid'in huzuruna girdi.

O sırada, Mervan b. Hakem, Velid'in yanında idi. Hz. Hüseyin de, Velid'in o bir yânına, oturdu [19]

Hz. Hüseyin, Velid'le Mervan arasında gerginlik bulunduğunu bildiği için, onu, Velid'in yanında görünce: «Akraba ile ilgilenmek, görüşüp ko nugmak, ilgisizlikten hayırlıdır.

Barışıklık ta, düşmanlıktan hayırlıdır

Şimdi, siz,, bir araya geldiğinize göre, her halde, Allah, aranızı düzeltmiştir.» dedi. .

İkisâ) de cevap vermediler, sustular.

Velid, Yezid'in yazısını okuduktan sonra, Hz. Hüseyin'i, Yezid'e bey'ata davet etti.

Hz. Hüseyin «İnnâ lillâhi ve innâ Üeyhi râciun. Allah, Muaviye'ye rahmet etsin. Sana da, büyük ecir versin.

Bey'at işine gelince, benim gibi bir adam, gizli olarak bey'at edemez. Zâten, halkın önünde açıklamadıkça, bu bey'ata sen de, razı olmazsın.

Sen, çıkıp halkı bey'ata davet ettiğin zaman, bizi de, çağırırsın.» dedi.

Velid, sulh-u müsâlemeti sever bir adamdı. «Peki, şimdi, evine dön. Halk, bey'at için toplandığı zaman, sen de, onlarla birlikte gelir, bey'at edersin.» dedi.

Mervan «Eğer, bu, şimdi yanından ayrılacak olursa, onu, bir daha hiç bir zaman ele geçirmeğe kadir ve muvaffak olamazsın! Hatta, onunla, senin aranda gok' çarpışma olur.

Sen, bu adamı haps et. O, yanından gitmeden, ya bey'at eder, yahut onun boynunu vurursun!» dedi-

Hz. Hüseyin-, yerinden sıçradı. «Ey mor suratlı adamın oğlu! Yalan söyledin! Vallahi, sen alçaklaştın. Günah işledin.

Benim boynumu vurmağa, ne sen kadir ola bilirsin, ne de, o kadir ola bilir!» diyerek Velid'in yanından çıkıp gitti. [20]

Mervan, Velid'e «Sen, benim sözümü dinlemedin. Vallahi, seB, böyle bir fırsatı bir daha ele geçiremezsin!» dedi.[21]

Velid'in- Mervan'ı Kınaması ve Hz. Hüseyin'in Kanına Girmekten Ürpetmesi:

Velid «Yazıklar olsun sana! Sen, bana Resûllullâh Aleyhisselâmın kızı Fa-tıma'nın oğlu Hüseyin'i Öldürmemi mi telkin ve teklif etmek istiyorsun?! [22]

Ey Mervan! Sen, benim dinimi yıkacak bir şeye teşebbüs etmemi mi istiyorsun?!

Vallahi, Hüseyin'i öldürüp te, dünyanın her tarafına, üzerine güneşin doğup battığı bütün dünya mal ve mülküne mâlik olacağımı bilsem, yine, onu öldürmeyi arzu etmem! [23]

Süb'hânallâh! (Bey'at etmem!) dedi diye Hüseyin'i mi öldüreyim?! [24]Vallahi, bu işi yapmamaktan doğacak sorumluluk, Kıyamet gününde Allah katında Mîzan*da Hüseyin'in kanma girmenin hesabını vermekten daha hafif, daha kolaydır [25]

Hem, onun kanı masundur, korunmuştur da!» dedi. [26]

Mervan, Velid'in görüşünü hiç te beğenmediği ve benimsemediği halde, ona «Senfti bu husustaki görüşün ve yaptığın yerindedir!» dedi. [27]

Muhammed b. Hanefiye'nin Hz. Hüseyin'e Öğüt ve Tavsiyeleri :

Hz. Hüseyin'in kardeşi Muhammed b. Hanefiye, Hz. Hüseyin'e : «Ey kardeşim! Sen, bana halkın en sevgilisi ve şereflişisin. Mervan, seni, Yezid'e bey'at ettirmek için üzerine düşecektir.

Sen, şehirlerden uzak dur. Halka elçilerini sal. Onlar, senia yanına toplanır, sana bey'at ederlerse, bundan dolayı Allah'a şükür et.

Şâyed, halk, senden başkasının yanına toplanır, ona bey'at ederlerse, bundan, senin ne dinin, ne de insanlığın ve faziletin eksilir.

Ben, ancak, şundan korkarım ki: sen, şehirlerden birisine varırsın. Halk, senin hakkında anlaşmazlığa düşerek çarpışsınlar da, ilk mızrak sana dokunur!

Senin gibi, gerek şahsiyet bakımından, gerek. Ana ve Baba bakımından, insanların en hayırlısı olan bir zatın boş yere kanı dökülür ve Ev halkı da, zelil ve perişan olur! dedi.

Hz. Hüseyin «Peki, nereye gideyim kardeşim?» diye sordu.

Muhammed b. Hanefiye «Sen, Mekke'ye git. Orada sükûnet ve rahat bulursan, ne âlâ!

Rahat olamazsan, Yemen'e git. Orada sükûnet ve rahat bulursan, ne âlâ!

Rahat bulamadığın takdirde, dağ başlarına çık. Halkın işlerinin nereye varacağını bekle.

Senin için faydalı olan görüş, açıklanmıştır!» dedi. [28]

Hz. Hüseyin'in Mekke'ye Gidişi :

Muhammed b. Hanefiyye'nin tavsiyesi üzerine Hz. Hüseyin. Hicretin 60. yılında Recep ayının bitmesine iki gece kala, pazar günü [29]akşam olup gece karanlığı çökünce, kız kardeşleri Ümmü Külsum'u, Zeyneb'i, kardeşinin oğlunu, Kardeşi Ebû Bekir'i, Cafer'i, Abbas'ı ve Medine'de bulunan bütün Ev halkını yanına alarak Mekke yolunu tuttu.

Medine'de yalnız kardeşi Muhammed b. Hanefiyye kaldı. Abdullah b. Abbas da, bir kaç gün önce Mekke'ye gitmişti.[30]

Abdullah b. Muti'in Hz. Hüseyin'e Tavsiyeleri :

Hz. Hüseyin, bir hayli yol aldıktan sonra Abdullah b. Muti'e rastladı. Abdullah b. Muti, Mekke'den dönüyor, Medine'ye gidiyordu. Hz. Hüseyin'e «Nereye gidiyorsun?» diye sordu. Hz. Hüseyin «Şimdilik Mekke'ye!» dedi.

Abdullah b. Muti «Allah, hakkında hayırlı eylesin. Ben, sana başkabir görüşü işaret ve tavsiye etmek isterdim.» dedi.

Hz. Hüseyin «Nedir o?» diye sordu.

Abdullah «Mekke ye vardığında, oradan bazı memleketlere ve meselâ Küfe ye de, gitmek isteyeceksin. Sakın, oraya gideyim deme!

Çünkü, orası, uğursuz bir memlekettir.

Baban, orada öldürüldü.

Kardeşin Hasan, orada yalnız bırakıldı, aldatıldı ve yaralandı.

Sen, Mekke Hareminden ayrılma.

Hicaz halkı, sana, hiç kimseyi denk tutmaz.

Sen, sana bağlı olanları her taraftan oraya çağır. Gelip yanında toplanırlar.» dedi.

Hz. Hüseyin «Allah, dilediği şeyi takdir ve hüküm eder!» dedi. Sonra, devesinin yularını bırakıp yoluna devam etti ve Mekke'ye ulaştı.

Mekke'de, Şi'b-i Ali'ye indi. .

Mekkeliler, onu görünce, yanında halka halka toplandılar. Abdullah b. Zübeyr'i bıraktılar.

Halbuki, daha Önce, onun başında toplanmakta idiler.

Abdullah b. Zübeyr; Hz. Hüseyin, Mekke'de oturdukça, halkın, kendisi yanında toplanmayacağını bildiğinden, sabah akşam, Hz. Hüseyinin peşinden ve yanından ayrılmadı.

O sırada, Yezid, Mekke valisi Yahya b. Hakîm'i azl etti.[31]

Küfelilerin Hz. Hüseyin'i Küfe'ye Davet Etmeleri :

Küfeliler, Muaviye b. Ebî Süfyan'ın vefat ettiğini, Hz. Hüseyin'in de, Mekke'ye gittiğini haber alınca, Ehi-i Beyt taraftarlarından bir cemaat, Süleyman b. Sured'in evinde toplandılar. [32]

Süleyman b. Sured, Peygamberimizin Eshabındandı. İsmi Yesar'dı. Müslüman olduğu zaman, Peygamberimiz, onun ismini Süleyman'a çevirmişti. Kendisi, kavminin Eşrafındandı. Peygamberimizin vefatından sonra Küfe'ye gelip yerleşmişti.

Süleyman b. Sured, Cemel ve Sıffin vakalarında Hz. Ali'nin yanında bulunmuştu.

İş üzerinde hemen karar veremez, çok düşünür dururdu. [33]

Süleyman b. Sured «Muaviye, Ölmüştür.

Hüseyin, halkın bey'atım alacaktır. Kendisi, Mekke'ye gitmiştir. Sizler, Onun ve Babasının Tarafdarları bulunuyorsunuz.

Eğer, siz, bunu biliyorsanız, Ona yardım edeceğinizi ve Onun düşma-nile savaşaçağınızı kendisine yazınız.

Şayed korkacak, korkaklık ederseniz, adamcağızı aldatmayınız!» dedi.

Toplantıda bulunanlar «Hayır! Onu, aldatmayacağız. Onun düşmanüe çarpışacağız. Onun uğrunda öleceğiz!» dediler.

Süleyman b. Sured «Öyle ise, Ona yazı yazınız.» dedi. Özet olarak şöyle yazdılar :

Bismillâhirrahmânîrrahîm

Hüseyin b. Ali'ye

Süleyman1 b. Sured, Müseyyeb b. Necebe, Rifâa b. Şeddad ve Habîb b. Muzâhir'le Küfeli Mümin ve Müslümanların Hüseyin'e Tarafdar olanlarından!

Selâmün aleyküm!

Biz, Allah'a hamd ederiz ki O'ndan başka ilâh yoktur.

imdi, [Allah'a hamd olsun ki düşmanını öldürmüştür...

Bizim İmamımız, Önderimiz yoktur. Hemen gel!

Umulur ki: Allah, bizi, Senin sayende hak üzerinde toplar.

Numan b. Beşir, Vali köşkünde oturmaktadır.

Biz, onunla ne cumada toplanıyoruz, ne de, bayram namazmâ çıkıyoruz.

Yanımıza geleceğini haber alacak olursak, Seni karşılamağa çıkar, Sana Şam'da kavuşuruz inşaallâh.

Allah'ın selâm ve rahmeti üzerine olsun.» [34] Küfeliler, gönderdikleri' başka bir yazılarında da : Senin yanında yüz bin kişi bulunacaktır!» dediler [35]

Süleyman b. Sured ve arkadaşları, Küfe Valisi Numan b. Beşir'i kovacaklarını da, mektuplarında bildirdiler.

Mektubu, Ubeydullâh b. Sübey'ül'Hemdânî ve Abdullah b. Veddâk-üs Sülemî ile Mekke'ye gönderdiler.

Bunlar, Ramazanın onunda Mekke'ye eriştiler ve mektubu Hz. Hüseyin'e sundular.

O gün, akşam olmadan, Bişr b. Müşir-üs Saydâvî ile Abdurrahman b. Ubeyd-ül Erhabî, yanlarında Küfe Eşraf ve kabile Reislerinin elli mektubu olduğu halde, Hz. Hüseyin'in yanına geldiler.»

Her mektup, Küfelilerden iki, üç, dört kişi tarafından iinzalı, mühürlü olarak gönderilmiş bulunuyordu.

Sabaha çıkınca, Hâni b. Hâni' üs-Sübey'î ve Saîd b. Abdullâh-ül Has'a-mî, yanında elli mektupla geldi.

Ö gün, akşam olduğu zaman, Saîd b. Abdullâh-üs Sakafî, Küfelilerin Reislerinden Şebes b. Rib'î, Haccar b. Ebcer, Yezîd b. Haris, Azre b. Kays, Amr b. Haccac ve Muhammed b. Umeyr b. Utarid'in gönderdikleri bir mektupla çıka geldi.

Küfelilerden diğer günlerde de, hayvanlarına azıklarını yükleyip Hz. Hüseyin'e mektup getiren Elçiler birbirini takip etti[36]

Küfeliler, Hz. Hüseyin'e «Biz, Seni'n bey'atına kendimizi bağladık Biz, Senin yanında Ölümü göze aldık!

Senin yüzünden cumada, cemaatta bulunamamaktayız. Hemen yanımıza gel!» demekte idiler. [37]

Hâni ile Saîd b. Abdullah'ın getirdikleri mektupta da şöyle deniliyordu:

Bismillâhirrahmânîrrahîm

Hüseyin b, Ali'ye:

Onun Taraf darı olan Mümin ve Müslümanlardan!

İmdi, haydi gel artık. Bütün "halk, seni gözleyor. Onların, senden başka tmam ve Önderleri yok. Acele, acele gel, Vesselam.» [38]

Küfeli kabile Reislerinden Şebes b. Rib% Haccar b. EbcerT Yezid b. Haris, Yezid b. Rûveym, Azre b. Kays, Amr b. Haccac ve Muhammed b. U-meyr-üt Temimi de, birlikte yazıp gönderdikleri mektuplarımda şöyle demekte idiler:

«İmdi, her taraf yeşerdi. Meyvalar yetişti. Kuyuların suyu çoğaldı. İstedığın zaman gel.

Senin için askerler, yardımcılar hazırlanmıştır. Sana selâm olsun.»[39]

Abdullah b. Abbas'm Yezid'e gönderdiği mektupta açıkladığına göre : Hz. Hüseyin'in Küfe'ye davet edilmişinde Yezid'in de, parmağı vardı [40]

Hz. Hüseyin'in Küfelilere Cevabı ;

Hz. Hüseyin, Küfelilerin hepsine bir mektup yazıp Hâai b. Hâni ve Saîd b. Abdullah'la gönderdi.

Hz.Hüseyin,bumektubunda şöyle dedi :

Bîsmillâhîrrahmânîrrahîm

Hüseyin b. Ali'den,

Küfe'de bulunan Mümin ve Müslüman cemaatına!

İmdi, bana, mektuplarınızla en son gönderdiğiniz Elçileriniz Hâni ve Saîd geldiler.

Andığınız, anlattığınız her şeyi anladım.

Sözlerinizin özü olarak : (Bizim için bir İmam ve önder yok. Sen, hemen gel. Umulur ki: Allah, Senin sayemde, bizi, hidâyet ve hak üzerinde toplar.) diyorsunuz.

Kardeşim ve Amucamın oğlu olan, ailem halkından güvendiğim Müslim b. Akîl'i size gönderiyorum.

Sizin hal ve gidişinizi, işinizi ve görüşünüzü inceleyip bana yazmasını kendisine emr ettim.

Eğer, o, sizin bütüfl ileri gelenlerinizin, fazilet ve üstün akıl sahibi olanlarınızın görüşlerinin de, yanıma gelen Elçilerinizin görüşlerinin aynı ve yazılarınızdan okuduğum şekilde olduğunu bana yazacak olursa, inşaallâh, hemen hazırlanır, yanınıza gelirim.

And olsun ki: Kitabullâh'la âmîl olmayan, a'dâlet terazisini elinde tutmayan, hak ve gerçek dine göre hareket etmeyen, nefsini Allah'a bağlamayan kişi, gerçek mânâda, İmam ve Önder olamaz! Vesselam.» [41]

Basralıların Toplantıları Ve İbn-i Ziyad'ın Tedbir Alması :

Basralı Ehl-i Beyt Tarafdarları da, Abdulkays oğulları kadınlarındanMâriye'nin evinde günlerce toplandılar. Hz. Hüseyin'e bey'at hususunda konuşmalar yaptılar. Ubeydullâh b. Ziyad; Hz. Hüseyin'ift geleceğini haber alınca, Basra'daki Vali vekiline yazdı. Gözcüler dikilmesini ve yolların tutulmasını emr etti.

Abdulkays oğullarından Yezîd b. Nubayt, Hz. Hüseyin'in yanına gitmek için hazırlandı.

Kendisinin, on oğlu vardı. Onlara «Hanginiz, benimle birlikte gelir?» diye sordu.

Yezid'in Abdullah ve Uzeydullâh adındaki oğulları, kendisile birlikte gitmeğe karar verdiler.

Yezid b. Nubayt, Mariye'nin evinde toplanan dostlarına ve arkadaşlarına «Ben, Hüseyin'in yanına gitmek için, acele ediyorum ve gidiyorum!» dedi.

Onlar «İbn-i Ziyad'ın adamlarının, sana bir zararı dokunmasından korkarız!» dediler.

Yezid b. Nubayt, kendisinin peşine düşecek olanlarını ellerinden kolay ca ve rahatça kurtulabileceğini söylüyerek Mekke yolunu tuttu ve Hz. Hüseyin'in yanına vardı.

Kendisi ve iki oğlu, Kerbelâ'da, Hz. Hüseyin'le birlikte şehid oldular. [42]

Hz. Hüseyin'in Müslim B. Akîl'i Küfe'ye Göndermesi

Hz. Hüseyin, Müslim b. Akîl'i çağırdı. Ona «Ey Amucamin oğlu! Seni, Küfe'ye göndereceğim. Küfelilerin görüşlerinin hangi noktada toplandığına bak.

Eğer, onlar, bana gönderdikleri mektuplarında oldukları üzere iseler, bana acele yaz. Yanına gelmekte acele edeyim.

Şayed, durum başka olursa, sen, benim yanıma dönmekte acele et.» dedi. [43].

Hız. Hüseyin; Müslim b. Akîl'i Küfe'ye, Kays b. Müshir-üs'Saydâvî, Umâ-re b. übeyd ve Abdurrahman b. AbduHâh-ul'Erhabî ile birlikte gönderdi ve Müslim'e, dâima j&Hâh'dan korkmasını ve işini gizli tutmasını emretti. [44]

Müslim b. Akıl, ev halkının işlerini düzenlemek üzere, Medine'ye gitti. -Sonra da, Kays kabilesinden iki kılavuz kiralarak yola koyuldular.

Kılavuzlar, gece, yolu şaşkırdılar. Sabaha çıkınca «Âh! Of!» demeğe başladılar.

Susuzluğa ve hararete dayanamayacak, yürüyemeyecek hale geldiler.

Müslim'e «Sana, şu yana doğru gitmeni tavsiye ederiz. Oraya doğru gidersen, belki, sen kurtulursun!» dediler.

Müslim, kılavuzları, can çekişir bir halde bırakarak, tavsiye edilen yola doğru, yanındaki adamları ve uşaklarıyla birlikte, yürümeğe devam etti.

Nihayet, bir su başına gelip kavuştular.

Müslim, bu suyun başında bir müddet oturdu. Hız. Hüseyin'e, oradan bir mektup yazdı.

Bütün olan bitenleri, çektikleri sıkıntıları, kılavuzların başlarına geleni, niyetlenmiş olduğu bu yoldan pek te hayır ve uğur gelmeyeceğini mektupta bildirerek kendisini Elçilikten af ile yerine başka birisini göndermesini diledi ve kendisinin kaldığı Hubeyt vadisinde cevap beklediğini de, sözlerine ekledi.

Müslim, mektubu Kays b. Müshir-üs Saydâvî'ye verip Hız. Hüseyin'e gönderdi.

Kays, Mekke'ye gelip mektubu Hız. Hüseyin'e teslim etti.

Hız. Hüseyin, mektubu okudu ve Müslim'e şu cevabı yazdı: «İmdi, gönderdiğim yere gitmekten seni tereddüde düşüren, alıkoyan şey, kanâatunca, senin korkaklığıdır.

Korkaklığı bırak. Sen, emrettiğim yere git.

Ben, seni bu işten af edici ve yerine başkasını gönderici değilim! Vesselam!»

Müslim, Hız. Hüseyin'in mektubunu, kendisine okuyana «Ben, kendim için korkmuş değilim!» diyerek yola devam etti.[45]

Müslim'in Küfe'deki Faaliyetleri :

Müslim, Küfe'ye varıp kavuştu. Orada Muhtar b. Ebî Ubeyd-üs Sakaff'nin evine indi.

Ehl-i Beyt Tarafdarı olan Küfeliler, Müslim'in geldiği haber alınca, başına toplandılar.

Müslim, onlara, Hız. Hüseyin'in mektubunu okudu. [46] Hız. Hüseyin'in mektubu okunurken ağladılar.

Abis b. Ebî Sebîb-üs Şakin, Habîb b. Müzahir, Sâid b. Abdullâh-ul'Ha-nefî ve Haccac b. Ali ayağa kalkarak bfiren konuşma yaptılar ve kılıçlarını çekip bu yolda çarpışacaklarını ve Allah katındaki ecirden başka bir gey beklemeyeceklerini de, ifâde ettiler.

tş, Küfe'de yayıldı. Hattâ Küfe Valisi Numam b. Beşîr de bunu işitti.[47]

Numan b, Beşîr'in Küfelilere Hitabı :

Numan b. Beşîr, minbere çıkıp Allah'a hamd-ü sena ettikten sonra «Sizlere derim ki: ey Allah'ın kulları! Fitneye ve tefrikaya koşmayın. Çünkü, bunlarda adamları yok etmek, kan dökmek ve mal gasbı vardır.

Ben, benimle çarpışmayan kimse ile çarpışmam. Ben, üzerime atılmayan kimsenin üzerine atılmam. Zan ile bir kimseyi suçlamam ve yakalamam.

Fakat, sizden, kim yaptığı bey'attan döner, İmamınıza muhalefet ederse, kendisinden başka tanrı olmayan Allah'a and olsun ki sizden yardım beklemeden kendi kılıcıyla vurur, onu yere düşürürüm!

Umarım ki sizin hakkı tanıyanlarınız, batılı istiyenlerden çoktur!» dedi..

Numan b. Beşîr, yumuşak huylu, ibadet ve taata devamlı, sulh-u müsâ-. İmeti sever bir kimse idi,[48]

Abdullah b. Müslim'in Numan b. Beşir'le Münakaşası :

Abdullah b. Müslim b. Saîd-ül Hadramî camide ayağa kalkarak «Senin düşmanına karşı bu şekildeki gidişatın, zailere yararır bir görüş ve gidiştir!» dedi.

Numan b. Beşir «Allah'a tâatta zaiflerden olmaklığım, Allah'a mâsiyette güçlülerden olmaklığımdan bence daha sevgili ve yeğdir!» dedi. [49]

Abdullah b. Müslim «Sen, zaif, belki kat kat zaif, gevşek bir kimsesin. Memleket, bozulmağa yüz tuttu!» dedi.

Numan b. Beşir «Zaif olup ta (Allah'ın tâatmda bulunmam, kuvvetli olup ta, Allah'a isyanda bulunmamdan bence daha makbul ve yeğdir.

Ben, Allah'ın örttüğü Örtüyü yırtmam!» dedi.

Abdullah b. Müslim, Numan b. Beşir'in bu sözünü Yezid'e yazdı. [50]

Yezid'in Küfedeki Casusları :

Abdullah b. Müslim ile Umâre b. Ukbe, Yezîd'in Küfe'de görevli iki casusu idi. [51]

Küfe'defci Durumun Yezîd'e Yazılması :

Abdullah b. Müslim, Yezîd b. Muaviye'ye yazdığı yazıda:

«Müslim b. Akil, Küfe'ye geldi. Ehl-i Beyt Tarafd«yı olan Küfelileri Hü- ' şeyin b. Ali'ye bey'at ettirmeğe başladı. Küfelilerin kalblerini bozdu.

Eğer, Küfe, sana lâzım ve burada senin hükmün yürüyecek ise, buraya; emrini yerine getirecek, senin düşmanın hakkında işlediğin işi işleyecek güçlü bir adam acele gönder.

Çünkü, Numan; zaif, hattâ iki kat zaif ve gevşek bir adamdır, bu işin hakkından gelemez! Vesselam!» dedi.[52]

Küfe'deki durumu, Yezîd'e böyle ilk önce Abdullah b. Müslim yazıp bildirdiği gibi, aynı şekilde Umâre.b. Ukbe, daha sonra Ömer b. Sa'd b. Ebî Vakkas da yazdı.[53]

Yezîd'in Sercun'la Görüşmesi :

Gelen mektuplar, Yezîd'in yanında iki gün kaldı.

Yezîd, babası Muaviye b. Ebî Süfyan'ın en yakın adamı olan Sercun b. Mansur'u [54] yanına çağırıldı. Ona:

«Hüseyin, Küfe'ye doğru yönelmiş, gidiyormuş. Müslim b. Akil de, Küfe'de, Hüseyin için, halkın bey'atını alıyormuş.

Bana haber verildiğine göre: Küfe valisi Numan b. Beşir de, idarede za'f gösteriyor, hatalı ve zararlı konuşmalar yapıyormuş.

Senin bu husustaki görüşün nedir?» dedi ve kendisine Küfe'den gelen yazıları okudu. Küfe'ye kimin gönderilmesi uygun olacağını da, sordu. [55]

Sercun, Basra yalisi Ubeydullâh b. Ziyad'ı tavsiye etti. Yezid, «Onda hayır yoktur!» dedi. [56]

Yezîd, Ubeydullâh b. Ziyad*a pek yüz vermez, onu azarlar dururdu. [57]

Sercun, Yezîd'e «Eğer, baban Muaviye dirilseydi onun bu hususta görüşünü alırmıydın?» diye sordu.

Yezîd «Evet!» dedi. [58]

Sercun «Eğer, Muaviye sağ olup ta, Küfe'ye İbn-i Ziyad'ı göndermeni sana tavsiye etseydi, onu tayin edermiydin?» diye sordu.

Yezîd «Evet!» dedi. [59]

Küfe valiliğinin İbn-i Ziyad'a ek vazife olarak verilmesi hakkındaki Buyruğu, Sercun'un böylece re'yi alınarak yazıldı. [60]

Yezîd'in Şamlılarla Görüşmesi :

Rivayete göre : Müslim b. Akû'in Küfe'de «Ey Küfeliler! Resûlullâh Aleyhisselâmm kızının oğlu, bize, Bahdel-ül Kelbî'nin kızının oğlundan daha sevgilidir!» diyerek Hz. Hüseyin'e bey'ata davete başladığını haber aldığı zaman, Yezîd «Ey Şamlılar! Küfe'ye kimi vali tayin edeyim bana işaret ediniz?» diye sordu.

Şamlılar «Baban Muaviye'ain seçip kabul ettiği kimseye râzımısın?» dediler.

Yezîd «Evet!» dedi.

«Öyle ise, Ubeydullâh b. Ziyad'm Irak diyarına valiliği için buyruğu çıkar!» dediler. [61]

Nuraan b, Beşir'in Azli :

Yezîd, Küfe valisi Numan b.. Beşir'in Hz. Hüseyin'e karşı harekete geçeceğinden emin değil, hattâ korku ve endişede idi. [62]

Bunun için, onu, hemen azl etti ve kendisine şöyle yazdı:

«İmdi, hiç şüphesiz, övülmüşlerden olanlar, bir gün gelir, yeri im işlerden olurlar.

Verilmişlerden olanlar da, bir gün gelir, övülmüşlerden olurlar.

Sen, denildiği gibi, övülmüşlerden olarak bulunduğun ve anıldığın meslekin sonuna kadar ulaştın, yükseltilip bulutları aştin, bulutların da, üstüne çıktın.

Sana, dahası ne lâzım!...» [63]

İbn-i Ziyad'm Küfe'de Vazifelenendirilmesi :

Yezîd, İbn-i Ziyad'a yazdığı yazıda :

«İmdi, Küfe'de bana taraf dar olanlar; Müslim b. Akîl'in, Küfe'de cemaatlar topladığım, Müslümanların tek saltanat Asasını ikiye yardığını, ayırdığını haber verdiler.

Bu yazımı okur okumaz, Küfe'ye git! .

İbn-i Akfl'i ele geçirinceye kadar, define arar gibi, acele ara, bul! Öldür, yahut sürgün et! Vesselam!» [64]

«İki kanadın varsa, kanatlan, Küfe'ye uç!» [65]

«Haber aldığıma göre: Küfeliler, yanlarına gelmesi için Hüseyin'e mektup yazmışlar.

Hüseyin de Mekke'den ayrılıp onlara doğru hareket etmiştir.

Beldeler arasında senin belden, günler arasında senin günün, onunla be-lâlanmıştır.

Sen, ya onu öldürürsün, yahut (bize bağlanmış olan aile nesebin kesilerek) kendi nesebine, babana döndürülürsün Ubeyd!

Sen, yok edilmenden sakm!» [66]

Diğer rivayete göre: «Hüseyin, Küfe'ye gidiyormuş.

Zamanlar arasında sendn zamanın, beldeler arasında senin belden onunla ibtilâlanmıştır. Valiler arasında da sen, onunla ibtilâlandın.» [67]

«..Onun hakkında yapılacak iş, ya ele geçirilip azadlanmak, yahut hürriyeti köleliğe çevirilmektir!» [68]

Yezîd'in yazısı, Müslim b. Amr-ül'Bâhilî'ye verildi ve su gibi akıp gitmesi emr olundu.

Müslim b. Amr, Basra'ya erişti. Yezîd'in yazısını İbn-i Ziyad'a teslim etti. İbn-i Ziyad, acele yol hazırlığını görüp ertesi

günü Küfe'ye gitmeğe hazırlandı.[69]

Hz. Hüseyin'in Basralı Ehl-i Beyt Tarafdarlarına Gönderdiği Mektup :

Hz. Hüseyin, Basra Eşraf ve kabile Reislerine, âzadlısı Selman'la bir mektup göndermiş, mektubunda şöyle demişti:

Bîsmillahirrahmânîbrahim

Hüseyin b. Ali'den.

Mâlik b. Misma', Ahnef b. Kays, Münzir b. Cârud, Mesud b. Amr ve Kays b. Heysem'e!

Sizlere selâm olsun [70]

İmdi, Yüce Allah, Muhammed Aleyhisselâm'ı insanlar arasından seçip Peygamberlikle, Risâletle şereflendirmiştir. Sonra, Allah, O'nu, kullarına nasihat ve getirdiği şeyleri tebliğ ettikten sonra manevî huzuruna aldı.

Biz ise, O'nun Ehl-i Beyt-i, Velîleri, Vasileri ve Veresesî bulunuyoruz. Onun yerine geçmeğe de, insanlar içinde en lâyük ve haklı olan biziz.

Biz, tefrikadan hoşlanmadık. Sulh ve müsâlemet istedik.

Biz, biliyoruz ki : bu hakka, onu ellerinde bulunduranlardan daha lâyük ve müstahık olan ben'im.

Allah; ihsan ve islahda bulunanları, hakkı araştıranları rahmetile esirgesin. Bizi de, onları da, yarlıgasın.

Size, Elçimi bu yazı ile gönderdim.

Ben, sizi, Allah'ın Kitabına ve Allah'ın Peygamberi olan Muhammed Aleyhisselâm'm Sünnetine davet ediyorum.

O Sünnete ki öldürülmüş, yok edilmiş, onun yerine bid'atlar ihdas edilmiştir.

Sözlerimi dimler, emrime itaat ederseniz, doğru.yolu bulursunuz. Vesselâmü aleyküm ve rahmetullâh.» [71]

Münzir b. Carud'un, Gelen Mektubu İbni Ziyad'a Haber Vermesi:

Hz. Hüseyin'in mektubu, Basradaki, Ehl-i Beyt Tarafdarlarına gelince, Münzir b. Carud'dan başka hepsi onu gizli tuttular. Münzir, onu ifşa etti. [72]

Çünkü, kızı Hind'i tbn-i Ziyad'la evlendirmiş bulunuyordu.

Münzir, îfon-i Ziyad'ın yanına giderek gelen mektubu ve içindekileri ona haber verdi.

İbn-i Ziyad, Hz. Hüseyin'in Elçisinin aranmasını emr etti. Onu, bulup getirdiler. Selman'm hemen boynu vuruldu.[73]

İbni Ziyad'ın Basralılara Ültimatomu :

İbn-i Ziyad, halkı Basra ulu camiine toplattı. Minbere çıktı. Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra :

«tmdı, vallahi, bana güç gelecek, yenilmiyecek, benim karşımda darma dağın edilmeyecek bir şey yoktur.

Ben, düşmanlık edenlere karşı güçlü, çarpışacak olanlara karşı zehirimdir! Okçu Kare'nin dediği gibi ben kârlı çıkar, sizin hakkınızdan gelirim!

Ey Başralılar! Mü'minler Emîri, benî, Basra ile birlikte Küfe'ye de, vali tâyin etti. Ben, bir sabah çıkıp oraya gideceğim.

Kardeşim Osman b. Ziyad, b. Ebî Süfyan'ı yerime vekil bıraktım.

Sizlerden herhangi birinizin, ona muhalefet ettiğinizi veya yalan bir haber verdiğinizi işitirsem, kendisinden başka tanrı olmayan Allah'a and olsun ki ocu da, onun bağlı bulunduğu ulu kişiyi de, onun velisini de öldürür, sizi, emirlerime boyun eğinceye, yola getirinceye, aranızda muhalif bırakma-yıncaya kadar yakını, uzağı, suçluyu suçsuzu bir tutarım.

Ben, babam Ziyad'ın oğluyum ve ona benzerim!» diyerek tehditlerde bu-lutıdu. [74]

İbn-i Ziyad'm Basra Eşrafını Elde Etmesi :

İbn-i Ziyad, Yezid'in yazısını aldığı zaman, Hz. Ali'ye Tarafdarlıkla tanınmış Basra Eşrafı arasından seçtiği beş yüz kişiyi elde etti ki Abdullah b. Haris b. Nevfel ile Şerik b. Aver onlar arasında idi.

İbn-i Ziyad'ın, Basralılar arasından ilk düşürdüğü, elde ettiği kişinin Şerik b. Aver onlar arasında idi.

İbn-i Ziyad'ın, Basralılar arasından ilk düşürdüğü, elde ettiği kişinin Şerik b. Aver olduğu, Şerik'in zor kullanarak elde edildiği ve kendisiyle birlikte bir çok kimselerin de, elde edildiği söylenir.

İbn-i Ziyad, Serik'ten sonra Abdullah b. Harisi de, yanında bir çok kimselerle birlikte elde etmiştir.

Bununla beraber, bu zatlar,. İbn-i Ziyad'ın Küfe'ye gitmekte gecikeceğini, Hz. Hüseyin'in ondan Önce gelip Küfe'yi ele geçireceğini ummakta idiler.[75]

İbn-i Ziyad'm Küfe'ye Gelişi :

İbn-i Ziyad; yanında Müslim b. Amr-ül Bâhilî, Şerik b. Aver, Münzir b. Cârud, ev halkı ve uşaklarından mürekkep on dokuz kişilik bir kabile ile Küfe'ye hareket etti.

Kadisiye'ye geldikleri zaman, İbn-i Ziyad, âzadlısı Mihran'a «Ey Mih-ran! Sen daha o hal üzeremisin? Köşkünü gördüğünde sana yüz bin var!» dedi.

Mihran «Hayır! Vallahi, artık dayanamayacağım!» dedi ve İbn-i Ziyad'a o da, satıldı.

İbn-i Ziyad, Küfe'ye girince, hayvanından indi.

Yemen işi elbiselerden bir elbise giydi.

Başına da, Yemen tülbendlerinden siyah bir tülbend sardı.

Ağzını burnunu örttü.

Katırına bindi. Sonra, inip Küfe içinde tek başına yaya olarak yürümeğe başladı.

İlk önce, bekçilere, koruyuculara rastladı.

Bunlar, İbn-i Ziyad'ı görünce, Hz. Hüseyin zan ettiler «Hoş geldin ey Resûlullâh'ın oğlu!» dediler.

İbn-i Ziyad, onlara cevap vermedi.

Evlerindeki ve çadırlarından çıkan halk, İbn-i Ziyad'm yanına yığılmışlardı.

Çünkü, Hz. Hüseyin'in geleceğini işitmişler, gelmesini bekleyip duruyorlardı.

İbn-i Ziyad'ı görünce, onu, Hz. Hüseyin zan ettiler.

İbn-i Ziyad, rastladığı cemâati selâmlamadan geçmiyordu.

Halk «Hoş geldin, ey Resûlullâh'ın oğlu! [76]

Ey Resûlullâh'ın oğlu! Allah'a hamd olsun ki, Seni, bize gösterdi!» demekte, İbn-i Ziyad'ın elimi, ayağını öpmekte idiler. [77]

Numan b. Beşir ise, halkın söylediklerini işitmiş, köşkün kapısını sıkıca kapattırmış ti.

İbn-i Ziyad, Öğle üzeri, köşke geldiği zaman, Numan b. Beşir, onu, Hz. Hüseyin sanıyor ve İbn-i Ziyad'ın etrafındaki halk ta, bağırıp çağırıyorlardı [78]

Numan b. Beşir, köşkün balkonuna çıktı. «Ey Resûlullâh'ın oğlu! Sen, benim yanıma ne diye geldin?

Beldeler arasında benim beldemi seçmekteki maksatın nedir?» diye seslenmeğe başladı. [79]

İbn-i Ziyad, ona «Aç kapıyı!» dedi,

Numan b. Beşir «vçmam!» dedi.

İbn-i Ziyad «Gecen uzasın!» diyerek kızdı.

İbn-i Ziyad'ın arkasındaki halktan bazıları «Ey cemâat! Kendisinden başka ilâh olmayan Allah'a and olsun ki: bu,

Mercâne'nin oğludur!» diye bağırıldılar.

Bazıları ise: «Yazıklar olsun size! O, muhakkak Hüseyin'dir!» dediler. [80]

İbn-i Ziyad, Numan b. Beşir'e «Uykun uzasın ey kör adam!» diyerek ağız ve burnunu örttüğü tülbendi açınca, Numan b. Beşir, onu tanıdı.

Halk ta «A! Mercâne'nin oğlu imiş!» diyerek bağıştılar ve onu çakıl taş-larile taşladılar. [81]

Numan b. Beşir, kapıyı açıp İbn-i Ziyad içeri girince, kapıyı halkın yüzüne kapadılar [82]

İbn-î Ziyad'ın Küfelilere Hitabı :

İbn-i Ziyad, Küfe'nin ulu camiine gitti. Camide toplanmaları için halka seslenildi. Halk, toplanınca, İbn-i Ziyad, minbere çıktı. Allah'a hamd-ü senadan sonra :

«Ey Küfeliler! Mü'minler Emîri, benî, sizin şehrinize vali tayin etti. Harp ganimetleri, kendi aranızda bölüştürülecektir.

Mü'minler Emiri; mazlumlarınıza insaf ve adaletle muamele etmemi, beni dinleyen ve bana itaat edenlerinize ihsanda bulunmamı, âsi ve şüphelilerinize karşı şiddetli ve sert davranmamı bana emr etti.

Ben, onun bu yoldaki emrini sonuma kadar yerine getiririm.

Ben, itâatlılarımızı karşı şefkatli bir baba, aykırı hareket edenlerinize karşı da, ıslatılmış zehir gibiyim! Kendisini esirgeyen, koruyandan başka hiç biriniz sağ kalmaz. [83]

Ey insanlar! Ben, iyi biliyorum ki: benimle birlikte köşke kadar gelen ve bu suretle bana bağlılığını açıklayan kimseler Hüseyin'e düşmandırlar. Onlar, Hüseyin'in şehre girdiğini ve duruma hâkim olduğunu sanmışlardı.

Vallahi, ben, hiç birinizi tanıyamadım.» [84]

diyerek minberden indi. Vali köşküne gidip yerleşti.

Eski vali Numan b. Beşir ise, Şam'daki vatanına doğru hareket etti.[85]

Müslim b. Akîl'in Kaldığı Evi Değiştirerek Bey'at Alma İşine devam etmesi :

Müslim b. Akîl; İbn-i Ziyad'ın Küfe'ye geldiğini, eski vali Numan'un Kü-fe'den ayrıldığını, İbn-i Ziyad'ın hutbesini ve tehditlerini işitince, hayatı hakkında endişeye düştü. Yatsudan sonra Muhtar'ın evinden çıkıp Küfe'lile-rin Eşrafından Hâni b. Urve'nin evine gitti ve avlusuna girdi.

Hâni, o sırada kadınlarının odasında bulunuyordu. Kendisine haber gönderip dışarı çıkmasını istedi.

Hâni, dışarı çıktı. Müslim, ayakta duruyordu. Hâni'ye selâm verdi ve «Beni koruyasın ve konuklayasın diye sana geldim.» dedi. Hâni «Sen, bu ağır işi yüklemekle bana kıydın!

Eğer gelip evime girmemiş olaydın, seni, kendimden geri çevirmek isterdim.

Sen, bu koruma ve barındırma isteğinle, beni bağladın. Seni barındırmak ve korumak bana bir borç oldu!» dedi ve Müslim b. Akîl'i, kadınlarının evine aldı. Ona, orada bir oda ayırdı.

Bunun üzerime, Ehl-i Beyt Tarâfdarları, Hâni'nin evinde Müslim'in yanında toplanmağa başladılar.[86]

Şerîk b.Âver, Müslim b. Akil İle Bir Arada :

Hâni, İbn-i Ziyad'ın yanında Şerîk b. Âver'le buluşmuş ve görüşmüştü. Onu, evine getirip Müslim b. Akîl'in oturduğu odada konukladı.

Şerik b. Aver, Basra'da şeref ve itibar sahibi, hatırlı bir kişi idi. Basra Ehl-i Beyt Tarafdarlarının büyükler indendi.

Müslim b. Akîl'in işi hakkında Hârai'yi teşvik eder durur, Müslim b. Akîl de, kendisine gelen Küfe'lilerden, sözlerinde duracaklarına dair kuvvetli ahidler, misaklar alırdı.

Şerik b. Aver, Hâni'ciin evinde bulunduğu sırada ağır bir hastalığa tutuldu.

İbn-i Ziyad, onun hastalandığını işitince, ziyarete, yoklamağa geleceğini bildirmek üzere adam gönderdi.[87]

Şerik'in, Müslim b. Akîl'e Bir Teklifi :

Şerik b. Aver, Müslim b. Akîl'e «Senin gayen de, sana tarafdar olanların gayesi de, ancak, şu belânın, şu azgın herifin yok edilmesidir.

Allah, onu yok etmen için, sana imkân ve fırsat verdi.

O, benim hastalığımı yoklamağa gelecektir. Kalk, mahzene gir. Yanımda oturup dinlendiği sırada hemen çık, öldür onu!

Öldürdükten sonra, vali köşküne git, orada otur.

Halktan hiç bir kimse, onun hakkında seninle çekişmez, sana düşmanlık etmez.

Allah, bana sıhhat ve afiyet verirse, Basra'ya gider, orada ben senin işine yeterim. Basralılar, sana bey'at ederler.» dedi.

Hâni «Ben, İbn-i Ziyad'ın evimde öldürülmesini hoş bulmam!» dedi. Şerîk «Ne için hoş bulmuyorsun?

Vallahi, onu öldürmek, Allah'a yakınlıktır!» dedi. Sonra da Müslim'e: «Sen, bu hususta kusur etme! [88]

Ben (bana bir su içiriniz!) diye seslenirim. Sen de, o zaman gelir, kılıçla onun işini: bitirirsin!» dedi.

Müslm «olur!» dedi. [89]

O sırada «Vali, kapıdadır!» diye haber verildi. Müslim b. Akîl hemen mahzene girdi.

İbn-i Ziyad, Şerîk'in yanına girip selâm verdi. [90] Şerik'in döşegine oturdu. Azadlı kölesi Mihran ise [91] İbn-i Ziyad'ın başucunda durdu. [92]

İbn-i Ziyad, Şerik'e «Kendini nasıl buluyorsun? Şikâyetin, hastalığın nedir?» diye sordu.

Şerîk, Müslim'in gelmesi için, sorunun cevabını uzattı durdu. Müslim'e duyurmak için de, bir beyt okuyup «Daha ne duruyorsun, ne bekliyorsun?» demek istedi ve beyti tekrarladı. [93]

Şerîk «Bana bir su içiriniz!» diye seslendi. Bir câriye bardakla su getirirken, Müslim'i görünce, vaz geçti.

Şerîk «Bana bir su içiriniz!» diye tekrar seslendi.

Üçüncüde «Yazıklar olsun size! Siz, bana sıcak su içiriniz. Keşke, buna kendimde kudret olaydım!» dedi.

Mihran, işi sezdi. İbn-i Ziyad'a gözleriyle işaret verdi. İbn-i Ziyad, yerinden sıçrayıp kalktı.

Şerîk «Ey Emîr! Size, vasiyyette bulunmak istiyordum.» dedi. İbn-i Ziyad «Yanına yine gelirim.» diyerek oradan ayrıldı.

Mihran, İbn-i Ziyad'ın peşinden çıktı. «Vallahi, seni Öldürmek istediler!» dedi. .

İbn-i Ziyad «Bu, benim, Şerik'e olan iyilik ve ikramımla nasıl bağdaşır? Hem de, Hâni'nin evinde!

O Hâni'nin evinde ki, kendisi babamın eline elini koyup bey'at etmiş bulunuyordur!» diyerek vali köşküne döndü. [94]

İbn-i Ziyad'm Kanım Dökmekten Müslim'i Alıkoyan Sebepler :

Müslim b. Akîl, mahzenden çıkıp Şerîk'in yanına gelince, Şerîk «Her halde, onu öldürmekten seni ancak korkaklık alıkoymuştur?» dedi.

Müslim «Onu öldürmekten beni iki mühim şey alıkoymuştur. Onlardan birisi: onu, Hâni'nin evinde öldürmeyi hoş ve uygun görmeyişim, ikincisi de: Resûlullâh Aleyhisselâm'ın (îman, ansızın adam Öldürmek için fırsat kollamayı engeller.

Mü'min, ansızın adam öldürmek için fırsat kollamaz.) Hadîsidir.» dedi.

Şerîk «Fakat, vallahi, sen, ocu öldürmüş olaydın, işin düzelir, kuvvet ve kudret sende derlenip toplanırdı.» dedi.

Bundan sonra Şerîk, bir kaç gün daha yaşadı ve vefat etti. [95]

Müslim b. Akîl'in Küfe'd eki Başarısı :

Müslim b. Akîl, Hâni'nin evinde Küfelilerin bey'atını almaktan geri durmadı. Onlardan, on sekiz bin kişinin gizli olarak bey'atını aldı. [96]

Diğer rivayete göre bey'at eden, otuz binden fazla idi. [97]

Ma'kıl'in, Müslim b. Akîl'i Bulmak İçin Vazifelendirilmesi :

Müslim b. Akîl'in bulunduğu yer, İbn-i Ziyad'a bir müddet gizli kaldı. [98]

İbn-i Ziyad, âzadlısı Mâ'kıl'i çağırdı. Ona «Şu üç bin dirhemi al. Sonra, Müslim b. Akîl'i ve adamlarını araştır, bul. Onlara, bu üç bin dirhemi ver. Kendilerine: (Düşmanlarınızla yapacağınız savaşlarda bundan faydalanınız!) de! Senin, kendilerinden olduğunu onlara bildir.

Bu parayı verdiği zaman, onlar, sana güvenecek olurlarsa, senden hiç bir haberlerini saklamazlar. Artık, sabahleyin yanlarına gider, her şeylerini öğrenirsin.

Haydi, git, böylece yap!» dedi. Mâkıl, Küfe'nin ulu camiine gitti. [99]

Camiin direklerinden bir direğin dibinde uzun uzun namaz kılan bir zat gördü.

Kendi kendine «Şu Ehl-i Beyt taraftarları, uzun ve çok namaz kılarlar. Her halde, bu da, onlardandır.» dedi.

Namaz kılan zat, namazını bitirince, ayağa kalktı.

Mâkıl, onun yanına vardı. «Canım, sana feda olsun! Ben! Şamlılardan bir kimseyim. Zülkela'ın âzadlısıyım.

Resûlullâh Aleyhisselâm'm Ehl-i Beyt'inj sevmeyi Allah, bana ihsan etti. Onları, en çok sevenlerdenim.

Yanımda üç bin dirhem var. Ehl-i Beyt Taraftarlarından birisine bunu vermeyi arzu ediyorum.

Bu şehre Hüseyin b. Ali Aleyhisselâmın bir dâvetçisi geldiğini işittim. Bazı işlerinde faydalanmak, Taraftarlarından istediği kimseye harcamak üzere, bu parayı ona takdim etmeme delâlet ve tavassut edermisin?» dedi. Namazdan kalkan zat «Şu mescidde benden gayrı bir çok kimseler varken, bunu, bana ne diye soruyorsun?» dedi.

Mâ'kıl «çünkü, ben, sende, senin yüzünde iyilik gördüm. Resûlullâh Aleyhisselâmın Ehl-i Beyt-ine Taraftar olan kişilerden olabileceğini tahmin ettim!» dedi.

Bunun üzerine, o zat «jAllâh, sana iyilikler versin! Sen, beni iyi tanıydın. Ben, senin kardeşlerinden bir kimseyim, ismim, Müslim b. Avsece'dir. Seninle görüştüğüme sevinç duydum.

Ben de, o Ehl-i Beyt Taraftarlarından birisiyim.

Şu Aîlâh'm belâsı İbn-i Ziyad'ın korkusundan dolayı, bunu, bütün halktan gizli tutacağına, Allah adına yemin ederek bana söz ver!» dedi.

Mâkıl, Müslim b. Avsece'ye bu hususta istediği yeminli sözü verdi. Müslim b. Avsece, Mâ'kıl'e «Bu gün, don git. Yarın sabah olunca, sen, kılan bir zat amaz kılarlar.

Şamlılardan bana ihsan et birisine bunu | işittim. Ba-arcamak üzere, Eh tedipler var Aley-Afalımın et-

ii iyi tanıydın. ivsece'dir. Sehalktansözü verdi.tanca, sen,benim evime gel. Seninle birlikte adamımıza, yâni Müslim b. Akîl'e gideriz. Seni, ona kavuştururum.» dedi.

Şamlı, gitti. Gece, yattı. Ertesi sabaha çılınca, Müslim b. Avsece'nin evine vardı.

Müslim b. Avsece, onu götürüp Müslim b. Akîl'in yanına soktu. Mâ'kıl ve işi hakkında izahat verdi. Mâ'kıl de, yanındaki parayı Müslim b. Akîl'in önüne koydu ve ona bey'at etti.

Şamlı casus, artık, sabahları Müslim b. Akîl'in yanına serbestçe geliyor, kendisine engel olunmuyor, bütün gün, onun yanında bulunuyordu.

O, böylece, Müslim b. Akîl ile Taraftarlarının bütün haberlerine "vâkif olmuştu.

Mâ'kıl, bir akşam, gece karanlığı basınca, İbn-i Ziyad'ın yanına vardı. Olan, bitenleri, ona birer birer anlattı.

Müslim b. Akîl'in de, Hâni b. Urve'-nîn evinde bulunduğunu bildirdi.[100]

Hâni'nin Başına Gelenler :

Küfe Eşrafından Muhammed b. Eş'as ile Esmâ b. Hârice; selâm vererek İbn-i Ziyad'ın yanına girdikleri zaman, İbn-i Ziyad, onlara «Hâni b. Urve ne yapıyor? Nasıldır?» diye sordu.

İbn-i Eş'as'la İbn-i Hârice «Ey Emir! O, günlerden beri hastadır!» dediler.

İbn-i Ziyad «Nasıl olur? Benim işittiğime göre: o, bütün gün, evinin kapısının önüde oturmakta imiş!

Bizim yanımıza uğramaktan kendisini alıkoyan nedir?

Bize gelip selâm vermesi, kendisine düşen hak ve vecîbelerden değilmi-dir?» dedi.

İbn-i Eş'as'la İbn-i Hârice «Biz, bunu, ona bildirecek, yanına uğramakta gecikmemesini söyleyeceğiz.» dediler.[101]

İbn-i Ziyad «Hâni'yi, her halde bana getiriniz!» dedi.

İbn-i Eş'as'la İbn-i Hârice, İbn-i Ziyad'ın Hâni'ye bir kötülük yapmamasını sağlamak için «O, emân verilmedikçe, suçu bağışlanmadıkça, gelmez!» dediler.

İbn-i Ziyad «O, nerde, emâh nerde!

Gitseniz de, bir şeyler söyleyip onu, yanıma getirseniz olmaz mı?

Eğer, eman verilmedikçe, gelmiyecek olursa, ona eman veririz. Gidimiz, çağırınız onu!» dedi. [102]

Muhammed b. Eş'as'la Esmâ b. Hârice, İbn-i Ziyad'ın yanından ayrılarak Hâni b. Urve'nin yanına geldiler. İbn-i Ziyad'ın söylediklerini, kendilerinin ona verdikleri cevabı ve sözü anlattıktan sonra «Biz, sana yemin veriyoruz, İbn-i Ziyad'ın sana karşı kalbinde uyanan kinin, düşmanlığın silinmesi için, şimdi bizimle birlikte kalkıp onun yanına gideceksin!» diyerek direndiler.

Bunun üzerine, Hâni, katırını getirtti. Ona bindi. Muhammed b. Eş'as ve Esmâ b. Hârice ile birlikte gittiler.

Vali köşküne yaklaşınca, Hâni'nin kalbine bir korku düştü. Arkadaşlarına «Kalibime, bu adamdan bir korku düştü!» dedi.

Arkadaşları «Ne için kalbine korku düşüyor?! Sen, temiz, yaşlı, döğül-mekten uzak bir kişisin!» dediler.

Hâni, onlarla birlikte gitti. İbn-i Ziyad'ın yanına girdi. Kadı Şureyh de, orada idi.

İbn-i Ziyad, Hâni'yi görünce «Ben, onun yaşamasını ve iyiliğini istiyorum. Oise, benim ölümümü istiyor!» diye başlayan bir beyt okudu. [103]

Halbuki, İbn-i Ziyad, önceleri, Hâni gelirken, ona ikram ve iltifatlarda bulunurdu.

Hâni «Ey"Emîr! Nedir bu? Bununla, ne demek istiyorsun?» diye sordu.

İbn-i Ziyad «Ey Hâni b. Urve! Senin, Mü'minler Enîrine ve bütün Müslümanlara karşı evinde yaptığın şu işler nedir söyle bakayım?

Müslim b. AkîTi getirtip evine soktun. Çevrendeki evlerde onun için silahlar ve askerler topladım değil mi? Bunların bana gizli kalacağını mı san-dın?2» dedi.

Hâni «Ben, böyle hir şey yapmadım. Müslim de, yanımda değildir.» dedi. İbn-i Ziyad «Evet! Yaptın!» dedi. Hâni «Yapmadım!» dedi.

İbn-i Ziyad «Evet! Yaptın!» dedi.

Aralarında, söz çoğaldı. Hâni, itirafa yanaşmadı ve inkâr etmekte direndi.

Bunun üzerine, İbn-i Ziyad, casusu Mâ'kîTi çağırttı. M&'kıl, gelip önlerinde durdu.

İbn-i Ziyad, Hâni'ye «Bunu, tamyormusun?» diye sordu.

Hâni «Evet!» dedi ve Mâ'kıl'in, kendileri üzerine tayin edilmiş bir casus olduğunu ve bütün olan bitenlerin İbn-i Ziyad'a onun tarafından ulaştırılmış olduğunu anladı.

Elleri, yanlarına düştü. Bir müddet, kendinden geçti.

Sonra, kendine gelip İbn-i Ziyad'a «Beni dinle. Sözlerimin doğruluğuna iîian. Vallahi, sana yalan söylemeyorum. Kendisinden başka ilâh bulunmayan Allah'a yemin ederim ki Müslim b. Akîl'i de, evime ben çağırılmış, getirtmiş değilim. Kapıma gelip oturduğunu görünceye kadar onun bey'at işinden de, haberim yoktu. Evimde kalmak istedi. İstedliğini red etmekten utandım. Barındırılması ve korunulması için bana sığındı. Ben de kendisini evime aldım. KcEiukladım ve barındırdım. Onun işi, sana haber verilmiş olduğu üzere olmuştur.

İstersen, şimdi, sana karşı, hiç bir kötülük yapmayacağıma dâir seni tatmin edecek en ağır yeminle söz vereyim, yahut, İstersen, tekrar yanına dönüp geleceğime dâir sana, elinde bulunduracağın bir rehine vereyim de gideyim evimden istediği yere çıkıp gitmesini kendisine söyleyeyim ve kendisini himayemden ve komşuluğumdan çıkarayım?» dedi.

İbn-i Ziyad «Hayır! Vallahi, onu, bana getirip teslim etmedikçe, sen, benim yanımdan ayrılamazsın!» dedi.

Hâni «Hayır! Vallahi, ben de müsâfirim olan, himayem altında bulunan bir zatı, öldür diye hiç bir zaman sana getirip teslim etmem!» dedi.

İbn-i Ziyad «vallahi, onu, bana getireceksin!» dedi Hâni« Vallahi, getirmem!» dedi.

Aralarında söz çoğaldı. Ne Küfeli, ne de Basralı olmayan Şam'lı Müslim b. Amr-ü Bâhilî, Hâni'-nin, Müslim b. Akîl'i İbn-i Ziyad'a teslim etmemek hususunda direndiğini ve sesini yükselttiğini görünce, kalkıp «Allah, valiye iyilikler versin! Sen, beni bununla başbaşa bırak ta, kendisile bir konuşayım?» dedi ve Hâni'ye «kalk, şuraya gidip seninle biraz konuşalım!» dedi.

Hâni, kalktı. İbn-i Ziyad'ı yakınında, bakınca görebileceği, seslerini yükselttikleri zaman, ne konuştuklarını işitebileceği, kıstıkları zaman, konuştukları kendilerinde gizli kalacağı bir köşeye çekildiler.

Müslim b. Amr-ül Bâhilî «Ey Hâni! Allah aşkına kendini öldürtüp te, kavminin, aşiretinin başını belâyaya sokma:

Şu kavm (Yezîd b. Muaviye Hanedanının) amucasının oğlu olan şu adamı, İbn-i Ziyad'a teslim ediver. Onlar, onu, ne öldürürler, ne de, kendisine bir zarar verirler.

Böyle yapmakta sa<na ne ayıp vardır, ne de eksiklik! Sen, onu, nihayet Sultana teslim etmiş oluyorsun!» dedi.

Hâni «Hayır. Vallahi, bu, benim için en ayıp ve en utanılacak bir harekettir.

Kendim sağ ve sağlam, kulağım duyar, gözüm görür, kollarım şiddetle tutar, sayısız yardımcılarım da, varken, himayem altındaki konuğumu teslim edeceğim öyle mi?:

Vallahi, tek başıma da, kalsam, hiç bir yardımcım da olmasa, onun yanında ölür, yine onu teslim etmem!

Vallahi, onu, hiç bir zaman İbn-i Ziyad'e teslim etmem!» dedi.

İbn-i Ziyad, bunu işitince «Yaklaştırınız yanıma onu!» dedi. Hâni'yi yanına yaklaştırdılar.

İbn-i Ziyad «Vallahi, ya onu bana getirirsin, yahut boynunu vuracağım!» dedi.

Hâni, aşiretinin kendisini koruyacağını sanarak «Eğer, sen, beni öldürürsen, köşkünün çevresinde kılıçlar sakırdar!» dedi.

İbn-i Ziyad «Vay sen beni kılıç şakımasıyla mi korkutuyorsun? Yaklaştırınız yanıma onu!» dedi.

Yanına yaklaştırılınca, Hâni'nin önüne vardı. Elindeki keskin değnek burnuna, alınına ve yanaklarına —değnek kırılıncaya kadar— durmadan vurdu.

Hâni'nin burnu parçalandı. Üzerine, kanlar akmağa başladı. Yanaklarının ve alınının derileri, etleri sakalının üzerine döküldü.

İbn-i Ziyad «Sen,, kanını dökmeyi heîallâşürdün. Seni öldürmek, bize helal olmuştur.

Tutumuz bunu odalardan birisine atınız î Kapısını üzerine kapatınız. Kapıya da, bir bekçi dikiniz!» dedi ve öyle .yapıldı.

Esmâ b. Hârice, ayağa kalkıp İbn-i Ziyad'a «Sen, bize, bu adamı getirmemizi emr ettin. Biz, onu getirip yanma soktuğumuz zaman, vurup burnunu parçaladın. Kanım, sakalının üzerine akıttın. Onu, Öldüreceğini de söyledin» diyerek itiraz edince,. İbn-i Ziyad «Sen, bizim lehimizde değilmisin?» dedi. Emr etti. Oda aşırı derecede döğüldü. Sonra, bırakılıp haps edildi.

Muhammed b. Eş'as «Biz, valinin lehimizde veya aleyhimizdeki görüşüne razıyız. Vali, terbiye edicidir!» dedi.

Amr b. Haccac, «Hâni, öldürüldü!» diye işitince, Mezhic kabilesi halkını topladı. Büyük bir toplulukla gelip vali köşkünü kuşattı.

Amr b. Haccac «Ben, Amr b. Haccac'ım! Bunlar da, Mezhic kabilesinin süvarileri ve ileri gelenleridir.

Biz, ne hükümete itâattan çıkmış, ne de, cemaattan ayrılmış izdir.

Fakat, bunlar, adamları olan Hâmi'nin öldürüldüğünü işitince, bunu hazm edemediler, işi büyüttüler.» diyerek seslendi.

İbn-i Ziyad'a «Şu kapıda yığılanlar» Mezhic kabilesi halkıdır!» denildi.

İbn-i Ziyad, Kadı Şurayh'a «Onların adamlarının yanına gir, gör onu. Sonra, Mezhic kabilesi halkının yanlarına git. Hâmi'nin sağ olduğunu, Öldürülmediğini gördüğünü kendilerine haber ver!» dedi.

Kadı Şurayh, Hâni'nin yanına girdi. Ona baktı.

Kadı Şurayh der ki «Hâni, beni görünce: (Allah aşkına, Müslümanlar aşkına! Benim aşiretim, kabilem hep yok mu oldular?!

Din adamları nerede kaldılar?!

Onlar, beni düşmanları ve düşmanlarının oğlu ile baş başa bırakıp hep gaib mi oldular?!) dedi.

Hâni'nin, hâlâ sakalına yüzünden kanlar akıyordu.

Köşkün kapısında bir sarsıntı ve gürültü işitince, dışarı çıktım. Hâni, arkamdan (Ey Şurayh! Sanıyorum ki işittiğim gürültü, Mezhic kabilesinin ve Müslümanlardan bana taraftar olanların sesleridir. Yanıma on kişi girip beni kurtarınlar!) diye seslendi.

Dışarıya, Mezhic kabilesi halkının yanına çıktım. Yanımda Humeyd b. Bükeyr-ül Ahmerî vardı. İbn-i Ziyad'ın başındaki emniyet memur ve muhafızla rındandı. İbn-i Ziyad, onu, Hâni'nin yanına benimle birlikte göndermişti. Vallahi, yanımda o adam olmasaydı, Hâni'nin bana emr ettiği şeyi adamlarına tebliğ ederdim.

Mezhic kabilesi halkının yanına çıktığımda (Sizin adamınız hakkındaki tutumunuzu ve söylediklerinizi valiniz işitti ve Hâni'nin yanına girmemi bana emr etti. Gidip onu gördüm. Gördüğümü de, size söylememi emr etti. Size bildiriyorum ki Hâni, sağdır. Size, onun öldürüldüğü hakkında verilen haber, asılsızdır.) dedim.

Amr b, Haccac ve adamları «demek ki Hâni, öldürülmemiş, Allah'a şükürler olsun!» dediler [104]

Mezhic kabilesinin Seyyidlerinden olan Amr b. Haccac, onlara «İşte, adamınız sağlamış. Ne diye fitneyi hızlandırıyor, körükleyorsunuz? Geri dönüp gidiniz!» dedi. Dönüp gittiler.[105]

İbn-i Ziyad'm Mescidde Konuşması :

İbn-i Ziyad, Hâni'yi döğdükten ve haps ettikten sonra halkın toplanmasından korkarak yanında halkın ileri gelenleri, kendi muhafızları ve uşakları olduğu halde mescide gitti. Minbere çıktı. Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra «Ey insanlar! İmdi, size derim ki Allah'a itâata, İmam ve Önderlerinize itâata sarılınız. İhtilafa ve tefrikaya düşmeyiniz. Yoksa, helak olur, zelil olur ve öldürölürsünüz. Uyarılan kişi için, mazeret yoktur.» diyerek minberden indi.[106]

Müslim b. Akî'in Ayaklanması :

İbn-i Ziyad, Mescidde konuşmasını bitirip minberden indiği sırada «İbn-i Akî' geldi! İbn-i Akî' geldi!» diye sesler işitilince, acele köşke girdi. Köşkün kapılarını kapattırdı ve kilitletti. .

Abdullah b. Hâzim der ki «Vallahi, ben, Müslim b. Akilin, vali köşküne gönderdiği Elçisi idim. Hâni'nin başına gelenleri gözlerimle görmüşümdür. Hâni, döğdüğü ve haps edildiği zaman, atıma binip Müslim b. Akî'in yanına vardım. Murad oğulları kadınları toplanmışlar (Eyvah! Yanılıp aldanıp gitti O! Eyvah! Gayb oldu O!) diyerek feryad ediyorlardı.

Müslim b. Akî'in yanına girip bütün olaa bitenleri kendisine haber verdim. Müslim'e bey'at etmiş olanlar, on sekiz bin kişi idi. Hâni'nin evinin çevresindeki evlerde dört bin kişi vardı.

Müslim b. Akil (Yâ Mansur! Emit!) diye seslen!) dedi.

Ben de (Yâ Mansur! Emit!) diye seslendim. Bunu işiten Kuleliler de birbirlerine seslendiler. Halk, Müslim b. Akî'in başına toplandı.

Müslim b. Akil; Ubeydullâh b. Amr b. Uzeyr-ül Kindî'ye Kinde ve Rebîa kabileleri adına Sancak bağladı. Ona (sen, süvarilerin önünde hareket et!) dedi.

Müslim b. Avsece'ye, Mezhic ve Esed kabileleri adına Sancak bağladı (Sen, piyadelerle git ve onların başında bulun!) dedi.

İbn-i Sümâmet-es sâidî (Saydavî) ye Temîm ve Hemedan kabileleri adına Sancak bağladı.

Abbas b. Câdet-ül Cedelî ye Medinelüer adına Sancak bağladı. Sonra, kendisi de, köşke doğru hareket etti.»

Abbas b. Cedelî der ki' «Biz, dört bin kişi ile yola çıktık. Köşke varıp kavuştüğümüz zaman, üç yüz kişi kaldık.

Biraz sonra, Müslim b. Akıl, Murad oğulları kabilesile birlikte gelip köşkü kuşattılar.

Sonra, halkı, yanımıza çağırдық. Hepsi yanımızda toplandılar. Kısa bir müddet geçmiş, geçmemişti ki, mescid ve sokaklar halkla dolmuştu. Akşama kadar halkın yığınağı devam et[i].

İbn-i Ziyad, çok sıkıştı. Köşkün büyük kapısına içeriden dayanmalarını adamlarına emr etti.

İbn-i Ziyad'm yanında emniyet memurları ve muhafızlarından otuz kişi ile ev halkından, âzadlılarından ve Küfe Eşrafından da, yirmi kişi bulunuyordu. [107]

O sırada köşkte bulunanların —Küfe Eşrafı da, dahil olmak üzere iki yüz kişi kadar oldukları da, rivayet edilir. [108]

İbn-i Ziyad; Müslim b. Akîl'in bir çok halkla geldiğini görünce, Dellâl'a »Ey Allah'ın Süvarileri! Hayvanlarınıza atlayınız!» diyerek bağırmasını emr etmiş, dâvetine icabet eden olmamıştı

İbn-i Ziyad, gelen halk arasında kendi adamları bulunduğunu sanıyordu. [109]

Müslim b. Akîl'in^ yanında Muhtar b. Ebû Ubeyd yeşil, Ubeydullâh b. Haris ise kırmızı bir Sancak taşıyor ve üzerinde kırmızı bir elbise bulunuyordu.

Muhtar, gelince, Sancağını Amr b. Hureys'in kapısına dikti.[110]

Ibiu Ziyad'm Aldığı Tedbirlerle Halkı, Müslim'in Başından Dağıtması :

Müslim b. Akîl, köşkün çevresinde şiddetli çarpışma yaptı. [111] Ağır şekilde yaralandı. Arkadaşlarından da, bazıları öldü. [112]

Köşkün içinde bulunanlar, köşkün damına çıkarak halka kesek ve ok atarak halkın köşke yaklaşmalarına engel oldular. Akşama kadar böyle yapmaktan geri durmadılar. [113]

Eş'as, Ka'ka b. Sevr ve Şebes b. Rib'î, akşama kadar Müslim b. Akîl ve arkadaşlarıyla çarpıştılar.

Şebes b. Rib'î «Geceye kadar bekleyiniz. Bunların hepsi dağılır, giderler.» Ka'ka ise, Şebes'e «Sen, halka şehri kapadın. Yollarını aç, onlar, dağılsın-lar, gitsinler!» diyordu. [114]

İbn-i Ziyad, Kesîr b. Şihab b. Husayn'ı çağırdı. Mezhic kabilesinden kendisine tâbi olanların yanına varıp onları harpten, Sultanın cezasından korkutarak İbn-i Akîl'den ayırmasını ona emr etti.

Muhammed b. Eş'as'a; Kinde ve Hadranievt'ten kendisine tabi olanların yanma gitmesini, halktan yanlarına gelecek olanlara emân sancağının açılmasını emr etti.

Ka'ka b. Sevr, Şebes b. Rib'î, Haccar b. Ebcer ve Şimr b. Zilcevşen'e ayini şekilde hareket etmeleri için emir verdi.

İbn-i Ziyad, büsbütün yalnız ve az kimselerle kalkmaktan çekinerek diğer Küfe Eşrafını yanında tuttu.

Kesîr b. Şihab, Muhammed b. Eş'as ve Ka'ka b. Sevr, kavm ve kabilelerinden kendilerine tâbi olanlarla birlikte İbn-i Ziyad-ın yanında toplandıkları zaman, Kesîr b. Şihab, İbn-i Ziyad'a «Ailâh, Emîr'e iyilikler versin. Köşkte seninle birlikte halkın ileri gelenlerinden, muhafızlarından, ev halkından ve âzadlılarından bir çok kimseler var.

Köşkün etrafını saranlarla çarpışmak üzere, istersen, sen de bizimle gel!» dedi. İbn-î Ziyad, gelmekten kaçındı.

Şebes b. RibTye bir sancak bağlayıp onu dışarı çıkardı.

Bütün halk, Müslim b. Akîl ile birlikte bulunuyor ve tekbir getiriyordu.

İbn-i Ziyad, yanında topladığı Küfe Eşrafına «Halka görününüz. îtâatlı olanların fazlasile memnun edileceklerini söyleyiniz. Asi olanları ise, ümitlerinin boşa çıkarılacaklarını ve cezalandırılacaklarını söyleyerek korkutunuz.

Şam'dan kendilerine karşı askerî birlikler gelmekte olduğunu bildiriniz!» dedi.

Halka karşı ilk konuşan, Kesîr b. Şihab oldu ve «Ey insanlar! Buradan dağılıp ailelerinize kavuşunuz.

Şerri ve zararı hızlandırmayınız, körüklemeyiniz.

Kendinizi, Öldürmek için, ortaya atmayınız.

İşte size, Mü'minler Emîri Yezid'in askerleri de geliyor.

Eğer, siz, İbn-i Ziyad'la çarpışmağa devam edecek, yatsuya kadar dönüp gitmeyecek olursanız, o, zürriyetinize bile iyiliği haram kılmağa, Şam'lı-larla yapacağınız çarpışmada bozulup dağıldığınızda hasta yerine sağlamı, çarpışmada bulunup bir tarafa savuşmuş olanın yerine, çarpışmada bulunmayan ve ortada yakalayıp cezalandırmağa ve içinizde oma karşı âsi olanlardan bir kimse kalmayınca kadar bu şekilde hareket etmeye yemin etmiştir!» dedi. [115]

Muhammed b. Eş'as, Ka'ka b. Sevr, Şebes b. Rib'î, Haccar b. Ebcer ve Şimr b. Zilcevşen de «Ey Küfeliler! Allâh'dan korkunuz. Fitne ve fesad çıkarmağa acele etmeyiniz.

Şu ümmetin Asasını yarıp ikiye ayırmayınız.

Üzerinize Şam süvarilerini getirmeyiniz. Onların tadını tatmış, Emevîle-rin heybet ve azametlerini denemiş bulunuyorsunuz!» diyerek halka seslendiler.

Müslim b. Akîl'in yanında .bulunan adamlar, hemşehrilerinin sözlerini işitince, gevşemeğe başladılar. [116]

Dağılmağa yüz tuttular,

Keşîr b. Şihab, Kelp kabilesinden iki bin kişiyi Müslim b. Akîl'den ayırdı.

Müslim b. Akîl'in yanına gitmek isteyen Fityan oğulları gençlerinden birisini yakalayıp İbn-i Ziyad'a gönderdi. O da emr etti. Genç, haps edildi.

Muhammed b. Eş'as, gidip Umâre oğullanma mahallelerinde dikildi.

Umâre b. Salhab-ül Ezdî'nin silahlanarak Müslim b. Akîl'in yanına gitmek istediğim anlayınca, onu tuttu, İbn-i Ziyad'a gönderdi.

O da, onu haps etti. [117]

Küfelilerden bir adam gelip oğluna, kardeşine ve amucasının oğluna «Geri dön! Çünkü, bu kadar halk, yetiyor, sana hacet bırakmayordır!» dedi.

Bir kadın gelip oğlunu, kocasını ve kardeşini geri çevirinceye kadar onlarla ilgilendi. [118]

Başka bir adam gelip oğluna veya kardeşine «Yarın, Şamlılar gelip karşına çıkacak. Sen, harbi ve şarri ne yapacaksın, geri dön!» diyerek onları alıp götürdü,

Orada toplanmış bulunanlar, akşama kadar bölündüler ve dağıldılar. [119]

Müslim b. Akîl'in yanında beş yüz kişi kaldı. Sonra, onlar da, azala azala üç yüze ve en sonra otuza kadar İndi.[120]

Müslim b. Akü'in Başına Gelenler.-

Müslim b. Akü, vali köşkü yanındaki mescidde akşam namazını ancak, otuz kişi ile kıldı.

Müslim, böyle, yanında otuz kişiden başka kimse kalmadığını görünce, Kinde mahallesi kapılarına doğru yaya olarak yürümeğe başladı. [121]

Kinde kapılarına gelince, yanında ancak on kişi kaldı. Kinde kapısından çıktığı ve arkasına dönüp baktığı zaman, kendisine cide gideceği yolu, ne barınacağı evi gösterecek, ne de karşılaacağı düşmana karşı derd ortağı olacak bir kimse göremedi.

Küfe'nin eski sokaklarına doğru yürümeğe başladı. Nereye doğru gittiğini, nereye gideceğini bilmiyordu.

Kaidelerden Cebele oğullarının evlerine kadar gitti. Orada, Eş'as b. Kays'ın âzadlıları'rtan Tav'a isminde bir kadının kapısına vardı. Kadın, Esîd-ül Hadramî ile evlenmiş, ondan Bilal isminde bir oğlu olmuştu.

Bilal, halkın yanında bulunuyor, Tav'a da, onun gelmesini bekliyordu. Müslim b. Akil, Tav'a'ya selâm verdi. O da, selâma mukabele etti-, Müslim «Ey Allah'ın kulu kadın! Bana, bir su içir!» dedi.

Tav'a, içeriden su getirip verdi. Müslim, suyu içtikten sonra, Tav'a, kabı içeri aldı.

Müslim, oraya oturdu. Tav'a, dışarı çıktı. Müslim'e «Ey Allah'ın kulu! Suyu içmedin mi?» diye sordu.

Müslim Evet! İçtim.» dedi.

Tav'a «Öyle ise, kalk, ailenin yanına git!» dedi.

Müslim, sustu, cevap vermedi.

Tav'a «Kalk, ailenin yanına git!» diyerek sözünü tekrarladı.

Müslim, yine sustu, cevap vermedi.

Tav'a «Sübhânallâh! Ey Allâhm kulu! Kalk, ailenin yanına git! Allah, seni af etsin. Benim kapımda oturmak, ne sana iyilik getirir, ne de, helâl olur!» dedi.

Müslim, ayağa kalktı. «Ey Allah'ın kulu kadın! Benim, bu şehirde ne bir konutum, ne de, yanında barınacak bir kabilem var!

Sen, bu günden sonra sana yetebilecek sevaplı bir iyilikte bulunsan olmaz mı? dedi.

Tav'a «Ey Allah'ın kulu! Nedir o iyilik?» diye sordu.

Müslim «Ben, Müslim b. Akîl'im. Şu kavim (Küfeliler) bana yalan söylediler ve beni aldattılar.» dedi.

Tav'a «Demek, sen Müslim'sin?» dedi. Müslim «Evet!» dedi.

Tav'a «İçeri buyur!» dedi ve onu, evinin içerisindeki ayrı bir odaya aldı. Odayı döşedi.

Müslim'e akşam yemeği hazırladı. Müslim, yemedi. Biraz sonra, Tav'a'nın oğlu Bilal geldi.

Bilal, anasının o odaya çok girip çıktığı görünce, anasına «Vallahi, ben, senin bu gece odaya çok girip çıkmadan şüpheleniyorum. Her halde, sende bir iş var!» dedi.

Tav'a «Yavrucuğum! Şuradan mı şüpheleniyorsun?» diye sordu.

Bilal «Oradan şüpheleniyorum. Vallahi, sen, bana ne varsa, mutlaka haber vermelisin!» dedi.

Tav'a «Git, sen, kendi halinle uğraş. Benden bir şey sorma!» dedi.

Bilal, ısrar edince, Tav'a «Yavrucuğum! Sana haber vereceğim şeyi halktan hiç bir kimseye söylemeyeceğine yemin edersen, söyleyeyim.» dedi.

Ona yemin ettirdikten sonra, Müslim b. Akîl'in gelip kendilerine sığındığını haber verdi. Bilal da sustu ve yattı.

Bilâl'in, kötü tutum ve davranışlarla halk arasında yeri olmayan bir kimse olduğu söylenir.

Beri yandafl İbn-i Ziyad, Müslim b. Akîl'in adamlarının, Önce işitmiş olduğu seslerini işitmeyince, kendi adamlarına «Çıkıp bir bakınız. Onlardan bir kimse görebilirmisiniz?» diye sordu.

Dışarı çıkıp baktılar. Kimse göremediler.

İbn-i Ziyad «İyi bakınız. Belki, karanlık altında sizi tuzağa düşürmek için gizlenmiş olabilirler!» dedi.

Mescidin bölmelerine çıktılar. Karanlıklarda bir kimse var mı diye ellerindeki ateş ışıklarıyla zaman zamaa baktılar. Karanlığı, ışıklarla taradılar, aradılar.

Direkler arasına ipler gererek kandilleri astılar ve yaktılar. Yakım, uzağı aydınlattılar. Minberin altına varıncaya kadar, her tarafa baktılar. Hiç bir şey göremeyince, İbn-i Ziyad'a bildirdiler. [122]

İbn-i Ziyad «Müslim ve taraf darları, bırakılmışlar; Küfeliler, Müslim'den ayrılmışlardır!» dedi. [123]

Mescid'in kapalı bulunan köşk kapısı açıldı.

İbn-i Ziyad, yatsu vakti, adamlarile birlikte Mescide gitti. Onlara, etrafında oturmalarını emr etti. Polis ve Emniyet memurlarından, Küfe Eşraf ve ileri selenlerinden, kabile Reislerinden veya mücahidlerden olanların yatsu namazını ancak köşk mescidinde kılmaları, kendilerini temize çıkaracak, sorumluluktan kurtaracaktır!» diye seslenmesini Amr b. Nâfi'e emr etti.

Bir müddet sonra mescîd, halkla doldu, taştı.

Sonra, emr etti. Ezan okundu ve namaz için kamet getirildi.

Husayn b. Nümeyr «istersen, namazı halka ben kıldırayım. Yahut senden başkası kıldırır. Sen, köşke gir,. Namazını orada kıl. Çünkü, ben, düşmanlarından bazıları tarafından senin Öldürülmeyeceğinden emin değilim!» dedi.

İbn-i Ziyad «Öyle ise, gidip arkamda ayakta durunuz. Beni bekleyiniz ve cema'ata dikkat ediniz. Zaten, ben, halka namaz kıldırmak için mescide girmiş değilim!» diyerek minbere çıktı.. Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra «İmdi, bilesiniz ki: câhil ve sefih İbn-i Akîl, ihtilaf ve isyan çıkarmak için Küfe'ye geldi.

Kim, onu, bize bulur ve evinde olduğunu haber verirse, Allah için beraat eder, temize çıkar.

Kim, onu bize getirirse, ona, Müslim'in kan bedeli ihsan olunacaktır.

Allah'ın kulları! Allâh'dan korkunuz. İtaatmıza, bey'atımıza sarılınız. Kendinize başka bir yol düşünmeyiniz.

Ey Husayn b. Nümeyr! Anan, seni yitirsin. Sen, Küfelilerin evlerine baskın yapacak, sokak ağzlarına gözcüler göndereceksin. Yarın, sabaha çıkınca, hutün evleri, altın, gümüş külçesi arar gibi birer birer aratacak, o adamı bulup getirinceye kadar aramaktan, göz kulak, olmaktan geri durmayacaksın!» diyerek minberden inip köşke girdi.

Husayn b. Nümeyr, Polis ve Emniyet Amiri idi.

İbn-i Ziyad, Amr b. Hureys için bir Sancak bağladı. Sabahleyin halkı meclisine toplamasını ona emr elti. izin verilince, halk, İbn-i Ziyad'm huzuruna girdiler.

Muhammed b. Eş'as, geldi. İbn-i Ziyad, ona «Hoş geldin hainliği, yaramazlığı bulunmayan, suçlanmayan kişi!» dedi. Onu, yanma oturttu.

Sabaha çıkınca, Müslim b. Akîl'i evinde barındıran TavVnın oğlu Bilal b. Esîd, erkenden Muhammed b. Eş'as'm oğlu Abdurrahman'a gidip Müslim b. Akîl'in yerini, yâni anasının' yanında bulunduğunu haber verdi.

Abdurrahman da, babasının yanma varıp İbn-i Ziyad'la otururken, bunu, ona gizlice söyledi.

İbn-i Ziyad, Muhammed b. Eş'as'a «Oğlun, sana gizlice ne söyledi?» diye sordu.

O da «Bana, İbn-i Akîl'in evlerimizden bir evde bulunduğunu haber verdi!» deyince, İbn-i Ziyad, elindeki değnekle Muhammed b. Eş'as'ın böğrüne yavaşça vurarak «Kalk, hemen onu bana getir!» dedi.

Muhammed b. Eş'as, Müslim b. Akîl'i getirmek için kalktı. İbn-i Ziyad, mescidde yerine vekil bıraktığı Âmr b. Hureys'e haber gönderdi ve «İbn-i Eş'as'la altmış veya yetmiş adam gönder. Hepsi Kays kabilesinden olsun!» dedi. [124]

Müslimi yakalamak için gönderilen askerlerin yüz kişi oldukları da, rivayet edilir [125]

Amr b. Hureys, Kays kabilesinden seçilen askerî birliği Amr b. Ubey-dullâh b. Abbas-üs Sülemî'nin kumandası altında, Müslim b. Akîl'in üzerine gönderdi.

Bunlar, Müslim b. Akîl'in içinde bulunduğu eve geldiler. [126]

O sırada, Tav'a, Müslim için ateş yakmış, su ısıtmıştı. Müslim de, üzerinin kanını yıkamakta idi. [127]

Müslim b, Akîl, atların nallarının çıkardığı sesleri ve adamların gürül-tülerfci işitince, kendisi için geldiklerini anladı.

İbn-i Ziyad'ın gönderdiği askerler, Müslimin bulunduğu eve baskın yaptılar.

Müslim, kılıcını sıyırıp onların üzerlerine yürüdü. Kılıcını vura vura onları evden dışarı çıkardı.

Küfe askerleri, tekrar eve baskın yaptılar.

Müslim b. Akil, üzerlerine saldırıp onları dışarı çıkardı.

O sırada Bükeyr b. Humran ile birbirlerini kılıçladılar.

Bükeyr, Müslim'in ağzına kılıçla vurup üst dudağını kesti. Kılıcın ucu alt dudağına battı.

Müslim de onun başına kılıçla şiddetli bir darbe indirdi. Omuz köküne indirdiği ikinci darbe ile de Bükeyr'in omuzunu göğüs boşluğuna kadar yardı.

Askerler, bunu görünce, evin damına çıkarak onu damdan taşa tuttular.

Ayrıca, evin etrafında kamış yaktilar. Damdan, Müslim'in üzerine inmeğe başladılar.

Müslim, evde banılamayacağını görünce, kılıcını sıyırdı.[128] «Bütün bu halk, Müslim b. Akîl'i öldürmek için mi toplandılar?

Öyle ise, ey nefis! Kaçınılmaz olan ölüme karşı çık!» dedi [129] Sokağı fırlayıp çarpışmağı girişti.

Muhammed b. Eş'as, Müslim'in yanına gelip «Ey genç! Sana emân var! Kendini boş yere öldürme!» dedi.

Müslim b. Akil, hem çarpışıyor, hem de «Ben, hür olarak ölmeğe yemin c:Uim!» diyordu.

Muhammed b. Eş'as «Sana ne yalan, ne hile, ne de, aldatma var! Bunlar, senin amuca oğullarıdır. Seni, ne Öldürürler, ne de döverler!» dedi.

Müslim b. Akü, kendisine atılan taşlardan yılmış ve sinmiş, çarpışmaktan âciz bir hale düşmüş, arkasını evin duvarına dayamıştı.

Muhammed b. Eş'as. ona yaklaşarak «Sana eman verilmiştir!» dedi.

Müslim b. AMİ «Ben, gerçekten emân verilmiş, emin bir haldemiyim?» diye sordu.

Muhammed b. Eş'as «Evet!» dedi.

Amr b. Ubeydullâh-ü Sülemî hariç, orada bulunanların hepsi de «Sana emân verilmiştir.» dediler.

Amr b. Ubeydullâh ise «Benim, bunu bindirecek ne dişi, ne de erkek devem var!» dedi ve bir kenara çekildi.

Müslim b. Akîl «Bana emân vermeyecek iseniz, ellerimi sizin ellerinize teslim edip bağlatmam!» dedi.

Bir katır getirilip Müslim, onun üzerine bindirildi.

Etrafı kuşatıldığı, boynundan kılıcı çıkarıldığı zaman, Müslim'in, hayatından ümidi kesilmiş gibi idi ve gözleri yaşarmıştı.

«İşte bu, vefasızlığın, verilen emân sözünde durmamanın bir başlangıcıdır!» dedi.

Muhammed b. Eş'as «Ben, sana bir zarar gelmeyeceğini umuyorum!» dedi.

Müslim b. Akîl «Bu, bir umuttan başka bir şey değildir. Sizin bana verdiğiniz eman sözü nerede kaldı? İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn!» dedi ve ağladı.

Amr b. Ubeydullâh-üs Sülemî «Biz, senin gibi birisini arayıp bulmuş senin gibi teslim almıştık ta, o, hiç ağlamamıştı!» dedi.

Müslim «Vallahi, ben ne kendim, ne de zürriyetimden öldürülecek olanlar için ağlıyorum!

Fakat, ben, bana doğru gelmekte olan ailemden Hüseyin ve Onun Ev halkı için ağlıyorum!» dedi. Sonra da, Muhammed b. Eş'as'a döaüp «Ey Allah'ın kulu! Görüyor ve anlıyorum ki: vallahi, sen, bana verdiğin emân hükmünü yerine getirmekten "âcizsin! [130]

Senin elinden gelebilecek bir hayır yok mudur? Yanındaki adamlarından birisini benim tarafımdan Hüseyin'e göndersen de, benim söyleyeceklerimi Ona erişirse, olmaz mı?

Çünkü, ben, bü gün veya başka bir gün, Onun veya Ev halkının size, Küfe'ye çıkıp geleceğini sanıyorum.

Görürsün ki ben, bunun için ağlıyorum, üzülmüyorum ve sabırsızlanıyorum. Göndereceğin adam, Ona (İbn-i Akîl, beni, sana yolladı. Kendisi, Küfeliler elinde esirdir. Artık, onun yer yüzünde yürüdüğü görülmez. Belki de öldürülmüştür.

O, sana (izin sıra ev halkıyla birlikte geri dön! Küfeliler, Seni aldatmıştır! Babanın adamları olan o Küfeliler ki babanın ölümü ile veya Öldürül-mesile O'ndan ayrılmayı temenni etmişlerdi.

Küfeliler, Seni de, beni de, yalanladılar. Bu, yalana çıkarılamayacak bir görüştür! diyor) desin!» dedi.

Muhammed b. Eş'as «Vallahi, bu isteğini, yapacağım. Sana eman verdiğimi de, İbn-i Ziyad'a bildireceğim!» dedi.

Muhammed b. Eş'as, kendisini ziyarete gelen şair İyas b. Asel-üt tâî'yi çağırıldı. Müslim b. Akîl'in, Hz. Hüseyin'e bildirilmesini istediği şeyler yazılı bir mektubu ona verdi. «İşte, sana yiyeceğin', cihazın, ailenin ihtiyacı olan şeyler!» dedi.

İyas «Hani binitim nerede?» diye sordu.

Muhammed b. Eş'as «İşte, binit te sana. Bin ona!» dedi.

Muhammed b. Eş'as, Müslim b. Akîl ile birlikte vali köşkünün kapısına kadar geldiler.

Muhammed b. Eş'as, izin istedi. İzin verilince, içeri girdi. İbn-i Ziyad'a, Müslim b. Akîl'in haberini verdi. Bükeyr b. Humran'ı vurup yaraladığı da, sözlerine ekledi.

İbn-i Ziyad «Allah, onu (Müslim'i) bizden Irak etsin!» dedi.

Muhammed b. Eş'as; Müslim b. Akîl'in askerî birliğe nasıl karşı koyduğunu, kendisine, tarafından ne şekilde emân verilmiş olduğunu haber verince, İbn-i Ziyad «Sen nerde, emân nerde! Biz, sani ona emân versin diye mi gönderdik?

Biz, seni, ancak, onu bize getiresin diye göndermişizdir!» dedi.

Muhammed b. Eş'as, sustu. Bir şey, söyleyemedi.

Müslim b. Akîl, köşkün kapısına geldiği zaman, çok susamıştı.

Köşkün kapısında bazı kimseler oturmuşlar, içeri girmek için izin bekliyorlardı.

Umâre b. Ukbe, b. Ebî Muayt, Amr b. Hureys, Müslim b. Amr-ül Bâhilî ve Kesîr b. Şihab bekleyenler arasıda idi,

Müslim b. Akîl, köşkün kapısına gelince, köşkün kapısının üzerinde duran ve içinde soğuk su bulunan küpü gördü. «Bana, şu sudan içiriniz!» dedi.

Müslim b. Amr-ül Bâhilî «O gördüğün soğuk sudan ha! Hayır, vallahi, sen, bundan bir damla bile tadamazsın. Nihayet, Cehennem ateşi içinde Ha-mîm'i tadarsın!» dedi.

Müslim b. Akîl «Yazıklar olsun sana! Kimsin sen?» dedi.

Müslim b. Amr «Ben, senin inkâr ettiğin hakkı bilen'in, senin tanımadığın, karşı geldiğin İmam ve Önderin öğütünü dinleyen ve ona boyun eğenin oğlu Müslim b. Amr-ül Bâhilîyim!» dedi.

Müslim b. Akîl «Hay anan seni yifirsin! Sen, kabalığını, çirkin huyluluğunu mu ortaya koyuyorsun?!

Ey Bâhiliyenin oğlu! Cehennem ateşi içinde temelli kalmağa ve onun Hammî'i-nden içmeğe sen daha lâyük ve müstahıksın!» dedi. Sonra da, duvara dayanarak oturdu.

Amr b. Hureys, Süleyman adındaki uşağını gönderip küpten su getirtti ve Müslim'e içirdi.

Umâre b. Ukbe de, Kays adındaki uşağını kupa gönderdi. Küpün üzerinde mendil ve yanında da, su bardağı bulunuyordu. Kays, bardağa su doldurdu. Sonra, onu Müslime içirmek için getirdi.

Müslim, bardağı alıp içmek için ağzına götürdüğü zaman, bardak, Müslim'in ağzından akan kanla doldu.

İkincide de, öyle oldu.

Üçüncüde ise, kılıç darbesile yerinden oynamış bulunan Ön dişlerinden ikisi bardağın içine düştü. Bardağı kana boyadı.

Müslim b. Akîl «Allah'a şükürler olsum. Eğer, benim için dünya rızkından içecek su olsaydı, elbette, ben onu, içerdim!» dedi.

Müslim b. Akîl, İbn-i Ziyad'm huzuruna sokuldu. İbn-i Ziyad'a selâm vermedi.

Köşk muhafızı «Valiye selâm vermiyor musun?» diye sordu.

Müslim «O, beni öldürmek istiyorsa, ona ne diye selâm vereyim. Eğer, beni öldürmek istemiyorsa, vallahi, kendisine selâmım çoğalır.» dedi.

İbn-i Ziyad «Vallahi, o, muhakkak Öldürülecektir!» dedi. Müslim b. Akîl «Beni öldüreceksin öyle mi?» diye sordu, İbn-i Ziyad «Evet! [131]

Sen, sağ bırakılacağını mı samyor ve umuyorsun?» dedi. [132]

Müslim b. Akîl «Öyle ise, bırak beni, kavımdan bazılarına vasiyetimi yapayım?» dedi. [133]

İbn-i Ziyad «istediğini, vasiyyet et!» dedi. [134]

Müslim b. Akîl'in Vasiyyeti :

Müslim b. Akîl, İbn-i Ziyad'ın yanında oturanlardan Ömer b. Sa'd b. Ebî Vakkas'a baktı ve «Ey Ömer! Aramızda akrabalık var. Ben, gizli bir dileğimi yerine getirmeye seni vekil etsem, kabul edermisin?» diye sordu.

Ömer b. Sa'd, Müslim'in dileğini kabulden çekinip kaçınınca, İbn-i Ziyad «Amucanın oğlunun dileğini yerine getirmekten kaçınma!» dedi. [135]

Bunun üzerine, Müslim b. Akîl, Ömer'le bir köşeye çekildi.[136] Oturdular. İbn-i Ziyad, onlara bakıyordu. [137]

Müslim b. Akîl, Ömer b. Sâ'd'e «Yapacağım vasiyetimi yerine getirmeyi kabul ediyormusun?» diye sordu.

Ömer b. Sa'd «Evet!» dedi[138]

Müslim b. Akîl «Küfe'ye geldiğimden beri Küfelilere yedi yüz dirhem [139]borçlandım. Sen, onu, benim taraf undan öde! ([140]

Ben, Öldürdüğüm zaman, İbni Ziyad'dan, cesedimi, kesip biçilmemek, teşhir edilmemek için, bağışlamasını iste.

Hüseyin b. Ali'ye tarafından bir Elçi sal.

Elçi. una, benim halimi, başıma geleni bildirsin. Kendisine Tarafdar olduklarını söyleyen Şu kişilerin ihanetine bari kendisi olsun uğramasın.

Onlardan on sekiz bin kişinin bana bey'at ettikten sonra ahidlerini nasıl bozduklarını, sözlerinden nasıl döndüklerini haber versin de, O, Allah'ın Haremi olan Mekke'ye dönsün ve orada otursun. Küfelilerin sözlerine hiç aldanmasın! [141]

Halbuki, ben, ona mektup göndermiş, bütün Küfe halkının kendisile birlikte olduğunu bildirmiştim. O, bu mektubumu görür görmez, her halde, yola çıkmış, geliyordur!» dedi. [142]

Ömer b. Sa'd «Sana ait bu şeylerin hepsini yerine getirmek, boynumun borcudur. Ben, bunlara kefilim» dedi ve İbn-i Ziyad'ın "yanına döndü. [143]

İbn-i Ziyad'a «Müslim, bana ne söyledi, biliyor musun? göyle şöyle söyledi!» diyerek onun vasiyetlerini birer birer acılattı, [144]

İbn-i Ziyad «Sen, onun, sana gizlice söylediği şeyleri açığa vurmakla kötülük ettin. [145]

Emin olan kişi, sana hıyanet etmez. Fakat, hâine de, güvenilmez.

Sana,havale edilen şeyleri yerine getirip getirmemek sana aittir. Biz, bi1 hususta dilediğini yapmaktan seni men edecek değiliz.

Eğer, Hüseyin, bizi istemezse, biz de, onu istemeyiz. Eğer o, bizi isterse,- bi/ de, kendisinden yüz çevirmeyiz.

Müslim'in cesedi hakkındaki vasiyetine gelince: biz, sana bu hususta şefaatt ettirmeyeceğiz.

Çünkü, o, bizim adamlarımızdan değildir. Bu yolda bizimle çarpışmış, bize aykırı hareket etmiş ve bizi, yok etmeğe çalışmış, çabalamıştır.

Onu Öldürdüğümüz zaman, cesedine ne yapılacağını ben, bilirim!» dedi.[146]

İbn-i Ziyad'ın Müslim b. Akîl ile Münâkaşası:

İbn-i Ziyad, Müslim b. Akîl'e «Söyle bakayım ey İbn-i Akîl! Halka getirdiğin şeylerle onların toplu işlerini, tek kelimelerini dağıtan, bölen, onları birbirlerine düşüren sen değil misin?» dedi.

Müslim b. Akîl «Hayır! Ben, buraya öyle bir şey getirmiş değilim.

Fakat, Küreliler; senin babanın, onların hayırlılarını Öldürdüğünü, kanlarını döktüğünü, aralarında Kısra ve Kayserlerin işlerim işlediğini söylüyorlar!

Biz ise, onlara adaletle enir etmeyi getirdik.ve onları, Kitabullâh'ın hükümlerine göz-e^hareket etmeğe davet ettik!» dedi.

İbn-i Ziyad «Sen mi bunu yaptın ey fâsık (haktan ayrılmış, sapmış)! Sen, Medine'de şarap içtiğin sırada, biz, Küfeliicr arasında adaletle emr ve Kitabullüh'm hükmüne göre harekete davet etmez miydik?!» dedi .

Müslim b. Akîl «Ben mi şarap içerdim?!

Vallahi, Ailâh biliyor ki sen, doğru söylemiyorsun. Sen, bilmediğin bir şeyi söylüyorsun. Ben, senin söylediğin gibi değilim.

Müslümanların kanını içen; Allah'ın, öldürülmesini haram kıldığını öldüren; kan dökmek haram olduğu halde, kan döken; kızgınlık, düşmanlık ve su-i zania adam öldüren; çalgı çalan, oynayan; yapmayacağı kötülük bulunmayan kimse, elbette şarap içmeğe, benden daha elverişlidir!» dedi.

İbn-i Ziyad «Ey fâsık! Senin umup ta, Allah yanında göremeyeceğin hali, onun ailesi, ev halkı görecektir!» dedi.

Müslim b. Akîl «Ey İbn-i Ziyad, Sen, kimin ehlinden, ev halkından bahs ediyorsun?» dedi.

İbn-i Ziyad «Mü'minler Emîri Yezid'in ehlinden!» dedi.

Müslim b. Akîl «Biz, her halimizde Allah'a hamd ederiz. Allah'ın, bizimle sizlerin aranızda vereceği hükme razıyız!» dedi.

İbn-i Ziyad «Halifelik işinde sizin için bir hak bulunduğunu mu zan ediyorsun?» dedi.

Müslim b. Akîl «Vallahi, o, zan değil, belki yakındır» dedi.

Ibn-i Ziyad «Ben, seni, İslâmiyette hiç kimsenin Öldürülmediği bir öldürüşle öldürmezsem, Allah, beni öldürsün!» dedi.

Müslim b. Akü «İslâmiyette olmayan şeyleri ortaya çıkarmağa, zaten, sen, herkesten ziyade elverişlisin!

Sen, en kötü bir şekilde adam öldürmeyi, en tüyler ürpertici bir şekilde cesedleri kesip biçmeyi, en çirkin âdet ve kötülükleri işlemeyi, her kötülük ve yaramazlıkta herkesi geçmeyi elden bırakma!

Buna, böyle olmağa, insanlar arasında senden daha lâıyk ve elverişli bir kimse yoktur!» dedi.

İbn-i Ziyad, kalkıp Müslim b. Akîl'in yanına geldi ve ona, Hz. Hüseyin'e, Hz. Ali'ye ve Müslim'in babası Akü b. Ebî Talib'e sövdü.

Müslim'in, İbn-i Ziyad'a karşı daha fazla konuşmasına müsâade edilmedi.[147]

Müslim'in, Köşkün Damında Boynunun Vumılup Yere Düşürülmesi:

Ibn-i Ziyad, emr etti. Toprak bir çanakla su getirilip Müslim b. Akîl'e içirildi. «Onu, köşkün damına çıkarıp orada boynunu vurunuz! Sonra, cese-dile başını bir araya getiriniz!

Ey İbn-i Eş'as! Vallahi, benim, sana güvencim olmasaydı, sana, bunu teslim etmek istemezdim. Kalk, kılıcınla yanıma gel. Üzerine düşen vazifeyi yerine getir, Müslim'in boynunu vur!» dedi.

Muhammed b. Eş'as «Ey İbn-i Ziyad! Vallahi, onunla, benim aramda bir akrabalık olmasaydı, onu Öldürürdüm!» dedi.

İbn-i Ziyad «Müslim b. Akîl'in, kılıçla bagma ve boynuna vurduğu o adam nerededir?» diye sordu.

Adam, çağırıldı., Gelince, İbn-i Ziyad, ona «köşkün damına çık, onun boynunu vur!» dedi.

Müslim b. Akil, köşkün damına çıkarıldı. Çıkarılırken o, tekbir ve sale-vat getiriyor, istiğfar ediyor ve «Allah'ım! Bizi aldatan, bize yalan söyleyen vü bizi bırakan kavmla aramızda Sen hükmünü ver!» diyordu.[148]

Müslim b. Akil, köşkün damında halkın göreceği bir yere çıkarılmıştı.

Halk, köşkü kapısındaki geniş meydanlık tarafında toplanmış- bulunuyordu. [149]

Bükeyr b. Humran, Müslim b. Akîl'in boynunu vurup dönünce, İbn-i Ziyad «öldürdün mü onu?» diye sordu.

Bükeyr «Evet!» dedi.

İbn-i Ziyad «Siz, onu köşkün damına çıkarırken, o, nasıl oluyor, ne söylüyordu?» diye sordu.

Bükeyr «Tekbir getiriyor, Teşbih ve istiğfar diyordu. Kendisini öldürmek için yanıma vardığım zaman (Allah'ım! Bizi aldatan, bize yalan söyleyen ve sonra da, bizi bırakıp ölmemize sebep olan kavm arasında Sen hükmür ver!) diyordu.

Ona (Yaklaş yanıma! Hamd olsun Allah'a ki: senden öcümü aldırıldı!) di dini. Boynuaa kılıçla bir darbe indirdim. Fakat, hiç bir şey yapamadım.

Bana (Ey kul! Dökülen kanma karşı beni kılıçla tırmalaman sana ye miyor mu?) dedi.»

İbn-i Ziyad «iDemek, ölüirken de, övünüyor!?» diye mırıldandı.

Bükeyr «ikinci darbeye onu öldürdüm» dedi. [150]

Müslim b. Akîl'in boynu vurulunca, başı, meydanlığa düştü. [151]

İbn-i Ziyad, Müslim b. Akîl'in cesedini sokaklarda çocuklara, ayağında çektiler sürüttü. [152] Sonra da, astırdı.

Başını ise, Dimeşk'ta Yezid'e gönderdi.

Müslim b. Akil, Hâşim oğullarından şehid edilip cesedi asılanların da başları, Dimeşk'a gönderilenlerin de, ilki idi. [153]

Muhtar b. Ebî Ubeyd'in Başına Gelenler

Müslim b. Akîl'in, evinde kaldığı Muhtar b. Ebî Ubeyd; Hâni b. Urve'nin, tbn-i Ziyad tarafından dövüldüğü ve haps edildiği gün, Hutarniye (Lekf) köyünden gelmiş, akşamdan sonra Küfe'nin Fil kapısında dikilirken, Hâni b. Ebî Hayyetülvâdi'ye rastlamıştı.

Hani «Sen, burada ne duruyorsun? Ne halkın yarandasın, ne de, evindesin?» diye sordu.

Muhtar «Sabaha çıkınca, yanlış işlerinizi ele alıp Kıyamet koparmayı düşünüyorum!» dedi.

Hâni b. Ebî Hayye «Vallahi, sanıyorum ki: sen, kendini öldüreceksin!» diyerek Amr b. Hureys'in yanına vardı. Muhtar'la aralarında geçen konuşmayı anlattı.

Amr b. Hureys; yanında bulunan Abdurrahman b. Ebî Umeyr'e «kalk, Amucania oğlunun yanına var. Arkadaşının nerede olduğunu bilmediğini kendisine haber ver. Kendi başına bir iş, bir yol tutmağa kalkmasın!» dedi.

Abdurrahman, Muhtar'ın yanına gitmek üzere kalktı.

Zaide b. Kudâme «O, emân verdiğin takdirde, senin yanına gelir!» dedi.

Amr b. Hureys «Ona, benden eman verilmiştir. Onun, Emir İbn-i Ziyad'a karşı bir hareketi varsa, lehinde en güzel şekilde şahadet ederim!» dedi.

Zaide b. Kudâme «Bununla beraber, inşaallâh, hayırdan başka bir şey olmaz!» dedi.

Abdurrahmacı'la Zaide birlikte Muhtar'ın yanına vardılar. Ona, Hâni b. Ebî Hayye'ye ve Amr b. Hureys'in söylediklerini anlattılar. Kendi başına bir iş tutmağa kalkışmaması için and verdiler.

Bunun üzerine, Muhtar, İbn-i Hureys'in yanına vardı. Selâm verdi. Sabaha kadar onun Sancağı altında oturdu.

Halk, Muhtar'ın işini ve yaptığını konuşuyorlardı. Umâre b. Ukbe, gidip İbn-i Ziyad'a söylemişti.

Güneş yükselince, İbn-i Ziyad'ın kapısı açıldı. İçeri girmeleri için halka izin verildi. Muhtar da, içeri girenler arasında idi.

İbn-i Ziyad, Muhtar'ı yanına çağırırdı. «Sen, Müslim b. Akîl'e yardıma gelen cemâat içinde imişsin?» dedi.

Muhtar «Ben, böyle bir şey yapmış değilim. Fakat, gelip Amr b. Hureys'in Sancağı altına indim ve onunla birlikte geceledim ve sabaha çıktım!» dedi.

Amr b. Hureys «Doğru söylüyor o. Allah, sana iyilikler versin!» dedi.

İbn-i Ziyad, Muhtar'ın önüne geldi. Elindeki değneği kaldırıp Muhtarın yüzüne çarptı. Göz kapaklarını yukarı sıçrattı. «Eğer, senin hakkında Amr b. Hureys'in lehde şahadeti olmasaydı, boynunu vururdum! Götürüâüz onu zindana!» dedi.

Muhtar, zindana götürülüp orada haps edildi. Hz. Hüseyin'in şahadetine kadar orada kaldı. Abdullah b. Ömer'in, Yezid'e yazdığı mektup üzerlere zindandan çıkarıldı. [154]

Hâni b. Urve'nin Boynunun Vurulması:

Muharnmed b. Eş'as, tbn-i Ziyad'ın yanına varıp Hâni b. Ur ve hakkında onunla konuşmuş ve «Sen, Hâni b. Urve'nin Küfe şehrinde kabilesi içindeki mevkiini biliyorsun. Onun kavm ve kabilesi de, onun, benim dostum olduğunu ve onu senin yanına bizim getirmiş olduğumuzu biliyorlar.

Allah aşkına sen onu, bana bağışla! Çünkü, ben, onun, Yemenliler kadar çok ve kuvvetli olan ve Küfelilerin ileri gelenlerinden bulunan kavm ve kabilesinin bana düşman olmalarını istemiyorum!» demiş, İbn-i Ziyad da, öyle yapmayı va'd etmişti.

İbn-i Ziyad, onun, Müslim b. Akîl hakkındaki ricasını yerine getirmeyince, Hâni b. Urve hakkında verdiği sözünden de, döndü. Müslim b. Akîl'in boynunu vurdurduktan sonra, emr etti. Hâni b. Urve'yi bağlı olarak Koyun pazarına götürdüler.

Hâni b. Urve «Ey Mezhic oğulları! Bana, bu gün yardım edecek Mezhic oğulları yok mu hiç?

Ey Mezhic oğulları! Benden olan Mezhic oğulları nereye gittiler? Neredeler [155]

Ey Murad Hanedanı!» diyerek avaz avaz bağırıyordu.

Kendisi, Murad oğulları kabilesinin Seyyidi ve lideri idi.

Murad oğulları, o zaman, dört bin atlı ve kırk bin piyade idiler.

Kinde ve başka kabilelerden müttelikleri olanlardan da, otuz bin zırhlı kişi onlara tabi idiler.

' Murad oğulları, içlerinde Hâni'den başka sözü geçer lider bulunmadığı için, dağıldılar gittiler. [156]

Hâni b. Urve, kendisine, hiç kimsenin yardım etmediğini görünce, ellerinden pukagıyı çekip attı ve «Yok mudur bir değnek, yahut bir bıçak, yahut bir taş, yahut bir kemik parçası ki; insan, onunla, kendisini korusun!» diyerek haykırmağa başladı.

Cellâdlar, Hâni'nin üzerine uşuştular. Onu tutup sıkıca bağladılar. Kendisine «Uzat boynunu!» denildi.

Hâni «Ben, boynumu vurunuz diye size uzatacak kadar cömerd olmadığım gibi, kendimi öldürtmek için sizin yardımcınız da, değilim!» dedi,

İbci-i Ziyad'm âzadlısı .Reşîd, Hâni b. Urve'nin boynuna kılıçla vurdu. Bir şey yapamadı.

Hâni b. Urve, kendi kendine «Hani, Allah'a dönüyor. Allah'ım! Senin rahmetine ve rızvamna yöneldim!» diyordu.

Reşîd, ikinci darbeye Hâni'yi şehid etti.

Hâni'yi Murad oğullarından Abdurrahman b. Huseyn'rci «Eğer, ben, onu Öldürmez veya onun yanında Ölmezsem, Allah, beni öldürsün!» diyerek mızrakla saldırıp şehid ettiği de rivayet edilir.[157]

Ahdul â'lâ ile Umâre'iiin Boyunlarının Vurulması:

İbn-i Ziyad, Kesîr h. Şihab'ın Fityan oğulları içinde yakaladığı Abdul'-âlâ'yı çağırttı. Yanına getirilince, ona «İşini bana haber ver?» dedi.

Abdul'âlâ «Allah, sana iyilikler versin! Halk, ne yapıyor bir bakayım? diye çıkmıştım. Kasîr b. Şihab, beni yakaladı!» dedi.

İbn-i Ziyad «Söylediğin şeyden başka bir şey için çıkmadığına yeminlerin en ağırı ile yemin edebilir misin?» dedi.

Abdul'âlâ, yemin etmekten kaçındı.

İbn-i Ziyad «Bunu, Sübey' namazgahına götürünüz. Orada bunun boynunu vurunuz!» dedi.

Abdul'âlâ, oraya götürüldü. Kendisinin orada boynu vuruldu.

Müslim b. Akîl'e yardım için gelmiş olan Umâre b. Salhab-ul'Ezdî getirildi.

İbn-i Ziyad ona «Sen, kimlerdensin?» diye sordu. Umâre «Ben, Ezd'den'im» dedi.

İbn-i Ziyad «Bunu, kavminin yanına götürünüz!» dedi. Orada, onun da, boynu vuruldu. [158]

Müslim b. Akil ile Hâni'nin Başlarının Yezid'e Gönderilmesi:

İbn-i Ziyad, Müslim b. Akîl ile Hâni b. Urve'nin başlarını, Hâni b. Ebî Hayye ve Zübeyr b. Ervah-üt-Temîmî ile birlikte Yezid b. Muaviye'ye gönderdi.

Yezid'e yazdığı yazıda şöyle dedi:

«İmdi, Allah'a hamd olsun ki Mü'minler Emîrinin hakkını aldırdı. Ondan, düşmanının sıkıntısını giderdi.

Mü'minler Emîrine —ki Allah, onu tekrim etsin— haber veririm ki: Müslim b. Akîl, Hâni b. Urvet-ül Murâdî'nin evine sığınmıştı. Onların üzerine casuslar tayin ettim. Onlara, adamlarım tuzaklar kurdular. Nihayet, onların işlerini meydana çıkardılar.

Allah, onları, ele geçirmek fırsatını verdi. Suçlu olarak onların boyunlarını vurdum. Başlarını Hâni b. Ebî Heyye ve Zübeyr b. Ervah ile sana gönderdim.

Gönderdiğim kişiler, söz dinler, tâat ve öğüt adamlarındandır.

Mü'minler Emîri, onlara istediği şeyi sorsun. Onlarda yeteri kadar bilgi, doğruluk, anlayış ve takva bulacaktır. Vesselam!»

Yezid, İbn-i Ziyad'ın yazısına şöyle karşılık yazdı:

«İmdi, sen, benim istediğim gibi olmakta devam ediyorsun. Sen, yaptığını, akıllı ve beceriklilere yaraşır şekilde yaptın. Sebatsız, azimli bir kahraman saldırışile saldırdın. Başkalarına ihtiyaç bırakmadın. Kendin kâfi geldin. Hakkındaki zannımı ve görüşümü doğruya çıkardın.

Senia iki Elçini yanıma çağırdım. Onlara bir takım şeyler sordum. Onlarla gizlice konuştum. Kendilerinin görüşlerini ve faziletlerini senin andığın gibi, buldum.

Onlar hakkında hayır tavsiye ederim. [159]

Bana erişen habere göre: Hüseyin b. Ali, Mekke'den ayrılmış, senin tarafına doğru gelmekte imiş.

Ona, hemen casuslar kavuştur. Yollar üzerine gözcüler dik! Olanca duruşla bunun üzerinde dur! [160]

Zan üzerinde dikkatli ve ihtiyatlı ol. Töhmets üzerine yakala. Seninle çarpışmadıkca, sakın kimseyi öldürme! [161]
Seninî çarpışmadıkca, kimse ile de, çarpışma. [162] Her gün, olan bitenlerin haberini bana yaz. Vesselam!» [163]

Müslim b. Akîl'in Küfe'den Hz. Hüseyin'e Gönderdiği Mektup:

Müslim b. Akil, Hâni b. Urve'nio evine geçip orada on sekiz bin Küfe-linin bey'atım alınca, Hz. Hüseyin'e Abis b. Ebî Şebîb-üş Şâkjrî ile bir mektup göndermişti. [164]

Gönderdiği mektubunda şöyle demişti:

«İmdi, hiç şüphesiz, konak yeri tutmak için gönderilen kişi, kendi adamlarına yalan söylemez.

Kürelilerden on sekiz bin kişi bacıa bey'at etmiş bulunmaktadır.

Mektubum Sana erişince, gelmekte acele et. Çünkü, bütün halk, senin-ledir.

Ebû Süfyan Hanedanına onların hiç meyilleri ve reyleri yoktur! Vesselam!» [165]

Müslim b. Akîl, bu mektubu, şehâdetinden yirmi yedi gece önce yazıp Hz. Hüseyine göndermişti.[166]

Hz. Hüseyin'in Yol Hazırlığına Başlaması, İbn_i Abbas'ın Onu Vazgeçirmeye Çalışması:

Hz. Hüseyin, Müslim b. Akîl'in mektubunu alınca, yol hazırlığına başladı.

Abdullah, b. Abbas, bunu işitince, Hz. Hüseyin'in yanına geldi.

«Ey Amucamın oğlu! İşittiğime göre: sen, Irak'a gitmek istiyormuşsun? [167]

Bana, açıkça bildir, sen, bu işi yapacak mısın?» dedi.[168] Hz. Hüseyin «Ben, bunun üzerindeyinr. [169]

İnşâallâh-ü teâlâ şu bir kaç gün içinde derlenip toplanıp gideceğim» dedi. [170]

İbn-i Abbas «Ey Amueam'ın oğlu! Ben, senin nisabına bundan Allah'a sığınırım!» dedi. [171]

Hz. Hüseyin «Ben, gitmeğe azm etmiş, karar vermişimdir. Oraya, muhakkak gidilecektir!» dedi [172]

İbn-i Abbas «Allah, seni rahmetile esirgesin. Söyle bakayım. Yanlarına gideceğin kavm, valilerini öldürmüşler veya kovmuşlar, memleketlerini onun elinden geri almışlar, düşmanlarını sürüp çıkarmışlar mıdır?

Eğer, böyle yaptııarsa, onların yanına git.

Kğer, valileri başlarında bulunuyor, onlara hükmünü yürütüyor, Zekât ve Haraç âmilleri de, onların Zekât ve Haraçlarını toplayorken seni, yanlarına çağırıyorlarsa, onlar, seni ancak harbe, çarpışmağa çağırıyorlar demektir. [173]

Onların, Babanı ve Kardeşini bıraktıkları gibi, seni de, bırakmayacaklarından [174]seni aldatmayacaklarından sana yalan söylemeyeceklerinden, sana muhalefet etmeyeceklerinden, ürküp senin başından dağıtmayacaklarından, sana karşı halkın en şiddetli davrananı, düşman kesileni olmayacaklarından emin değilim!» dedi. [175]

Hz. Hüseyin «Ey Amucamın oğlu! Söylediklerini göz önünde tutacağım. [176]

Ben, Allah'tan hayırlısını dileyor ve ne olacağına bakıyorum!» dedi. Bunucu üzerine, İbn-i Abbas, Hz. Hüseyin'in yanından ayrıldı. [177]

Abdullah b. Zübeyr'in Küfe İşini Hz. Hüseyin'le Konuşması:

Hız. Hüseyin'in yanına, İbn-i Abbas'dan sonra, Abdullah b. Zübeyr geldi. «Ebû Abdullah! Ne haber var sende?

Vallahi, şu kavmin zulumlanna ve onların, Allah'ın sâlih kullarını hakarete uğratmalarına karşı cihadda bulunamamak hususunda Allâh'dan korkmaktayım!» dedi.

üz. Hüseyin «Küfe'ye gitmeğe karar verdim!» dedi. Abdullah b. Zübeyr «Allah, muvaffak etsin! [178]

Bilmem ki biz, Halifelîği ne diye şu kavme bırakıyor, onlarla uğraşmaktan vaz geçiyor ve kaçınıyoruz.

Halbuki, biz. Muhacirlerin oğullarıyız. Bu işi, idareye onlardan daha yakın ve önce geliriz.

Söyle bana, sen, şimdi ne yapmak istiyorsun?» dedi.

Hız. Hüseyin «Vallahi, Küfe'ye gitmekliğim içime ilham olunuyor, doğuyor.

Oradaki tarafdarlarım ve Küfelilerin Eşrafı da, bana yazı yazdılar. Allâh'dan hayırlısını diliyorum» dedi.

İbn-i Zübeyr «Benim de, oralarda senin tarafdarların gibi tarafdarlarım bulunsaydı, oradan vaz geçmezdim» dedikten sonra bu sözünden dolayı suçlanacağından korktu.

«Sen, eğer, Hicaz'da oturur, bu işi, orada yürütmek istersen, inşâallâh sana muhalefet olunmaz. [179]

Sen, yerinde oturup bizi ve Hicaz halkını kendine bey'ata davet etsen, biz de, senin bu dâvetine icabet etsek olmaz mı?

Çünkü, sen, buna, Yezid'den de, Yezid'in babasından da, daha lâıyk ve mâstahıksmdır! [180]

Sen, şu Mekke Haremindedir oturur, memleketlere Elçilerini salarsan, yanına gelmeleri için Iraktaki Tarafdarlarma yazarsan, işin sağlamaştığı zaman da, Yezid'in vali ve adamlarını sürüp çıkarırsan, daha uygun olur sanırım.

Seni barındırmak, sana yardımcı ve müşavir olmak ta, bana düşen bir vazife ve borçtur.

Eğer, sen, bana danışacak ve görüşüme göre hareket edeceksen, bu işe şu belde-i Haramda teşebbüs et.

Çünkü, Mekke Haremi, Hicaz halkından olmayanların, her taraf halkının toplandığı, uğradığı yerdir.

Burada, Allah'ın iznue senin isteyip te, elde edemeyeceğin bir şey olmayacaktır. Senin burada her emeline nail olacağını umarım. [181]

Sen, nereye gidiyorsun?! Öyle bir kavmin yanına gidiyorsun ki, onlar, babam öldürdüler ve kardeşini vurup yaraladılar!» dedi.

Hız, Hüseyin «Öldürülmem, Mekke'de bulunmamdan, benim için, daha sevgili ve hayırlıdır!» dedi. [182]

İbn-i Zübeyr, kalkıp gittikten sonra, Hız. Hüseyin, kendi kendine: «Hâ, buna, dünyada, benim Hicaz'dan ayrılıp Irak'a gitmekliğim kadar sevgili bir nimet verilmemiştir!

O, bende bulunan şeyin (hakkın) kendisinde bulunmadığını, halkın, onu, bana denk tutmayacağını ve kendisine sevgi göstermeyeceğini bilmektedir. Öyle olunca, Hicazı, ona boşaltmak, bırakmak için gideceğim!» dedi.

Ebû Saîd der ki: «İbn-i Zübeyr, Hüseyin b. Ali'ye: (Ey Fâtıma'nın oğlu! Yanıma gel!) dedi ve ona gizlice bir şey fısıldadı. Hüseyin, bize yönelerek (İbn-i Zübeyr, bana ne diyor, biliyor musunuz?) diye sordu.

(Bilmiyoruz. Allah, bizi, sana feda etsin!) dedik.

(Bana: sen, şu Mescidde otur. Ben, halkı senin başına toplarım) diyor.

Vallahi, buradada bir karış dışarıda ölmem, bence, bir karış içeride ölmemden sevgili ve hayırlıdır.

Allah'a yemin ederim ki: eğer, ben, şu haşerattan bir haşerenin deliğinde bulunsam, onlar, hacetlerini bitirmek, arzularını yerine getirmek için, beni oradan çıkarmak isterler.

Vallahi, Yahudilerin cumartesi günü yasağını saymayıp çiğnedikleri gibi, onlar da, sırası gelince, benim üzerime yürür ve hakkımı çiğnerler! dedi.»[183]

Muhammed b. Hanefiyye'nin Hız, Hüseyin'i Küfe'ye Gitmekten Vaz Geçirmeğe Çalışması:

Muhammed b. Hanefiyye, Hz. Hüseyin'in arkasından Mekke'ye kadar gitti. Hz. Hüseyin*! bulup Ona, Küfe'ye gitmesinin doğru bir görüş olmadığını bildirdi.

Hz. Hüseyin, Muhammed b. Hanefiyye'nin görüşünü kabule yanaşmadı.

Muhammed b. Hanefiyye, oğullarından hiç birini Onunla birlikte göndermedi.

Hz. Hüseyin «Oğlunu, o yerde ölür diye mi göndermek istemiyorsun?» diye sordu.

Muhammed b. Hanefiyye «Senin öldürülmen, bizim katımızda, onların Öldürülmelerinden daha ağırdır! dedi. [184]

İbn-i Abbas'm Hz. Hüseyin'le tekrar konuşması:

İbn-i Abbas, o gün akşam veya ertesi günü sabahleyin Hz. Hüseyin'in yanına tekrar gitti . . .

«Ey Amucamın oğlu! Sen, gitmekten vaz geçip bekleyecekmisin? Sen, durmayacak, gideceksen, ben söylemeden duramayacağım:

Senin bu yönelip gideceğin yerde helak olacağından, kökünün kazınacağından korkuyorum!

Çünkü, Iraklılar, gaddar, vefasız, sözlerinde durmaz bir kavmdır. Sakın, onlara yaklaşma. Sen, şu beldede otur.

Çünkü, sen, Hicaz halkının Seyyidi ve ulususun.

Eğer, Iraklılar, dedikleri gibi, seni istiyorlarsa, onlara yaz: düşmanlarını (valilerini) sürüp çıkarsınlar. Sonra, yanlarına git. [185]

Eğer ille burada oturmayacak, oturmaktan kaçınacaksan, bari, Yemen diyarına git.

Çünkü, orada kaleler, vadiler var. Orası, enine, boyuna geniş bir topraktır.

Hem, orada Babanın taraftarları da vardır.

Orada, münzevî bir hayata kavuşmuş, halktan ayrılıp bir köşeye çekilmiş de, olursun.

Oradan halka yazılar yazar, dâvetcilerini her tarafa dağıtırsın.

Böyle yaparsan, istediğin selâmet ve afiyetin sana vâsıl, böylelikle muradının hâsıl olacağını umarım!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ey Amucamın oğlu! Vallahi, biliyorum ki: sen, şefkatli bir Öğütçüsün.

Fakat, ne yapayım ki ben, bir kerre ayaklanmış, gitmek için de, derlenip toplanmış bulunuyorum.» dedi.

vİ Abbas «Eğer, mutlaka gideceksen, kadınlarını ve çocuklarını yanında götürme.

Vallahi, Osman b. Affan'm kadın ve çocuklarının gözleri önünde öldürüldüğü gibi, senin de, öldürüleceğinden korkuyor ve öylece öldürülmeyeceğinden emin bulunmuyorum!» dedi. [186]

Hz. Hüseyin «Ey Amucamm oğlu! Ben, çoluk çocuklarımla birlikte gitmekten başka bir şey düşünmüyorum. [187]

Müslim b. Akil, Küfelilerin bana bey'at ve yardım hususunda birleştiklerini yazdı. Bunun üzerine, ben de, onların yanına gitmek üzere derlenip toplandım.» dedi. '

İbn-i Abbas «Onlar, seni harp için çağırıyorlardır. Gitmekte acele etme.

Babanın, kardeşinin Eshabı olduklarını söyleyen o kişiler, bir sabah, başlarındaki valileri ile birlikte gelip seninle çarpışacaklardır!

Sen, Mekke'den çıkacak olursan, İbn-i Ziyad, senin yola çıktığını haber alacak, sana mektup yazmış olanları ürkütüp başından dağıtacak, onlar, sana en azılı düşman kesileceklerdir! [188]

Sanıyorum ki: sen, bir sabah, kadınlarının, kızlarının arasında Osman'ın Öldürüldüğü gibi, öldürüleceksin!. İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn.» dedi.

Hz. Hüseyin «Ebül Abbas! Sen, artık iyice yaşlandın!» dedi.

İbn-i Abbas «Eğer, sen, beni ziyaret etmiş olsaydın, iki elimle basma (iği) sarılır, saçını yakalardım. Seni durduracağımı bilsem, böyle yapardım!» dedi ve ağladı. [189]

Hız. Hüseyin «Vallahi, filan yerde şöyle öldürülmem için Mekke Hareminden çıkıp oraya gitmem, bana daha sevgili ve hayırlıdır!» dedi. [190]

Bunun üzerine, İbn-i Abbas, Hz. Hüseyin'in üzerine düşmekten vaz geçti. [191]

İbn-i Abbas, Hz. Hüseyin'in yanından çıkıp Abdullah b. Zübeyr'e uğradı. Ona «Ey Zübeyr'in oğlu! Hüseyin, gidiyor, gözün aydın! [192] Hüseyin, Irak'a gidiyor, Hicazi sana boşaltıyor, bırakıyor!» dedi. [193]

Hız. Hüseyin, Abdullah b. Zübeyr'e, halkın en ağır geleni idi. Çünkü, halk, onu, Hüseyin'le bir tutmamakta idi. Hz. Hüseyin'in Mekke'den çıkıp gitmesi kadar onun hoşuna giden bir şey olmamıştır [194]

Ömer b. Abdurrahman-ül Mahzûmî'nin Hz. Hüseyin'le Konuşması:

Ömer b. Abdurrahman b. Haris b. Hişam-ül Mahzûmî der ki: «İraklılardan, Hüseyin'e mektuplar geldiği, Hüseyin'in Irak'a gitmeğe hazırlandığı sırada, Mekke'de yanma vardım. Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra (İmdi, ey Amucamın oğlu! Ben, sana bir hacet için geldim.

Eğer, öğütümü tutmayı uygun görürsen, sana bir öğüt vermek istiyorum. Uygun görmezsen, sana söylemek istediğim şeyden vaz geçeceğim) dedim.

(Söyle! Vallahi, ben, senin, ne kötü bir şey düşünebileceğini, ne de çirkin bir iş işlemeyi arzu edebileceğini sanmam!) dedi. [195]

Ona: (Ey Amucamın oğlu! Seninle aramızda bir süt emişme akrabalığı var. Bilmem ki, ben, sana nasıl öğüt vereyim?) dedim.

Bana: (Ey Ebû Bekir! Sen, herhangi bir suçla suçlanmamış kimselerdensin. Ne söyleyeceksen, söyle!) dedi. [196]

(İşittiğime göre, dedim, sen, Irak'a gitmek istiyormuşsun. Ben, sana karşı çok şefkathyımdır. [197]

Senin Baban; İslâmiyete ilk girenlerin ilki, İslâmiyet uyarınca hareket edenlerin en iyisi, tutuş ve yakalayış bakımından da, Müslümanların en zorlusu idi.

Halk, ondan dünyalık umdu. Onun sözlerini dinledi ve başına toplandı. O da kalkıp Muaviye'nin üzerine yürüdü. Samlılardan başka herkes, Babanın başına toplanmıştı.

Muaviye ise, Şamlılar katında nüfuzlu ve itibarlı idi.

Bunun üzerine, halk, dünyaya tama ederek ve oma saplanarak Babam yüksündüler ve bıraktılar. Allah'ın ikram ve rızasına eriginceye kadar Ona karşı gelmekten, kin tutmaktan geri durmadılar.

Babandan sonra kardeşine de, yapılmayacak şeyleri yaptılar.

Sen, bunların hepsinde bulundun ve bütün olan bitenleri de, gözlerinle gördün.

Demek ki Babana, kardeşine düşmanlık etmiş, Onlarla çarpışmış olan Şamlıların, Iraklıların yanına gitmek istiyorsun?!

Halbuki, rakibin olan kişi, sayıca senden daha çok, hazırlılık ve kuvvetli* lik bakımından da, senden daha hazırlıklı ve daha kuvvetlidir.

Halk; ondan, daha çok korkar; dünyalığı, ondan, daha çok umar. Yanlarına varacak olursan, onlar, senden, mal ihsan etmeni isteyecekler. Çünkü, onlar, dünya ve dünyalık kuludurlar.[198]

Senin elde etmek istediğin beldelerdeki valiler ve Amirler onlardandır. Beytülmallar, Hazinele de, onların elindedir. *,

Halk ise, şu dirhem ve dinarların (gümüş paraların, altun liralının) kuludurlar. [199]

Sana yardım etmeyi va'd edenler, seninle çarpışır ve seni bırakırlar. Senden çok, ona ve onun adamlarına yardım etmeyi arzu ederler [200]Sana yardım va'd'inde bulunanların seninle çarpışmayacaklarından, sden ziyade, seninle çarpışanların yanlarında bulunmayı arzu etmeyeceklerinden emin değilim!) dedim.

Hüseyin: (Ey Amucamın oğlu! Allah, seni hayırla mükâfatlandırın! Vallahi, biliyorum ki, sen, bana öğüt vermeğe geldin ve bağlayıcı konuşma yaptın.

Ben, senin görüşlerinden alacağımı aldım, bırakacağımı bıraktım. Sen, benîm nazarımda müşavirlerin Övülmeye en lâıyk olanı ve öğütçülerin öğüt-cüsüsün! [201]

Allah, her ne takdir etti ise, Allah'ın, benim hakkımdaki hükmü ae ise, elbette yerine gelecektir!) dedi. [202]

Ona: (Ey Ebû Abdullah! Bizler, Allah'ın kullarıyız ve Allah katındaki ecri dileriz) dedim. [203]

Hüseyin'in yanından ayrılıp Haris b. Hâlid b. Âs'm yanına vardım. Haris, bana: (Hüseyin'le buluştuğun oldu mu?) diye sordu.

(Evet!) dedim.

(O, sana ne söyledi Sen, ona ne söyledin?) diye sordu.

(Ona şöyle şöyle söyledim. O da, bana şöyle şöyle söyledi) dedim.

Haris b. Hâlid: (Kabe'nin Rabbına and olsun ki: sen, ona gereken öğütü vermişsin. Artık, onu kabul etmek veya bırakmak, ona âiddir!) dedi.» [204]

Abdullah b. Ömer'in Hz. Hüseyin'i Mektupla ve Şifahî Olarak Uyarması

Abdullah b. Ömer; Hz. Hüseyin'in Irak taraflarına doğru gitmek istediğini haber alınca, ona gönderdiği mektupta: yapmak istediği işin çok büyük olduğunu, kendisinin vurulup düşürüleceği yere götürülmek istenildiğini bildirdi: (Bana, Aişe, söyledi. O da, Resûlullâh Aleyhisselâmdan {Hüseyin, Babil toprağında öldürülecek!} buyurduğunu işitmişimdir, demişti» dedi.

Hz. Hüseyin, tbn-i Ömer'in bu mektubunu okuyunca, «Ben, elbette vurulup düşeceğim yere giderim!» dedi.

Abdullah b. Ömer, Hz. Hüseyin'in Irak'a doğru gittiğini haber alınca da, gidişinin ikinci gecesinde onunla buluştu.

Ona «Nereye gitmek istiyorsun?» diye sordu.

Hz. Hüseyin «Irak'a!» dedi.

Hz. Hüseyin'in yanında tomarlar ve mektuplar bulunuyordu.

İbn-i Ömer «Sakin, onların yanına gitme!» dedi.

Hz. Hüseyin «Bu, onların mektupları ve bana bey'atlarıdır.» dedi.

İbn-i Ömer «Şüphesiz yok ki, Allah, Peygamberini, dünya ile âhiret arasında muhayyer bıraktı. O da, âhireti tercih etti.

Siz de, Otodan bir parçasınızdır. Bunun için, hiç bir zaman dünyâyâ nail olamazsınız.

Allah, sizi, ancak, sizin için en hayırlı olana çevirir. Geri dönünüz!» dedi.

Hz. Hüseyin'in geri dönmeğe yanaşmadığım görünce, boynuna sarılıp onunla kucaklaştı ve vedâlaştı. [205]

İmam Şa'bî'nin, Irak'a Gitmemesi için Hz. Hüseyin'e And Veimesi:

İmam Şa'bî, Hz. Hüseyin'e «Allah askına, Irak'a gitme!

Çünkü, Iraklılar, inkarcı, mücadelecilerdir. Babanı öldürdüler. Kardeşini dövdüler. Her şeyi yaptılar da, yaptılar!» dedi.[206]

Ebû Saîd-ül Hudrî'nin Hz. Hüseyin'e Öğütü

Ebû Saîd-ul Hudrî, Hz. Hüseyin'in yanına gelip «Ey Ebû Abdullah! Ben Senin için hayırlı bir öğütçüyüm ve şefkatliyim.

İşittiğime göre: Taraf darın olan Kavm Sana mektup yazmış. Sakin, onların yanına gitme!

Küfe'de Babandan işitmiştim, demişti ki (Vallahi, ben, onlara küstüm. Onlarda, bana küstüler.

Ben, onlara kızdım. Onlar da, bana kızdılar. Ben, onlardan bir vefa ve hayır görmedim.

Onların, ne sebatları, ne azimleri, ne de, kılıca dayanmaları ve göğüs germeleri var!)) [207]

Ahnef in Hz, Hüseyin'e âyet yazıp göndermesi :

Ahnef de Hz. Hüseyin'e Rum sûresinin son âyetim yazıp gönderdi.

Bu âyette meal olarak şöyle buyrulur:

«Sen, şimdi sabr et. Şüphe yok ki Allah'ın vadi hakdır. Buna kat'î inanç beslememekte olanlar, sakın, seni sabırsızlıkla hafifliğe götürmesinler! Rum: 60)» [208]

Hz. Hüseyin'in Mekke'den Ayrılması :

Hz. Hüseyin; Mekke'de Şaban, Ramiazan, Şevval ve Zilkade aylarında oturdu. Zilhiccenin sekizinde sah, Terviye günü Mekke'den Küfe'ye doğru ayrıldı. [209]

Muhanuned b. Hanefiyye'nin Ağlaması :

Muhammed b. Hanefiyye, Hz. Hüseyin'in Ev halkıyla birlikte Mekke'den ayrılıp Küfe'ye doğru gittiğini Medine'de abdest aldığı sırada işitince, kendisini tutamayarak ağlamağa başladı ve gözlerinden damlayan yağların leğende sesler çıkardığı işitildi. [210]

Mekke Emniyet Birliği île Çatışma :

Hz. Hüseyin; Mekke'den yola çıkınca, Mekke valisi Amr b. Saîd b. Âs, kardeşi Yahya b. Saîd'in kumandasında gönderdiği emniyet birliğiyle önlerini kesti. «Nereye gidiyorsun? Don geri!» dediler, [211]

Birlik kumandanı «Mekke valisi, geri dönmeni sana emr ediyor. Dönmek istemezsen, seni, gitmekten zorla alıyorum!» dedi.

Hz. Hüseyin, dönmeyip yola devam etmek isteyince, iki taraf birbirlerine kamçılarla giriştiler.

Mekke valisi Amr b. Saîd, işitince, işici, karışmasından korktu. Birlik kumandanına haber gönderdi. Dönüp gelmesini emr etti. [212] Mekke Emniyet birliği, Hz. Hüseyin ve Eshabinın, kendilerini dinlemeye-rek yola devam ettiklerini görünce «Ey Hüseyin! Allâh'dan korkmuyor musun da, cemaattan ayrılıp gidiyor ve şu ümmet arasına tefrika sokuyorsun?» diyerek seslendiler,

Hz. Hüseyin, onlara, Yüce Allah'ın sözüyle cevap verdi: Benim işim, bana, sizim işiniz de size âiddir. Benim yaptığımndan, siz uzaksını . Sizin yapmakta olduğunuzdan da, ben uzağım! (Yûnus: 41)»[213]

Abdullah b. Cafer'in Hz. Hüseyin'e Mektup Göndermesi :

Hz. Hüseyin'in oğlu Ali der ki «Mekke'den yola çıktığımız zaman, Abdullah b. Cafer, b. Ebî Tâlib, Hüseyin b. Ali'ye yazdığı mektubu, oğulları Avn ve Muhammed'le birlikte göndermişti.

Mektubunda şöyle diyordu:

(İmdi, ben, senden, Allah'a and vererek diliyorum: mektubumu gördüğün zaman, geri dön!

Çünkü, ben, sana karşı şefkatliyim.

Yönelip gitmekte olduğun yerde senin için helak olmak ve Ev halkın için de, kökleri kazınmak tehliksi vardır!

Eğer, sen, bu gıki öldürülüp yok edilecek olursan, yer yüzünün ışığı sönecektir.

Çünkü, sen, doğru yolda olanların bayrağı ve Mü'minlerin ümidisin!

Gitmekte acele etme. Mektubun arkasından ben de, geliyorum. Vesselam.)»[214]

Mekke Valisinin Hz. Hüseyin'e Mektup Göndermesi :

Abdullah b. Cafer, kalkıp Mekke valisi Amr b. Saîd b. Âş'ın yanına yardı. Onunla konuştu. Ona «Sen, Hüseyin'e bir mektup yaz. Mektupta: her türlü emniyetinin sağlanacağını, kendisine iyilik edileceğini, akrabalık haklarının

gözetileceğini, kendisine atılamayacağına verecek bildiri ve geri dönmelerini iste. Belki, bu, kendisini tatmin eder de, döaer» dedi.

Amr b. Saîd «Ne istersen yaz, bana getir, mühürleyeyim» dedi. Abdullah b. Cafer, bir mektup yazıp Amr b. Saîd'e getirdi. «Bunu, mühürle ve kardeşin Yahya b. Saîd'le gönder ona.

Çünkü, Yahya, onu, senden daha çok ıknâ ve tatmin eder. Hüseyin, Yahya'yı, senden daha iyi tanır» dedi.

Amr b. Saîd, öyle yaptı.

Abdullah b. Cafer'le Yahya gidip Hz. Hüseyin'le buluştular. Yahya, mektubu, Hüseyin'e okudu:

Bismillâhîrrahmanîrrahîm

Amr b. Saîd'den Hüseyin b. Ali'ye.

İmdi, beklediğin geye seni döndürmesini, erişmek istediğin doğru yola seni erişirmesini Allâh'dan dilerim.

işittim ki: sen, Irak'a yönelmiş, gidiyormuşsun.

Senin hesabına, düşmanlıktan ve muhalefetten Allah'a sığınırım.

Senin oralarda helak olmandan korkarım.

Abdullah b. Cafer'le Yahya b. Saîd'i sana yolladım. Onlarla birlikte dönüp yanıma gel.

Benim yanımda senin için her türlü emniyet, akrabalık hakkını gözetme, iyilik ve güzel komşuluk vardır.

Bunları yerine getireceğime Allah şâhid, kefil ve vekildir. Vesselâmü aleyk!»

Abdullah b. Cafer'le Yahya demişlerdir ki «Biz, mektubu Hüseyin'e okuduk ve geri dönmesi için ısrar ettik. Biz, ısrar ettikçe, o, bu hususta bizden hep Özür dilemekte idi.

En sonunda «Ben, bir rü'yâ gördüm. Rü'yamda Resûlullâh Aleyhisselâ-mı gördüm. Rü'yâda, ben, bir işi işlemekle emr olundum ki onu işlemek, benim için gerçekleşmiş ve her şeyden önce olmuştur! [215]

Ben, emr olduğum şeyi, işlerim!» dedi. [216] «Nedir o rü'yâ?» diye sorulunca, «Ben, onu kimseye söylemedim. Rab-bıma kavuşuncaya Jkadar da, söyleyici değilim!» dedi.[217]

---

[1] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 224-225

[2] Ebülfida-Elbidaye Vennühâye c. 8, s. 162

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 19-20.

[3] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 20.

[4] Ebülfida-Elbidaye Vennihâye c. 8, s. 150-151

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 20.

[5] tbn-i Haldun-Tarih c. 3, s. 18.

[6] Zehebi-Siyerü Âlâmünnübölâ c. 3, s. 108

[7] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 20-21.

[8] Dineveri.Kitabül'ahbar s. 227

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 21.

[9] Ebülfida-Elbidâye Vennihâye c. 8, s. 146

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 21.

[10] Yakubî-Tarih c. 2, s. 241

[11] Belâzûri-Ensâbü'l eşraf c. 4, s. 12, Taberi-Tarih c. 6, s. 188

[12] Ebülfida-Elbidâye Vennihâye c. 8, b. 146

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 21-22.

[13] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 22.

[14] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 227, Taberi-Tarih c. 6, s. 189

[15] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 22-23.

[16] BelAzûri-Ensabül eşraf c. 4, b, 13

[17] 1Dineveri-Kitaibül ahbar s. 228

[18] BelâzûriJEnsbül'eşraf c. 4, 6. 13

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 23-24.

[19] Dineveri-Kitafoül'ahbar s. 227-228

[20] Belâzûri-Ensabül'eşraf c. 4, s. 14-15, Taberi-Tarih c. 6, s. 189

[21] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 24-25.

[22] Dineveri-Kitabül'ahibar s. 228

[23] Belâzûri-Ensab. c. 4, s. 15, Taberi-Tarih c. 6, s. 190

[24] Taberi-Tarih c. 8, s. 190

[25] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 228, Belâzûri-Ensab c. 4, s. 15

[26] ehebî-Â'lâmünnübelâ c. 3, s. 198

[27] Taberi-Tarih c. 6, s. 19025

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 25.

[28] Belâzûri.Ensab c. 4, s. 15-16, Taberi-Tarılı c. 6, s. 190-191

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 26.

[29] Taberi-Tarih c. 6, s. 190

[30] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 26.

[31] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 27.

[32] Dmeveri-Kitabül'ahbar s. 228-229

[33] îbn-i Sa'd-Tabakat c. 4, s. 292

[34] Taberi-T&rih.c. 6, s. 197

[35] Taberi-Tarih c. 6, s. 221

[36] Dinaveri-Kitabül'ahbar s. 228-229

[37] Taberi-Tarih c. 6, s. 194, Mes'üdi-Murûcuzzeheb c. 3, s. 64

[38] Yakubî-Tarih ç. 2, s. 241-242, Taberi-Tarih c. 6, s. 197

[39] Taberi-Tarih c. 6, s. 197

[40] Yakubî-Tarih c. 2, s. 249

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 28-30.

[41] Taberi-Tarlıh c. 6, s. 197.198

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 30-31.

[42] Taberi-Tarih c. 6, s. 198

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 31-32.

[43] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 230

[44] Taberi.TariJı c. 6, ş. 196

[45] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 32-33.

[46] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 23CJ-2Ü1, Taberi-Tarih c. 6, s. 198.199

[47] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 33.

[48] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 34.

[49] Taberi_Tarih c. 6, s. 199

[50] Taberi-Tarih c. 6, s. 194

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 34.

[51] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 231

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 34.

[52] Taberi-Tarih c. 6, s. 199, Dine veri-Kitabül'ahbar s. 231.

[53] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 35.

[54] Sercun b. Mansur, Yezid'in yakın adamı, yazıcısı, nedimi, müşaviri ve içki arkadaşı idi. (Belâzüri-Ensabül'eşraf c. 4, s. '2, 81) Sercun'un babası Mansur ise, Rûmi (Anadolulu) idi. (Ebülfida-Elbidaye Vennihâye c. 8., s. 146, İbn-i .Htildun-Tarih c. J, s. 19)

[55] Taberi-Tarih c. 6, s. 199

[56] Belâzüri-Ensato c. 4, s. 82

[57] Taberi-Tarihc. 6, s. 199

[58] Taberi-Tarih c. 6, s. 200

[59] Belâzüri-Ensabc.4,s.82

[60] Taberi-Tarih c. 6, s. 200

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 35-36.

[61] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdülferid c. 2, s. 216

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 36.

[62] Zehebî-Â'İftmünnübelâ c. 3, s. 201

[63] Belâzüri-Ensab c. 4, s. 81-82

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 36-37.

[64] Taberi-Tarih c. 6, s. 200

[65] Zehefbi-Âlâmüimübelâ c. 3, s. 201

[66] Yâkubi-Tarih c. 2, s. 42

[67] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdülferid c. 2, s. 218-219, Zehebî-Âlâmüimübelâ c. 3, 6. 205

[68] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdülferid c. 2, s. 219, Yakubi-Tarih c. 2, s. 242, Zehebi- Alâm. c. 3, s. 205

[69] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 37-38.

[70] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 231

[71] Taberi-Tarih c. 6, s. 200

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 38-39.

- [72] Taberi-Tarih c. 6, s. 200, Dineveri-Kitabül'ahbar s. 231
- [73] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 231-232
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 39.
- [74] Taberi-Tarih c. 6, s. 200.
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 39.
- [75] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 40.
- [76] Tatferi-Tarih c. 6, s. 201-202
- [77] Zehebi-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 201
- [78] Taberi-Tarih c. 6, s. 201
- [79] Mes'udî-Murûcuzzeheb c. 3, s. 66
- [80] Taberi-Tarih c. 6, s. 202.
- [81] Mas'ûdi-Murûcuzze'hcb c. 3, s. 66
- [82] Taberi-Tarılı c. 6, s. 202
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 40-42.
- [83] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 232-233
- [84] Taberi-Tarih c. 6, s. 202.
- [85] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 42.
- [86] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 42-43.
- [87] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 43.
- [88] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 233-234
- [89] Taberi-Tarılı c. 6, s. 202.
- [90] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 234.
- [91] Mihran, son derece akıllı ve zeki ;bir kimse idi. İbn-i Ziyad'ın akıl hocası idi. (Dineveri-Kitabül'ahbar s. 281)
- [92] Taberi-Tarih c. 6, s. 202
- [93] Dineveri-Kitabürahbar s. 234
- [94] Taberi-Tarih c. 6, s. 202
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 43-45.
- [95] Taberi-Tarih c. 6, s. 204, Dineveri-Kitabül'ahbar s. 234-235
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 45.
- [96] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 2335
- [97] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdüfêrid c. 2, s. 217
- M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 45.
- [98] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 235
- [99] Taberi-Tarih c. 6, s. 203 .
- [100] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 45-47.
- [101] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 235-237
- [102] Taberi-Tarih c. 6, s. 202

[103] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 237

[104] Taberi-TarUı c. 6, s. 205-207

[105] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 238.

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 47-52.

[106] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 52.

[107] Taberi-Tarih c. 6, s. 207

[108] Dineveri-Kitabül'afebar s. 238

[109] Taberi-Tarih c. 6, s. 221

[110] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 52-54.

[111] Taberi-Tarih e. 6, s. 215

[112] Taberi-Tarih c. 6, s. 221

[113] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 238

[114] Taberi-Tarih c. 6, s. 215

[115] Taberi-Tarih c. 6, s. 207-206

[116] Dîneveri-Kitabül'ah/bar s. 239.

[117] Taberî-Tarih c. 6, s. 208.

[118] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 239

[119] Taberi-Tarih c. 6, s. 208

[120] Ebül?ida-El'Bidaye ven'Nihaye c. 8, s. 155

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 54-56.

[121] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 239, Taberi-Tarih c. 6, s; 208

[122] Taberl-Tarih c. 6. s. 209.

[123] Dineveri-KitabiU'ahbar s. 239.

[124] Taberi-Tarih c. 6, s. 209-210

[125] Dineveri-KitabüFahbar s. 240

[126] Taberi-Tarih c. 6, s. 210.

[127] Taberi-Tarih c. 6, s. 221.

[128] Taberi-Tarjh c. 6, s. 210

[129] Mes'ûdî-Murûeuzzehep c. 3, s. 68..

[130] Müslim b. Akîl, Muhammed b. Eş'aş'ın emânı üzerine teslim olunca, kılıcını, silahını Muhammed b. Eş'as, elile soymuştu. Onun, "bu hareketini, bazı şairler «Sen, korkarak, amucanın yanında çarpışmayı, bıraktın. Halbuki, isteseydin, onu koruyabilirdin.

Muhammed Aleyh İs selâmın Ev Halkından bir cemaatı öldürdün! Onların kılıçlarını ve zırhlarını soydun!» diyerek kınamış ve yermişlerdir. (Mes'ûdi-Mu-rûcuz2eheb c. 3, s. 68)

[131] Taberi-Tarih c. 6, s. 210-212

[132] Dineveri-Kitabürahbar s. 241.

[133] Taberi-Tarih c. 6, s. 212

[134] Dineveri-Kitabürahbar s. 241

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 56-65.

[135] Taberi-Tarih c. 6, s. 212.

[136] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 241.

[137] Taberi-Tarih c. 6, s. 212.

[138] Dineveri-Kitabürahbar s. 241.

[139] Dineveri'ye göre bin dirhem

[140] Taberi-Tarih c. 6, s. 212

[141] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 241.

[142] Taberl-Tarih ç. 6, s. 212.

[143] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 241.

[144] Taberi-Tarih c. 6, s. 212.

[145] Dineveri-KitabÜl'ahbar s. 241.

[146] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 65-66.

[147] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 67-68.

[148] Taberî-Tarih c. 6, s. 212-213

[149] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 241

[150] Taberi-Tarih c. 6, 3. 213

[151] Dineverî-Kitabül'ahbar s. 241

[152] Yükbû-Tarih c. 2, s. 243

[153] Mes'ûdi-Murûcuzzeheb c. 3, s. 70

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 68-69.

[154] Taberi-Tarih c. 7, s. 58-59

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 69-71.

[155] Taberi-Tarih c. 6, s. 213-114

[156] Mes'ûdi-Murûcuzzeheb c, 3,.s.69

[157] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 71-72

[158] Taberi-Tarih c. 6, s. 214

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 72.

[159] Taberi-Tarih c. 6, s, 214-215

[160] Dineveri-Kitabürahbar s. 242

[161] Taberi-Tarih c. 6, s. 215

[162] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 242

[163] Dinaveri-Kitabül'ahbar s. 242, Taberi-Tarih c. 6, 215

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 73-74.

[164] Taberi-Tarih c. 6, s. 211.

[165] Taberi-Tarih c. 6, s. 2li, Dineverî-Kitabül'ahbar s. 243

[166] Taberl-Tarih c. 6f s. 224

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 74.

[167] Dineveri-Kitabürahbar s. 243

[168] Taberi-Tarih c. 6, s. 216

[169] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 243

[170] Taberi-Tarih c. 6, s. 216

[171] Taberi-Tarih c. 6, s. 216, Dineveri-Kitabül'ahtaar s. 243

[172] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 243

[173] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 243,

[174] Dineveri-Kitabül'ahbars.243.

[175] Taberi-Tarih c. 6, s 216.

[176] Dineveri-Kitabürahbar s. 243

[177] Taberi-Tarih c. 6, s. 216

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 74-75.

[178] Mes'ûdî-Murûcuzeheb c. 3, s. 65

[179] Taberi-Tariü c. 6, s. 216

[180] Mes'ûdî-Murûcuzeheb c. 3, s. 65

[181] Dinevari-fİCitabuTahbar s. 244

[182] Zehebi-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 197

[183] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 76-77.

[184] Ebülfida-Elbidaye Vennihâye c. 8, s. 165

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 78.

[185] Taberî-Tarih c. 6, s. 216-217

[186] Taberi-Tarü c. 6, s. 216-217, Dinaveri-Kitabül'ahbar s. 244

[187] Dmaveri-Kitabürahbar s. 244

[188] Mesîidi-Murûcuzeheb c. 3, s. 64, 65

[189] Zehebî-Âlâmünnübelü c. 3, s. 200

[190] Mes'ûdi-Murûcuzeheb c. 3, s. 65, Zehebî-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 156, Ze-hebî-Tarüml'islâm c. 3, s. 12

[191] Zehebî-Alâmünnübelâ c. 3, s. 196, Tarihül'islâm c. 3, s. 12

[192] Dineverî-Kitabürahbar s. 244

[193] Taberi-Tarih c. 6, s. 217

[194] Mes'ûdî-Murûcuzeheb c. 3, s. 65

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 78-80.

[195] Taberi-Tarih c. 6, s. 215-216

[196] Mes'ûdî-Murûcuzeheb c. 3, a. 66

[197] Taberi-Tarih c. 6, s. 216

[198] Mes'ûdî-Murûcuzeheb c. 3, s. 66

[199] Taberi-Tarih c. 6, s. 216

[200] Mes'ûdi-Murûcuzeheb c. 3, s. 66

[201] Taberi-Tarih c. 6, s. 216

[202] Taberi-Tarih c. 6, s. 216, Mes'ûdi-Murûcuzzeheb c. 3, s. 66

[203] Mes'ûdî-Murûcuzaeheb c. 3, s. 66

[204] Taberi-Tarih c. 5, s. 216, Mes'ûdi-Murûcuzzeheb c. 3, s. 66

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 80-82.

[205] ibn-i Abd-i Rabbih-Ikdülferid c. 2, s. 220, Zehebî Alâmünnübelâ c. 3, s. 196

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 82-83.

[206] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 83.

[207] Zehebi-Alâmünnübelâ c. 3, s. 197

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 83.

[208] Zehebî-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 200

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 84.

[209] Taberi-Tarih c. 6, s. 215

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 84.

[210] Taberi-Tarih c. 6, s. 223

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 84.

[211] Taberi-Tarih c. 6, s. 217-218

[212] Dine veri -Ki tabül'ahlbar s. 244

[213] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 84-85.

[214] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 85.

[215] Taberi-Tarili c. 6, s. 218-219

[216] İbn-i Esîr-Üsdülgabe c. 2, s. 21

[217] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları

Kerbela Faciası 2. Bölüm

İKİNCİ BÖLÜM... 2

KERBELÂ FACIASI 2

DEVAMI 2

Hız. Hüseyin'in Mekke Valisine Cevabı : 2

Yezîd'in, Hız. Hüseyin Hakkında tbn-i Abbas'a Mektup Göndermesi 3

Yezîd'in Yazısına İbn-i Abbas'ın Cevabı : 3

Mervan b. Hâkemle Mekke Valisinin tbn.i Ziyad'a Mektup Göndermeleri: 3

Hız. Hüseyin'in Şâir Ferezdak'la Görüşmesi : 3

Hız. Hüseyin'in Rümme Vadisinden Küfelilere Mektup Göndermesi: 3

İbn-i Ziyâd'ın Tertibat Alması : 4

Kays b. Müshir'in Başına Gelenler : 4

Hız. Hüseyin'in Yolda Abdullah b. Muti İle Görüşmesi : 4

Züheyr b. Kayn İle Mülakat : 4

Müslim B. Akîl Hakkında Alman Acı Haberler Ve Akîl Oğullarının Direnişleri: 5

Hız. Hüseyin'e Teslim Edûen Küfe Nüfus Deftetri : 6

Hız. Hüseyin'e Acı Haberleri Getiren Elçi : 6

Abdullah b. Buktur'un Başına Gelenler: 6

Hız. Hüseyin'in Başına Toplananların Dağılımları : 6

Aliyyül Ekber'in, Hız. Hüseyin'e Bir Teklifi ve Akîl Oğullarının Direnmeleri : 6

İtrime Oğullarından Bîr Adamın Hız. Hüseyin'i Uyarması 7

Hür b. Yezid'le Temas : 7

Hız. Hüseyin'in imam Olup Namaz Kıldırması ve Namaz Sonunda Konuşması 8

İlk Münâkaşa ve Anlaşmazlıklar : 8

Hız. Hüseyin'in, Küfe Süvarilerine Son Hitabı : 8

Hız. Hüseyin'in, Eshabına Hitabı : 9

Züheyr b. Kayn'ın Hız Hüseyin'e Mukabelesi : 9

Hür'le Yapılan Münâkaşa ve Anlaşma : 9

Hız. Hüseyin'in, Küfe'deki Donun Hakkında Dört Küfeliden Bilgi Alması : 10

Tirmah b. Adıyy'in Hız. Hüseyin'i, Memleketine Götürmek İstemesi 10

Hız. Hüseyin'in, Ubeydullâh b. Hürle Görüşmesi : 11

Ölüm Haberi Verilen Rü'yâ : 12

Geri Dönmek için Yapılan Son Deneme : 12

İbn-i Ziyad'm Nineva'da Gelen Elçisi ve Yazısı : 12

Ebüşşa'sâ'nın, Gelen Elçiye İlenmesi ve Onu Kınaması : 13

Hürr b. Yezîd'in, Hz. Hüseyin'i Nineva'ya İndirmek İstemesi : 13

Züheyr b. Kayn'ın, Hz. Hüseyin'e Ricası : 13

Kerbelâ'ya Konduruluş ve Hz. Hüseyin'in Bir Hâtırası : 13

Hz. Ali'nin Matracısının Rivayeti : 14

Ömer b. Sa'd'in, Kerbelâ'da Görevlendirilmesi ; 14

Küfe Eşrafının Hz. Hüseyin'den Utanmaları : 15

Kesir b. Abdullah'ın Elçiliği Kabul Etmesi ve Ebû Stimâme ile Münakaşaları : 15

Kurre b. Kays'in Elçiliği ve Hz. Hüseyin'in Teklifleri : 15

Ömer b. Sa'd'in, Durumu İbn-i Ziyad'a Bildirmesi : 16

İbn-i Ziyad'm İlk ve Son Kararı 16

İbn-i Ziyad'ın Hz. Hüseyin Hakkında Ömer b. Sa'd'e Verdiği Emirler : 16

Hz. Hüseyin'le Esbabının Susuz Bırakılmaları İçin Tedbir Alınması: 16

Abdullah b. Ebî Husayn'm Küstahlığı ve Akıbeti: 17

Su için Yapılan Kavga: 17

Hz. Hüseyin'in, Ömer b. Sa'd'le Geceleyin Buluşup Görüşmeleri : 17

Ömer b. Sa'd'ın İhnâ Ziyad'a Durumu Yazılıması: 18

Şimr'in, İbn_i Ziyad'ı Kışkırtması: 18

İbn-i Ziyad'm, Hz. Hüseyin Hakkında Ömer b. Sa'd'e Verdiği Son Emir: 18

İbn.i Ziyad'ın Şimr'e Direktifi: 18

İbn-i Ziyad'ın Kabul Edilmiyen Emânı: 19

Şimr'le Ömer b. Sa'd Arasında Geçen Konuşma: 19

Ölmek Var, Boyun Eğmek Yok. 19

Bütün Kumandanların ve Halkın Kerbelâ'da Toplanması: 19

Ömer b. Sa'd'in, Ordusuna Hazır ol! Enirini Vermesi: 20

Şimr'in Himaye Teklifini, Abbas, Cafetr ve Osman'ın Red Etmeleri: 20

Küfe Leşkerinin Harekete Geçmesi 20

Züheyr b. Kayn'ın, Küfelilere Hitabı: 21

Çarpışmanın Ertesi Sabaha Bıraktırılması: 21

Hz. Hüseyin'in, Eshabına Hitaben Yaptığı Konuşma ve Onlara Bir Teklifi: 21

Hz. Hüseyin'in Teklifine Verilen Cevaplar: 22

Hz. Hüseyin'in, Hz. Zeyneb'i Teselli Etmesi ve Savaş İçin Tedbir Alması ve Hazırlanması: 23

Kerbelâ'da Son Gecede Bîr Küfeli ile Yapılan Münâkaşa: 24

Ömer b. Sa'd'in, Ordusunu Harp Nizamına Koyması: 24

Hz. Hüseyin'in, Eshabını Savaş Nizamına Koyması : 24

Hz. Hüseyin'in Ölüm Temizliği Yapması: 24

Hz. Hüseyin'in Allah'a Münâcâtı ve Küfelilere Son Hitabı : 25

Hz. Ali'nin, Ömer b. Sa'd Hakkındaki Keşif ve Teşhisi : 27

Züheyr b. Kayn'm, Küfelileri Uyarması : 27

Hürr. b. Yezid'lit Nedamet Duyması ve Hz. Hüseyin Tarafına Geçmesi : 28

Hürr'ün Küfelilere Hitabı: 29

Küfelilerden Otuz Kişinin Hz. Hüseyin Tarafın» Geçmesi j 29

Ömer b. Sa'd'in, Leşkerini Hücuma Geçirmesi: 29

Abdullah b. Umeyr île Hanımının Fedakârlık ve Yararlıkları: 29

Küfe Leşkerinin İlk Hücumlarının Geri Püskürtülmesi: 30

Abdullah b. Havza'nın Küstahlığı ve Feci Akıbeti: 30

îbn.i Havza'nın Başına Gelenden, Mesruk'un İbret Alması: 30

Büreyr b. Hudayr'm, Yezîd b. Mâkıl ile Lânetleşerek Çarpışması ve Şehid Olması t 31

Ali b. Karaza'mn, Hz. Hüseyin'e Karşı Küstahlığı: 31

İKİNCİ BÖLÜM

KERBELÂ FACIASI DEVAMI

Hz. Hüseyin'in Mekke Valisine Cevabı :

Hz. Hüseyin, Mekke valisi Amr K Saîd'in mektubuna şöyle karşılık yazdı:

«İmdi, Yüce Allah'a davette bulunan, şâlih amel işleyen kişi, Allah'a ve Resulüne muhalefet etmez.

Ben, Müslümanlardan birisi tarafından emân, iyilik ve akrabalık hukuku gözetileceği vâdile geri dötnmeğe davet ediliyorum.

Emânların hayırlısı, Allah'ın emânıdır. Allah'a ve Kıyamete inanan kişiyi kimse korkutamaz.

Biz, dünyada üzerimizdeki emânetlerden dolayı Kıyamet günü çekileceğimiz hesabın korkusunu içimizde taşıtmasını Allâh'dan dileriz.

Eğer, sen, Kitabullâha göre bana karşı akrabalık hakkını gözetmeğe, iyilik etmeğe niyetlendinse, dünyada ve âhirette hayırla mükâfatlanasın. Vesselam.» [1]

Yezîd'in, Hz. Hüseyin Hakkında tbü-i Abbas'a Mektup Göndermesi

Hz. Hüseyin'in Küfe'ye gitmek istediğini haber alınca, Yezîd b. Muaviye, îbn-i Abbas'a şöyle yazdı:

«Sanıyoruz ki: ona, maşrık taraflarından bazı adamlar gelip onu Halifelik ümidine düşürdüler. Bundan, senin de, haberin vardır.

Eğer, o, böyle bir iş yapmağa kalkarsa, akrabalık bağlarını kesmiş olur.

Sen, ailenin büyüğüsün. Ona, bak gör. Tefrika çıkarmağa çalışmaktan onu alıkoy!»[2]

Yezîd'in Yazısına İbn-i Abbas'ın Cevabı :

Ibn-i Abbas, Yezîd'in yazışma verdiği cevapta, Hz. Hüseyin'e nasihat etmekten geri durmayacağını, bununla beraber, kendisinin Küfe'ye gitmekten vaz geçeceğini de, pek, sanmadığını bildirdi.[3]

Mervan b. Hâkemle Mekke Valisinin tbn.i Ziyad'a Mektup Göndermeleri:

Mervan b. Hakem, Küfe valisi İbn-i Ziyad'a yazdığı mektubunda şöyle,, dedi:

«İmdi, Hüseyin, sana doğru yönelmiş, gelmektedir. Vallahi, Allah, bize Hüseyin'den daha makbul bir kimseyi teslim etmemiş, elimize düşürmemiştir!..»

Mekke valisi Amr b. Saîd de, İbn-i Ziyad'a şöyle yazdı: «İmdi, Hüseyin, sana doğru yönelmiş, gelmektedir.

Onun benzerleri hakkındaki muamele: ele geçirilip âzadlanmak veya esi** olarak tutulmaktan ibarettir!» [4]

Hz. Hüseyin'in Şâir Ferezdak'la Görüşmesi :

Hz. Hüseyin, Mekke'den ayrılıp Ten'im'e, oradan da, Essıfaha geldi. Orada, Iraktan gelen ve Mekke'ye gitmek isteyen şâir Ferezdak'a rastladı. Ferezdak, Hz. Hüseyin'e selâm verdi.

Hz. Hüseyin, ona «Irak halkını gerinde ne halde bıraktın?» diye sordu.

Ferezdak «Onları; kalbleri Seninle, kılıçları ise, üzerine çevirilmiş olduğu halde, geride bıraktım! [5]

Halkın kalbleri seninle, kılıçları Ümeyye oğullariledir! Kaza ise, gökten iner, Allah, dilediğini işler!» dedi.

Hz. Hüseyin «Doğru söyledin. Emr, Allah'a âiddir. Allah, dilediğini işler. Rabbımız, her gün, yeni bir iştedir

İnecek kaza, hoşumuza giderse, nimetlerinden dolayı Allah'a şükr ederiz. O, şükr edenlere yardımcıdır.

İnecek kaza, umulandan başka türlü zuhur ederse, niyyet ve maksadı hak, takvası da, teneşir tahtası olan kişi, taşkınlık etmez!» dedi.

Ferezdak, adak ve Hac amelleri hakkında Hz. Hüseyine bir takım sorular sordu.

Hz. Hüseyin, onları cevapladıktan sonra «Esselâmü aleyke!» diyerek hayvanını yürüttü. [6]

Hz. Hüseyin'in Rümme Vadisinden Küfelilere Mektup Göndermesi:

Hz. Hüseyin, Rümme vadisine eriştiği zaman, oradan Küfelilere bir mektup yazdı. Yazdığı mektupta şöyle dedi:

Bîsmillâhîrrahmânîrrahîm

Hüseyin b. Ali'den, Küfedeki Mü'min ve Müslüman kardeşlerine!

Selâmün aleyküm!

Kendisinden başka ilâh olmayan Allah'a hamd-ü senadan sonra size derim ki: Müslim b. Akîl'in mektubu bana geldi.

Müslim, mektubunda, sizin görüşünüzün güzel ve iyi olduğunu, ileri gelenlerinizin bize yardımda ve gasb edilmiş hakkımızı talepte birleştiklerini, gelmemi gözlediğinizi ve özlediğinizi haber veriyor.

Bize ve size iyi ameller işletmesini ve bu husustaki amelinizi de, ecirlerin en büyüğü ve en üstünü ile mükâfatlandırmasını Allâh'dan dilerim.

Ben, Mekke'den Zilhicce ayının sekizinde salı günü, Terviye günü size doğru yola çıktım.

Mektubum, size Rümme vadisinden gönderilmiştir.

Ben de, bu günlerde inşâallâh, yanınıza geliyorum.

Vesselâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtülr!»

Hz. Hüs.eyin, bu mektubu, Kays b. Müshir-üs'Saydâvî ile gönderdi. [7]

İbn-i Ziyâd'ın Tertibat Alması :

Küfe valisi İbn-i Ziyad; Hz. Hüseyin'in, Mekke'den Küfe'ye doğru hareket ettiğini haber alınca; Küfelilerden dört bin atlı ile Kadisiye-Kutkatâne arasını tutmasını, Hac veya Ömre yapmak isteyenlerle, Hz. Hüseyin'e taraf -darhla damgalanmamış olanlar müstesna olmak üzere, Küfe'den Hicaz'a gitmek isteyen herkese mâni olmasını Küfe Emniyet Âmiri Husayn b. Nümeyr'e emr etmişti. [8]

Ayrıca, Vâkisa ile Şam yoluna ve oradan Basra'ya kadar olan yollar arası da, tutulmuştu.

Ne bir kimse içeri alınmakta, ne de, dışarı salınmakta idi. Hz. Hüseyin'in, alınan bu tedbirlerden haberi yoktu.

Rastladığı Bedevilerden durumu sorduğu zaman «Biz; vallahi, bizi içeri almamalarından, dışarıya da, salmamalarından başka bir şey bilmiyoruz!» dediler. [9]

Kays b. Müshir'in Başına Gelenler :

Hz. Hüseyin'in Rümme vadisinden, Küfelilere bir mektupla gönderdiği Elçisi Kays b. Müshir-üs Saydâvî, Kadisiye'ye gelince* Husayn b. Nümeyr, onu yakalayıp Küfe valisi İbn-i Ziyad'a gönderdi. [10]

İbn-i Ziyad; Hz. Hüseyin'e ve Hz. Ali'ye lanet okumasını ona emr etti.Kays ise, Hz. Hüseyin'e ve Hz. Ali'ye saievat getirdi. İbn-i Ziyad'la babasına lanet, okudu. [11] İbn-i Ziyad, Kays'ın, vali köşkünün damına çıkarılmasını emr etti ve ona sövdü. Kays, köşkün damına çıkarılınca «Ey insanlar! Yanınıza gelmekte olan şu Hüseyin b. Ali, halkın hayırlısı Resûlullâh'ın kızı Fatıma'mn oğludur!Ben de, size, onun Elçisiyim. Kendisinden, Hacir mevkiinde ayrıldım. Onun dâvetine hemen icabet ediniz!» dedikten sonra, İbn-i Ziyad'ı ve babası Ziyad'ı lanetledi. Hz. Ali için de, Allâh'dan mağfiret diledi. [12] İbn-i Ziyad, Kays'ın, köşkün en yüksek burcundan meydanlığa atılmasını emr etti. Kays, atıldı. Meydanlığa düşer düşmez, parçalandı ve şehid oldu. [13]

Hz. Hüseyin'in Yolda Abdullah b. Muti İle Görüşmesi :

Hz. Hüseyin, Rümme'den Küfe'ye doğru hareket edince, Irak'tan dönmekte olan Abdullah b. Muti ile karşılaştı.

Abdullah b. Muti, Hz. Hüseyin'i selâmladı ve «Babam, anam Sana feda olsun ey Resûlullâh'ın oğlu! Sen, Allah'ın Hareminden, Dede'nin Hareminden ne diye çıkıp gidiyorsun?!» dedi.

Hz. Hüseyin «Küfeîiler, bana yazdılar. Hak ve gerçek yolun alâmet ve belirtilerini diriltmek, bid'at ve dalâletleri yok etmek üzere yanlarına gelmemi istediler» dedi.Abdullah b. Muti «Allah aşkına, Sen, Küfe'ye gitme. Vallahi, oraya gidecek olursan, muhakkak Öldürülürsün!» dedi.Hz. Hüseyin «Başımıza; Allah'ın, bizim için takdir ve tahrir ettiğinden başkası gelmez!» dedi. [14]Abdullah b. Muti «Vallahi, Ümeyye oğulları, seni önlerinde bulurlarsa, muhakkak, öldürürler.Sen, öldürülecek olursan, Senden sonra, onlar, hiç bir zaman, hiç bir kimseden korkmazlar.Gel, yapma! Sen, ne Küfe'ye git, ne de, Ümeyye oğullarının önlerine çık!» dedi. [15]

Hz. Hüseyin, Abdullah b. Muti ile vedâlaşıp yola devam etti. [16]

Züheyr b. Kayn İle Mülakat :

Hz. Hüseyin, Zerod'un üzerindeki bir su başına geldi. [17] Orada, kıldan dokunmuş bir çadır gördü. Çadırım kime âid olduğunu sordu.«Züheyr b. Kayn'ındır!» denildi.Züheyr b. Kayn, Hac ederek Mekke'den dönmekte ve Küfe'ye gitmekte idi. [18] Fazârî der ki «Züheyr b. Kayn ile birlikte yolculuk ediyorduk. Mekke'den ayrıldığımız zaman, Hüseyin'le birlikte yolculuk etmek kadar hoşlanmadığımız bir yolculuk olmamıştır! Hüseyin, yola devam eteceği zaman, Züheyr b. Kayn geri kalır; Hüseyin, bir yere konduğu zaman, Züheyr, ilerlerdi. Nihayet, bir yere geldik ki, orada, ondan ayrı bir yerde konmak imkânını bulamadık Hüseyin, bir tarafa kondu. Biz de, bir tarafa konduk. Bizim oturmakta ve kendimize âid yiyeceklerimizi yemekte olduğumuz bir sırada, Hüseyin'in Elçisi gelip selâm verdi. İçeri girdi.Elçi «Ey Züheyr b. Kayn! Ebû Abdullah Hüseyin b. Ali, beni, sana gönderdi. Senin yanma gelecek!» dedi.Birden, herkesin elleri yanlarına düştü. Sanki, başlarımızın üzerine kuşlar konmuş ta, onları, kaçırmamak için kımıldamıyormuşuz gibi hareketsiz kaldık!»Züheyr b. Kayn'ın hanımı Delhem bint-i Amr der ki «Ona; (Resûlullâhın oğlu) sana adam gönderiyor. Sen ise, «Gelmesin o!» diyorsun! Sübhân Allâh! Sen, Onun yanına gitsen de, kelâmılarından dinlesen olmaz mı?) deyince, kalkıp Hz. Hüseyin'in yanına gitti.Züheyr b. Kayn, çok geçmeden geri geldi. Müjdelendiği, sevindirildiği yüzünde okunuyordu.Çadırım, ağırlıklarını ve yiyeceklerini Hüseyin'in yanına taşımalarını emr etti. [19]Züheyr'in çadırı, kurulu bulunduğu yerden sökülüp Hz. Hüseyin'in çadırına bitiştirildi.

Züheyr, hanımına «Seni, boşadım. Kardeşinin yanma git. Evine varıncaya kadar onun yanından ayrılma!

Ben, kenedimi Hüseyin'le birlikte ölmeye bağladım!» dedikten sonra, yanında bulunan arkadaşlarına «İçinizden, şehid olmayı arzu eden, benimle kalsın, arzu etmeyen, gitsin! [20] İçinizden, beni takip etmek isteyenlere, son olarak söyleyeceğim söz: (Biz, bir gazada bulunacağız ki, Allah, bize feth ve zafer ihsan edecek ve biz de, ganimetler elde edeceğiz.Allah, size bir feth ihsan etse, siz'de, ganimetlere nail olsanız, sevinirsiniz değil mi?» dedi.Züheyr'in arkadaşları «Evet!» dediler.Züheyr «Siz Muhammed Hanedanının gençlerinin imdadına yetişip yanlarında çarpıştığınız zaman, onlar, elbette buna son derecede sevineceklerdir!Şte, ganimetlerden elde edeceğimiz en mühim şey!» dedi. [21]

Onlardan hiç birisi Züheyr'in yanında kalmadılar. Hanımı da, kardeşile birlikte Küfe'ye gitti. [22]

Müslim B. Akîl Hakkında Alman Acı Haberler Ve Akîl Oğullarının Direnişleri:

Adiy b. Harmele'nin rivayetine göre: Esed oğullarından iki kişi, Hac farızasını ifâ ettikten sonra, Küfe'ye dönüyorlardı. Onlar, yolda Hz. Hüseyin'e kavuşmak, iğnin ve halinin ne olacağını görmek istiyorlardı.

Nihayet, Zerod'da ona kavuştukları sırada, Küfelilerden bâr adam, Hz. Hüseyin'i görünce, yoldan saptı. Onunla görüşmek ister gibi durdu. Sonra, vaz geçip yoluna devam etti iki Esedî de, yollarına devam ettiler. Biri, diğerine: «Gidip şuna bir soralım bakalım. Eğer, Küfe'de olan bitenlerden bir şeyler biliyorsa, bize bildirsin!» dedi. Gittiler ve ona yetiştiler. «Esselâmü aleyk!» dediler.

Küfeli adam «Ve aleykümüsselâm ve rahmetullâh!» diye mukabele etti.»Sen, kimsin?» diye sordular. Küfeli adam «Esedî'yim!» dedi. Bunlar da «Biz de, Esedîyiz!» dediler. «İsmin ne?» diye sordular. «Ben, Bükeyr b. Mes'aba'yımı!» dedi. Bunlar da, kendi isimlerini ve neseplerini ona bildirdiler. «Bize, arkanda bıraktığın halktan haber ver?» dediler. Bükeyr «Olur! Ben, Küfe'den daha çıkmamıştım ki, Müslim b. Akil ile Hâni b. Urve'nin cesedini, çocukların, ayaklarından çekip çarşıda sürdüklerini gördüm!» dedi. Bunun üzerine, iki Esedî, Hz. Hüseyin'le yola devam ettiler. Hz. Hüseyin, Sâlebiyye mevkiine bulunduğu sırada, Esedîler, akşamleyin Hz. Hüseyin'in yanına gelerek selâm verdiler. Hz. Hüseyin, selâmlarına mukabele etti. Bunlar «Allah, Seni rahmetüe esirgesin! Bizim, sana bir haberimiz var. İstersen, açıktan, istersen, gizlice söyleyelim?» dediler. Hz. Hüseyin, Eshabma bakarak «Şunların yanında gizli konuşmak, yaraşmaz!» dedi. Esedîler «Sana doğru gelmek isteyen süvariye görmüştün değil mi?» dediler. Hz. Hüseyin «Evet! Ben, ondan haber almak isterdim!» dedi. Esedîler «Biz, ondaki haberi Senin için inceledik ve soracağın şeyde Sana yeteri kadar bilgi elde ettik.

O, biz Esedlerden birisinin oğlu olup görüş sahibi, doğru sözlü, faziletli ve akıllı bir adamdır.

O, bize; Küfe'den çıkmadan, Müslim b. Akil ile Hâni b. Urve'nin öldürüldüğünü ve çarşıda onları ayaklarından çocukların çekip sürdüklerini gördüğünü söyledi!» dediler.

Hz. Hüseyin «İnnâ Lillâhi ve innâ üeyhi râciûn verahmetullahi aleyhima.» dedi ve bunu, tekrarlardı durdu.

Esedîler «Allah adına Sana and veriyoruz: Kendine ve ev halkına acı da, şu bulunduğu yerden hemen geri dön!

Senin için Küfe'de, ne bir yardımcı, ne de, bir Taraf dar var!

Onların yardımları şöyle dursun, Senin aleyhinde olabileceklerinde de, korkarız!» dediler.

Bunun üzerkie, Akîl b. Ebî Talip oğulları, oldukları yerden sıçradılar. «Hayır! Vallahi, öcümüzü almadıkça, yahut kardeşimizin tattığını, biz de, tatmadıkça, geri dönmez, geri durmayız! [23]

Kardeşimiz Müslim'den sonra, bize yaşamak, gerekmez! Ölmedikçe, geri dönücü değiliz!» dediler. [24]

Hz. Hüseyin, Esedîlere bakarak «Şu Akîl oğulları da, ölecek olduktan sonra, yaşamakta hayır yoktur!» dedi.

Esedîlerin bildirdiklerine göre: Hz. Hüseyin'in Eshabından bazıları da, Ona «Vallahi, Sen, Müslim b. Akîl'e benzemezsin. Küfe'ye, Sen -gidecek olsaydın, halk, Sana koşardı!» dediler.

Kalkıp yola devam ettiler ve Zübâle'ye eriştiler. [25]

Hz. Hüseyin'e Teslim EdÜen Küfe Nüfus Defteri :

Hz. Hüseyin, Zübâle'ye geldiği zaman, Küfelilerin Elçileri, içinde yüz bin Küfelinin ismi yazılı bir Dîvan'ı (Nüfus Defterini) Hz. Hüseyin'e teslim ettiler[26]

Hz. Hüseyin'e Acı Haberleri Getiren Elçi :

Müslim b. Akîl'in vasiyyeti üzerine Muhamraed b. Eş'as'la Ömer b. Sa'd'in, Hz. Hüseyin'e göndermiş oldukları Elçi İyas b. Asel de, Hz. Hüseyin, Zübâle'de bulunduğu sırada, geldi. [27]

Müslim b. Akîl; Küfelilerin bey'attan sonra, kendisini terk ettiklerini Hz. Hüseyin'e yazmalarını, hem Muhammed h. Eş'as'a, hem de, Ömer b. Sa'd'e vasiyyet etmişti.

Hz. Hüseyin, Elçiden mektupları alıp okuyunca, işittiklerinin doğruluğuna kanâat getirdi. Müslim b. Akîl ile Hâni b. Urve'nin öldürülmeleri, kendisine çok ağır ve çetin geldi. [28] Hz. Hüseyin «Allah'ın takdir ettiği her şey başa gelir. Biz, kendimiz için, Allah katındaki ecri dileriz.» dedi. [29] Bundan sonra, Elçi, Hz. Hüseyin'in Rumme'den göndermiş olduğu Kays b. Müshir'in de, öldürüldüğünü haber verdi. [30]

Abdullah b. Buktur'un Başına Gelenler:

Hz. Hüseyin; Müslim b. Akîl'in yanına, süt kardeşi Abdullah b. Buktur'u da, yoldan göndermişti. O zaman, Müslim'in şehid edildiği haberini almamıştı.

Abdullah b. Buktur, Kadisiye'ye gelince, Husayn b. Nümeyr'in süvarileri tarafından yakalandı ve İbn-i Ziyad'a gönderildi İbn-i Ziyad, ona «köşkün damına çık!» dedi.

Abdullah b. Buktur, köşkün damına çıktığı zaman, halka «Ey insanlar! Ben, Resûlullâh Aleyhisselâmm kızı Fâtıma'nın oğlu Hüseyin'in Elçisiyim!

Mercâne'nin, Sümeyye'nin, babasının babası belirsizin oğluna karşı Hüseyin'e yardım ediniz!» dedi.

İbn-i Ziyad, köşkün damından, onun yere atılmasını emr etti. Kemikleri kırıldı. Son nefesim vermek üzere iken Abdulmelik b. Umeyr veya ona benzeyen saçlı ve up uzun bir adam gidip onu boğazladı.

Kendisinin bu hareketi kınanınca, adam «Onun rahatlığını istediğim için yaptım!» dedi.[31]

Hz. Hüseyin'in Başına Toplananların Dağılımları :

Abdullah b. Buktur'un şehâdeti haberi de, Hz. Hüseyin'e Zübâle'de iken geldi,

Hz. Hüseyin, bu hususta gelen mektubu yanındakilere okuduktan sonra «İmdi, bize çok kötü bir haber geldi: Müslim b. Akîl, Hâni b. Urve ve Abdullah b. Buktur öldürülmüştür.

Tarafdarlarınız bizden ayrılmışlar, ilgilerini ve yardımlarını kesmişlerdir.

Sizlerden geri dönüp gitmek isteyenler, dönsünler, gitsinler. Kendilerine bizden dolayı bir vebal ve sorumluluk yoktur!» dedi.

Bunun üzerine, Hz. Hüseyin'in yanındaki halk, başından sağa, sola dağılıp gittiler.

Medine'den kendisile birlikte gelen Eshabından başka yanında kalan olmadı.

Hz. Hüseyin, böyle yapmakla, gerçekten derd ortağı olacak, gerektiğinde, yanında kendisile birlikte ölmeyi göze alacak olanlardan başkasını başından dağıtmak istemişti. [32]

Hz. Hüseyin'in başından dağılanlar, yolculuk sırasında uğradığı yerlerden yanına katılmış olanlardı.

Kendilerine, Küfe'den yardımcıları geleceğini sanıp dururlarken, Müslim'in şehid edildiği haberini almaları, onların dağılımları için kâfi gelmişti. [33]

Aliyyül Ekber'in, Hz. Hüseyin'e Bir Teklifi ve Akîl Oğullarının Direnmeleri :

Hz. Hüseyin'in oğlu Aliyy-ül Ekber «Babacığım! Sen de, geri dön!

Çünkü, Iraklılar, gaddardırlar. Vefaları, sözlerinde durmaları azdır!» dedi-

Akîl oğulları «Hüseyin, geri dönücü değildir!» dediler ve onu Küfe'ye gitmeğe teşvik ettiler.

Hz. Hüseyin, Esbabına «Görüyorsunuz ki, Küfelilordene bize gelen, olmadı!» dedi. [34]

İtrime Oğullarından Bîr Adamın Hz. Hüseyin'i Uyarması

s Hz. Hüseyin, Akîk vadisine kadar ilerledi. Orada, İkrime oğullarından bir adamla karşılaştı.

Adam, Hz. Hüseyin'e selâm verdi. [35]

Hz. Hüseyin, ona «Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

Adam, nereye gittiğini bildirdi. [36] Sonra da, İbn-i Ziyad'ın, Kadisiye-Uzeyb arasına atlılarla tutturduğunu ve kendisini gözetlemekte olduklarını haber verdi ve «Canım sana feda olsun! Geri dön!

Vallahi, sen, ancak, oklara ve kılıçlara doğru gidiyorsun!

Sana yazı yazmış, elçi salmış olanlar, Seni asla korumayacaklar, belki de, Seninle çarpışmağa kalkılacak olan halkın önünde ve başında bulunacaklardır!» dedi.

Hz. Hüseyin, ona «Sen, bana öğüt verdin ve erişecek haberi de, eriştk> din. Hayırla mükâfatlanasm! [37]

Ey Allah'ın kulu! Senin görüşün, bana gizli değildir.

Fakat, Allah'ın buyruğu muhakkak yerine gelir, geri kalmaz!» dedi. [38] Sonra da selâm verip yoluna devam etti. Şerat mevkiine indi. Orada geceledi. [39]

Hür b. Yezid'le Temas :

Hz. Hüseyin, seher vakti gençlere emr etti: Bütün su kapları dolduruldu. Hayvanlar da, suvarıldı. [40]

Şerat'tan ayrılıp yola devam edildi. Gün, yarılındığı, havanın sıcaklığı son dereceyi bulduğu sırada, Kayz mevkiine gelindi. [41]O sırada, adamlardan biri «Allâhü ekber!» diyerek tekbir getirdi.

Hz. Hüseyin de «Allâhü ekber! dedi ve ona «Ne için tekbir getirdin?» diye sordu.Adam «Hurma ağacı gördüm del» dedi.Esedîler «Biz, bu yerde hiç bir zaman hurma ağacı görmemiştir!» dediler.

Hz. Hüseyin, Ksedîlere «Onun gördüğünü siz de, gördünüz mü?» diye sordu. Esedîler «Biz, ancak at boyunları gördük!» dediler. Hz. Hüseyin «Vallahî, bunu, ben de, gördüm. Bizim için sığınacağımız bir sığınak olsa da, arkamızı oraya dayasak ve şu gelen cemaata tek yönden yönelsek!» dedi.

Esedîler «İyi olur. İşte, Zû Huşum, yanındadır. Soluna doğru bükül, oraya eriş! O kavm dahi senin gibi oraya koşmak, erişmek isterler!» dediler. Hz. Hüseyin, hemen oraya doğru yöneldi. Kafile de, kendisini takip etti. Uzaktan görünen süvariler, hızla gelip kavuştular. Süvariler, yaklaştıkları zaman, Hz. Hüseyin ve kafilesi, yoldan saptı. Süvariler de, onları, takiben yoldan saptılar. Onlar, Esedîlerin dedikleri gibi, arı sürüsünü andırmakta idiler ve kuş kanatları gibi, bayrakları vardı. Zû Husum'a doğru, onlar da, sür'atla ilerlemeğe başladılar. Hz. Hüseyin. Onlardan önce Zû Husum'a yetişip, orada kondu. Emr etti: çadırlar kuruldu. [42]

Biraz sonra, süvariler de Zû Huşum dağına geldiler. Onlar, Hür b. Yezid-üt Temîmî'yül Yerbûî'nin kumandası altında bin atlı idiler. [43]Hz. Hüseyin, Eshabımn sarıklarını sardırılmış, kılıçlarını boyunlarına tak-dirmişti.

Öğle sıcağının şiddetlendiği sırada idi ki Hür b. Yezid'le süvarileri, Hz. Hüseyin ve Eshabımn karşısında yerlerini almışlardı.

Hz. Hüseyin,, gençlere «Şu cemâati sulayımz!» dedi. [44]

Süvariler, gençlerin getirdikleri sülardan içtiler. [45]

Gençler; ağaçtan tekneleri, su kaplarını, tasları doldurup atlara da, yanaştırdılar. Onlar da, üçer, dörder, beşer içip suya kanınca, çekildiler, başkaları yanaştılar ve bu suretle bütün atlar suvarıldılar. [46]

Sonra, süvarilerin hepsi, atlarının gölgesinde ve dizginleri ellerinde olduğu halde, öğle namazı vaktine kadar oturdular. [47]

Hz. Hüseyin'in imam Olup Namaz Kıldırması ve Namaz Sonunda Konuşması :

Hz. Hüseyin; Haccac b. Mesruk-ul'Cu'ffî'ye emr edip ezan okuttu, îzârını, Ridasını ve mestini giydi. Müezzin, kamet getirdi.

Hz. Hüseyin, süvari birliği kumandanı Hür b. Yezid'e «Namazı, kendi adamlarınla mı kılmak istersin? [48]

Yoksa, bizimle birlikte mi kılarırsın?» diye sordu. [49]

Hür «Yok, yok! Sen, kılarken, biz de, senin namazına uyarak namazımızı kılarız» dedi. [50]

Hz. Hüseyin, öne geçip cemaata öğle namazım kıldırdı. Namazım bitirince, yüzünü cemaata çevirdi. [51]

«Ey insanlar! mazeretimi, önce, Allâh'ü teâlâ'ya, sonra da, size arz ederim.

Sizin gönderdiğiniz mektuplarımız, saldıığınız Elçileriniz bana gelmedikçe, ben, buraya çıkıp gelmiş, değilim.

Siz: (Yanımıza gel! Bizim uyacağımız bir îmam ve Önderimiz yok. [52]Ola ki, Allah, senin sayende, bizjeri doğru yolda toplar!) dediniz. Eğer, siz, bu sözünüzün üzerinde duruyorsanız ve bana sağlam and ve tatmin edici sözlerinizden de, söz veriyorsanız, sizinle birlikte şehrinize geli: rim.

Şâyed, siz, böyle yapmazsanız ve şehre gelmemi istemiyorsanız, sizin yanınızdan ayrılır, geldiğim yere döner,

giderim!» dedi. Sustular. [53] Hz. Hüseyin'in sözlerine itiraz etmediler. [54] Hz. Hüseyin, çadırına girdi, Eshabı, başına toplandılar.

Hür de, yerine, haymasma döndü. Onun da, başına adamları toplandılar. Hür, adamlarını, önceki gibi, atlarının gölgelerinde, dizginleri, ellerinde olmak üzere, oturttu. İkinci namazı vakti olunca, Hz. Hüseyin, müezzine emi- etti, ikinci ezanını okuttu. Kamet getirilince, geçip cemaata ikinci namazını kıldırdı. Selâm verdikten sonra, cemaata yüzünü döndü. ADâh'a, hamd-ü sena etti. «imdi, size derim ki: ey insanlar! AUâh'dan korkunuz. Hakkı, Allah'ın razı olacağı ehline tanıyınız.

Biz, Ehl-i Beyt'iz ve bu işe; zulümle, azgınlık ve düşmanlıkla üzerinizde hükümlerini yürüten o iddiacılar guruhundan da, onlardan olmayanlardan da, aranızda bulunan sairlerinden de, daha lâıyk ve müstahık bulunu-yoruzdur.

Eğer, siz, bizden hoşlanmıyor ve bu yoldaki hakkımızı da,, tanıımıyorsanız, bana mektup ve Elçi gönderenlerinizin görüşlerinden başka görüşte iseniz, yanınızdan ayrılır, geri döner, giderim!» dedi.[55]

İlk Münâkaşa ve Anlaşmazlıklar :

Hür b. Yezid «Ben, vallahi, bu bahs etmiş olduğun mektupların ne olduğunu bilmiyorum!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ey Ukbe b. Sem'an! içinde, onların, bana yazdıkları mektuplar bulunan, heybeyi çıkarıp getiriniz!» dedi.İçi, mektuplar ve sahifelerle dolu heybe getirilip Hür ve adamlarınınönüne serildi.

Hür «Biz, bu mektupları sana yazanlardan değiliz. Fakat, sana kavuştuğumuz zamandan itibaren, seni, Küfe'de İbn-i Ziyad'a götürünceye kadar senden ayrılmamız, bize emr edilmiştir!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ölüm, bundan yeğdir ve öncedir!» dedi. [56]

Hz. Hüseyin'in, Küfe Süvarilerine Son Hitabı :

Hz. Hüseyin, Hür'ün adamlarına hitaben bir konuşma daha yaptı. Bu konuşmada Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra şöyle dedi:

«Ey insanlar! Resûlullâh Aleyhisselâm buyurmuştur ki: (Kim, zâlim bir sultanın, Allah'ın haram kıldığını helallaştırmak istediğini, Allah'ın ahidini bozduğunu, Resûlullâh'ın Sünnetine muhalif olarak Allah'ın kullarına düşmanlık ettiğini ve günah işlediğini görür de, onu, fiille veya sözle değiştirmeye çalışmazsa, Allah'ın, zâlim sultanı sokacağı yere (Cehenneme) onu da, sokması, üzerine düşen bir hakdır!)

Haberiniz olsun ki: onlar, şeytana itaati iltizam, Rahman olan Allah'a itaati terk, fesadı izhar, dinî cezaları tatil, ganimeti istediklerine ikram ettiler.

Allah'ın haram kıldığını helallaştırdılar. Helal kıldığını da, haramlaştır-düar!

Ben, onların bu kötülüklerini değiştirmeye, herkesten ziyade lâıyk ve müstahık bulunuyorumdur.

Sizin, bana bey'at ettiğiniz, beni düşmanlara teslim etmeyeceğiniz ve bırakmayacağınız hakkında gönderdiğiniz mektuplarınız ve Elçileriniz bana gelmiştir.

Eğer, bana bey'atımı tamamlarsanız, olgunluğunuzu göstermiş, doğru ve yerinde bir iş işlemiş olursunuz.

Ben, Hüseyin b. Ali'yim ve Resûlullâh Aleyhisselâmın kızı Fâtıma'nın oğluyum.

Benim vücudum, sizin vücudunuzdadır. Benim Ev halkım, sizin ev halkı-nızladır.

Ben, sizin için örneğim.

Eğer, verdiğiniz sözün gereğini yapmaz, ahidinizi bozar, yaptığınız bey'-atı boynunuzdan çıkarıp atarsanız, ki vallahi, bu da, sizin için zor, yapmadığınız bir şey değildir, siz, Babama da, Kardeşime de, Amucamın oğlu Müslim'e de ,bunu yaptınız.

Halbuki, (Asıl aldanan, sizi aldatandır!)

Sizin nasibiniz, hep yanılmanızdan, yanlış iş tutmanızdan ibarettir.

Siz, nasibinizi gayb etmiş, yitirmiş bulunuyorsunuzdur!

(Yüce Allah'ın Kitabında buyurduğu gibi): Sana, gerçekten bey'at edenler, ancak, Allah'a bey'at etmiş olurlar. Allah'ın eli, onların elleri üstündedir.

Şu halde, kim, bu bağı çözerse, kendi aleyhine çözmüş olur. (Feth: 10) , Allah, beni, sizden müstağni kılacak (Sizin yardımınıza muhtaç etmeyecektir.)

Vesselâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtûh!»[57]

Hz.. Hüseyin'in, Eshabına Hitabı :

Hz, Hüseyin, Zu Husum'da kalkıp Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra Eshabına hitaben şu konuşmayı yaptı:

«Başımıza gelen işi görüyor ve biliyorsunuzdur.

Dünya, değişmiş, sevimsizleşmiş, bizden yüz çevirmiştir.

Dünya, bitmiş gitmiş, ondan, kap içinde kalan artık gibi artıklardan başka bir şey kalmamıştır..

Hayat, otlakta otlamak gibi, değersizleşmiştir.

Görmüyor musunuz?: Hak, işlenmez, bâtil ise, son derecede rağbet edilir, üzerine düşülür olmuştur!

Mü'min olan, Allah'a kavuşmağa rağbet eder.

Bence, şehidlikten başka Ölüm, değersizdir. Ben, ancak şehitliği seâdet görüyorum.

Zalimlerle birlikte yaşamayı ise, suçlanmaktan başka bir şey görmüyorum!»[58]

Züheyr b. Kayn'ı Hz Hüseyin'e Mukabelesi :

Züheyr b. Kayn, ayağa kalktı. Arkadaşlarına «Siz mi konuşursunuz- Yoksa, ben mi konuşayım?» diye sordu. Ona «Hayır! Sen, konuş!» dediler.

Züheyr b. Kayn, Allah'a hamd-ü senada bulunduktan sonra şöyle konuştu:

«Ey Resûlullâh'ın oğlu! Biz, Senin sözlerini işittik. Allah, Seni umduğuna erıştirsin!

Vallahi, eğer, dümya bizim için bakî olsaydı ve biz de, onda temelli kalıcı olsaydık, sana yardım etmek ve derd ortağı olmak üzre oradan ayrılır, Seninle bulunmayı tercih ederdik!»

Hz. Hüseyin, ona dua etti. Züheyr de «Sen de, hayırla mükâfatlan!» diye mukabelede bulundu. [59]

Hür'le Yapılan Münâkaşa ve Anlaşma :

Hz. Hüseyin, arkadaşlarına «Kalkınız, hayvanlarınıza bininiz!» dedi. Bindiler ve kadımlar, bininceye kadar beklediler.

Hz. Hüseyin, «Dönüp bizi takip ediniz!» dedi.

Kafile, hep birlikte dönüp gitmek istedikleri zaman, süvariler, önlerine gerildiler.

Hz. Hüseyin, Hür're «Sen, ne yapmak istiyorsun » diye sordu. Hür «Vallahi, seni, tbn-i Ziyad'a götürmek istiyorum!» dedi. Hz. Hüseyin «tyi bil ki, vallahi, ben, sana uyup gitmem!» dedi. Hür «tyi bil ki, .vallahi ben de, seni, bırakmam!» dedi.

Hz. Hüseyin de, Hür de, sözlerini üç kerre tekrarladılar. Aralarında toz çoğalınca, Hür, Hz. Hüseyin'e «Bana, seninle çarpışmak için emir veriiiredi.

Bana, ancak, seni, Küfe'ye getirinceye kadar senden ayrılmamak emri verildi.

Bunu, kabule yanaşmazsan, seni, ne Küfe'ye, ne de, Medine'ye götürmeyecek, orta bir yolu tut! •

Ben, îbn-i Ziyad'a, sen de, Yezid b. Muaviye'ye, istersen Ibn-i Ziyad'a istediğini yazıp cevap alıncaya kadar, o yola gitmekte devam edelim?

Umulur ki Allah, senin ibtilâlı işinden, içinde selâmet bulunan bir emir gelmesini bana nasib eder!» dedi.

Hz. Hüseyin «Şuradaki Üzeyb yolunu tut. Oraya götür!» dedi.

Kadisiye ile Uzeyb arası otuz sekiz mil'di.

Hz. Hüseyin ve arkadaşları, Hür'ün süvari birliğiyle Uzeyb yoluna devam ettiler.

Bir ara, Hür, Hz. Hüseyin'e yaklaşıp «Ey Hüseyin! Sana, nefsinde Allah'ı anmanı hatırlatırım.

Ben, şehâdet ederim ki: sen, çarpışmağa kalkışacak olursan, muhakkak, öldürüleceksin!

Sen, Öldürülünce de, üzerinde durduğun dâvan tehlikeye düşecektir!» dedi.

Hz. Hüseyin «Sen, beni ölümle mi korkutuyorsun?

Beni, öldürmek için çekirge sürüsü gibi kuvvet hazırlayan sizler değil misiniz?

Ben, sana fae söyleyeceğimi bilmiyorum!

Sana, Evs'in kardeşinin, Resûlullâh, Aleyhisselâma yardıma giden Amu-casımın oğluna rastlayınca (Nereye gidiyorsun? Sen, muhakkak, Öldürüleceksin!» demiş olduğunu mu hatırlatayım bilmem ki?» dedi ve: niyeti, hak, kendisi Müslüman olarak çarpışacak olduktan sonra, ölmenin, yiğitler için ar ve sâlih kişiler için tasa olmayacağını anlatan bir kıt'a okudu.

Hür, Hz. Hüseyin'den bunları işitince, onun yanından ayrılıp kendisi adamlarile bir yanda, Hz. Hüseyin de, bir yamda oldukları halde, Uzeyb'in deve otlaklarına kadar gittiler.[60]

Hz. Hüseyin'in, Küfe'deki Donun Hakkında Dört Küfeliden Bilgi Alması :

Hz. Hüseyin, Uzeyb deve otlaklarına eriştiği sırada, dört kişiye rastladı. Bunlar, hayvanlarına binip Küfe'den gelmekte idiler. Yanlarında, Kâmil Nâ-fi' b. Hilâl'in atı da, bulunuyordu.

Tırman b. Adiy, bunların kılavuzu idi.

Tırman, atı üzerinde bulunuyor ve beyitler söylüyordu.

Tırman, Hz. Hüseyin'in yanına gelip kavuştuğu zaman, aynı beyitleri tekrarlamıştı.

Hz. Hüseyin «Ben, vallahi, Allâh'dan, hayırlısını diliyorum. Allah, bizim için, ister öldürülmemizi, ister kurtulmamızı dilesin, ikisi de, bizim için hayırlıdır» dedi.

Hür b. Yezid, onları görünce, Hz. Hüseyin'in yanına geldi.

«Bunlar, Küfelilerdendir. Seninle birlikte gelenlerde© değillerdir. Ben, onları ya haps edeceğim, yahut geri çevireceğim!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ben, kendimi koruduğum gibi, onları da, korurum. Bunlar, ancak, benim yardımcıları ve dostlarıdır.

İbn-i Ziyad'dan sana yazı gelinceye kadar baha hiç bir suretle taarruz ve itirazda bulunmayacağına söz vermemiş mi idin?» dedi.

Hür «Evet! Amma, bunlar, seninle birlikte gelmemişlerdi» dedi.

Hz. Hüseyin «Bunlar, benim Eshabımdır. Benimle birlikte gelenler gibidir.

Aramızda olan bitenler, bununla tamamlanmış, ancak, sana karşı teah-hüdümü yerine getirmek kalmıştır» dedi.

Bunun üzerine, Hür, onlar hakkındaki isteklerinden vazgeçti.

Hz. Hüseyin, Küfe'den gelen dostlarına «Arkanızdaki halkın haberlerini bana bildiriniz!» dedi.

Gelen dört kişiden birisi olan Mücemmi' b. Abdullâh'ül Âizî: «Halkın; İbn-i Ziyad'dan en çok rüşvet alan, harar ve çuvallarım dolduranları, sevilen, gönülleri alınanları, öğütlenerek elde edilenleri, Eşraf güruhu olmuştur.

O Eşraf güruhu ki, tek bir cemâat halinde Senin üzerine sevk edilmiştir.

Bunların dışında kalan halka gelince; onların kalbleri sana meyilli ise de, kılıçları, yarın üzerine sıyrüacaktır!» dedi.

Hz. Hüseyin «Size göndermiş olduğum Elçim hakkında sizde bir bilgi var mı? Bana bildir?» dedi.

«Kimdir o?» diye sordular.

Hz. Hüseyin «Kays b. Müshir-üs'Saydâvî!» dedi.

«Evet! Husayn b. Nümeyr, onu yakalayıp İbn-i Ziyad'a gönderdi. İbn-i Ziyad da, Sana ve Babana lanet okumasını ona emretti.

O ise, Sana ve Babana salevat getirdi. İbn-i Ziyad'a ve babasına lanet okudu. Senin geldiğini bildirerek muzaffer olman için dua etti.

Bunun üzerine, İbn-i Ziyad, onu köşkün damından aşağı attırdı!» dediler.

Hız. Hüseyin, gözlerinin yaşını tutamadı.

Sonra da «Mü'minler içinde Allah'a verdikleri sb'zde sadakat gösteren nice erler vardır. İşte, onlardan kimi şehidlik için adadığını ödedi. Kimi de, bunu bekliyor.

Onlar, hiç bir suretle ahidlerini değiştirmediler. (Ahzab: 23)» âyetini okudu ve:

«Allah'ım! Bize ve onlara Cennet'i menzil kıl. Bizi, en bol ve en üstün rahmet ve mükâfat yığınağının durağında bir araya getir, topla!» diyerek dua etti.[61]

Tirmah b. Adıyy'ın Hız. Hüseyin'i, Memleketine Götürmek İstemesi

Tirman b. Adıyy «Ben, Küfe'den Senin yanına hareket etmeden bir gün önce, Küfe'nin arkasında öyle halk topluluğu gördüm ki, gözlerim hiç bir yerde ondan daha kalabalık bir cemâat görmemiştir.

Onlara, bu halkın ne için toplandıklarını sordum.

(Bindirilmek için toplandılar. Sonra da acele Hüseyin'in üzerine gönderilecekler!) denildi.

Allah aşkına! Onların yanına bir karış yaklaşmamak elinde ise, yaklaşma!

Eğer, Allah'ın Semi koruyacağı ve yapmak istediğin şeyi açığa vurabileceğin bir beldeye gitmek istersen, hemen oraya kadar git.

İstersen, ben, Seni Ecâ' diye anılan dağımıza götürüp kondurayım.

Vallahi, orada Gassan ve Himyer hükümdarları ve Numan b. Münzir ve siyah kırmızı herkes tarafından himaye olunur ve korunuruz.

Eğer, Küfe'ye yanımıza gelersen, ineceğim yere kadar zillet ve esaret Seninle beraber olur.

Ecâ' dağına gidecek olursan, Ecâ' ve Tayyi' kabilesinden Selma'lara haber salarız.

Vallahi, oh gün geçmeden Tayyi' kabilesinden Sana atlılar ve piyadeler gelir. Yanımızda, istediğin kadar oturursun. .

Eğer, Sana karşı bir harp açılırsa, önünde kılıçlarla vuruşacak, kımıldayan gözleri buldukça, Senden ayrılmayacak yirmi bin Tayyi'h toplamağa kefilim!» dedi,

Hız. Hüseyin «Allah, seni ve kavmim hayırla, mükâfatlandırın.

• Bizimle, şu kavm (Süvari birliği) arasında verilmiş bir söz vardır. Biz, onlardan ayrılmaya kadir, değiliz. Onların, bizi nereye çevirip götüreceğini bilmiyoruz!» dedi.

Tirmah, Hız. Hüseyin'e veda ederken «Allah, Senden, cinlerin ve Şeytanların şerrini gidersin!

Ben, Küfe'den ev halkım için yiyecek tedârik etmiştim. Onların, yanımda bulunan bu nefakalarını gidip kendilerine bıraktıktan sonra, inşaallâh gelir, yine Sana kavuşurum. Vallahi, ben, senin yardımcın olurum!» dedi.

Hız. Hüseyin «Eğer, böyle yapacaksan, acele et. Allah, seni esirgesin» dedi.

Hız. Hüseyin, Hür'ün, Tirmah'ı haps etmesi veya Küfe'ye döndürmesinden endişe ettiği için, yanından acele ayrılmasını istemişti.

Tirman, yurduna varıp yiyecekleri bıraktıktan sonra dönmüş, Uzeyb'e yaklaştığı sırada, Semâa b. Bedirle karşılaşmış, Hız. Hüseyin'in şehid edildiği haberini alınca, geri dönmüştü. [62]

Hız. Hüseyin'in, Ubeydullâh b. Hürle Görüşmesi :

Hız. Hüseyin ve süvari birliği Uzeyb hamamlarına gelip hep birlikte kondular.

iki cemâat arasında ok yetişecek kadar mesafe vardı.

Hz. Hüseyin, Uzeyb'den ayrılıp Küfe yolunun sağındaki yolu tutarak Mu-katil oğullarının köşküne kadar geldi ve yine hep birlikte oraya kondular.

Hz. Hüseyin, orada kurulmuş kıl bir çadır gördü. Bunun, kime âid olduğunu sordu.

Ubeydullâh b. Hürr'-ül Cu'fi'ye âid olduğunu haber verdiler.

Hz. Hüseyin, âzadlı kölelerinden birisini ona gönderdi.

Elçi, gidip «Bu, Hüseyin b. Ali'dir. Senin, yanına gelmeni istiyor» dedi.

Ubeydullâh b. Hürr «Vallahi, ben, ancak onunla bir çok halkım çarpışacağını ve Taraf d arlarının onu terk ettiklerini gördüğüm için, Küfe'den ayrıldım.

iyi biliyorum ki: o, öldürülecek, ben de, ona yardıma kadir olamayacağım!

Bunun için, ne ben onu görmeyi, ne de, onun, beni görmesini isterim! [63] İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciün.

Ben, ancak, onun Küfeye getirilmesini görmeyi istemediğim için, Küfe'-den ayrıldım!» dedi*

Elçi, dönüp Ubeydullâh'ın söylediklerini Hz. Hüseyin'e anlattı.

Hz. Hüseyin, ayak kaplarını giyip Ubeydullâh b. Hürr'ün yanına gitti. Çadırına girdi. Selâm verip oturdu. Sonra da, onu, kendisine birlikte gelmeye davet etti.

Ubeydullâh, Elçiye söylemiş olduğu sözlerini tekrarladı. ,

Hz. Hüseyin «Bize muhakkak yardım etmelisin. Sen, bize karşı çarpı-5an kişilerden olmaktan kork!

Vallahi, bizi dinlemiyen, yanımıza gelmiyem ve bize yardım etmeyen kimseler helak olacaktırlar!» dedi. [64]

Ubeydullâh «Vallahi, ben iyice biliyorum ki: sana tarafdâr olanlar, Ahirette seâdete ereceklerdir.

Lâkin, ben, seni, karşılaşıcağın tehlikelerden koruyabileceğimi ummuyorum ve Küfe'de sana yardımcı olacağıma da, yemin edemeyeceğim.

Beni, bu yolda hayvanıma bindirmemen için, sana Allah adına and veririm!

Çünkü, nefsim, bundan sonra ölmeyi kolay kolay istemeyecektir. [65]

Fakat, şu sür'at için zayıflatılmış olan atım ki vallahi, onun üzerinde olduğum halde, neye yetişmek istedimse, yetişmiş ve kavuşmuşumdur. Bana yetişmek isteyenlerden de, onun üzerinde kaçıp kurtulmuşumdur, Al onu, senindir ol!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ben, senin kendini arzu etmiştim. Senin atın bize gerekmez!» dedi. [66]

Ölüm Haberi Verilen Rü'yâ :

Hz. Hüseyin, gecenin sonuna doğru emr etti: kaplara su dolduruldu ve hayvanlara ağırlıklar yüklendi.

Mukatil köşkünden ayrıldıktan ve bir müddet gidildikten sonra, başına bir ağırlık gelip Hz. Hüseyin, uyukladı. Sonra, uyandı. «İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciün. Veİhamdü Lillâhi Rabb-il Âlemin!» dedi ve bunu iki, üç kerre söyledi.

Hz. Hüseyin'in oğlu Ali b. Hüseyin, atını sürerek Hz. Hüseyin'in yanına geldi.

Hz. Hüseyin, yine «İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciün. Veİhamdü KUahi Rabb-il âlemin!» dedi.

Ali b. Hüseyin «Babacığım! Sana kurban olayım! Sen, ne için böyle, Allah'a rücu etmek dileğinde bulundun ve Ona hamd ettin?» diye sordu.

Hz. Hüseyin «Oğulcuğum! Başıma bir ağırlık geldi, uyukladım.

Ubeydullâh b. Hürr, Küfe Eşrafından ve süvarilerinden idi.

At üzerinde bir süvari, ansızın önüne çıkıp (Şu cemâat gidiyor. Ölümle de, kendilerine doğru gidiyor (geliyor)!) dedi.

Anladım ki: o cemâat, biziz. Ölüm haberi de, bize veriliyordur!» dedi. Ali b. Hüseyin «Babacığım! Allah, Sana kötü bir şey göstermez, Biz, hak ve gerçek yolda değiliz!» dedi.

Hz. Hüseyin «Evet! Bütün kulların dönüp gidecek oldukları Allah'a yemin ederim ki: biz, hak ve gerçek yoldayızdır!» dedi.

Ali b. Hüseyin «Babacığım! o halde, biz, Ölüp gayb olup gitmemize hiç üzülmez!» dedi.

Hz. Hüseyin «Allah, seni, babasından dolayı mükâfatlandırılan hayırlı bir oğulun mükâfatı ile mükâfatlandırısın!» dedi.[67]

Geri Dönmek için Yapılan Son Deneme :

Sabah namazı vakti olunca, Hz. Hüseyin'le Eshabı inip. Liamazîarını kıldılar ve yine acele hayvanlarına bindiler.

Hz. Hüseyin, Hürr'ün süvari birliğinden ayrılmak için Eshabile birlikte sola, bâdiyeye doğru bükülmek istedi.

Hür b. Yezid ise, hemen gelip geri çevirmek istedi. Geri çevirmek isterken de, Küfe yoluna çevirmek için zorladı. Fakat, Hz. Hüseyin'le arkadaşları yanaşmadılar ve seslerini yükselttiler. Biraz sonra Nineva'ya gelip kauştular. [68]

İbn-i Ziyad'm Nineva'da Gelen Elçisi ve Yazısı :

Nineva'ya gelindiği sırada, soy bir hayvana binmiş, silahlı, yayı omuzunda bir adam Küfe'den geldiği görülünce, hep durup onu beklediler.

Adam, süvari birliğine doğru vardı. Hürr b. Yezid'e ve arkadaşlarına selâm verdi. Hz. Hüseyin'le arkadaşlarına selâm vermedi. İbn-i Ziyad'dan getirmiş olduğu bir yazıyı da, Hürr'e teslim etti.

Yazıda şöyle deniliyordu :

«İmdi, yazım sana eriştiği ve elçim gelip kavuştuğu zaman, Hüseyin b. Ali ile Eshabım derhal durdur ve oldukları yerde çöktür!»

Onları, sakın, sığınaksız, susuz, ağaçsız, otsuz, geniş ve boz kır bir. yerden başkasına indireyim deme!

Sana yazımı getiren Elçime de; emrimi yerine getirinceye kadar senden ayrılmaması, bu hususta senden sâdir olacak hareketleri bana bildirmesi için emir verilmiştir. Vesselam!» [69]

Hürr b. Yezid, İbn-i Ziyad'ım yazısını okuyunca, Hz. Hüseyin'le Eshabına «Bu, vali İbn-i Ziyad'ın yazısıdır.

Bunda: yazısının bana geldiği yerde sizi durdurup çöktürmem emr ediliyor. Şu da İbn-i Ziyad'ın elçisidir.

Ona da, emrini yerine getirinceye kadar benden ayrılmamasını emr etmiştir!» dedi.[70]

Ebüşşa'sâ'nın, Gelen Elçiye İlenmesi ve Onu Kınaması :

Hz. Hüseyin'in Eshabından Yezîd b. Muhâsır Ebüşşa'sâ-ül Kindî, İbn-i Ziyad'm elçisine bakıp «Allah, seni kahr etsin! Sen Mâlik b. Nüseyr-ül Beddî değil misin?» dedi.

Adam «Evet!» dedi. Kendisi, Kindîlerdendi.

Ebüşşa'sâ «Hay anan ağlasın! Sen, ne diye bu işi üzerine alıp geldin?» diyerek ona çıkıştı.

Mâlik b. Nüseyr «Ben, ancak, İmam ve Önderime itaat, Ona olan bey'atı-ma riâyet maksadile geldim!» dedi.

Ebüşşa'sâ, «Sen, Rabbma isyan edip İmam ve Önderine itaat etmekle kendini mahv ettin! Dünyada ayıb, Âhirette de, Cehennem ateşini kazandın!» dedi ve «Biz, onları, ateşe çağıran İmam ve Önderler yaptık.

Kıyamet gününde ise, onlar, azaplarının kaldırılması hususunda asla yardıma kavuşturulmayacaklardır. (Kasas: 41)» âyetini okudu ve «İşte, senin İmam ve Önderin odur!» dedi.[71]

Hürr b. Yezîd'in, Hz. Hüseyin'i Nineva'ya İndirmek İstemesi :

Hür b. Yezîd, Hz. Hüseyin'le Eshabı çöktürmek için oldukları yerde durdurdu.

Çünkü, orada, ne bir su, ne de, bir köy vardı.

Hürr b. Yezid «Hayır! Vallahi, Şu adam, benim hareketlerimi gözetlemek

üzre gönderilmiş bir casus iken, ben, bu dileğinizi yerine getirmeğe güç ye,-tiremeyeceğim!» [72]

Vali İbn-i Ziyad'ın emrinin yerine getirilmesi zaruridir, Hz. Hüseyin'le Eshabı «Bırak ta biz şu (ok yetişecek kadar uzaktaki, Nineva, yahut Gadirıyye, yahut gefıyye (Sakabe) köyüne konalım?)» dediler.

Sen, buraya konuver! Başka türlü hareket edip te valiye karşı beni güç duruma düşürme!» dedi.[73]

Züheyr b. Kayn'ın, Hz. Hüseyin'e Ricası :

Züheyr b. Kayn, Hz. Hüseyin'e «Anam, babam Sana feda olsun ey Resû-lullâh'ın oğlu! Vallahi, bize, şunlardan başka gelen olmasa, biz, onlara yeter, hepsinin hakkından geliriz!

Ya bunlardan başkaları da, bize gelecek olurlarsa, ne yaparız? Gel, Sen, müsaade et te biz, şunların işini bitiriverelim?

Cünkü, bunlarla çarpışmak, bunlardan başka gelecek olanlarla çarpışmaktan kolaydır.» dedi.

Hz. Hüseyin «Onlar, çarpışmağa kalkmadıkça, çarpışmayı kendim başlatmayı, hoş bulmıyorum!» dedi. [74]

Züheyr b. Kayn «Bizi, şu yakınımızdaki Fırat kıyısındaki köye götür, oraya kondur.

Çühki, orası, üzerimize gelecek olanlara yol vermez bir sığmaktır. Fırat ta, oradan görünüp durmaktadır.

Onlarla çarpışırsak, orada kendimizi koruyabiliriz ve onlardan sonra gelecek olanlarla da çarpışmak bize kolay olur.» dedi.

Hz. Hüseyin «Nedir ismi o köyün?» diye sordu.

Züheyr «El'Akr (medhuş olmak, yaralamak, boğazlamak)» dedi.

Hz. Hüseyin «ETAKr'dan Allah'a sığınırız!» dedi. [75]

Hz. Hüseyin, Hürr'e «Bizi biraz daha ilerlet te, konalım artık!» dedi. [76]

Kerbelâ'ya Konduruluş ve Hz. Hüseyin'in Bir Hâtırası :

Taff'[77] ve Kerbelâ'ya[78] gelince, Hürr ve adamları, Hz. Hüseyin'in önünde durarak onu ve arkadaşlarını durdurdular.

Hürr «in artık bu yere! Fırat nehri de, yakınındadır!» dedi. Hz. Hüseyin «Nedir bu yerin ismi?» diye sordu. cKerbelâ!» dediler. Hz. Hüseyin «Üzüntülü, tasalı, mihnetli ve belâlı yer!

Babam, Siffin'a giderken buraya uğramıştı. Ben de, yanmda idim. Durdu ve buranın neresi olduğunu sordu, ismi, kendisine haber verilince (Onların, hayvanlarından aşağı indirilecekleri yer, işte, burasıdır! Kanlarının döküleceği yer de, işte, burasıdır!) dedi.

Bunun ne demek olduğu kendisinden sorulunca da (Muhammed'in Ehi-i Beytinin yükleri, ağırlıkları işte, burada indirilecek!) demişti.» dedi. [79]

Hz. Hüseyin, Kerbelâ'da ağırlıkların indirilmesini emr etti ve indirildi.

Kerbelâ'ya. Hicretin altmış birinci yılı Muharrem ayının başında çarşamba günü gelinip konulmuştu. [80]

Hz. Ali'nin Matracısının Rivayeti :

Hz. Ali'nin Matracısı Ebû Abdullah Yahya'nın rivayetine göre: Hz. Ali, Siffin'a giderken Ninevâ hizasına gelince, MatracıSEîa «Ebû Abdullah! Fırat kıyısında biraz dur! Ebû Abdullah! Fırat kıyısında biraz dur!» diyerek seslendi.

Ebû Abdullah «Ne için duracağız?» diye sordu.

Hz. Ali «Ben, bir gün, Peygamber Aleyhisselâm'ın yanına girmiştim. Gözlerinden yaşlar akıyordu.

(Ey Allah'ın Peygamberi! Seni, gözlerinden yaşlar akıtacak dereceye bir getiren mi oldu?) diye sordum.

(Evet! Biraz önce, Cebail, yanımda idi. Hüseyin'in, Fırat kıyısında şehid edileceğini bana haber verdi.

Onun toprağından sen de, koklar mısın?) dedi. Ben de (olur!) dedim.

Bunun üzerine, elini uzattı. Bir avuç toprak avuçlayıp bana verdi. Gözlerimin yaşını tutmağa kadir olamadım!» dedi. [81]

Ömer b. Sa'd'in, Kerbelâ'da Görevlendirilmesi ;

Küfe Valisi tbn-i Ziyad, Ömer b. Sa'd b. Ebî Vakkas'ı, Küfelilerden dört bin kişilik bir kuvvetle Rey Valiliğine tayin edip Buyrultu'sunu eline vermiş, o da, askerleriyle birlikte vazifesi başına gitmek üzere Küfe'den ayrılmış bulunuyordu.

Hüseyin'in işi çıkınca, tbn-i Ziyad, Ömer b. Sa'd'i geri çağırırdı. «Önce, Hüseyin'in üzerine git. Onumla aramızda olan işi hail et. Sonra da, kendi işinin basma git!» dedi.

Ömer b. Sa'd «Allah, sana iyilikler versin. Eğer, benim bu işten bağışlanmamı uygun görürsen, beni bağışla!» dedi.

İbn-i Ziyad «Olur! Rey valiliğine tâyin hakkındaki Buyrultu'muzu bize geri ver!» dedi.

Ömer b. Sa'd «Ne için?» diye sordu.

tbn-i Ziyad «Buraya, Hüseyin'in üzerine gitmediğin için!» dedi.

Ömer b. Sa'd «Bana bir gün möhlet ver. Bir düşüneyim bakayım?» dedi.

Ömer, tbn-i Ziyadın yanından evine dönüp öğütçülerine danıştı.

Danıştığı kimselerden, keindisini bu işten sakındırmayan bir kimse çıkmadı.

Kız kardeşinin oğlu Hamza b. Mugîre b. Şube «Ey dayı! Allah aşkına, Hüseyin'in üzerine gidip te, Rabbına karşı günaha girme! Hüseyin'le aranızdaki akrabalık hukukunu çiğneme!

Vallahi, yer yüzünün bütün mülk-ü saltanatı senin olsa da, onlardan ve hattâ bütün dünyadan çıkıp gitmen, Hüseyin'in kanını dökmüş olarak Allah'ın huzuruna çıkmadan senin için daha hayırlıdır!» dedi.

Ömer b. Sa'd «İnşâallah, ben de, öyle yapacağım!» dedi.

Abdullah b. Yesar-ül Cühenî der ki «Hüseyin'in üzerine gitmesi, kendisine emr edildiği zaman, Ömer b. Sa'd'in yanına varmıştım.

Ömer b. Sa'd: (Vali, bana, Hüseyin'in üzerine gitmemi emr etti. Gitmekten kaçındım.) dedi.

(Allah, seni isabet ettirmiş, doğru yola götürmüş. Ayrıl, sakın yapma, Hüseyinin üzerine gitme!) dedim, yanından çıktım.»

Ömer b. Sa'd, tekrar İbn-i Ziyad'ın yanına vardı. «sAllâh, sana iyilikler versin. Sen, beni şu Rey valiliğine tayin ettin ve benim için de, Buyrultu yazdın. Herkes, bunu işitti. Hakkımdaki bu buyruğunu yerine getirmeyi uygun görürsen, yerine getirsen, beni Rey'e göndersen de, Hüseyin'in üzerine şu askerler arasındaki Küfe Eşrafından birisini yollasan olmaz mı?

Ben, harp fenninde filan, filan kişilerden daha bilgili ve yeterli değilim!» dedi.

İbn-i Ziyad «Küfelilerin Eşrafım bana Öğretmeye kalkma!

Ben, göndereceğim kimseler hakkında sana danışacak değilim!

Leşkerlerimizle gideceksen, git! Gitmeyeceksin, Rey valiliği hakkındaki Buyrultumuzu bize geri ver! [82]

Sen, onunla çarpışmağa gitmiyecek olursan, seni azl eder, evini yıkar, boynunu da vururum!» dedi. [83]

Ömer b. Sa'd, bütün gece düşündü. Ertesi günü sabah olunca, kendisine buyurulan işe razı oldu. [84]

«Gidiyorum!» dedi.[85]

Küfe Eşrafının Hz. Hüseyin'den Utanmaları :

Hüseyin'in Nineva'ya, Kerbelâ'ya indirilişinin ertesi günü, Ömer b. Sa'd, dört bin atlı ile Kerbelâ'ya geldi.

Azre b. Kays-ül Ahmesî'ye «Git te ona (Hz. Hüseyin'e) buraya ne için geldi ve ne istiyor? sor!» dedi.

Azre, Hz. Hüseyin'e (Gel!) diye diye mektup yazan Küfelilerdendi. Bunun için, Hz. Hüseyin'in yanına gitmeğe utandı.

Hz. Hüseyin'e mektup yazan Küfeli Reislerin hepsine bu iş teklif edildi. Hepsi de kaçtılar ve onun yanına gitmek istemediler.[86]

Kesir b. Abdullah'ın Elçiliği Kabul Etmesi ve Ebû Stimâme ile Münakaşaları :

Keşir b. Abdullâh-uş Şâbî, gitmek için ayağa kalktı.

Kendisi, çok cesaretli, gözünü daldan budaktan sakınmaz bir süvari idi.

«Ona, ben giderim. Vallahi, isterseniz, ona istediğimi yapabilirim. Onu, öldürebilirim de!» dedi.

Ömer b. Sa'd «Ona kötülük yapılmasını istemiyorum. Fakat, sen, ona git te, ne diye geldiğini, Sor!» dedi.

Hz. Hüseyin'in Eshabmdan Ebû Sümâmet-üs'Sâidî, Kesir b. Abdullah'ın kendilerine doğru gelmekte olduğunu görünce, Hz. Hüseyin'e «Ebû Abdullah! Allah, Sana iyilikler ve selâmetler versin!

Sana. yer yüzü halkının en şerlisi, kan dökmek ve kötülük yapmakta en cür'etlisi geliyor!» dedi ve hemen kendisi ona doğru vardı. «Kılıcını bırak yere!» dedi.

Keşir b. Abdullah «Vallahi, ne kılıcı bırakmak var, ne de, iyilik!

Ben, ancak bir Elçiyim. Eğer, beni dinlerseniz, size, söylemek üzere gönderildiğim sözü tebliğ edeceğim. Dinlemekten kaçınırsanız, dönüp gideceğim!» dedi.

Ebû Sümâme «Ben, geleyim de, söyleyeceğini, bana bildir. Senin söylediklerini, ona, ben eriştiririm. Seni, onun yanına bırakmam!

Çünkü, sen, fâcir, günahkâr, Allah'ın emirlerine aykırı tutum ve davra-nışh bir kimsesin!» dedi.

Keşir b. Abdullah, Hz. Hüseyin'le Ebû Sümâme'ye söğüp sayarak Ömer b. Sa'd'in yanına döndü. Olan bitenleri ona haber verdi.[87]

Kurre b. Kays'in Elçiliği ve Hz. Hüseyin'in Teklifleri :

Ömer b. Sa'd, Kurre b. Kays-ul Hanzalfyi çağırdı. «Baksana Küre! Hüseyin'in yanına var. Buraya ne için geldi ve ne yapmak istiyor? Kendisine sor!» dedi.

Kurre b. Kays, Hz. Hüseyin'e doğru gitti.

Hz. Hüseyin» onu, gelirken, görünce, «Bunu, tanıyor musunuz?» diye sordu.

Habîb b. Müzahir «Evet! Bu, Hanzalat-üt Temîmîlerden bir adamdır ve kız kardeşimizinoğludur. Ben, onun güzel ve iyi görüşlü olduğunu biliyordum. Keski, onu şu meşhedde görmemiş olsaydım!» dedi.

Kurre b. Kays, gelip Hz. Hüseyin'e selâm verdi ve Ömer b. Sa'd'in Elçiliğini yaptı. [88]

Hz. Hüseyin «Benim tarafımdan Ömer b. Sa'd'e de ki: şu şehir halkı, bana yazı yazdılar, kendilerinin İmam ve Önderleri bulunmadığını bildirdiler, yanlarına gelmemi istediler. Bu hususta bana kesin söz verdiler. On sekiz bin kişi bey'at ettikten sonra bey'atlarımı bozdular. Yakınlarına geldiğim zaman, yazdıkları yazılarına aldandığımı anladım.

Geldiğim yere dönüp gitmek istediğimde, Hürr b. Yezid, bana mâni oldu ve bu yere kadar getirip beni indirdi.

Aramızda yakın ve mühim akrabalık var. Bırak beni buradan dönüp gideyim? dedi. [89]

Habib b. Müzahir «Ey Kurre b. Kays! Zâlimler güruhunun yanına dön-de şu zâta yardım et ki, Allah, Onun Dedesile, seni de, seninle birlikte bizleri de İman ve islâm şeref ile şeref lendirmiştir!» dedi.

Kurre «Adamımın yanına, onun, benden istediği cevapla döner, gereğim düşünürüm!» dedi. [90]

Kurre, Hz. Hüseyin'den aldığı cevapla Ömer b. Sa'd'in yanına döndü.

Ömer b. Sa'd «Allah'a şükürler olsun. Zâten, vallahi, ben de, Hüseyin'le muharebeden, onunla çarpışmaktan beni muaf tutmasını Allâh'dan dileyor ve umuyordum!» dedi. [91]

Ömer b. Sa'd'ın, Durumu İbn-i Ziyad'a Bildirmesi :

Ömer b. Sa'd, Hz. Hüseyin'in teklifini İbn-i Ziyad'a bir yazı ile bildirdi. [92]

Ömer b. Sa'd, yazısında şöyle dedi;

Bîsmillâhirrahmânîrrahîm

İmdi, Hüseyin'in bulunduğu yere indim. Kendisine elçi salıp buraya ne için geldiğini, ne istediğini? sordum.

(Şu beldeler halkı, bana yazı yazdılar, Elçiler saldı. Yanlarına gelmemi istediler. Ben de, geldim.

Eğer, onlar, beni istemiyorlarsa ve bana gönderdikleri Elçilerinden başka görüşte iseler, döner, giderim!) diyor.»[93]

İbn-i Ziyad'm İlk ve Son Kararı

İbn-i Ziyad, Hz. Hüseyin'i, önce, serbest bırakmayı düşünür gibi davrandı ve «Vallahi, o, benim her hangi bir işimi engellemiş değildir. Ben, onun yolunu açmaktan, kendisini serbest bırakmaktan başka bir şey düşünmüyorum. Nereyi isterse, oraya çıksın, gitsin!» dedi.

Fakat, Şimr b. Zilcevşen «Eğer, sen, böyle yapar, canının istediğini yapmaktan çekinmiyen bu kişiyi serbest bırakırsan, onu, bir daha sarsamaz, tit-retemezsin!» dedi. [94]

İbn-i Ziyad, Hz. Hüseyin'i, Yezid'e göndermek isteyince de, Şimr: «Allah'ın, senin eline düşürdüğü düşmanını Yezid'e mi göndereceksin? O, senin hükmüne boyun eğip teslim olmadıkça, hayır!» dedi. [95] İbn-i Ziyad, Şimr'in bu husustaki görüşlerini benimsedi ve tatbika girişti.[96]

İbn-i Ziyad'ın Hz. Hüseyin Hakkında Ömer b. Sa'd'e Verdiği Emirler :

İbn-i Ziyad, Ömer b. Sa'd'e şöyle yazdı :''

«İmdi, yazın bana erişti. Andığın şeyleri anladım. [97]

O, şimdi, bizim pençemize, ağımıza düşmüş bulunmakta ve kurtulmayı ummaktadır.

Halbuki, vakit, kaçıp kurtulma vakti değildir! [98] Yezîd b. Muaviye'ye bey'at etmelerini Hüseyin'e teklif et.

O ve bütün Eshabı bunu yaptıkları zaman, bana bildir. Gereği düşünülür, bu husustaki buyruğum sana gelir!»

Bu yazı, Ömer b. Sa'd'e geldiği zaman «Ben, zâten, İbn-i Ziyad'ın sulh ve selâmet kabul etmeyeceğini tahmin etmiştim!» dedi. [99]

Bundan sonra, İbn-i Ziyad'dan Ömer b. Sa'd'e şu yazılı emir geldi:

«İmdi, Hüseyin ve Eshabile su arama geril! Temiz, pak, mazlum Mü'-minler Emîri Osman b. Affan'a yapıldığı gibi, onlar da, sudan bir elamla bile tatmayacaklardır!»[100]

Hz. Hüseyin'le Esbabının Susuz Bırakılmaları İçin Tedbir Alınması:

Ömer b. Sa'd, İbn-i Ziyad'ın yazısını alır almaz, beş yüz süvari ile gidip su yolu üzerini tutmasını, Hz. Hüseyin ve Eshabile su arasına gerilerek 'onların sudan bir damla bile içmelerine meydan vermemelerini Amr. b. Hac-cac'a [101] emr etti.

Bu hâdise, Hz. Hüseyin'in şehâdetinden üç gün önce idi. [102]

Abdullah b. Ebî Husayn'm Küstahlığı ve Akıbeti:

Abdullah b. Ebî Husayn-ül Ezdi, su üzerine inen iri gövdeli leşj^rler arasında bulunuyordu.

Abdullah b. Ebî Husayn, Hz. Hüseyin'e «Ey Hüseyin! Suya mı bakıyorsun, Hiç bakma! O, gök'ün ortasında gibi sana

yüksek ve uzaktır! Ona, erişemezsin! Vallahi, sen, susuz olarak ölünceye kadar, ondan bir damla bile tadamazsm!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ey Allah'ım! Onu, susuz olarak öldür ve temelli yarhğama!» diye düa etti.

Humejd b. Müslim der ki «Vallahi, bundan sonra, onu, hastalığında ziyaret etmişim.

Kendisinden başka ilâh bulunmayan Allah'a yemin ederim ki: onu, susamış, su içe içe ölen ye suya kanmayan deve hastalığına uğrayarak su içerken görmüşümdür.

O, durmadan su içiyor, suya kanmıyor, su, boğazına duruyor, kusuyor; sonra, tekrar içiyor, yine boğazına duruyor ve suyu geri çıkarıyordu!» [103]

Su için Yapılan Kavga:

Hz. Hüseyin'le Eshabmın susuzlukları şiddetlenince, Hz. Hüseyin, baba bir kardeşi olan Abbas b. Ali'yi çağırdı. Onu, otuz atlı ve yirmi piyade ile suya gönderdi. Suya gidenlerin yanlarında yirmi kırba vardı. [104]

Nâfi' b. Hilâl, elinde bayrak olduğu halde, onların önünde ilerledi. Suya yaklaştılar;

Amr b. Haccâc, Nâfi b. Hilâl'a «Ne için geldin?» diye sordu.

Nâfi b. Hilâl «Bizi men ettiğiniz şu sudan içelim diye geldik!» dedi.

Amr b. Haccac «Git, afiyetle iç!» dedi.

Nâfi b. Hilâl «Hayır! Vallahi, Hüseyin, susamış ve Eshabından olan kişiler ona bakıp dururlarken, ben, ondan bir damla bile içmem!» dedi.

Amr b. Haccac «Onların su içmelerine yol yoktur. Çünkü, biz, buraya, onları sudan men için konulduk!» dedi.

Nâfi b. Hilâl, piyade arkadaşlarından yakınlarına gelmiş olanlara «Kırbalarınızı doldurunuz!» dedi.

Piyadeler, kırbalarını doldurmağa koyulunca, Amr b. Haccac ve arkadaşları, onların üzerine yürüdüler.

Abbas b. Ali ile Nâfi b. Hilâl da, Amr b. Haccac ile arkadaşlarına saldırarak onları piyadelere müdahaleden men ettiler; doldurulan su kırbalarının, karargâhlarına ulaştırılmasını sağladılar.

Nâfi b. Hilâl, Amr b. Haccac'ın adamlarından ve Suda' kabilesinden bir adamı kavga sırasında hafifçe mızraklamıştı Ona, mühim bir şey yapmadığını sanıyordu. Sonradan, yarası deşilip adam, öldü. [105]

Hz. Hüseyin'in, Ömer b. Sa'd'le Geceleyin Buluşup Görüşmeleri :

Hz. Hüseyin, Amr b. Karaza b. Kâ'b-ül Ensârî'yi, Ömer b. Sa'd'e göndererek: «Geceleyin, benim karargâhımla kenedisinin karargâhı arasında benimle bir buluşsun!» dedi.

Ömer b. Sa'd, yirmi atlı ile geldi. Hz. Hüseyin de, onun gibi yirmi atlı ile geldi.

Hz. Hüseyin, Ömer b. Sa'd' ile bir araya geldiği zaman, bir tarafa çekilmelerini ve kendisini Ömer b. Sa'd ile yalnız bırakmalarını Eshabiha emr etti.

Ömer b. Sa'd de adamlarına aynı şekilde emr etti.

İki tarafın askerleri, onların tne seslerini, ne de, sözlerini işitemeyecek kadar yanlarından uzaklaştılar.

Hz. Hüseyin ile Ömer b. Sa'd, konuşmağa başladılar. Gecenin bir kısmı geçinceye kadar konuşmayı uzattılar. Sonra, her biri karargâhlarına ve arkadaşlarının yanlarına döndüler.

Halkın tahmin ve zanlarına dayanarak söylediklerine göre: onlar, aralarında şöyle konuşmuşlardı:

Hz. Hüseyin, Ömer b. Sa'd'e «Her ikimiz karargâhımızı burada bırakalım. Sen, benimle birlikte YesM b. Muaviye'nin yanına git!» dedi.

Ömer b. Sa'd «İyi bil ki: böyle yaparsam, evim yıkılır!» dedi.

Hz. Hüseyin «Ben, sana ev yaparım!» dedi.

Ömer b. Sa'd «İyi bil ki: Arazi ve akarlarım da, elimden alınır!» dedi.

H. Hüseyin «İyi bil ki: Hicaz'daki mallarımdan, ben sana, onlardan daha hayırlısını veririm!» dedi.

H. Hüseyin'in bu teklifleri Ömer b. Sa'd'in pek, hoşuna gitmedi.

Herkes, bu hususta birbirlerinden işittiklerine göre iyice bilmeden bir takım şeyler söylemeğe başladılar.

Rivayete göre: Ömer b. Sa'd, H. Hüseyin'in bu husus tekliflerini kabul etmeyince, H. Hüseyin, Ona «Öyle ise, benim şu teklifimden birini seçip kabul ediniz:

1. Bırakınız, ben, geldiğim yere dönüp gideyim?

2. Elimi, Yezid b. Muaviye'nin eline koyayım. Aramızdaki mesele hakkında gereğini o düşünsün ve hükmünü versin!

3. İsterseniz, beni, Müslüman serhadlarından bir serhadde, onun yakınlarından birisi olarak, gönderiniz de, cihadla uğraşayım. Ne ben, onlara karışayım, ne de, onlar, bana karışsınlar!» dedi.

H. Hüseyin, Ömer b. Sa'd ile üç veya dört kerre buluşup konuştular.[106]

Ömer b. Sa'd'ın İhnâ Ziyad'a Durumu Yazılısı:

Ömer b. Sa'd, H. Hüseyin ile görüştüktan sonra, durumu, İbn-i Ziyad'a bir yazı ile bildirdi ve yazısında şöyle dedi:

«İmdi, hiç şüphesiz, Allah, düşmanlık ateşini söndürdü. Sözü, bir araya getirdi. Ümmetin işini düzeltti.

İşte, Hüseyin; gelmiş olduğu yere döneceği, yahut cihad için Müslüman serhadlerinden göndermeyi uygun göreceğiniz bir serhadde Müslümanlardan bir ferd olarak kendi başına cihadla meşgul olacağı, yahut Mü'mfciler Emîri Yezid'e gidip elini, eline koyarak aralarındaki meseleyi onun hail etmesini istiyeyeceği hakkında bana söz verdi.

Bunda, sizin için hoşnutluk, ümmet için de, iyilik var!»

İbn-i Ziyad, Ömer b. Sa'd'in yazısını okuyunca «Bu, kavmına şefkatli olaa valiye öğüt verici kişinin yazısıdır.

Evet! Ben de, kabul ettim!» dedi. [107]

Şimr'in, İbn_i Ziyad'ı Kışkırtması:

Şimr b. Zilcevşen, ayağa kalkarak «O, gelip senin yanı başındaki toprağına konmuş, iken, sen, onun dileklerini kabul mü edeceksin?!

Vallahi, o, senin eline, elini koyup bey'at etmeden memleketinden ayrılacak olursa, onlar kuvvet ve kudrette önde gelir, sen de, za'f ve aczde önde gelmiş olursun.

O, bu duruma düştükten sonra, ona imkân ve meydan verme!

O, şimdi za'f ve ümitsizlik içindedir. Kendisi ve Eshabı, senin hükmüne boyun eğmelidir. Boyun eğince de, onu ve Eshabını, cezalandırırsan, cezalandırmağı yetkili sindir. Cezalandırmaz, bağışlarsan, bu da, senin elindedir.

Vallahi, bana gelen habere göre: Hüseyin, Ömer b. Sa'd ile iki taraf karargâhı arasında bütün gece oturup konuşuyormuş!» dedi.

İbn-i Ziyad «Evet! Ben de senin re'yin<te ve görüşünderim!» dedi. [108]

İbn-i Ziyad'm, H. Hüseyin Hakkında Ömer b. Sa'd'e Verdiği Son Emir:

İbn-i Ziyad, Ömer b. Sa'd'e yazdığı son yazısında şöyle dedi:

«İmdi, ben, seni, Hüseyin'e; ne onunla çarpışmaktan kaçmasın, ne onun işini uzatıp durasm, ne selâmet ve bekasını dileyessin, tne de, benim katımda oturup şefaatchisi ve kayırcısı olasin diye gönderdim!

Bak! Hüseyin ve Eshabı, hükmüme boyun eğer ve teslim olurlarsa, onu ve Eshabını acele bana yolla!

Şâyed, kabule yanaşmazlarsa, üzerlerine yürü, onları, öldür! Ölülerinin azalarım kes biç!

Çümki, onlar, bunu hak etmişlerdir.

Hüseyin, öldürülürse, onun göğsünü ve arkasını atlara çığnet!

Çünkü, o, âsidir ve şakidir!

Zamanımda, ölümünden sonra, bana ondan daha zararlı olan bir şey yoktur! Fakat, onu öldüreceğim! diye söz vermişimdir! Onu, yerine getireceğim!

Sen de, onun hakkımdaki emrimizi yerine getirirsen, emri dinleyen ve. ona boyun eğenlerin mükâfatile seni mükâfatlandırırız!

Eğer, bunu yapmaktan kaçınırsan, işimizden, leşkerlerimiz arasından ayrıl. Şimr b. Zilcevşen'le leşkerler arasından çekil! Biz, ona (Şimr'e) işimizi buyurmuşuzdur!»[109]

İbn.i Ziyad'ın Şimr'e Direktifi:

İbn-i Ziyad, Şimr b. Zilcevşen'i çağırdı. «Bu yazıyı, Ömer b. Sa'd'e götür. Hükmüme boyun eğmelerini Hüseyin ve Eshabına teklif etsin.

Eğer, bunu yaparlarsa, onları, acele bana göndersin. Emrime boyun eğmekten kaçınırlarsa, onlarla çarpışsın.

Ömer, bu emrimi yerine getirirse, sen, onu, âmir olarak dinle ve emirlerine boyum eğ!

Eğer, o, emrimi yerine getirmekten kaçınırsa, onlarla, sen çarpış. Leş-kerin başı sensin!

Ömer'in de, üzerine sıçrayıp boynunu vur, başını bana gönder!» dedi. [110]

İbn-i Ziyad'ın Kabul Edilmiyen Emânı:

Şimr, ibn-i Ziyad'dan direktifi ve Ömer'e yazılan yazıyı alıp ayağa kalktığı zaman; Hz. Hüseyin'in kardeşleri Abbas, Abdullah, Cafer ve Osman'ın anneleri Ummübenîn'in yeğeni Abdullah orada bulunuyordu.

Abdullah, İbn-i Ziyad'a «Allah, valiye iyilikler versin! Kız kardeşimizin oğulları, Hüseyinle birlikte bulunuyorlar. Eğer, onlar için bir emân yazılmasını uygun görürsen, yaz!» dedi.

İbn-i Ziyad «Olur!» deyip kâtibe emr etti. Onlar için bir emân yazıldı. Abdullah, onu, âzadlısı Küzman ile onlara gönderdi.

Kurman, Kerbelâ'ya gelip onları çağırttı. Onlara «Bu emânı, size, dayınız gönderdi!» dedi.

Gençler «Dayımıza selâm söyle! Ona.de ki: (Sizin emânınız, bize gerekmez!

Allah'ın emânı, bize, Sümeyye'min oğlunun emanından daha hayırlıdır!) [111]

Şimr'le Ömer b. Sa'd Arasında Geçen Konuşma:

Şimr b. Zilc.evşen, İbn-i Ziyad'ın yazısını Ömer b. Sa'd'e verdi.

Ömer b. Sa'd, yazıyı okuyunca «Vay Allah senin cezanı versin, seni, evine kavuşturmasın! Sen, bana ne kötü haber getirdin!

Vallahi, oma yazmış olduğum şeyi senin de, beğenip kabul edeceğini sanıyordum.

Sen, işimizi bozdun, karıştırdın! Biz, sulh ve müsâlemet ummuştuk.

Vallahi, Hüseyin, teslim olmaz, boyun eğmez! Kişi, babasından olur, babasına çeker!» dedi.

Şimr «Bana haber ver; sen, şimdi, ne yapacaksın? Valinin emrini yerine getirecek misin, onun düşmanını öldürecek misin?

Bunu yapmayacaksan, benimle leşker ve ordugâh arasından çekil!» dedi.

Ömer b. Sa'd «Hayır! Çekilip yerimi sana vermek, sana ikram etmek yok! Bunu, ben idare edeceğim!» dedi.

Şimr «Ben de, yanında bulunayım mı?» diye sordu.

Ömer b. Sa'd «Sen, piyadelerin başında bulun!» dedi. [112]

Ölmek Var, Boyun Eğmek Yok

Ömer b. Sa'd, İbn-i Ziyad'ın yazısını, adamlarından birisile Hz. Hüseyin'e gönderdi. [113]

Hz. Hüseyin «Ben mi Mercâne'nin oğlunun hükmüne boyun eğeceğim?! Vallahi, ben, bunu, hiç bir zaman yapmam! [114] Onun bu teklifini hiç bir zaman kabul etmem.

Bu yolda şu ölümden daha ötesi var mı? Öyle ise, hoş geldi, safa geldi ölüm!» dedi.[115]

Bütün Kumandanların ve Halkın Kerbelâ'da Toplanması:

Ömer b. Sa'd, Hz. Hüseyin'in, yapılan teklifi red ettiğini İbn-i Ziyad'a yazıp bildirdi .

İbn-i Ziyad, kızdı. Bütün adamlarım yanma alıp Küfe'nin yakınında, Şam tarafında bulunan Nuhayla'ya gitti.

Husayn b. Nümejr'i, Haccar b. Ebcer'i, Şebes b. Rib'i'yi, Şimr b. Zil-cevşen'i Ömer b. Sa'd'e yardımcı olmak üzere gönderdi.

Şebes b. Rib'i, hastalığını ileri sürerek Kerbelâ'ya gitmek istemedi.

İbn-i Ziyad «Sen, hastalığını bahane mi ediyorsun Eğer, bizim itâatı-mızda isen, düşmanlarımızla çarpışmağa git!» dedi.

Şebes, İbn-i Ziyad'dan bu sözü işitince, hazırlanıp Kerbelâ'ya gitti.

Haris b. Yezîd, b. Rûveym de, aynı şekilde hastalığını ileri sürüp gitmek istemedi ise de, Şebes gibi gitmek zorunda kaldı.

İbn-i Ziyad, herkesi, Hz. Hüseyin'le çarpışmak için Kerbelâ'da topladı. [116]

Kürelilere bu yolda bol bol mal verdi. [117]

Küfelilerden, Hz. Hüseyin'le çarpışmaktan hoşlanmayan, kaçınan, geri duran pek az kimselerden başka Küfe'de kalan olmadı, hepsi Kerbelâ'ya gitti.

İbn-i Ziyad, Süveyd b. Abdurrahman-ül Minkarî'yi süvarilerle Küfe'ye gönderdi.

Küfe'de dolaşarak, geri kalanlardan kimi bulursa, getirmesini ona emr etti.

Süveyd, Küfe kabileleri arasında dolaşırken Şamlılardan bir adam buldu ki Küfe'ye miras almak için gelmişti. Adanı yakalayıp İbn-i Ziyad'a gönderdi.

İbn-i Ziyad, emr etti. Adamın boynu vuruldu.

Küfe halkı, bunu görünce, Kerbelâ'ya döküldüler! [118]

İbn-i Ziyad, Hz. Hüseyin'in yanına gizlice gitmek isteyenlere mâni olmak üzere Köprüyü de, tutturdu. [119]

Ömer b. Sa'd'in, Ordusuna Hazır ol! Enirini Vermesi:

SaîJb. Ubeyde der ki «Biz, Ömer b. Sa'd ile su başında su içtiğimiz sırada, bir adam geldi. Ömer b. Sa'd'e (Sana, İbn-i Ziyad, Cüveyriye b. Bedr-üt Temimî'yi gönderdi. Eğer, Hüseyin ve Eshabile çarpışmaktan kaçınırsan, boynunun vurulmasını ona emr etti!) dedi.

Ömer, bunu işitince, hemen atına sıçrayıp bindi. Sonra, silahlarını getirtti ve kuşandı.» [120]

Hz. Hüseyin'le yanındakilere karşı bölüklere ayrılmaları için birlik kumandanlarına seslendi.

Muharrem ayının dokuzuncu Perşenbe günü, Cuma gecesi çarpışmak için hazırlandılar. [121]

Şimr'in Himaye Teklifini, Abbas, Cafetr ve Osman'ın Red Etmeleri:

Şimr b. Zilcevşen, Hz. Hüseyin'in Eshabın yadına doğru vardı. «Kız kardeşimizin oğulları nerededir?» diye sordu,.

Hız. Ali'nin oğullan Abbas, Cafer ve Osman, Şimr'in yanına varıp «Bizi ne için çağırдың, bizden ne istiyorsun?» dediler.

Şimr «Ey kız kardeşimin oğullan! Sizlere emâaı verilmiştir!» dedi.

Bu yiğitler «Sana da, senin emânına da, Allah, lanet etsin!

Sen, bizim gerçekten dayımız olsaydın, bize emân verir de, Resûlullâh'ın oğluna emân vermemejilik edermiydin?» dediler. Şimr'in emân ve himâyesi-ni red ettiler.[122]

Küfe Leşkerinin Harekete Geçmesi

Ömer b. Sa'd «Ey Allah'ın Süvarileri! Hayvanlarınıza bininiz!» diye seslendi.

Süvariler, hayvanlarına bindiler.

İkinci namazından sonra Hız. Hüseyin ve Eshabma doğru ilerlediler.

Hız. Hüseyin, çadırının Önüne oturmuş, dizlerini dikmiş, kılıcını dizlerinin altından geçirerek iki ellerini kavuşturmuş, başını, dizlerinin üzerine doğru eğmiş, uyukluyordu.

Hız. Hüseyin'in yakınında bulunan kız kardeşi Hız. Zeyneb, bir ses işitti. «Ey kardeşim! Yaklaşan sesleri işitmiyor musun?» dedi.

Hız. Hüseyin, başını kaldırdı. «Resûlullâh Aleyhisselâmı rü'yada gördüm. Bana! (Sen, bize dönecek, geleceksin!) buyurdu» dedi.

Hız. Zeyneb «Vay bizim başımıza gelenlere!» diyerek ellerini yüzüne vurmağa başlayınca, Hız. Hüseyin «Size, âh, vâh etmek yaraşmaz! Ey kardeş-ciğim! Sus! Rahman olan Allah, sizi rahmetile esirger!» dedi.

Abbas b. Ali, Hız. Hüseyin'e «Kardeşim! Küfe leşkeri sana doğru geliyor!» dedi.

Hız. Hüseyin, doğrulup kalktı. «Ey Abbas! Atıma bin, Şu leşkere doğru var. Onlara: (Maksadınız nedir? Ne istiyorsunuz?) de! Bize doğru ne için geldiklerini kendilerinden sor!» dedi.

Abbas, içlerinde Züheyr b. Kayn ve Habib b. Müzahir bulunan yirmi atlı ile onlara karşı vardı.

«Maksadınız nedir? Ne istiyorsunuz?» diye sordu.

«Hükmüne boyun eğmenizi size teklif etmemiz, kabul etmediğiniz takdirde, üzerinize yürümemiz için validen emir geldi bize!» dediler.

Abbas b. Ali «Acele etmeyiniz! Ebu Abdullah'ın yanma dönüp, söylediğiniz şeyleri kendisine arz edeyim!» dedi.

Durdular. Sonra da «Git, onun yanma var. Bunu, kendisine bildirdikten sonra bizim yanımıza gel. Ne söylediğini bize bildir!» dediler.

Abbas b. Ali, koşarak Hız. Hüseyin'in yanına geldi ve durumu, Ona bildirdi.[123]

Züheyr b. Kayn'ın, Küfelilere Hitabı:

Hız. Hüseyin'in Eshabı, Hız. Hüseyin'in başına toplanıp Küfeliler hakkında konuşmağa başladılar.

Habîb b. Müzahir, Züheyr b. Kayn'a «İstersen, Küfelilerle bir konuş, onlara istediğini söyle!» dedi.

Züheyr, Habîb'e «Buna, önce, sen başla. Onlarla ilk konuşan, sen ol!» dedi.

Bunun üzerine, Habîb b. Müzahir, Küfelilere «Vallahi, yarın sabah, Peygamber Aleyhisselâmın zürriyetini, torunlarını ve amuca çocuklarını öldürmek için onların üzerlerine gelen, yürüyen bir kavm, Allah katında ne kötüdür!

Halbuki, şu şehir halkı, seherlerde uyanık bulunur, ibâdet ve tâata koyulur, Allah'ı çok çok zikr eder dururlardı!» dedi.

Mektup gönderip Hız. Hüseyin'i Küfe'ye davet edenlerden Azre b. Kays, Habîb'e «Sen, nefsin, gücün yettiği kadar temize çıkardın, övdün!» dedi.

Züheyr b. Kayn, Azre'ye «Ey Azre! Allah, hiç şüphesiz, Hüseyin'i temizlemiş ve doğru yola erdirmiştir. Sen, Allah'tan kork ey Azre! Ben, sana hayırlı öğüt vericilerdenim.

Allah aşkına ey Azre! Temiz, pâk canların öldürülmesinde dalâlet ehli olanlara, bari sen yardımcı olma!» dedi.

Azre «Ey Züheyr! Sen, bizim yanımızda iken, şu Ehl-i Beyt'e Tarafdar olanlardan değildin. Ancak, Osman tarafdarı idim!?» dedi.

Züheyr «Sen, benim şu durduğum yerde onlardan olduğumu istidlal ve isbata kadir olabilir misin?

Vallahi, ben, (Senin gibi) Ona (Hz. Hüseyin'e) hiç bir zaman (Gel!) diye bir yazı yazmadım. Ona, hiç bir zaman, senin gibi (Gel!) diye bir Elçi de, göndermedim.

Ben, ona, hiç bir zaman senin gibi (Yardım edeceğim!) diye bir va'dde de, bulunmadım.

Fakat, yol, aramızı birleştirdi. Bizi, bir araya getirdi.

Onu görünce, Resûlullâh Aleyhisselâmi ve Hüseyin'in, Onun yanındaki mevkiini düşündüm.

Düşmanlarının ve sizin cemaatınızın, Onun üzerine yürüyeceklerini anladım.

Ona yardım etmeyi ve Onun Eshabı arasında bulunmayı, Allah'ın haklarından ve Resulünün haklarından gayb ettiğiniz hakları korumak için kenr dimi Onun yanında bulundurmaya uygun gördüm!» dedi.[124]

Çarpışmanın Ertesi Sabaha Bıraktırılması:

Abbas b. Ali, koşarak Küfelüerin yanına vardı ve «Ey bizim üzerimize yürümek isteyen insan yığını! Ebû Abdullah Hüseyin b. Ali, bu işi düşünmek üzere, bu akşam sizin, geri dönmenizi istiyor!

Eğer, sizinle Onun arasındaki iş hakkında bir konuşma olmazsa, inşâal-iâh sabaha çıktığımızda buluşuruz.

(Eğer, istediğiniz, pazarlık ettiğiniz işi kabul edersek, yanımıza geliriz. İsteğinizi hoş bulmaz, kabul etmezsek, red ederiz!) diyor» dedi.

Abbas b. Ali, bu gece, böylece Küfelileri, Hz. Hüseyin'in üzerinden geri çevirmekle, Onun vereceği emri verdirmek, Ev halkına yapacağı vasiyetini yaptırmak imkânını sağlamak istemişti.

Abbas b. Ali, onların yanına bu haberle varınca, Ömer b. Sa'd «Ey Şimr! Bu hususta senin görüşün nedir?» diye sordu.

Şimr «Senin bu husustaki görüşünnedir? Sen, Emir ve Başkumandansın. Görüş de, benim görüşündür!» dedi.

Ömer b. Sa'd «Ben, böyle olmamayı isterdim» dedikten sonra, halka yöneldi ve «Sizler ne düşünüyorsunuz? Sizin bu husustaki görüşünüz nedir?» diye sordu.

Amr b. Haccac «Sübhânallâh! Vallahi, bunların yerinde (üzerlerine yürüyeceğin âsi) Deylem halkı olsalar ve sonra da, şu yerde senden bir dilekte bulunsalardı, sen, onların dileklerini kabul etmek isterdin!» dedi.

Kays b. Eş'as «Vallahi, onlar, yarın sabahleyin seninle çarpışmağa kalkıncaya kadar ne isterlerse, kabul etmelisin!» dedi .

Ömer b. Sa'd «Vallahi, çarpışma yapacaklarını bilseydim, onları, akşama bile yeciktirmez, bırakmazdım!» dedi.

Abbas b. Ali; Ömer b. Sa'd'e yapacağı teklifleri yapıp Hz. Hüseyin'in yanına gelince, Hz. Hüseyin «Onların yanına tekerar dön! Ömer, onları akşamleyin üzerimize yürümekten çekip yarın sabaha kadar geciktirmeğe ka-dirse, geciktirsin. Bu da, gece Rabbimize namaz kılmamız, düa etmemiz, Onun mağfiretini dilememiz içindir.

Ömer; benim, Allah'a ibâdeti, Onun Kitabını okumayı, Ona çok düa ve istiğfarda bulunmayı sevdiğimi bilir!» dedi.[125]

Hz. Hüseyin'in, Eshabına Hitaben Yaptığı Konuşma ve Onlara Bir Teklifi:

Hz. Hüseyin'in oğlu Aliyy-ül Asgar (Zeyn-el-âbidîn) der ki «Ömer b. Sa'd tarafından gönderilen Elçi, bize geldi. Sesi, işitilecek gibi bir yerde dikilip (Biz, sizi yarın sabaha bıraktık. Eğer, teslim olur, boyun eğerseniz, sizi alıp valimiz İbn-i Ziyad'a götüreceğiz.

Eğer, teslim olmaktan kaçınırsanız, sizi bırakıcı değiliz!) diyerek seslendi.

Ömer b. Sa'd, böyle, çarpışmaktan geri durunca, Babam Hüseyin, Eshabım topladı.

Bu, akşama yakın bir sırada idi.

Ben, onların konuşmalarını işitecek kadar yakınlarında bulunuyordum ve hasta idim. Babamın, Eshabına söylediklerinin hepsini işittim.

Babam; şanı yüce olan Allah'a, senanın en güzelile senada bulunduktan ve Ona, bollukta ve darlıkta hamd ettikten sonra, Onun: (Ey Allah'ım! Bizi, Peygamberlikle, bize Kur'ân-ı Kerîm'i öğretmekle, bizi, dinde, dini ilimlerde Fakîh, derin bilgili ve anlayışlı kılmakla, bize, hakkı işitecek kulaklar, hakkı görecek gözler, hakkı duyacak kalbler vermekle ve bizi, müşriklerden yapmamakla şereflendirdiğinden dolayı Sana hamd ederim!

İmdi, benim Eshabımdan daha ileri, daha hayırlı bir Eshab; benim Ehl-i Beytimden de, daha iyi, daha saygılı bir Ehl-i Beyt bilmiyorum!

Allah, sizin hepinizi, benden dolayı hayırla mükâfatlandırısın!

İyi biliniz ki; ben, yarınki günümüzün sabahında şanların, bize muhakkak saldıracaklarını ve düşmanlıklarını yapacaklarını sanıyorum!

Benim, hakkınızdaki görüşüm ve kararım şudur:

Hepiniz, beni bırakıp gidiniz! Benden dolayı sizi bağlayan bir ahd, size bir vebal yoktur!

Bu gece karanlığı sizi bürüyünce, geceyi deve edininiz, geceden faydalanarak birer tarafa savuşup gidiniz!) dediğini işittim.»

Dalîhâk b. Abdullah ile Mâlik b. Nîdr-ul Erhabi, Hz. Hüseyin'in yanına geldiler. Selâm verip oturdular. Hz. Hüseyin, onların selâmlarını aldı ve kendilerine «Hoş geldiniz!» dedi.

Ne için geldiklerini sordu.

«Sana selâm verelim; Senin için Allah'dan afiyet ve selâmet dileyelim, Sana verilen sözü konuşalım, Küfelilerin haberini, Seninle çarpışmak için toplandıklarını Sana bildirelim ve Seninle konuşalım diye geldik!» dediler.

«Allah, bana yeter. Ne güzel Vekildir O!

Sizi, bana yardım etmekten alıkoyan nedir?» dedi.

Mâlik b. Nadr «Benim üzerimde borç ve geçinilerle mükellef bulunduğum çoluk çocuk var!» dedi. [126]

Hz. Hüseyin «Üzerinde borç olan, yanımda çarpışmasın!» dedi. [127]

Mâlik b. Nadr «Sen, yanından ayrılıp gitmemi bana helâl ettiğinde, ben, Seninle birlikte çarpışmak imkânını bulamayacak, Sana faydalı olamayacak, düşmanların tecavüzlerini Senden def edemeyeceğim demektir, bu, nasıl olur?» dedi.

Hz. Hüseyin «Senin hakkında helâldir.

Gece olup şu gece sizi bürüyünce, onu, deve edininiz, ondan faydalanınız. Sizden her bir adam, Ehl-i Beyt'imden birinin elini tutup — Ailâh, darlıktan kurtariûcaya kadar — köylerinize, şehirlerinize doğru dağılıp gidiniz.

Bu kavra, ancak beni isterler. Onlar, beai ele geçirip öldürecek olurlarsa, benden başkasını istemeleri, aramaları havadan ibarettir!» dedi.[128]

Hz. Hüseyin'in Teklifine Verilen Cevaplar:

Hz. Hüseyin'in kardeşleri, oğulları, kardeşinin oğulları ve Abdullah b. Cafer'in oğulları «Biz, Senden sonraya kalıp ta, ne yapacağız?»

Allah, bize, hiç bir zaman, onu. göstermesin!» dediler.

Bu sözü, onlardan ilk söyleyen, Abbas b Ali idi. Sonra da, o birleri, böyle söylediler.

Hz Hüseyin «Ey Akil oğulları! Size. Müslim'in öldürülmesi yeter! Gidi niz. size izin verdim!» dedi.

Akîl oğulları «Biz, Seni burada bırakıp ta, halka: (Biz, Büyüğümüzü, Efendimizi. Amucaların hayırlısı olan Amucalarımızın oğullarını bırakıp geldik! Onlarla birlikte ok atmadık, onlarla birlikte mızrak saplamadık, onlarla birlikte kılıç sallamadık. Onların ne yaptıklarını bilmiyoruz mu diyeceğiz?!

Hayır! Vallahi, biz, bunu yapamayız!

Fakat, bizim yapacağımız: canlarımızı, mallarımızı, çoluk ve çocuklarımızı Sana feda etmek, Seni, geldiğin yere götürünceye kadar, Senin yanında çarpışmaktır!

Senden sonra yaşamanın, Allah, belâsını versin!» dediler.

Müslim b. Avsece ayağa kalktı ve «Biz mi Seni bırakıp,. Senin yanından ayrılıp gideceğiz?!

Biz, Senin hakkını edâ etmeyip te, Allah katında ne özür beyan edeceğiz?

Vallahi, mızrağımı onların göğüslerinde kırmadıkça, kılıcımı iki elimle kavrayıp onları kılıcımınla kesip biçmedikçe, Senden- ayrılmam!

Yanımda silah kalmayacak olursa, onlara taş atarak Senin yanında ve Seninle birlikte ölünceye kadar çarpışırım!» dedi.

Sa'd b. Abdullâh-ul Hanefî «Vallahi, Senin hakkında AUâh ve Resûlullâh (Biz, Onu, koruduk!) diye gaibden bildirmediğimce, Seni yalnız bırakmayız ve Senin yanından ayrılmayız!

Vallahi, öldürüleceğimi, sonra, diriltileceğimi, sonra, diri olarak yakılıp eritileceğimi ve bunun, bana yetmiş kerre yapılacağını da, bilsem, Senin yanında ölümüne kavuşuncaya kadar, Senden ayrılmam!

Ben, bunu nasıl yapabilirim ki o, ancak bir kerre ölmekten ibarettir. Bunda bitmez, tükenmez, temelli bir şeref vardır!» dedi.

Züheyr b. Kayn «Vallahi, ben, şu öldürülmeyi, Senden ve Senin Ehl-i Beyt'inden olan şu gençlerden Allah'ın kaldırması, gidermesi için, bu uğurda öldürülmemi, sonra diriltilmemi, sonra öldürülmemi, hattâ bin kerre öldürülmemi arzu ederdim!» dedi.

H. Hüseyin'in Eshabından bir topluluk ta, bu mevzuda birbirlerinkine benzeyen konuşmalar yaptılar ve «Vallahi, biz, Senden ayrılmayacağız. Canlarımızı Senin uğrunda feda edeceğiz! Seni, önünde göğüslerimiz ve yüzlerimizle koruyacağız!» dediler..[129]

H. Hüseyin'in, H. Zeyneb'i Teselli Etmesi ve Savaş İçin Tedbir Alması ve Hazırlanması:

H., Hüseyin'in hasta olan oğlu Ali der ki «Yatsu vakti oturuyordum. Halam Zeyneb de yanımda bulunuyor, hastalığıma bakıyordu. Babam, yanımdan ayrılıp kendi çadırındaki Esbabının yanına gitti. Ebû Zerr-ül Gifârî'nin tedlîsî Huveyy de, yanında idi. Huveyy, kılıcını biliyor ve eğrisini doğrultuyordu.

Babam:

(Ey Zaman! Üf! Bıktım senin arkadaşılığından!

Senin nice sabah ve akşamlarına sahip ve talip olanlar, ölmüş gitmişlerdir.

Zâten, Zaman, iyi ve salih kişileri tüketmeğe doymaz.

İşler, ancak Celîl olan Allah'a rücu eder.

Her danlı, Âhiret yoluna çvkılır, gider!) diyordu.

Bunu, iki, üç kerre tekrarlayınca, babamın, bununla, ne demek istediğini anladım. Hıçkırmağa bağladım, göz yaşlarımı tuttum, salmayı tercih ettim. Üzerimize bir belânın gelip çattığını anladım.

Halam Zeyneb de, benim işittiklerimi işitmişti. Kadınlar, yufka yürekli, sabırsız olur, üzüntülerini içlerinde tutamazlar, üstlerini, başlarını çeker, yırtar, açarlar.

Halam (Eyvah! Gayb oldu o!

Ne olur ölüm! Beni öldür de, bu gün, hayatıma son ver! Anam Fâtima, babam Ali, kardeşim Hasan., hepsi öldüler! Geriye, artanlar, artıklar kaldı!) diyordu.

Babam Hüseyin, ona baktı. (Ey kardeşim! Şeytan, senin usluluğunu gidermesin!) dedi.

Halam (Babam, Anam Sana kurban olsun ey Ebû Abdullah! Ben, kendimi Sana feda etmek istiyorum!) dedi. Tasaları, geri geldi, gözleri yaşla doldu.

Babam, ona (Geceleyin bağırip çağırmağı bıraksan da, biraz yatıp uyusan olmaz mı?) dedi.

Halam (Yazık oiau bana! Demek. Sen. gasb olundun gittin? Bu. benim kal bimi yaraladı Çok ağır ve çetin geldi bana!) diyerek ellerini yüzüne vurmağa, üstünü, başını yırtmağa başladı. En sonunda bayılıp arkası üzerine yıkıldı.

~ Babam Hüseyin, onun yanına vardı. Yüzüne su serpti. Ayılıhca, ona (Ey kardeşim! Âllâh'dan kork! Sen, Allah'ın

öğrettiği şekilde musibete katlan: innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn de!

İyi bil kî: yer yüzü halkı hep Ölürler, gök halkı kalırlar. Yeri, kudretile yaratan, yarattıklarım, öldükten sonra diriltlen, bir ve tek olan Allah'ın zâtından başka her şey yok olucudur.

Babam, benden hayırlı idi. Annem de, benden hayırlı idi. Kardeşim de, benden hayırlı idi.

Benim için de, onlar için de, ve her Müslüman için de, Resûlullâh, güzel bir örnektir!) diyerek ona, böyle ve buna benzer daha başka sözlerle sabır tavsiye ettikten sonra (Ey kardeşim! Sana and veriyorum. Yeminimden çekin de, ben öldüğüm zaman, benim için üstünü başını yırtma, yüzünü tırmalama! Benini' için âh! Vah! etmeyi, helak olmayı bırak!) dedi. Onu getirip yanıma oturttu. Kendisi, Eshabmun yanına gitti. Çadırlarım birbirlerine, yaklaştırmalarını, çadır iplerini birbirlerine geçirip dolaştırmalarını, çadırlar arasında, düşmanlarım tek yönden karşılayacak şekilde çıkış kapısı bırakmalarını onlara emr etti.» [130]

Çadırların arkalarına çukurlar, hendekler kazılıp içlerine bol miktarda odun, kamış doldurulması, gerektiğinde tutuşturularak arkadan gelinip girilmez hale getirilmesi, düşmana karşı çadırların önünde bulunulması da, Hz. Hüseyin'in, Eshabına verdiği emirler arasında idi. [131]

Kerbelâ'da Son Gecede Bîr Küfeli İle Yapılan Münâkaşa:

Dahhâk b. Abdullâh-ul Mısrakî der ki «Gece olunca, Hüseyin ve Eshabı, bütün gece namaz, istiğfar, Allah'a düa ve niyazla meşgul oldular.

Küfelilerin bizi gözetmekle vazifelendirilen süvarilerle karşılaştık.

O sırada, Hüseyin de: (O küfr edenler, kendilerine zaman ve meydan vermemizi, kendileri için, sakın, hayırlı sanmasınlar.

Onlara fırsat /erişimiz, ancak, günahlarım artırmaları içindir.

Onlara fırsat verişimiz, ancak, günahlarını artırmaları içindir. Onlara, hor ve hakir edici bir azap vardır. Allah, Mü'minlerî, üzerinde bulduğunuz şu halde bırakacak değildir.

Nihayet, murdarı, temizden ayıracaktır. (Âl-i tmran: 178-179) âyetlerini okuyordu.;

Bizi gözetleyen süvarilerden, bunu işiten bir adam (Kabe'nin Rabb'ına and olsun ki: biz, temiz olanlardanız ve sizlerden ayrılmışsınız!) dedi.

Ben, onun, kim olduğunu tanıdım. Arkadaşım Büreyr b. Hodayr'a (kimdir bu, bilirmisin?) dedim.

Büreyr (Hayır! Bilmiyorum!) dedi.

(Bu, Ebû Harb-üs Sebiî Abdullah b. Şehr'dir. Üzerine geleni boşa giderir. Eşrafdandır. Cesaretli ve atılgandır.

Saîd b. Kays, onu, arada sırada, işlediği suçlardan dolayı haps ederdi) dedim.

Büreyr b. Hodayr, ona (Ey fâsık! Allah, seni mi temiz olanlardan yapacak?) diyerek çıkıştı.

Ebû Harp (Sen, kimsin?) diye sordu. Büreyr (Ben, Büreyr b. Hodayr'ım!) dedi.

Ebû Harp (Sen, vallahi, helak olacaksın! Innâ lillâhi ve inna ilgyhi râciun! diye taziye etmek bana düşecektir!

Sen, vallahi, helak olacaksın ey Büreyr!) dedi.

Büreyr (Ey Ebû Harp! Büyük günahlarından dolayı Allah'a tevbe etmen gerekmez mi?

Vallahi, temiz ve pâk olanlar, biziz biz! Siz ise, pis ve murdar olanlarsınız! Ben, buna şâhidîerden'im!) dedi.

Ben de Ebû Harb'e (Yazıklar olsun sana! Sen, kendin için faydalı olanı bilmez misin?

Allah, senin her husustaki görüşünün belâsını versin! Sen, sefih bir adamsın!) dedim.

Bunun üzerine, Ebû Harp, yanımdan ayrılıp gitti. Bizi, geceleyin, süvarilerden Azre b. Kays gözetledi. Kendisi, süvari kumandam idi.»[132]

Ömer b. Sa'd'in, Ordusunu Harp Nizamına Koyması:

1- Ömer b. Sa'd, Küfe'nin Medineliler kabilesi halkının üzerine Abdullah b. Züheyr b. Süleym-ül Ezdî'yi,

2- Mezhic ve Esed kabileleri halkının üzerine Abdurrahman b. Eb! Sebret-ül Hanefî'yi,

3- Rebîa ve Kinde kabileleri halkı üzerine Kays b. Eş'as'î,

4- Temîm ve Hemedan kabileleri halkının üzerine Hür b. Yezid'i kumandan tayin etti.

Hür b. Yezid'den başka bunların hepsi, Hz. Hüseyin'in şehâdeti cinayetine katıldılar.

Hür, onlardan ayrıldı ye Hz. Hüseyin'in yanında çarpışarak şehid oldu.

5- Sağ kol kumandanlığına Amr b. Haccac'ı,

6- Sol kol kumandanlığına Şimr b. Zilcevşen'i tayin etti.

7- Azre b. Kays-ül Ahmesî'yi süvarilerin başına geçirdi.

8- Şebes b. RîbTyi piyadelerin başına getirdi.

9- Sancağını, âzadlısı Züveyd'in eline verdi.

Ömer b. Sa'd; 10 Muharrem Cuma günü sabah namazını kıldıktan sonra leşkerini harekete geçirdi.[133]

Hz. Hüseyin'in, Eshabını Savaş Nizamına Koyması :

Hz. Hüseyin de Eshabile birlikte sabah namazını kıldıktan sonra Eshabını savaş nizamına koydu.

Yananda otuz iki atlı, kırk piyade vardı.

1. Züheyr b. Kayn'ı, sağ koldaki Eshabınm başına,

2. Habîb b. Muzâhir'i sol koldaki Eshabınm basma geçirdi.

3. Sancağım, Abbas b. Ali'ye verdi.

Küfelilerin, arkadan gelmeleri ihtimalini göz Önünde tutarak çatarların arkalarına odun ve kamış yığıp ateşlemelerini emr etmişti.

Yakılacak ateşler için, geceden çukurlar kazılmış, içlerine odun ve kamışlar doldurulmuş, bu suretle arkaları emniyet altına alınmış bulunuyordu.[134]

Hz. Hüseyin'in Ölüm Temizliği Yapması:

Küfeliler harekete geçmeğe hazırlandıkları sırada, Hz. Hüseyin, kendisi için bir çadır kurulmasını emr etti. Büyük bir çanak içinde misk getirildi. Sonra, çadırın içine girdi. Hamam otuyla temizlik yaptı.

Abdurrahman b. Abd-i Rabbih ile Büreyr b. Hudayr, çadırın kapısı önünde beklediler.

Abdurrahman ile Büreyr, omuz omuza bulunuyorlardı.

Bunlar, Hz. Hüseyin'den sonra, temizlik için çadırın içine koşuştular.

Büreyr, Abdurrahman'a şaka yaptı.

Abdurrahman, ona «Şakayı bırakalım! Vallahi, şu saatte bu şaka, bâtil ve boş tir şeydir!» dedi.

Büreyr «Vallahi, kavmim bilirler ki: ben, ne gençlikte, ne de, olgunluğumda bâtil, boş şeyi sevmemişimdir.

Fakat, vallahi, biz kavuşacağımız şeyle müjdelenmişiz, sevinçliyizdir.

Vallahi, bizimle Cennet nimetleri arasında ancak şu kavmin üzerimize kılıçlarla eğılmeleri vardır!

Ben, onların kılıçlarıyla üzerimize eğılivermeierini özlüyorum!» dedi.

Hz. Hüseyin, temizlenip çadırdan çıktıktan sonra bunlar da girip temizlik yaptılar.[135]

Hz. Hüseyin'in Allah'a Münâcâtı ve Küfelilere Son Hitabı :

Hız. Hüseyin, hayvanının üzerine bindi. Bir Mushaf getirtip ömüne yerleştirdi. -

Küfeli süvariler, Hız. Hüseyin'e doğru ilerlemeğe başlayınca, Hız. Hüseyin, ellerini göğse doğru kaldırdı ve:

«Ey Allah'ım! Her üzüntüde, sıkıntıda en sağlam güvencim, her darlıkta ümidim Sensin!

Hakkımdaki her işde benim en sağlam güvenç ve dayancım Sensin!

Senin indirdiğin musibetlerden, kalbe za'f verecek, tedbirler azalıp ye-tişmiyecek. dostlar, arkadaşlar bırakıp ayrılacak, düşmanlar sevinecek ne kadar musibet ve kederler varsa, ben, onların hepsinden şikâyetimi yalnız Sana arz eder, Sendea başkasından yüz çevirir, Seni ister ve Sana yönelirim!

Bütün darlıkta, tasalan kaldıracak, açacak Sensin! :

Her nimetin verici ve yönelticisi, her iyiliğin sahibi, her dilek ve isteğin en son varıp dayanacağı Sensin!» diyerek Allah'a dua etti.

Küfe leşkerleri, çadırlara yaklaştıkları zaman, çukurlara doldurulmuş bulunan odun ve kamışlar tutuşturulmuş, alev alev yanmakta idi.

Küfeli süvarilerden biri koşarak geldi. Çadırların arkalarında ateş ocaklarının alevlendiğini görür görmez hiç konuşmadan geri döndü. Avazının çıktığı kadar «Ey Hüseyin! Kıyamet gününden önce, dünyada Cehennem ateşini istemekte acele ettin!» diyerek bağırdı.

Hız. Hüseyin «Kimdir bu adam? Şımr b. Zilcevşen'e benziyor?» dedi. «Evet! Allah, Sana iyilikler versin! Bu, odur!» dediler.

Hız. Hüseyin «Ey keçi çobanı olan kadın'ın oğlu! Cehennem ateşine yanmağa, sen, daha elverişli ve müstahıksın!» dedi.

Müslim b. Avsece «Ey Resûlullâh'ın oğlu! Sana kurban olayım! Ben. şuna bir ok atmayayım mı? Cebbarların büyüklerinden olan o fâsika ok atmak fırsatı belki bir daha benim elime geçmez, düşmez!» dedi.

Hız. Hüseyin «Atma! Çünkü, onlarla çarpışmayı, önce ben başlatmak islemiyorum!» dedi. ...

Hız. Hüseyin'in yanında Lâhık diye anılan atı bulunmakta ve ona oğlu Ali binmekte idi.

Küfe leşkerleri yaklaşıncaya, Hız. Hüseyin, hayvanını istedi. Onun üzerine bindikten sonra en yüksek sesile, herkese duyuracak derecede seslendi:

«Ey insanlar! Sözlerimi dinleyiniz!

Sizin için, üzerime düşen vâz-u nasihat hakkını yerine getirinceye; yanı niza gelişimdeki mazeretimi size bildirinceye kadar bekleyiniz, üzerime yürümekte acele etmeyiniz.

Eğer mazeretimi kabul ve sözlerimi tasdik eder benim hakkımda insaf ve adaletle hüküm verirsiniz, bununla Ahiret soâtfetine erersiniz ve benim üzerime yürümeğe de, yol bulmak sizin için mümkün olmaz!

Şâyed, mazeretimi kabul etmiyecelc hakkımda kendiliğinizden insaf ve adaletle hüküm veremiyecesekseniz, .üz. Nuh'un, kavmma dediği gibi, ben de size) :

(Siz ve ortaklarınız toplanıp artık ne yapacağınızı kararlaştırmız. O suretle ki bu yapacağınız iş size. sonradan hiç bir tasa ve pişmanlık vermiş olmasın.

Yapacağınızı açıkça yapınız, gizlemeyiniz: Sonra da, hükmünüzü ba.ıa icra ediniz! Yûnus: 71) derim.

(Dedem Resûlullâh'ın, kavmına dediği gibi, ben de size) Hiç şüphesiz, benim velîm, benim yardımcım ve sahibim, O Kitabı indirmiş olan AllâhMir ve O. bütün sâlîhlere de velilik ediyordur (Araf: 196) derim.» dedi.

Hız. Hüseyin'in bu sözlerini kız kardeşleri işitince, feryada ve ağlamağa başladılar Kızları da ağlayarak seslerini saldılar.

Hız. Hüseyin «tbn-i Abbas, haklı imiş. O, beni, kadınlarla yola çıkmaktan men etmişti.» dedikten sonra kardeşi Abbas b. Ali ile oğlu Ali'ye «Şimdi, onları susturunuz. And olsun ki: onlar, ağlamalarını çoğaltacaklardır!» dedi.

Abbas'la Ali, onların susmaları için yanlarına gittiler. .

Ağlamaları kesilince. Hız. Hüseyin, Allah'a hamd-ü sena ve Onu lâyıık olduğu üzere zikir etti.

Muhammed Aleyhisselâma, Meleklerle ve Peygamberlere salâtü selâm getirdi.

Dahhâk b. Abdullâh-ül Mışrakî der ki «Vallahi, ben, Ondan dinlediğim sözler kadar belâğatli sözler, ne Ondan Önce, ne de. Ondan sonra hiç bir konuşmacıdan dinlememişimdir.

Sonra, O, söze şöyle başladı:

(İmdi,1 benim nesebimi bir araştırınız, bakınız ki: ben, kimim? Sonra, vicdanınıza dönünüz de, onun kırgınlığım giderip kendinizden hoşnut etmeyi, düşününüz.

Hele bir düşününüz ki: beni öldürmek, haram ve mahfuz olan kanım dökmek, size helâl olur mu?

Ben, Peygamberiniz Aley his selâmın kızının oğlu değilmiyim?

Ben; Peygamberinizin Vasisi ve Amucasmın oğlu ki O, Allah'a iman ve

Resûlullâhı, Rabb'ından getirdikleri şeylerde tasdik edenlerin ilki idi, Onun oğlu değilmiyim?

Şehidler Seyyidi Hamza, benim babamın Amucası değilmidir? Çift k'anadh şehid Cafer, benim Amucam değilmidir? •

Resûlullâh Aleyhisselâmın, banim ve kardeşim hakkındaki (Bunlar, Cennetlik gençlerin iki Seyyididir!) Hadîsi size erişmedi mi?

Vallahi; yalancıya ve yalancının ey halkına Allah'ın gazaplandığını ve bunda ihtilafa düşenleri hüsrana uğrattığını bilelidenberi ben, her hangi bir yalan söz söylemeğe niyet ve tenezzül etmemişimdir.

Eğer, söylediğim Hadîsde beni tasdik ediyorsanız, ki onun hak ve gerçek olduğunda şüphe yoktur, ne âlâ!

Yok, beni yalanlıyor, bana inanmıyorsanız, bunu, kendilerinden soruo Öğrene bileceğiniz zatlar vardır aranızda.

Câbir b. Abdullâh-ul Ensârî'ye, yahut Ebû Saîd-ul Hudrî'ye, yahut Sehl b. Sa'd-üs Sâidî'ye, yahut Zeyd b. Erkam'a, yahut Enes b. Mâlik'e sorunu?!

Onlar, Resûlullâh Aleyhisselâmın, benim ve kardeşim hakkındaki bu Hadîsini, kendisinden işittiklerini size haber vereceklerdir.

Benim hakkımdaki bu Hadîs de mi kanımı dökmekten sizi alıkoymayacak, size engel olmayacaktır?!» dedi.

Şimr-b. Zilcevşen «O, ancak, tek lehçe ile (Kureyş lehcesile) Kur'an ok'i-yarak Allah'a ibadet etmesini bilir! Ne söylediğini de, bilseydi!» diyerek mırıldandı.

Habîb b. Müzahir «Vallahi, ben, Onun yetmiş lehçe ile (yâni her lehcc ile) Kur'an okuyarak Allah'a ibadet ettiğini görüyorum!

Ben, şehâdet ederim ki: sen, Onun söylediklerini anlayamamakta doğru ve mazursun.

Çünkü, gerçekleri anlamaman için, Allah, senin kalbini mühürlemiştir!» dedi.

Hız, Hüseyin, onlara hitaplarına devamla:

«Haydi, siz, bu Hadîs'in doğruluğunda şüphe ettiniz.

Benim, Peygamberinizin kızının oğlu olduğumda şüphe edebilir misiniz?

Vallahi, doğu ile batı arasında, sizlerden veya sizin başkalarınızdan. Peygamberin kızının oğlu olarak benden başkası yoktur.

Ben, hassatan, sizin Peygamberinizin kızının oğluyum!

Bana haber veriniz: Ben, sizlerden birisini öldürdüm de, o Ölüden dolayı mı?

Yahut, birinizi vurup yaraladım da, onun kisası için mi?

Yahut, her hangi birinizin malını yok ettim de, ondan dolayı mı beni bırakmayorsunuz?!

Siz, benden ne istiyorsunuz?» dedi.

küfeliler, tutulup kaldılar. Cevap veremediler.

Bunun üzerine, Hz. Hüseyin «Ey Şebes b. Rib'î! Ey Haccar b. Ebcer! Ey Kays b. Eş'as! Ey Yezîd b. Haris! Sizler, bana (Meyvalar, yetişti. Her taraf yeşillendi. Kuyuların suyu çoğaldı.

Senin için askerler, yardımcılar hazırlandı. Hemen gel!) diye yazı yakmadınız mı?) diyerek seslendi.

Onlar (Biz, böyle bir şey yapmadık!) dediler ve inkâr ettiler.

Hız. Hüseyin (Sübhânallâh! Evet, vallahi, sizler, bu işi yaptınız!) dedik ten sonra:

(Ey insanlar! Beni, istemiyorsanız, bırakın yer yüzünde emin olan yerime gideyim?) dedi.

Kays b. Eş'as «San-, Amucanın oğlunun hükmüne boyun eğsen olmaz mı? Onlar, sana ancak arzu ettiğin iyiliği gösterecekler, sana, onlardan hoşça gitmiyecek bir şey erişmîyecektir.» dedi.

Hz. Hüseyin:

«Hayır! Vallahi, ben, onlara ne ellerimi zelil olarak teslim ederim, ne de kölelerin ikrarları gibi ütrarda bulunarak bey'at ederim!

Ey Allah'ın kulları! Ben, sizlere (Hz. Musa'nın dediği gibi) Şüphe yok ki ben, beni taşlamanızdan, benim de, Rabb'im, sizin de Rabb'mız olan Allah'a sığındım. (Dühan: 20)

«Ben, Hisab Günü'ne inanmayan her kibirli insandan, benim de Rabb'im, sizin de, Rabb'iniz olan Allah'a sığındım. (Mü'min: 27) diyorum!» dedi. [136]

Ömer b. Sa'd «Eğer, senin işin benim elimde olaydı, tekliflerini kabul ederdim.» dedi.

Hz. Hüseyin «Ey Ömer! İşleyeceğin günahın sana âid olacağını ve bugün, ondan dolayı sorguya çekileceğini hiç düşünmüyor musun?!

Ey Allah'ım! Iraklılar, beni aldattılar, bana hile ettiler. Kardeşime yaptıklarını, bana da, yaptılar. , .

Ey Allah'ım! Onların işlerini boz, dağıt! Hepsini birer birer topta, yok et!» dedi. [137]

Ömer b. Sa'd «Sefihlerden bir cemâat, benim, seni öldüreceğimi söylüyorlarmış!» dedi.

Hz. Hüseyin «Onlar, sefihler değil, halimlerdir.

Vallahi, sen de, benden pek az zaman sonra Irak buğdayını yiyememekle gözüm aydın olacaktır!» dedi. [138]

Hz. Ali'nin, Ömer b. Sa'd Hakkındaki Keşif ve Teşhisi :

İbn-i Sîrin'in bildirdiğine göre: Hz. Ali, yıllarca evvel, bir gün, Amer h. Sa'd'e «Sen, Cennet ile Cehennem arasında muhayyer bulunduğun bir mev ki'de durup Cehennemi tercih ettiğin zaman, halin nice olacaktır?» diyerek onun, Kerbelâ'daki tutum ve davranışını haber vermişti. [139]

Züheyr b. Kayn'm, Küfelileri Uyarması :

Küfeli leşkerîer arasında bulunmuş olan Kesîr b. Abdullâh-uş Şa'bî der ki:

Hüseyin'e doğru ilerlediğimiz sırada, Züheyr b. Kayn, uzun kuyruklu bir at üzerinde, silahlanmış olarak bize doğru geldi.

(Ey Küfeliler! Sizi, Allah'ın azâbile uyarır, korkuturum!

Müslüman kardeşini öğütlemesi ve uyarması, Müslüman üzerine düşen bir hakdır.

Bu an'a kadar hepimiz kardeşiz. Tek din, tek millet üzereyiz. Aramıza kılıç düşmesin!

Sizler, nasihata bizden daha ehliyetli ve elverişlisiniz. Araya kılıç düşer se, alâkalar kesilir; biz, ayrı bir ümmet oluruz, siz de, ayrı bir ümmet olur, gidersiniz.

Muhakkak ki: Allah, ne yapıyoruz görülsün diye bizi de sizi de. Peygamberi olan Muhammed Aieyhisselâmın zürriyetile mübtelâ kılmış, imtihan ediyordur.

Biz, sizi, Ona yardıma, İbn-i Ziyad azgınına ise, bırakmağa davet ediyoruz.

Sizler; o ikisinin, İbn-i Ziyad'la babasının ancak kötü bir saltanat sürdürdüklerini: gözlerinizi çıkardıklarını, ellerinizi ve ayaklarınızı kestiklerini, cesedlerinizi kesip biçtiklerini ve sizleri hurma ağaçlarına yükseltip astıklarını, Hucr b. Adiy ve Eshabi, Hâni b. Urve ve benzerleri gibi hayırlılarınızı ve Kur'an ehli olanlarınızı öldürdüklerini gördünüz!» dedi.

Küfeliler, Züheyr'e söğdüler, İbn-i Ziyad'ı övdüler ve ona dua ettiler.

«Vallahi, senin adamını ve yanındakileri Öldürmedikçe veya onu ve Es-habını vali İbn-i Ziyad'a götürüp teslim etmedikçe, ayrılmayacağız!» dediler.

Züheyr b. Kayn, onlara «Ey Allah'ın kulları! Fâtıma (Rd. A.) mn oğlu, sevgiye ve yardıma, Sümeyye'nin oğlundan daha

lâıık ve müstahıktır.

Eğer, Onlara (Hz. Hüseyin ve Ehl-i Beyt'ine) yardım etmeyecek iseniz, bari, onları öldürmekten Allah'a sığınınız!

Şu zat ile, Amucasmin oğlunun (Yezîd'in) arasına gerilmeyiniz. Yemin ederim ki: Yezîd, sizin itâatinızdan, Hüseyin'in öldürölmesinden başkasını ister ve bekler!» dedi.

Şımr b. Zilcevşen, Züheyr b. Kayn'a bir ok attı ve «Sus! Allah, seni sustursun! Uzun sözlerinle bizi bıktırdın artık!» dedi.

Züheyr b. Kayn; «Ben, sana hitap etmiyorum! Sen, hayvandan başka bir şey değilsin!

Vallahi, senin, Kitabullâh'dan iki âyeti bile doğru dürüst okuyabileceğini sunmam!

Kıyamet gününde rezil ve rüsvay olacağını, inîetici azaba uğrayacağını sana müjdelerim!» dedi.

Şımr «Allah, seni de, senin adamını da, aynı zamanda kahr etsin!» dedi. Züheyr «Sen, beni ölümle mi korkutuyorsun?

Vallahi, ölümle bir arada bulunmak, sizinle temelli kalmaktan daha sevgili ve daha hayırlıdır!» dedikten sonra, Küfelilere döndü ve sesini yükselterek «Ey Allah'ın kullan! Şu Şeytan, değersiz herif ve benzerleri, sizi sakın dininizde aldatmasın!

Vallahi, Muhammed Aleyhisselâmın zürriyetinin ve Ehl-i Beyt'inin kanlarını döken, onların haremlerine saldıran. Onlara yardım edenleri Öldüren bir kavm, Muhammed Aleyhisselâm'ın şefâatına eremez!» dedi.

Hz. Hüseyin, ZÜheyr'e «Gel, artık! And olsun ki: Firavun Hanedanı, Mümin olaydı, kavmlarına öğüt verir, doğru yola davette onlara yeterlerdi.

Sen, şunlara öğüt verdin ve gerçekleri tebliğ ettin. Öğüt ve tebliğ fayda verirse, verir!» dedi. [140]

Hürr. b. Yezid'lit Nedamet Duyması ve Hz. Hüseyin Tarafına Geçmesi :

Ömer b. Sa'd'le Şımr b. Zilcevşen ve Husayn b. Nümeyr, Hz. Hüseyin'e îbn-i Ziyad'm emrini tebliğ için adam gönderdikleri zaman, süvari kumandam Hür b. Yezid de onların yanında bulunuyordu.

Hz. Hüseyin; Allah ve İslâmiyet adına and vererek kendisini Yezid'e göndermelerini isteyince, onlar «Hayır! Ancak, îbn-i Ziyad'm hükmüne boyun eğilerek teslim olunacaktır!» dediler.

Hürr «Şunlann, size yaptıkları teklifleri, siz, ne diye kabul etmiyorsunuz?!

Vallahi, bunu, Müşrik Türkler ve Deylemler, sizden dilemiş olsalardı, onların dileklerini red etmez ve kendilerine engel olmazdınız!?» dedi.

Hürr'üci görüşünü benimsemekten kaçındılar ve «O, îbn-i Ziyad'm hükmüne boyun eğmedikce, olmaz!» dediler.

Ömer b. Sa'd, harekete geçeceği sırada Hürr, ona «Allah, sana iyilikler versin! Sen, bu zatla çarpışacak mısın?!» dedi.

Ömer «Evet! Vallahi, onların başlarını Önlere kolayca düşürecek bir çarpışma yapacağım!» dedi.

Hürr «Onun, size yapmış olduğu tekliflerden birisini ne diye kabul etmiyorsunuz?» diye sordu.

Ömer «Vallahi, bu iş, benim elimde olaydı, öyle yapardım. Fakat ne çare ki, senin valin bunu kabule yanaşmadı!»

Bunun üzerine, Hürr, Ömer b. Sa'd'in yanından ayrılıp halkın durduğu yerlerden bir yere geldi, durdu.

Hürr'ün yanında, kendi kabilesinden Kurre b. Kays bulunuyordu. Hürr, ona «Ey Kurre! Atım bu gün suladın mı?» diye sordu. Kurre «Hayır!» dedi.

Hürr «Onu, sulamak istemez, misin?» diye sordu.

Kurre b. Kays der ki «Hürr'ün çarpışmada bulunmamak ve bir tarafa çekilip gitmek istediğini zano. ettiğim ve atın üzerine binip bu işi yapacağından korktuğum için, sen, onu sulama. Kendim gidip sularım dedim. Hürr'-ün bulunduğu yerden ayrıldım.

Vallahi, Hüseyin'in yanına gitmek istediğini sezseydim, kendisile birlikte ben de, giderdim!»

Hürr, Hz. Hüseyin'e doğru azar, azar, yavaş yavaş yaklaşıyordu.

Ona, ksrcti kabilesinden Muhacir b. Evs «Ey Hür b. Yezid! Sen, ne yapmak istiyorsun?

Yoksa, onlara saldırmak mı istiyorsun?» diye sordu. Hür, sustu. Cevap vermedi.

Hür'ü, ısıtma titremesi gibi bir titreme tutmuştu. Titreyip duruyordu. Muhacir b. Evs «Ey İbn-i Yezid! Vallahi, senin şüpheli bir halin var!?

Durduğun yerde şu anda gördüğüm şeye benzer bir hali, ben, vallahi, senden hiç bîr zaman görmemişimdir!

Bana (Küfelilerin en cesaretlisi ve gözü pek olanı, atılganı kimdir?) diye sorulsaydı, muhakkak, setli gösterirdim!

Öyle olunca, senden görmüş olduğum bu hal, nedir?» dedi.

Hür «Vallahi, kenedimi, Cennetle Cehennem arasında farz edip ikisinden birini seçmekte serbest bırakıyorum.

Vallahi, Cennet'e, hiç bir şeyi tercih edemiyorum. İster kesilip biçileyim, yarılıp yırtılayım!» dedi. Sonra da, atını tepip Hz. Hüseyin'in yanına vardı.'

«Allah, beni, Sana feda etsin ey Resûlullah'm oğlu! ,

Ben, Seni, geri dönmekten alıkoyan, malum yolda yürüten ve en sonunda şu yere getirip indiren adamı'ım!

Kendisinden başka ilâh bulunmayan Allah'a yemin ederim ki: ben, ne yapmış olduğum teklifi, onların böyle temelli red edeceklerini, ne de, Seni bu yerde kuşatıp bu kadar müşkil duruma düşüreceklerini sanmamıştım.

Kendi kendime: (Ben, ne yaptım! İbn-i Ziyad ve adamlarının emirlerini yerine getirmek için yola çıkıp şu cemâati zarara soktum!

Fakat, onların, Hüseyin kendilerine yapmış olduğu tekliflerini kabul edeceklerini sanmıştım) dedim.

Vallahi, Senin yaptığın teklifleri, onların kabul etmeyeceklerini bilseydim, Seni in işinden dolayı hayvanıma atlamazdım bile!

Bu yolda Rabb'ıma karşı benden sâdır olan günahdan dolayı tevbe etmek ve Senin önünde Ölünceye kadar Sana derd ortağı olmak üzere yanma geldim!

Bunun, benim için bir tevbe olabileceğini mümkün görür müsün?» dedi.

H. Hüseyin «Evet! Bunu, Allah, senin bir tevben olarak kabul eder ve günahını bağışlar. Senin ismin ne idi?» dedi.

Hür «Ben, Hür b. Yezid'im!» dedi.

H. Hüseyin «Sen, Hür'sün! Ananın taktığı isim gibi inşâallâh dünyada da, Âhirette de, sen, hür'sün!

Hayvanından in!» dedi.

Hür «Benim atlı bulunmam, yaya olmamdan Senin için daha hayırlı ve faydalıdır!

Ben, onlarla bir müddet atlı olarak çarpışayım. Bakalım, attan inene kadar işin sonu ne olur?» dedi.

H. Hüseyin «Nasıl istersen, öyle yap! Allah, seni - rahnetile esirgesin!» dedi.[141]

Hür'ün Küfelilere Hitabı:

Hür, H. Hüseyin'le görüştüktan sonra Küfeli arkadaşlarının önüne doğru vardı. Onlara :

«Ey cemâat! Hüseyin'in size yapmış olduğu tekliflerden birisini kabul etmez misiniz ki Allah, sizi, Onunla çarpışmakta'n alıkoysun?» dedi.

Hür'ün arkadaşları «Şu Emîr, Başkumandan Ömer b. Sa'd ile konuş!» dediler.

Hür, Ömer b. Sa'd'e de, daha Önce arkadaşlarına söylediği sözler gibi sözler söyledi.

Ömer b. Sa'd «Eğer, ben, bunun bir yolunu, çâresini bulabilseydim, yapmayı çok arzu eder ve yapardım» dedi.

Hür, Küfelilere dönüp «Ey anaları ağlayasica Küfeliler! Siz, Onu davet ettiniz. Yanınıza gelince, bıraktınız. Onun önünde kendiniz çarpışacağınızı söylediniz. Sonra da, Onu, Öldürmek için üzerine atıldınız! Kendisine insafsızlık ettiniz. Onu haps ettiniz. Her tarafından çep çevre kuşattınız.

Onu, kendisinin ve Ehl-i Beyt'inin sığınabileceği, Allah'ın geniş yerlerine yönelip gitmekten de, men ettiniz.

O; kendisine ne bir fayda sağlamağa, ne de kendisinde^ bir zararı kaldırmağa kadir olmayan bir esir gibi önünüzde, elinizde sabahladı!

Onu ve Onun kadınlarını, çocuklarını ve Eshabım; Yahudilerin, Mecûsî-lerin, Nasrânüerin serbestçe içtikleri, köy domuz ve köpeklerinin içinde yuvarlanıp ağnadıkları akıp duran Fırat suyundan da, mahrum ettiniz!

Sizler, onları, böyle susuzluktan cansız düşürmekle, Muhammed Aleyhis-selâmın arkasından Onun zürriyetine karşı ne kötü, ne çirkin hareket ettiniz!

Eğer, siz, bu gününüz, bu saatinizde, üzerinde bulunduğunuz kötülüklerden vaz geçip tevbe etmeyecek olursam*, AUâh da, sizi, susuzluktan yanıp kavrulacağımız Kıyamet gününde sulamiyacaktır!» deyince, piyadeler, Hiirr'-ün üzerine yürüdüler ve onu oka tuttular.

Bunun üzerine, Hürr, geri döndü. Hz. Hüseyin'in önünde durdu. [142]

Küfelilerden Otuz Kişinin Hz. Hüseyin Tarafın» Geçmesi j

Ömer b. Sa'd'in leşkerinden Küfeli otuz kişi «Resûlullâh Aleyhis selâmın kızının oğlu, size, Üç teklifde bulundu. Siz, onlardan hiç birini kabul etmediniz!» diyerek Hz. Hüseyin'in tarafına geçtiler ve ölünceye kadar Onun yanında çarpıştılar. [143]

Ömer b. Sa'd'in, Leşkerini Hücuma Geçirmesi:

Ömer b. Sâ'd, leşkerini, Hz. Hüseyin ve Eshabıma doğru harekete geçirdi ve âzadlısıma «Ey Züveyd! Sancağını yanıma yaklaştır!» diyerek seslendi.

Sancağı, kendisine yaklaştırılınca, yayının ortasına bîr ok yerleştirip Hz. Hüseyin ve Eshabına doğru atarak «Şâhid olunuz ki ilk oku atan kişi, ben'-im!» dedi.[144]

Abdullah b. Umeyr ile Hanımının Fedakârlık ve Yararlıkları:

Uleym oğullarından Abdullah b. Umeyr, Küfe'ye gelip Hemdan mahallesinde Ca'd kuyusu yanında bir ev edinmişti.Kendisi, Nemir b. Kasit kabilesinden Ümmü Vehb bint-i Abd adındaki hanımla da, evli idi.

Abdullah b. Umeyr, halkın Nuhayla'da toplandıklarını görünce, niçin toplandıklarını sordu.

«Resûlullâh Aleyhisselâmın kızı Fatıma'nın oğlu Hüseyin'in üzerine gönderilecekler!» denildi.

Abdullah b. Umeyr, müşriklere karşı cihada çok düşküdü.

«Peygamberlerinin kızının oğluna karşı çarpışmağa giden şu cemaatla çarpışmak kadar, Allah katında, müşriklere çarpışmaktan daha sevaplı bir cihad olamayacağını sanırım!» diyerek evine dönüp kadınının yanına girdi, işittiklerini ve yapmayı düşündüğü şeyi ona haber verdi.

Ümmü Vehb «Çok isabet etmişsin. AUâh, seni, işlerinde doğruya eriştirsin! Öyle yap! Beni de, yanında götür!» dedi.

Abdullah b. Umeyr, hanımı ile birlikte bir gece yola çıkıp Hz. Hüseyin'in

yanına gelmiş bulunuyordu.

Ömer b. Sa'd, bir ok attığı ve iki taraf birbirlerine ok atışına başladıkları sırada Ziyad b. Ebî Süfyan'ın âzadlısı Yesar ile İbn-i Ziyad'ın âzadlısı Salim, meydana, çıktılar ve «Bize karşı meydana çıkıp çarpışacak hanginiz var?» diyerek seslendiler.

Habîb b. Müzahir ile Büreyr b. Hudayr sıçrayıp kalktılar. Hz. Hüseyin, onlara «Siz, oturunuz!» dedi.

Abdullah b. Umeyr, kalktı. Ebû Abdullah! Allah, Seni rahmetile esirgesin! Bana izin ver de, şunlara karşı ben çıkayım?» dedi.

Hz. Hüseyin; Abdullah b. Umeyr'in uzun boylu, pazularının kuvvetli, iki omuzu arasının enli, geniş olduğunu görünce «Sanırım ki: sen, onların ikisile de, çarpışmağa denksin ve haklarından gelirsin. İstersen, karşılarına çık, çarpış!» dedi.

Abdullah b. Umeyr, hemen onlara karşı vardı. Ona «Sen, kimsin?» diye sordular.

Abdullah b. Umeyr, kim olduğunu onlara bildirdi.

«Biz, seni tanıyamadık. Bize karşı Züheyr b. Kayın, yahut Habîb b. Mu-zahir, yahut Büreyr b. Hudayr meydana çıksın!* dediler.

Meydanda Yesar, Salîm'in Önünde bulunuyor, Salim ise, onun arkasında duruyordu.

Abdullah b. Umeyr «Ey zâniyenin oğlu! Şu insanlardan, seninle çarpışmayı arzu eden ancak bir kişidir. Onlardan, sana karşı çıkan o kişi de, iyi bil ki senden daha hayırlıdır!» dedi ve hemen üzerine saldırdı. Onu kılıçla vurup yere düşürdü. Kılıçlayıp durduğu sırada, Salim, haykırarak Abdullah b. Umeyr'e saldırdı. Kılıçla bir darbe indirdi.

Abdullah b. Umeyr, sol elile korundu. Parmakları kesildi. Hemen toparlanıp Sâlim'e yöneldi. Kılıçla vurup onun da, işini bitirdi. Dönüp recez okuyarak Hz. Hüseyin'in yanına geldi.

Abdullah b. Umeyr'in hanımı Ümmü Vehb, eline bir sıruk geçirerek Abdullah b. Umeyr'e doğru vardı.

«Babam, anam Sana feda olsun! Muhammed Aleyhisselâmm temiz, pâk olan zürriyetinin önünde çarpış!» dedi.

Abdullah b. Umeyr, onu, kadınların bulunduğu yere geri göndermek isteyince, Ümmü Vehb, onun eteğine yapıştı ve «Senin yakınında, Seninle birlikte ölmedikçe, Seni bırakmayacağım!» dedi.

Hz. Hüseyin, ona «Siz, Ehl-i Beyt'e dahil olarak hayırla mükâfatlandınız. Allah, seni rahmetile esirgesin! Sen, kadınların yanına dön! Onlarla birlikte otur.

Çünkü, savaş, kadınlar üzerine borç değildir» diye seslenince, Ümmü Vehb, kadınların yanına döndü. [145]

Küfe Leşkerinin İlk Hücumlarının Geri Püskürtülmesi:

Küfe leşkerinin sağ kol kumandanı Amr b. Haccac, bütün birlikleriyle birlikte hücumla kalktı.

Yanlarına yaklaştıkları zaman Hz. Hüseyin ve Eshabı, onlara mızraklarla karşı koydular ve giriştiler.

Atlar, ürktü. Mızrakların üzerine gelemediler. Yüz geri edip giderlerken de, onları oka tuttular. Onlardan bir kısmını öldürdüler, bir kısmını da yaraladılar. [146]

Abdullah b. Havza'nın Küstahlığı ve Feci Akıbeti:

Temim oğullarından Abdullah b. Havza, Hz. Hüseyin'in karşısına gelerek. «Hüseyin, içinizde mi?» diye sordu.

Hz. Hüseyin, sustu. Ona, cevap vermedi.

İbn-i Havza'nın ikinci sorusunda da sustu. Yine ona, cevap vermedi.

Üçüncü sorusunda, Hz. Hüseyin'in Eshabı «Evet! Hüseyin, şudur! Ne istiyorsun?» dediler.

İbn-i Havza «Ey Hüseyin! Seni, Cehennemle müjdelerim!» dedi.

. Hz. Hüseyin «Sen, yalan söyledin! Hayır! Ben, Gafur ve Rahîm olan Kabb'ımın rahmet ve mağfireti, kendisine itaat olunan Şefaathim Muham-med Aleyhisselâmmın şefaathile Cennete giderim!

Ya sen, kimsin?» dedi.

İbn-i Havza «İbn-i Havza'yım!» dedi.

Hz. Hüseyin, hemen ellerini, koltuk altlarının beyazı görününceye kadar, yukarı kaldırdıktan sonra «Ey Allah'ım! O;u, Cehenneme at!» diyerek dua etti.

İbn-i Havza, öfkelenildi. Atım, birden Hz. Hüseyin'in üzerine sürdü. Arada, su harkı bulunuyordu. At, harktan atlarken, İbn-i Havza, atın üzerinden düştü. Sol ayağı üzengide asılı, sağ ayağı yukarı kalkık, başı, aşağıda asılı kaldı!

At, ürktü. İbn-i Havza'nın başını; taşlara, ağaçlara çarpa çarpa kaçtı!

İbn-i Havza, böylece, ölüp gitti![147]

İbn-i Havza'nın Başına Gelenden, Mesruk'un İbret Alması:

Mesruk b. Va'il, kendi kendine «Süvarilerin Önünde bulunursam, belki, Hüseyin'in başını kesmek, bana nasib olur ve böylelikle, İbn-i Ziyad'm ya-mnda bir mevkie nail olurum!» diyerek, Hz. Hüseyin'in üzerine yürüyen süvarilerin en önüne geçmiş bulunuyordu.

Mesruk; b. Vâil; İbn-i Havza'nın başına geleni görünce, «Ben, şu Ehl-i Bey'ten bu şeyi gördükten sonra, artık, onlarla hiç bir zaman çarpışmam!» dedi. Süvarileri bırakarak leşkerin en gerilerine geldi.[148]

Büreyr b. Huda'yr'm, Yezîd b. Mâkıl ile Lânetleşerek Çarpışması ve Şehid Olması t

Amîre b. Rebîa oğullarımdan Yezîd b. Mâkıl, meydana çıkıp «Ey Bürery b. Huda'yr! Görüyor musun : "Jlâh, sana neler yaptı?» diyerek seslendi.

Büreyr «Allah, benim hakkımda vallahi, hayır yarattı, senin hakkında da şer!» dedi.

Yezid b. Mâkıl «Yalan söyledin. Sen, bundan Önce de, çok yalancı idin! Levzan oğullarına gittiğinde, Ali b. Ebî Tâlib'in hidayet ve hak rehberi olduğunu, Osman b. Affan'ın, kendisini boş yere harcadığım, Muaviye b. Ebî Süfyan'ın ise doğru yoldan saptığını ve başkalarını da, saptırdığım bize anlatmadın mı idi?» dedi.

Büreyr b. Huda'yr «Bunun, benim inancım ve sözüm olduğuna şehâdet ederim!» dedi.

Yezid b. Mâkıl «Ben, şehâdet ederim ki: sen, doğru yoldan sapmışlardansın!» dedi,

Büreyr b. Huda'yr «Öyle ise, gel, yalancıya lanet etmesi ve gerçekçi olmayanı Öldürmesi için, Allah'a dua ederek lânetleşelim. Sonra da çıkıp çarpışalım!» dedi.

Meydana çıktılar. Ellerini kaldırdılar. Yalancıya lanet etmesi, haklı oîa-nm, haksız olanı öldürmesi için, Allah'a dua ettiler. Sonra, vuruşmağa başladılar.

Yezid b. Mâkıl, Büreyr b. Huda'yr'a te'sirsiz bir darbe indirdi. Ona, hiç bir zarar veremedi.

Bunun üzerine, Büreyr, Yezid'e şiddetli bir darbe indirdi. Yezid'in miğferini boydan boya yarıdı. Kılıcın ucu beynine dayandı.

Yezid, dağdan düşer gibi yere düştü.

Büreyr'in kılıcı, onun başında saplanmış kaldı!

Yezid, başını yavaş yavaş deprettiği ve Büreyr de ona baktığı sırada

Radıy b. Münkız-ül Abdi, Büreyr'in üzerine hücum etti.

. Birbirlerinin boğazlarına sarıldılar, bir müddet boğuştular. Sonra, Büreyr, onu yere yıkıp göğsüne oturdu.

Radıy, Büreyr'e «kılıçla çarpışmak nerede kaldı?» dedi.

O sırada Kâ'b b. Câbir b. Amr-ül' Ezdî, mızrakla hücum edip Büreyr'e, arkasından ansızın mızrağını sapladı. Sonra da, kılıçla vurup onu şehid etti.

Radıy b. Münkız, yere yıkılmış, üstü başı topraklara bulanmış bir halde idi. Kâ'b'a «Ey Ezdî kardeş! Sen, bana, hiç bir zaman unutamayacağım bir iyilikte bulundun!» diyerek- teşekkür etti.

Kâ'b b. Câbir, dönüp geldiği zaman, karısı veya kızı Nevâr, ona «Sen, Kiraat Üskadlarımın ulusunu öldürmek ve Fâtıma'nın oğluna karşı düşmanlarına yardım etmekle, büyük bir günah işledin!

Vallahi, ben, seninle hiç bir zaman konuşmayacağım!» diyerek çıktı.[149]

Ali b. Karaza'mn, Hz. Hüseyin'e Karşı Küstahlığı:

Amr b. Karazat-uT Ensârî, Hz. Hüseyin'in yanında, kardeşi Ali b. Kara-za ise, Ömer b. Sa'd tarafında bulunuyordu.

Amr b. Karaza, meydana çıkıp çarpışa çarpışa şehid düşünce, kardeşi Ali, Hz. Hüseyin'e kızdı: «Ey Hüseyin! Ey yalancı oğlu yalancı! Kardeşimi doğru yoldan saptırdın, aldattın ve en sonunda Öldürttün!» diyerek seslendi.

Hz. Hüseyin «Allah, senin kardeşini dalâlete sevk etmedi. Fakat, onu, hidâyete, seni de, dalâlete sevk etti!» dedi.

Ali b. Karaza, büsbütün kızdı : «Eğer, ben, seni öldürmez, yahut senin yakınında ölmezsem, Allah, beni öldürsün!» diyerek Hz. Hüseyin'e hücum etti.

Nâfi b. Hilâl-ül Murâdî, onu, karşıladı. Mızrakla vurup yere düşürdü.

Arkadaşları'yetişip kurtardılar. Bir müddet tedavi edildikten sonra iyileşti.[150]

[1] Taberi-Tarih c. 6, s. 219-220

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 86-87.

[2] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 87.

[3] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 87

[4] Zehebî-Â'lâmünnübelâ c. 3, s. 204205

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 87

[5] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 245

[6] Taberi-Tarih c. 6, s. 218

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 88

[7] Taberi-Tarih c. 6, s. 223, Dineveri - Kitabül'ahbar s. 245-246

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 88-89

[8] Dineveri-KitabüFahbar s. 243

[9] Taberi-Tarih c. 6, s. 222

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 89

[10] Tabcri-Tarih c. 6, v 22',, Dineveri-Kitabül'ahbar s. 246

[11] TaberîTarih c. 6, s. 230

[12] Taberi-Tarih c. 6, s. 224

[13] Taberi-Tarih c. 6, s. 224, Dineveri-Kitabül'ahbar s. 246

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 89-90

[14] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 246

[15] Taberi-Tarih c. 6, s. 224

[16] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 246

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 90-91

[17] Taberi-Tarih c. 6, s. 224

[18] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 246

[19] Taberi-Tarih c. 6, s. 224

[20] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 247

[21] Taberi-Tarih c. 6, s. 224-225

[22] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 247

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 91-92.

[23] Taberi-Tarih c. 6, s. 225

[24] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 247

[25] Taberi-Tarih c. 6, s. 225

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 92-94

[26] Zehebi-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 201

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 94

[27] Taberi-Tarih c. 6, s. 211, Dine veri -Ki tabül'ahbar s. 247

[28] Dineveri-KitabüFahbar s. 247-248

[29] Taberi-Tarih c. 8, s. 211

[30] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 248

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 95

[31] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 95

[32] Taberi-Tarih c. 6, s. 226

[33] Dineveri-Kitabürahbar s. 248

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 96.

[34] Zehebî-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 201*202

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 96.

[35] Dinoveri-Kitabül'ahbar a. 248

[36] Taberî-Tarih c. 6, s. 226

[37] Dineveri-KitabüTahbar s. 246

[38] Taberi-Tarih. c. 8, s. 226

[39] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 248

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 97.

[40] Taberi-Tarih c. 6, s. 227

[41] Dineveri-KitabüTahbar s. 248

[42] Taberi-Tarih c. e, s. 227

[43] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 249, Taberi-Tarih c. 6, s. 227

[44] Taberi-Tarih c. 6, s. 227

[45] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 249

[46] Taberi-Tarih c. 8, s. 228

[47] Dineveri-Kitabül'ahbar a. 249

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 97-99.

[48] Taberi-Tarih c. 6, s. 228

[49] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 249

[50] Taberi-Tarih c 6, s. 228

[51] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 249

[52] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 249, Taberi-Tarih c. a, s. 228

[53] Taberi-Tarih c. 6, s. 228

[54] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 249

[55] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 99-100.

[56] Taberi-Tarih c. 6, s. 228

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 100-101.

[57] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 101-102.

[58] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 102.

[59] Taberi-Tarih c. 6, s. 229

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 102-103.

[60] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 103-104.

[61] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 104-106.

[62] Taberi-Tarih c 6, s. 229-231

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 106-107.

[63] Dineveri -KitalbüTahbar s. 250-251

[64] Taberi-Tarih c. 6, s. 231

[65] Ubeydullâh b. Hürr, Hz. Hüseyin'in, Mukatü köşkünde yaptığı yardım-dâvetine icabet etmediğinden dolayı sonradan çok pişmanlık duydu. Teessürlerini şiirle dile getirdi. (Dineveri-Kitabürahbar s. 262)

tbñ-i Ziyad, Hz. Hüseyin'in şehadetinden sonra, Küfe Eşrafını yoklatmış-ti. Ubeydullâh b. Hürr'ü göremedi.

Günlerden sonra, Ubeydullâh b. Hürr gelip İbn-i Ziyad'ın yanına vardı. İbn-i Ziyad, ona «Ey Hürr'ün oğlu! Nerelerde İdin?- diye sordu. Ubeydullah -Hasta idim» dedi.

İbn-i Ziyad -Kalb hastası mı, yoksa, beden hastası mı idin?» diye sordu. Ubeydullâh «Kalbim hastalanmamaştır. Bedenime gelince, Allah'a şükürler olsun ki: ona da, sıhhat ve afiyet verdi!» dedi.

İbn-i Ziyad «Yalan söyledin. Sen, düşmanlarımızla birlikte idin!» dedi. Ubeyduîlâb. -Eğer, senin düşmanınla -birlikte bulunsaydım, bulunduğum yerim görülürdü. Benim gibi bir kimsenin yeri gizli kalmazdı!» dedi.

tbñ-i Ziyad, bir müddet onunla ilgilenmedi.

Ubeydullah b. Hürr de, İbn-i Ziyad'ın yanından kalkıp atına ibindi.

tbñ-i Ziyad «Hürr'ün oğlu, nereye gitti?- diye sordu.

-Şimdi çıkıp gittim» dediler.

-Onu, hemen yanıma getiriniz!» dedi.

Polisler, Ubeydullâh'ı buldular. «Valinin dâvetine icabet et!» dediler.

Ubeydullah, onlara atını verip «Ona haber veriniz ki: ben, ona, vallahi, hiç

bir zaman itaat ederek gelmem!» dedi. Sonra, Ahmer b. Ziyad-üt Tâi'nin

evine gitti. Orada, adamlarıyla toplandılar. Sonra da, Kerbelâ'ya gittiler.

Oradaki şehitlere baktılar. Onlara mağfiret dilediler. Oradan ayrılıp Medâ-

İn'e vardılar. (Taberi-Tarih c. 8, s. 270)

[66] Dineveri-Kitabürahbar s. 250-251

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 107-109.

[67] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 109-110.

[68] Taberi-Tarih c. 6, s. 231-232 110.

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 110.

[69] Taberi-Tarih c. 6, s. 232, Dineveri-Kitabül'ahlbar s. 251

[70] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 110-111.

[71] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 111.

[72] Taberi-Tarih c. 6, s. 232

[73] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 111-112.

[74] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 252

[75] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 252, Taberi-Tarih, c. 0, s. 232

[76] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 112-113.

[77] Taff: Küfe taraflarında Fırat kıyısında otsuz, susuz, ıssız, çöllük bir yerin ismidir. Kerbelâ ise; Taff da Hz. Hüseyin ile Eshabmm şhid edildikleri yer dir.

[78] Kerbelâ, Kerbele kelimesinden gemiş olup ayaklarda gevşeklik bulunmak, yürürken balçık içinde yürür gibi olmak manasına gelir. Kerbslâ'ya, ihtimal ki mevkiinin fbu gevşekliğinden, kötü kumluk bir yer oluşundan dolayı bu isim verilmiştir. (Yakut-Mucem-el Buldan c. 4, s. 36,445)

[79] Dineveri-Kitabü'l-ahbar s. 252-253

[80] Dineveri-Kitabü'l-ahbar s. 253

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 113.

[81] Aluned b. Hanbel-Müsned c. I, s. 85, Zehebi-Tarihul'islam c. 3, s. 10, Ebülfida-El'Bidâye Ven Nihaye c. 8, s. 199

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 113-114.

[82] Taberi-Tarih c. 6, s. 232-233

[83] Zehebi-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 202

[84] Taberi-Tarih c. 6, s. 220

[85] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 114-115.

[86] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 115-116.

[87] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 116.

[88] Taberi-Tarih c. 6, s. 233-234.

[89] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 253-254.

[90] Ta'beri-Tarih c. 6, s. 234.

[91] Taberi-Tarih c. 6, s. 234, Dine veri-Ki tabül'ahbar s. 254

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 117.

[92] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 254

[93] Taberi-Tarılı c. 6, s. 234

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 118.

[94] Zehebî-Âlâmünnübelâ c. 3, s. 202

[95] îbn-i Abd-i Rabbih-lkdülferid c. 2, s. 217

[96] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 118.

[97] Taberi-Tarih c. 6> s. 234

[98] Taberi-Tarih c, 6, s. 234, Zehebi-Alâm. c. 3, s. 202

[99] Taberi-Tarih c. 6, s. 234, Dineveri-Kitabürahbar s. 254

[100] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 118-119.

[101] Amr b. Haccac, Hz. Hüseyin'e (Gel!) diye yazı yazanlardandı.

[102] Dineveri-Kîtabül'ahbar's. 255, Taberi-Tarih c. 6, s. 234

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 119.

[103] Taberi-Tarih c. 6, s. 234

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 119-120.

[104] Taberi-Tarih. c. 6, s. 234f Dineveri-Kitabül'ahbar s. 255

[105] Taberi-Tarih c. 6, s. 234-235

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 120.

[106] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 121-122.

[107] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 122.

[108] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 122.

[109] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 123.

[110] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 123.

[111] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 123-124.

[112] Taberi-Tarih c. 6, s. 235-237 124

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 124.

[113] Dineveri-Ki abu l'ahbar s. 254

[114] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdülferid c. 3, s. 217

[115] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 125.

[116] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 254

[117] Zehebi-Âlamünnübelâ c. 3, s. 202

[118] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 254-255

[119] Zehebi-Âlâm. c. 3, s. 202

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 125-126.

[120] Taberi-Tarih c. 8, s. 222

[121] Dineveri-Kitabül'ahbar s. 256

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 126.

[122] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 126-127.

[123] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 127-128..

[124] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 128-129.

[125] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 129-130.

[126] Taberi-Tarih c. 6, s. 237-239

[127] Zehebi-Alâmünnübelâ t. 3, s. 2G2

[128] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 130-131.

[129] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 131-132.

[130] TaJberi-Tarih c. 6, s. 239-240

[131] Dineveri-Kjtabül'ahbar s. 256

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 133-134.

[132] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 134-135.

[133] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 136.

[134] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 136.

[135] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 137.

[136] Taberi-Tarih c. 'e, s. 240-243

[137] Zehebî-Alâmünnübelâ c. 3, s. 203

[138] Zehebî-Tarihul'islam c. 3, s. 53

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 137-142.

[139] Zehebî-Tarihul'islam c. 3, s, 53, İbtî-i Esîr-El kâmil c. i, s. 118

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 142.

[140] Tataerî-Tarih c. 6, s, 243-244

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 142-144.

[141] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 144-146.

[142] Taberi-Tarih c. 6, s. 244-245

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 146-147.

[143] İbn-i Abd-i Rabbih-İkdülferîd c. 2, s. 218, Zehebî—Âlâm, c. 3, s. 210

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 147.

[144] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 147.

[145] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 147-149.

[146] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 149.

[147] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 149-150.

[148] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 150.

[149] M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 150-152.

M. Asım Köksal, İslam Tarihi Hz. Hüseyin ve Kerbela Faciası, Akçağ Yayınları: 152

Dünya lık..!

[italik] Dünya lık...

Yaşamı idame ettirmek için en elzem olandır..! peki...

Nedir bu dünyalık..

Tabi ki ilk akla gelen para dır... mal dır mülk tür...!

insanın insanca yaşayabilmesi için en elzem olandır.. insanın yaşam ihtiyaçlarını temin için gerekli olandır hayallerine idallerine ulaşması için mutlak gerektir..! sadece bir araçtır... ve asla da amaç olmamalıdır..! Teşbihte hata olmaz diye bir ata sözü vardır... şimdi bir an hayalimizi genişletelim...

Mesela Dünya lığı deniz e benzetelim kendimizi de deniz üzerinde bulunan Gemi ye..! Deniz nasıl Gemiye üzerinde taşıyorsa... Dünyalıkta bizi üzerinde taşıyan bir gemidir...

Ve bir an düşünelim bu geminin gövdesinde minik yada kocaman bir delik... hali ne olur kuşkusuz ki hali denizin dibini boylamak olur..! işte dünyalık ta aynen böyledir.. biz onu ihtiyaçlarımızı temin etmekte kullandığımız müddetce bize hiçbir sürette zarar veremez...!

Ama olaki onun sevgisi Kalbimize gönlümüze düşüncemize hükmetmeye başlarsa... maz ALLAH işte bu o zaman bizim felaketimiz olur.. önce bizde merhameti alır sonra şefkati alır sonra iyilik yapma erdemimizi elimizden alır.. ve kısacası tamamen bize hükmeder duruma gelir ki çok yerinden bir özlü sözü de ifade etmeden geçemeyeceğim...! Para eğer ayaklarının altındaysa.. o zaman seni yükseltir... yok sen onu başının üstünde tutarsan ağırlığınca seni alçaltır...!

Alçalmayacağımız ve hep yükseklerde olacağımız günlere...☹

...! Sen hiçbir çocuğun ayakabısının içine ondan habersiz bozuk para attın mı..?

Tavsiye ederim...☹

Kenan SAYIN [/italik] 14-şubat-2008

Tarihten Alacağımız Dersler Vardır_1.Bölüm

Tarihten Alacağımız Dersler Vardır
Bunları Biliyormusunuz
Çağdaşlaşma Yolunda

1930'lu yılların Türkiyesi'nin Urla gibi bir Ege şehrinde dahi açıklıktan insanların öldüğünü...

Ortalama bir memurun aylık maaşının 50 lira olduğu bu dönemde, çağdaşlaşma yolunda(!) 75 000 lira gibi büyük paranlar ödeyerek heykel yaptırdığımızı (1)

Kendinizi Türklere Emanet Edin

16. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin gelişme yolu üzerinde direnmiş ve Türk orduları ile savaşa tutuşmuş olmasından dolayı Katolik Avrupa tarafından kendisine "Hıristiyanlığın şövalyesi" ünvanı verilen Boğdan Beyi Büyük Stefan'ın ölüm döşegini de, evlatlarına gayet ibretli bir şekilde:

"Belki de yakında himayeye muhtaç olacaksınız Asla Rus'a yanaşmayın. Haindir, sizi yok eder. Fakat kendinizi Türklere emanet edin. Adil ve merhametlidirler" diyerek nasihat ettiğini ...(2)

Talan Edilen Mirasımız

Şanlı Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazinin mübarek anası Hayme Hatunun Domaniç'teki türbesini ulu hakan Abdülhamid Han'ın, ecdadına hürmetinin ifadesi olarak büyük bir itina ile tamir ettirip pencerelerini atlas perdelerle kaplattırdığını ve zeminini de Hereke dokuması muhteşem bir halı ile, döşettiğini . . .

Daha sonraları iş başına gelen Halk Partisi döneminde ise o muhteşem halının türbeden gasp edilerek, partinin İnegöl ilçe yöneticilerinin kapılarına paspas yapıldığını ve atlas perdelerinin de kaymakamlık binasında kullanıldığını... (3)

Ecdadımızın Silinmez İzleri

1976 yılında Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde, deniz suyunu tatlı suya çeviren bir tesisin açılışından sonra meslektaşları ile sohbe girişen dönemin Türkiye Büyükelçisi Necdet Özmen'in bir ara söze: "Bu Suudi Arabistan'ın ilk tuzdan arıtma tesisidir" diye başlaması üzerine

Fransız Büyükelçisinin hayretler içinde kalarak:"No... Sör... Bu Suudi Arabistan'ın ilk tuzdan arıtma tesisi değildir. İlki Osmanlılar'ın 1800.lü yılların sonunda yaptığıdır" diyerek ecdadımızın eşsiz mirasından habersiz yaşayan elçimizi mahcup ettiğini ,(4)

Bitmeyen Osmanlı Sevgisi

Balkanlar'dan Orta Doğu'ya kadar büyük bir coğrafyanın 1. Cihan Savaşından sonra elimizden çıkmasına rağmen, o topraklarda yaşayan halkın hala büyük bir hasretle "Osmanlı, Osmanlı " diye sayıkladığını ..

Budapeşte'den gelen bir yazarımıza bir Boşnak,ın'. "Madem ki İstanbul'a gidiyorsun Allah aşkına o şehrin toprağını benim için öp Allah benim canımı İstanbul'u görmeden . alması!" dediğini Trablusgarp'daki ihtiyar Cezayirlilerin , boyunlarına muska diye Osmanlı parası taktıklarını...(5) Biliyor muydunuz.

Avrupa'da Akıncı Korkusu

1534 yılında Viyana'daki St. Stephen Katedrali'nde. Osmanlı akıncılarının yaklaştığını görüp çan çalarak haber vermekle vazifeli bir memuriyetin ihdas edildiğini ve bu memuriyetin ancak 1956 yılında, Viyana Belediye Meclisince. Artık bir Osmanlı tehlikesi kalmadığından, bu vazifenin lüzumu yoktur" diye bir karar alınarak iptal edildiğini...(6)

Cennette Yer

Osmanlı Devleti'nin zirvelerde şahlandığı, akıncılarının Avrupa içlerinde at oynattığı bir dönemde. kilisede bir papazın vaaz verirken"Dünya hakimiyetinin Türklere fakat Cennet'in de kendilerine ait olduğunu... " söylemesi üzerine. bu taksime akli yatmayan cemaatten bazılarının büyük bir ümitsizlik içinde: "Dünyada bizi yurtlarımızdan çıkaran Türkler hiç Cennet'te yer bırakırlar mı?" dediklerini...(7)

Batışın Remzi

Yükseliş dönemimizin ruhunu yansıtan mütevazı Topkapı Sarayına karşılık, yıkılışımızı remzeden Varsay taklidi Dolmabahçe Sarayının Avrupa'dan borç alınan para ile, 9 ton altın ve 41 ton gümüş kullanılarak inşa edildiğini... (8)

Şefzade'nin Dolmabahçe Sefası

İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı yaptığı dönemde, oğlu Ömer İnönü'nün gerek talebelik gerekse daha sonraki yıllarda koskoca Dolmabahçe Sarayını ikametgah olarak kullanıp, yattığı bir oda için bütün sarayın kaloriferlerini yaktırdığını ve ayrıca bu şefzadenin sarayda kadınlı kızlı gece alemleri düzenlediğini...

Bütün bu olanların dönemin Millet Meclisinde ciddi tartışmalara yol açtığını ve o gün mecliste bulunan baba İnönü'nün kulaklığı takılı olduğu halde müzakereleri işitmemezlikten geldiğini (9)

Ağaca Asılan Zekat Parası

Fatih Sultan Mehmet Han devrinde bir Müslümanın. günlerce dolaşıp yıllık zekatını verebileceği fakir birini arayıp bulamadığını

Bunun üzerine zekatının tutarı olan parayı bir keseye koyarak Cağaloğlu'ndaki bir ağaca asıp, üzerine de:

"Müslüman kardeşim, bütün aramalarıma rağmen memleketimizde zekatımı verecek kimse bulamadım. Eğer muhtaç isen hiç tereddüt etmeden bunu al" diye yazdığını..

Ve bu kesenin üç ay kadar o ağaçta asılı kaldığını (10)

Nebiler Sultanı'nın Güzellikleri

Aşk bahçesinin yanık bülbülü Hazreti Mevlana'nın, Peygamberimiz'in (sav) üstün vasıflarıyla alakalı olarak:

Nebiler Sultanı'nın (sav) vasıflarının şerhini. eğer ben devamlı, durmadan söylesem, yüzlerce kıyamet geçer de o yine bitmez. " dediğini...

Sahabi efendilerimizden Amr bin As'ın (ra): "Benim gözümde Resulullah'dan (sav)daha sevgili, benim gözümde Ondan daha büyük bir kimse yoktur. Ne var ki, Ona olan tazimimden gözüm doya doya Ona bakamıyordu " dediğini.

..

İmam Kurtubi'nin de "Nebiler Nebisi'nin (sav) güzellikleri bize tamamıyla gösterilmemiştir. Gösterilmiş olsaydı, gözlerimiz Ona bakmaya takat getiremezdi " diyerek İki Cihan Saadet Güneş'inin güzelliklerini bir nebzecek olsun anlatmaya çalıştıklarını..(11)Biliyor muydunuz?

Osmanlı Arması

Merhum Necip Fazıl Kısakürek in 1954 lü yıllarda çıkardığı Büyük Doğu mecmuasının bir sayısının kapağında, Osmanlı arması işlemeli sanat eseri bir kumaş resmini yayınlayınca, "padişahlık propagandası yapmak " gibi saçma bir gerekçe ile derginin o sayısının toplatıldığını ve kendisinin de suçlanarak mahkemeye sevk edildiğini

Necip Fazıl'ın mahkemede kendisini suçlayan savcıya gayet ibretli bir şekilde:

İçinde adalet işlerine bakılan bu binanın tepesinde aynı Osmanlı arması var Siz de mi padişahlık propagandası yapıyorsunuz?" diye haykırdığını (12) Biliyor muydunuz?

Pasaport Farkı

Şanlı Osmanlı Devleti'nin yıkılmasından sonra, son derece üzgün ihtiyar bir Ürdünlünün, elindeki yeni Ürdün pasaportuyla İsviçre sefaretine giderek: "Herkes bu pasaportla alay ediyor Eskiden Osmanlı pasaportum varken selam dururlardı. Ben Osmanlı teb'asıyım ne olur bunu değiştirin" diye sefaret yetkililerine yalvardığını... (13)

Türk Köşesi

Devlet i Aliye yi Osmaniye'nin üç kıtada at oynatıp buyruk yürüttüğü ihtişamlı dönemlerinde, Avrupa'da Türk hayat tarzı ve modasının çok tesirli hale geldiğini Evlerinde Türk köşesi bulundurmayan sosyete mensuplarının ayıplandığını (14)

Reformun Böylesi

O zamana kadar sadece batıların kendi aralarında düzenledikleri balolara, yanlış batılılaşma hareketinin bir parçası olarak Türk devlet adamları da katılınca 11829), baloda bulunan bir Fransız kadının oldukça doğru bir teşhiste bulunarak Türkler reforma, bitirmeleri gereken yerden başladılar dediğini ...(15)

Birinci Dünya Savaşının Vahşet Yılları

Birinci Dünya savaşı sıralarında Musul'da halkın açlıktan perişan durumlara düşüp hergün sokaklarda kadın-erkek çocuk-ihtiyar birçok insanın inleye inleye ölüme gittiklerini ve buna bir çare bulunamadığını...

Açlıktan ölen bu zavallı çocukların etlerini kasap dükkanlarında koyun ve kuzu eti diye satan veya aşçı dükkanlarında

pişirip halka yedirme vahşetini gösteren on-oniki kişinin idam edildiğini . (16)

Amerikan Yardımı (!)

Truman doktrini çerçevesinde Amerika Birleşik Devletleri'nden aldığımız 69 milyon dolar askeri yardım ile elde edilen askeri teçhizatın bakımı için ABD'ye her yıl 400 milyon dolarlık bakım ve ithalat parası harcaması yaparak ne kadar karlı bir anlaşma (!) yaptığımızı (17)

Hayal Müessesesi

Teb'asını "Emanetullah" olarak gören Osmanlı Devleti'nde, akıl hastalarına bimarhanelerde son derece şefkatle muamele edilip ceviz karyolalarda, ipekli çamaşır ve çarşafalarda yatırılıp musiki ile tedavi edildiğini.

Aynı dönemde Avrupa'da ise, akıl hastalarının ruhuna şeytan girmiş denilerek diri diri yakıldığını. . (18/a)

İstanbul'daki bimarhaneleri giren Mongeri Pere'nin: "Burası Avrupa'nın asırlar sonra tahayyül edeceği bir hayal müessesidir dediğini ve Osmanlı'nın uyguladığı bu musiki ile tedavi metodunun ABD'de ancak 1956 yılında uygulamaya geçebildiğini (18/b)

Üçüncü Dünyanın Kobayları

Batıda ilaç üretmekle ilgili yönetmeliklerin son derece ağır olup, bir ilacın piyasaya çıkarılmadan önce kobaylar üzerinde yeterince deneme yapılması gerektiğini ve bunun ise uzun ve pahalı bir süreç olduğunu .

Buna çare bulan batılı hümanistlerin(!), yeni geliştirdikleri denenmemiş ilaçları üçüncü dünya ülkelerine pazarlayarak hem para kazanıp, hem de milyonlarca gönüllü kobay üzerin de ilaçlarını denediklerini

İlaç iyi çıktığı takdirde mallarını batıda pazarladıklarını, kötü çıktığında ise foyası çıkana kadar üçüncü dünya ülkelere satmaya devam ettiklerini . . (19)

İçi Yivli Toplar ve Ecdadımızın Sızlayan Kemikleri

Yavuz Sultan Selim Han'ın Ridaniye Savaşı'nda, ileri görüşlü babası Sultan II Bayezid' in icadı olan "içi yivli topları kullanarak büyük başarılar elde ettiğini..

Bugün ise bizlerin hala II Bayezid'in bu büyük icadını tarih kitaplarımızda: "Yivli top 1868 de Almanlar tarafından icad edildi" diye okutma gafletini göstererek ecdadımızın kemiklerini sızlattığımızı.. (20)

Tanzimat Dönemi Ordusu

II Mahmut döneminde Osmanlı ordusunun modernleştirilmesi için danışmanlıkta bulunan Alman komutanı Helmuth von Moltke'nin Tanzimat dönemi ordusunun halini

"Bu ordu: kaputları Rus, talimatnameleri Fransız, tüfekleri Belçika, sarıkları Türk, eğerleri Macar, kılıçları İngiliz ve öğretmenleri her milletten, Avrupa sisteminde bir ordudur" diyerek tarif ettiğini .(21)

Bediüzzaman,ın Rızık Hususundaki Hassasiyeti

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin 1924 yılı yazında Van'daki Ereğ dağına çıkarak bütün vaktini tesbihat ve münacat ile geçirdiği günlerde, yanında bulunan talebelerinin dağlardaki yaban elmalarını koparıp yemek istemeleri üzerine Üstad'ın onlara izin vermeyip

"Bizim hissemiz bağlar ve bahçedekilerdir Bizim rızıkımızı Cenab-ı Hakk oralarda tayin etmiştir. Bu yabancı meyveler yabancı hayvanların rızığıdır. Onların kısmetine dokunmamamız gerekir" dediğini... (22)

Milletlere Göre Fiyat Farkı

Osmanlı'nın son döneminde (1850) İstanbul'da uzun yıllar kalmış bir batılı tarihçi olan M A Ubcini'nin şehirde yaşayan değişik milletlerin karakter yapılarını öğrendikten sonra, hatıralarında:

"Bir kaide olarak, Ermeni ye istediği paranın yarısını, Ruma üçte birini, Yahudi ye dörtte birini veriniz. Fakat bir Müslümanla alışveriş ettiğiniz zaman istediği fiyattan emin olunuz ve istediğini veriniz" diye yazdığını... (23)

Batıda ve Osmanlı'da Yalan

1717 - 1718 yılları arasında İstanbul' da İngiliz elçiliği yapan G.Montagu nun hanımı Lady Montagu nun Osmanlı toplumundaki ticaret ahlakı ile alakalı hatıraların da, oldukça enteresan bir şekilde:

"İngiltere'de yalancılar yaptıklarıyla öğünürler.

Burada ise (Osmanlı'da) yalan söylediğinden emin olduğumuz zaman yalancının alınına kızgın demir basılıyor. Bu kanun eğer bizde uygulanırsa ne kadar güzel yüzün bozulduğu, ne kadar kibar sınıfına mensup kişilerin kaşlarına kadar inen

peruklarla dolaşmaya mecbur kaldıkları görülür. diye yazdığını... (24)Biliyor muydunuz?

Marks'ın Hayranlığı

Şeyh Şamil liderliğindeki Kafkas halkının, istilacı Ruslara karşı olan istiklal savaşlarında göstermiş oldukları büyük direniş karşısında Karl Marks' ın:

"Hürriyetin nasıl elde edilmesi lazım geldiğini Kafkasya dağlılarından ibretle öğreniniz. Hür yaşamak isteyenlerin nelere muktedir olduğunu görünüz. Milletler, onlardan ders alınız. .. " diyerek hayranlığını itiraf etmek zorunda kaldığını... (25)

Osmanlı Devleti'nde ağaçlara çok kıymet verilip koruma altına alındığını . . . Sultan II. Abdülhamid devrinde, Belgrad ormanlarına zarar verip ormanı tahrip ettikleri için bir köyün kitle halinde sürgün edildiğini. . .(26)

Kin

İkinci Dünya Harbi sonlarında yapılan lise mezunlarının olgunluk imtihanlarında sorulan "Ormanlar ve Ormanların faydaları" isimli kompozisyon sualine talebelerim bazılarının enteresan bir şekilde:"Türkiyemiz ormanlık bir ülkeydi, fakat o zalim padişahlar, yurdumuzu ormansız bıraktılar , gibi cevaplar verdiklerini . . .

Sebeup olarak da; bu zavallı öğrencilerin öylesine bir kin terbiyesi içinde yetiştirilerek Osmanlı'yı kötülemeye öylesine alıştırdıklarını ve böylece eğer bir fırsatını bulup da padişahlara hakaret ederlerse iyi not alacaklarına inandıklarından dolayı böyle cevaplar verdiklerini... (27)

Ecdad Nesline Hürmet

Merhum Adnan Menderes'in, İstanbul'un imarı faaliyetlerinin başlatıldığı 1950'li yılların birinde, gece yarısı cennetmekan Sultan Abdülhamid Han'ın muhterem kerimeleri Ayşe Osmanoğlu ile annesi Müşfika Kadınefendi'nin kaldığı evin kapısını çalarak gizlice içeri girip her ikisinin de ellerini öptükten sonra :

"Siz bize veli nimetlerimizin emanetlerisiniz. Fakat maalesef sizlerle bugüne kadar alakadar olamadım. Çok özür dilerim Çevremiz böyle tavırları hazmedemeyecek insanlarla dolu!... " dediğini... Daha sonra da, Osmanlı'nın bu aziz analarına, kimseye muhtaç olmamaları için, içinde 10.000 lira bulunan bir zarf bırakıp ayrıca tahsisat-ı mestureden (örtülü ödenek) maaş bağladığını ve 27 Mayıs'da bu paranın kesildiğini... (28)

Peygamber Evine Benzeyen Ev

Gönüller sultanı Mevlana Hazretleri'nin hizmetçisine: Bu gün evimizde yiyip içecek birşey var mı?" diye sorup, hizmetçisinin de "Hayır hiç birşey yok" diye cevap vermesi üzerine sevince garkolup ellerini Yüce Dergah'a açarak:

"Allahım, sana şükürler olsun ki, evimiz bugün Peygamber evine benziyor" diye Muhammed Mustafa'nın(sav) yolunun tozu olduğunu gösterdiğini,, (29)

Eşsiz Misafirperverlik

Osmanlı askeri teşkilatını Avrupa'ya tanıtmış olmakla meşhur Comte de Marsigli'nin, Türk toplumunun misafirperverliği ile alakalı olarak :

"Türkler hiçbir din farkı gözetmeksizin bütün yabancılara karşı son derece misafirperverdirler. Ana yollar civarındaki köylerde oturanlardan hali vakti yerinde olanlar öyleden evvel ve akşamüstü gezintiye çıkıp yolcu bulmaya çalışırlar. Eğer bulacak olurlarsa evlerine davet ederler ve hatta çok defa misafirin hangi evde ağırlandığını tayin ederken kavgaya bile tutuşurlar." dediğini (30)

Vahşetin Böylesi

1096 yılında Haçlıların Kudüs'e girerek 40. 000 Müslümanı kılıçtan geçirdikten sonra Gödofoi dö Buygom' un Papa II Urban' a yazdığı mektupta:

`Kudüs'te bulunan bütün Müslümanları katlettik, malumunuz olsun ki, Süleyman Mabedi'nde atlarımızın diz kapaklarına kadar Müslüman kanına batmış olarak yürüyoruz. " diyerek barbarlıklarını belgelediklerini...(31)

İnsanlığın En Muhteşem Harikası

Osmanlı içtimai yapısı üzerine uzman olan Erlanyen Üniversitesi profesörlerinden Hutterrohta :

"Osmanlı Devleti, geniş topraklarını ve üzerindeki çeşitli kavimleri, Topkapı Sarayı'ndan mükemmel bir şekilde idare ediyordu. O saray da batıdaki en mütevazı bir derebeyinin sarayı kadar bile büyük değildi. Bu nasıl oluyordu?" diye sorulduğunda, Profesör Hutterroht'un:

"Sırrını çözebilmiş değilim. 16. asırda Filistin'in sosyal yapısı üzerinde çalışırken öyle kayıtlar gördüm ki hayretler içinde kaldım. Osmanlı, üç yıl sonra bir köyden geçecek askeri birliğin öyle yemeğinden sonra yiyeceği üzümün

nereden geleceğini planlamıştı. Herhalde Osmanlı, devlet olarak insanlığın en muhteşem harikasıdır" diye cevap verdiğini. . .(32)

Enderun Okulu

Üç kıtada altı asırlık bir hükümlanlık şanlı ecdadımızın devlet ve medeniyet mirasının sırlarının bulunduğu ve dünyanın en büyük arşivi olan Osmanlı Arşivi'ni, bizler doğru dürüst incelememişken, bine yakın Amerikalı ile yüze yakın İsraili tarihçinin yıllarca didik didik ettiğini. ..

Bugün ABD'de sadece "Enderun okulu" hakkında hazırlanan uzman eserlerin ve doktora tezlerinin sayısının 350 tane olduğunu. . .(33)

Ziya Gökalp'in Ölümü

Türkçülük fikrinin ünlü simalarından biri olan Ziya Gökalp'in hayatının son anlarında Fransız hastanesinde yatarken ebedi aleme intikal etmeden bir gece önce, mukaddesata galiz küfürler ederek başını duvarlara vura vura öldüğünü

Cesedinin de hastane morgunda Hıristiyan geleneklerine göre muamele yapılarak kaldırıldığını... (34)

Sözünün Eri Olmak

Mehmet Akif Ersoy'un sözünün eri bir insan olduğunu ve söz verdiği şeyi yerine getirmek için ölümden başka hiçbir şeyin onu engellemediğini...

İstanbul Vaniköy'de oturan bir ahababı ile öyleden bir saat önce buluşmak için sözleştiklerinde, o gün yağmurlu, fırtınalı bir gün olup her tarafı sel bastığı halde Mehmet Akif' in binbir zorlukla sırlıklam vaziyette söz verdiği yere vaktinde geldiğini, fakat arkadaşının gelmemesi üzerine çekip gittiğini... Ertesi gün. özür dilemek için gelen arkadaşını dinlemeyip: "Bir söz ya ölüm veya ona yakın bir felaketle yerine getirilmezse mazur görülebilir" diyerek tam altı ay o arkadaşıyla konuşmadığını... (35) Biliyor muydunuz.?

Kızılca Buğdayı

ABD'nin 1890 yılına kadar bizim Tuna boylarımızda yetişen "kızılca" ismi verilen buğdayımızı ithal ederek tohumluk olarak kullandığını ve bununla halkını beslediğini. .. (36)

Bir Yanlışın izahı

Padişahların, Osmanlı topraklarındaki muhtelif yerleri devletin ileri gelenlerine: "Sana orayı , bahşettim " demesinin.

"Verilen yeri imar et!" manasına geldiğini ve bu varlıklı Osmanlı paşalarının, o toprakların mamure haline gelmesi uğrunda servetlerini tükettiklerini . . . (37)

Hakiki Nişan

Kırım Savaşı'ndaki büyük hizmetlerinden dolayı Fransız hükümetince kendisine nişan verilen Deli Hasan Ağa'nın bu nişanı takmadığını farkedene Fuat Paşa'nın ona takmama sebebini sorması üzerine:

"Paşam, benim vücudumda harpte kazandığım yedi nişan(yara izi) var. Onlar varken elin Frenk'inin nişanını ben ne yapayım!" diye cevap verdiğini

Yabancı Gözüyle Lozan ve Neticesi

1922-1923 yılları arasında Sovyetler Birliği'nin Türkiye büyükelçisi olarak Ankara'da bulunan S. İ. Aralov'un, Lozan Konferansı' nın sonuçları ile alakalı olarak yazmış olduğu hatıratında :

"... İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Curzon, eskiden Türkiye'nin olan Musul'u ve daha başka yerleri Türkiye'den koparmayı, Yunanlıların yakıp yıktığı şehir, kasaba ve köyler için Yunanlılara tamirat parası verdirmemeyi ve Boğazlar meselesinde İngiliz planını gerçekleştirmeyi başardı.

Türkiye'nin Musul'u bırakması ve tamirat parasından vazgeçmesi karşılığı olarak kendisine küçücük Karaağaç bölgesinin verilmesiyle yetindi Bundan başka batılı devletler , Türkiye'yi, Osmanlı Devleti'nin batılı kapitalistlere olan borçlarının, Osmanlı Devleti'nden ayrılan ülkeler arasında bölünüşünden sonra, payına düşen bölümünü 20 yıl içinde ödemeye ikna ettiler" diye yazdığını...(39)

Acı İtiraf

Lozan Konferansına İsmet İnönü ile birlikte katılarak Türkiye aleyhine birçok entrikalar çeviren Hahambaşı Hayim Naum'un,daha sonraları hükümet erkanı ile araları çok iyi olmasına rağmen: Bu memlekete bu millete çok kötülük ettim, artık aralarında yaşayamam diyerek pişmanlık içinde Mısıra gittiğini...(40)

Mehterin Büyüleyici Tesiri

Batı musiki şaheserleri yazmış olan Mozart,Bizet gibi büyük bestekarların mehter musikisinin büyüleyici tesiri altında kalarak,Türk tarzında Alla Turca denilen kısımlarını yazdıklarını....(41)

Türkiyede Türk Müziği Yasağı

Tek parti iktidarı döneminde,devletin açmış olduğu müzik okullarının bir tanesinde,öğrencilerden bazılarının ders arasında kendi öz müziği olan Türk müziği çalmaya teşebbüs ettikleri için yabancı uzman Herr Zuckmayer tarafından okuldan atıldıklarını....(42)

Senfoni Zulmü

1930lu yılların birinde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının,Anadoluyu tenviretmek için çıktığı turnenin Sivas durağında,bir konser verdikten sonra gazetecinin birinin konseri izleyen bir vatandaşa: Konseri nasıl buldunuz? diye sorması üzerine zavallı adamcağızın, sağına soluna ürkekçe bir göz attıktan sonra gazetecinin kulağına:

Valla beyefendi,Sivas,Sivas olalı,Timurdan beri böyle zulüm görmedi! diye cevap verdiğini....(43)

Bizim Dinazorlarımız

Bizim ülkemizde çağdaşlık ve bilimsellik(!)adına başörtülü öğrencilerin üniversitelere sokulmayıp,İmam Hatip Okulu öğrencilerinin varlığından ve devletin diğer okullarından daha başarılı olmasında rahatsızlık duyulduğu halde,dünyanın süper gücü sayılan ABD nin en iyi üniversitelerinden biri olan Massachussets Institute of Technology(M.I.T.)nin öğrenci yönetmenliğinde:

Dini inançların gereğini yerine getirmekten dolayı bir derse veya imtihana giremeyen öğrenciye telafi imkanı tanınır....diye hüküm bulunduğunu ve bu hususlarda alabildiğine müsamahalı davranıldığını....(44)

İlahi İkaz

Birinci Dünya Savaşı sırasında Dördüncü Ordu karargahında Mekke ve Medine yi kurtarmak için Hicaz Seferi Kuvveti hazırlanması meselesi görüşülürken,Harbiye Nazırı Enver Paşa nın bu iş için Mustafa Kemal atadığını ve bunun üzerine Mustafa Kemal in:

Değil Hicaza asker sevk etmek,hatta oradaki askerleri de geri almak ve kuvvetleri verimsiz yönlere dağıtmamak gerek diyerek görüşünü belirttiğini ve sonunda M. Kemal in bu görüşünün kabul edilerek Medinenin boşaltılmasına karar verildiğini...

Tam bu sırada ışıkların aniden sönerken ortalığın zifiri bir karanlığa bürünmesi üzerine bunu İlahi bir İkaz kabul eden Cemal Paşa nın birden ürperip sarsıldığını ve daha sonra Hicazın boşaltılmasından vazgeçilerek Fahreddin Paşa nın Medine ye gönderildiğini....(45)

Medine Muhafızı

Osmanlı'nın edeple taçlaşmış iman anlayışının gereği olan Hazreti Peygamberi'nin(sav) şehrini bir valinin adının altına sokamayacağı saygı ve edebi ile, oraya göndereceği idareciyi `Vali " yerine "Medine Muhafızı " diye isimlendirme hassasiyetini gösterdiğini . . . (46)

Dünyanın ilk Toplu Sözleşmesi

Dünyada ilk toplu sözleşmenin Osmanlı Devleti tarafından gerçekleştirildiğini. Kütahya Vahid Paşa kütüphanesinde bulunan şeriye Mahkemesi sicilinin 57'ci sayfasında kayıtlı belgeye göre, yeryüzündeki bu ilk sözleşme Kadı Ahmed Efendinin tasdiki ile 24 işyeri ile işçileri arasında imzalandığını .

Bu sözleşmeye göre, "Kalfaların, yardımcılarının, ustaların ve vasıfsız işçilerin yevmiyeleri"nin tesbit edilip, her gün belli sayıdaki fincan imali karşılığı alacakları ücretlerin tesbit edildiğini...(47)Biliyor muydunuz?

Osmanlı Topçuluğu

Kanuni Sultan Süleyman devrinde yıllarca İstanbul'da kalan ve yazmış olduğu eserini en büyük Hıristiyan hükümdarı II Filib'e takdim eden İspanyol yazar Cristobol de Villalon'un, dönemin Osmanlı topçuluğu hakkında:

"Dünyada hiçbir devletin,Türk topçusu ile mukayese edilebilecek topçusu yoktur. İstanbul'da eski model olduğu için kullanılmayıp süs diye surlara konan topları inceledim Bunlar bile İspanya ordusundaki toplardan çok daha kaliteli idi.

Tophane sırtlarında çaptan düşmüş diye yığılan 40 kadar topu hayretle seyrettim. Bunları alıp topçu kuvveti oluşturmak istemeyecek hiçbir Avrupa devleti bilmiyorum dediğini . . . (48)

En Mükemmel İkmal Teşkilatı

Kore Savaşı sırasında bir Amerikan bataryasının isabet alıp parçalanmasından sonra, dört dakika gibi kısa bir süre

çinde Amerikalıların bataryayı tekrar kurup ateşe teşkilatlarını ve bu çok süratli ikmal karşısında Türk binbaşısının hayretler içinde kaldığını gören Amerikalı generalin:

"Biz bu sistemi kurmadan önce bütün dünya ikmal teşkilatlarını etüd ettik. En mütekmil olanının Osmanlıların ki olduğunu görerek onu kabul ettik. Bu, sizden gelme bir usulün günümüze tatbikinden başka birşey değildir." dediğini, . .(49)

Gözyaşı Medeniyeti

İslam'ın ilk dönem zahidlerinin en belirgin niteliklerini Allah korkusunun tesiri ile çok ağlamaları, çok mahzun olmaları ve dünyaya hiç değer vermemeleri olduğunu.

Bunlardan Veysel Karani'nin Allah'tan korktuğu ve utandığı için başını hiç semaya kaldırmayıp, daima çenesi göğsün de bitişik gezdiğini...

"Ümmetin Rahibi" diye tanınan Amir bin Abdullah ın çok ağlayıp geceleri ayakları şişecek kadar ibadet ettiğini..

"Dünyayı üç talakla boşadım, ricat yok" diyen ve ruhbanlar gibi ibadet ettiği için "Gulam" adını alan Utbe bin Eban'ın çok ağlayan bir zahid olduğunu...

Zühdüne sevgi ve aşk hakim olan Rabiâtü'l Adeviyye nin secde de başını koyduğu yeri çamur edecek kadar gözyaşlarını ceyhun ettiğini... (50)

Haram Yemeyen Ordu

Osmanlı ordusunun, İslam'ı tek bir bayrak altında toplamak gayesiyle Mısır seferine giderken Gebze yakınlarındaki bağlık-bahçelik bir arazide mola verdiğinde Yavuz Sultan - Selim'in bütün askerlerin heybelerini arattığını ve hiçbirinde meyve cinsinden birşey çıkmaması üzerine ellerini Ulu Dergah kaldırıp :

"Allahım, sonsuz şükürler olsun. Bana haram yemeyen bir ordu lutfettin. Eğer askerimin içinde tek bir kişi sahibinden izinsiz bir meyve yeseydi ve ben bunu haber alsaydım Mısır seferinden vazgeçerdim'.' diyerek Rabbine sonsuz hamd ü senalarda bulunduğunu. ... (51)

Ecdadımız Yüz Akımız

Altı asır gibi uzun bir süre üç kıtada hükmünü yürüten ecdadımızın medeniyet mirasını inceleyip araştırmadan içte ve dıştaki bazı gafil ve hainlerin ona, "emperyalist" yaftasını yapıştırarak mahkum etmeye çalışmalarına mukabil, Macaristan İlimler Akademisi tarafından ortaya çıkartılıp yayınlanan bir belgede belirtildiğine göre, Osmanlı Devleti'nin Macaristan'da hakim olduğu devirlerde, Macar halkından yılda 7 milyon akçe 21 milyon vergi toplayıp, buna karşılık aynı yıl Macaristan'a 21milyon akçe yatırım yaptığını... (52)

Tuz ve Ekmek Hakkı

Osmanlı sarayındaki hanedan çocuklarını yetiştirmek üzere"muallime-i selatin-" (sultan hocası) olarak tayin edilen Safiye Hanım' a padişah VI. Mehmed Reşad'ın ilk iradesinin:

Namaz kılmayanlara, oruç tutmayanlara yedirdiğim tuz ve ekmeği haram ediyorum. Bu iradem hoca hanım tarafından talebe şehzade ve hanım sultanlara söylensin" olduğunu. . .(53)

Bir Savaşın Bedeli

1991 yılında meydana gelen Körfez Savaşı'nın bir günlük maliyeti ile 3 milyon çocuğun 2, 7 yıllık süt ihtiyacının karşılanabildiğini...

Bu savaşın otuz günlük savaş gideri ile 50 milyon insanın 4 yıllık ekmek ihtiyacının giderilebildiğini...

1 adet Stealth avcı uçağının bedeli ile 13 milyon kitap alına bildiğini . . .

Ve 1 adet Patroit füzesi ile 74 milyon adet fidan dikildiğini .. (54)

Ne Sen Baki Ne Ben Baki

Kanuni Sultan Süleyman' ın, bir meseleden dolayı dönemin şairi Baki'yi,

``Baki bed - Nef-yi ebed Bursa ya red" diyerek Bursa'ya sürgüne gönderdiğini ve Baki'nin de buna karşılık:

"Öldünse ey Baki Değildir cihan mülkü Süleyman'a baki Buna çarkı felek derler Ne sen baki, ne ben baki" diyerek şairane bir şekilde cevap verdiğini . . . (55)

Barbar Kim?

Bizans'ı kurtarmak üzere İstanbul'a çağrılan Haçlı ordularının Hristiyanlığın mukaddes kilisesi Ayasofyanın tepesinde

ki altın haçı sökerek eritip sattıklarını...

Yıllar sonra Osmanlı ordusunun İstanbul'un fethi sırasında bir yeniçerinin, fetih hatırası olarak saklamak maksadıyla Ayasofya'nın küçük bir çini parçasını koparmak istemesini, Fatih Sultan Mehmed'in "tahribe teşebbüs"le suçlayıp cezalandırdığını ,...(56)

Serdengeçti'nin Ayasofya Müdafaası

Yazmış olduğu "Ayasofya". isimli şiiri yüzünden tutuklanarak Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan Osman Yüksel Serdengeçti' nin kendini müdafaa ederken:

"Müddei umumi(savcı) tepeden verilen emirlere göre hareket ediyor. Ayasofya'nın tekrar cami haline yetirilmesinde benim ne gibi hususi maksadım ve menfaatim olabilir? Ayasofya'yı kiraya mı vereceğim, yoksa imamı mı olacağım? Beni bu yazıdan dolayı Türk savcılar değil, Yunan savcılar itham etsin. Böyle bir yazıyı yazdığımdan dolayı kendimi müdafaa etmekten utanıyorum ." diye hayıflanarak cevap verdiğini. . .(57)

Sanata Hürmetin Böylesi

Osmanlı'nın meşhur hattatlarından Hafız Osman'ın(1642 1698), Sultan İkinci Mustafa'nın hat hocası olup, Hafız Osman'ın hat meşkederken, Sultan İkinci Mustafa'nın büyük bir hürmet içinde hocasının hokkasını tuttuğunu ve yapılan hattın güzelliği karşısında gönlü ihtizaza gelen Sultan İkinci Mustafa'nın: "Artık bir Hafız Osman daha yetişmez" demesine mukabil, büyük hattat Hafız Osman'ın : "Efendimiz gibi, hocasının hokkasını tutan padişahlar buldukça daha çok Hafız Osmanlar yetişir" diye cevap verdiğini...(58)

Sultan Vahdeddin'in Vatanperverliği

Osmanlı ordusunun silahlarının elinden alındığı , düşman filolarının Çanakkale Boğazı' nı aşır İstanbul'a dayandığı felaketli bir dönemde halife sıfatıyla Osmanlı tahtına oturan Sultan Vahdeddin'in, Osmanlı askeri olarak, şahsını korumak için bırakılmış olan biricik taburu Ayasofya Camii' ne göndererek:

"Aziz İstanbul'un fethinin sembolü olan Ayasofya'ya çan takmak isteyenlere ateş ediniz!... " emrini verdiğini... (59)

Yavuz'un izinden Gidenler

1967 Mısır-İsrail savaşında, Mısır askerlerinin, düşmanlarını beklerken İsrail ordusunun bir anda Süveyş'in öbür yakasını geçerek dünyayı şaşırttığını...

Mose Dayan'ın bu muazzam başarıyı daha sonra bir basın toplantısında : "İsrail in bu başarılı stratejisi, Yavuz Sultan Selim in yıllar önce Mısır'ı fethederken uyguladığı harp planının bir kopyasıdır" diye açıklayıp gafletimizi yüzümüze vurduğunu...(60)

Eşsiz Sevgi

Türkiye' de, Türk Dili ve Edebiyatı üzerine doktora yapmış genç Pakistan alimlerinden Muhammed Sabir'in, Pakistanda bir cuma günü hutbede Sultan Abdülhamid Han'ın adının okunup ve ona "Zeyyedallahü ömrehu" yani "Allah onun ömrünü artırsın diye dua edilmesi üzerine camiden çıktıktan sonra cemaata bu duanın manasız olduğunu zira, Sultan Abdülhamid Hanın vefat etmiş olduğunu söylemesi üzerine halkın "Seni gidi İngiliz casusu! "diyerek hışımına üzerine yürüdüklerini . . . (61)

Hilafetin Gücü

31 Mart hadisesinin tertipçileri arasında bulunan şair ve filozof Rıza Tevfik'in bu meş'um hadisenin ardında İngiliz parmağı olduğunu itiraf edip, ihtilal hadisesinden sonra İngiliz konsolosluğuna gittiğinde çok soğuk bir şekilde karşılandığını ve o zaman bunun sebebini anlayamayan Rıza Tevfik'in çok sonraları Londra'ya uğrayıp bunun sebebini o dönemin İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi Lord Nikilsin'a sorduğunda bu İngilizin çok ibretli bir şekilde "Rıza Tevfik Bey, Biz bilhassa Hindistan'da İslam ülkelerini idaremez altına alabilmek için milyarlarca altın harcadık ama başarılı olamadık. Halbuki Sultan Abdülhamid, her yıl bir 'Selam-ı Şahane', bir de 'Hafız Osman hattı Kur'an-ı Kerim' gönderiyor ve bütün İslam ümmetini, hududsuz bir hürmet duygusu içinde emrinde tutuyor.

Biz bu ihtilalle siz jön Türkler'den hilafet kuvvetinin ortadan kaldırılmasını bekledik ve aldandık. İşte bundan dolayı siz soğuk karşılandınız?" cevabını verdiğini. . .(62) Biliyor muydunuz?

Bu Köyde Nur Talebeleri Var mı?

1961 seçimlerinde Türkiye İşçi Partisi mensuplarının, Doğu Anadolu köylerine propaganda yapmak için gittiklerinde, köyde ilk rastladıkları insana: Bu köyde Risale-i Nur talebesi var mı?" diye sorduklarını ...

Köyde Risale-i Nur talebesi olduğunu öğrendikleri takdir de , o insanlara tesir edemeyeceklerini bildiklerinden dolayı köye girmeyip geriye döndüklerini (63)

Bir Hazır Cevap

Fransa Kralı III Napolyon'un, Paris'te Osmanlı Devleti Büyükelçisi olarak bulunan Ahmet Vefik Paşa ile konuşması esnasında bir ara alaylı bir şekilde "Sen kendini Yavuz Sultan Selim'in elçisi mi zannediyorsun?" demesi üzerine Ahmet Vefik Paşa'nın da büyük bir hazır cevaplıkla: "Öyle olsaydım, siz Fransa'da imparator olarak bulunamazdınız" cevabını verdiğini . . . (64)

Cihad Tuğlası

Yavuz Sultan Selim'in babası Sultan II. Bayezid'in, İla-yı kelimetullah için çıktığı seferlerde üstüne bulaşan tozları silkip, biriktirerek bunlardan bir tuğla döktürdüğünü ve böylece Allah'ın "cihat" emrine uyduğunun işareti olarak bu tuğlayı yanından ayırmadığını . . . (65)

Mehmed Reşadın Hassasiyeti

Trablusgarp ve Balkan Savaşı ile Birinci Cihan Harbi'nin talihsiz padişahı Sultan Mehmed Reşad' ın, şehzade Ziyaeddin Efendi'nin doğum müjdesini aldığı zaman sevineceği yerde:

"Memleketin başına bir masraf kapısı daha açılması hoş değil..." diyecek kadar devlete yük olmaktan üzüntü duyan hassas bir hükümdar olduğunu... (66)

Osmanlı Azameti

1754'de bile, Sultan III. Osman Han'ın bir namesi Leh kralına ulaştırıldığında, kralın nameyi üç kere öperek başının üstüne koyduğunu ve kralın yanında bulunan devlet erkanının da derhal başlarını açarak saygı duruşuna geçtiklerini. (67)

Yahudinin Erkekliği(!)

İsrail dışişleri bakanlarından A. Sharon'un arkadaşı ve suç ortağı olan Meir Har-tzion'un, 1950'li yılların başında Gazze'de yapılan bir İsrail baskınında masum bir Arabı sırtından bıçaklayarak öldürmesinden sonra kendisiyle yapılan bir röportajda , yaptığından vicdan azabı duyup duymadığının sorulması üzerine:

"Vicdan azabı mı? Hayır! Neden vicdan azabı duymalıyım ki? Bir adamı tabancayla öldürmek çok kolaydır Tetiği çekersen hepsi bu kadar. Ama bıçak bambaşka birşey, gerçek bir silah. Fantastik bir duygu bu, erkek olduğunu hissettiriyor insana. " diye cevap verdiğini...(68)

Türbedar ve Ulu Hakan'ın Rüyası

Cennetmekan Sultan II. Abdülhamid Han döneminde Yavuz Sultan Selim' in türbedarlığını yapmakta olan bir zatın, şiddetli geçim darlığının kendisine verdiği sıkıntılı bir ruh haleti içinde :

'Bir de evliyadan olduğunu söylerler Yıllarca türbedarlığını yaptım yoksulluk içindeyim" diyerek türbeye hiddetle vurduğunu . . .

Ertesi sabah aniden Abdülhamid Han' ın türbedarı huzuruna çağırarak bir yıllık ihtiyacının hepsini karşıladığı, çünkü Abdülhamid Han'ın, gece rüyasında cediti Yavuz Selim tarafından haberdar edildiğini . . (69)

Abdülhamid Han'ın İstihbarat Gücü

Batılı emperyalist güçlerin, Ermenileri piyon olarak kullanıp kışkırtarak Anadolu'da karışıklıklar çıkardığı günlerde, İngiliz Büyükelçisi'nin Sultan Abdülhamid'e gelip, küstahça: "Daha ne kadar Ermeni öldüreceksiniz?" diye sorma cüretini göstermesi üzerine, Ulu Hakan'ın keskin bakışlarını elçinin üzerine dikerek:

"Filan gün, filan saatte Karadeniz'in filan noktasına yaklaşıp, karaya Ermenileri Türklere karşı silahlandırmak için şu kadar sandık malzeme çıkararak ve komitacılara teslim eden İngiliz gemisinde, Türk başına kaç silah bulunuyorsa tam o kadar Ermeni öldüreceğiz. " cevabını verdiğini...Sultan Abdülhamid'in bu muazzam istihbarat gücü karşısında İngiliz elçisinin dehşete kapılarak aptallaştığını... (70)

Türk kafası

Kendilerine tarih boyunca sempati beslediğimiz ve Kanuni Sultan Süleyman devrinde donanma gönderip yardım elini uzatarak yok olmaktan kurtardığımız Fransızların bitkilere büyük zarar veren bir kurt nevine "Türk adını verdiklerini...

Kazancı kuyumcu düğmecisi gibi sanatkarların perçin yaparken altlık olarak kullandıkları perçin kışkacına da şamar oğlanı manasına "Türk kafası adını verdiklerini...(71)

Halifeye İthaf

Sonradan II. Sylvestre olarak papalık tahtına oturan Gerbert' in 9. asır İspanya'sında Arap uleması nezdinde üç yıl tahsil gördüğünü . . .

Dönemin Avrupalı rahiplerinin yazmış oldukları eserlerini Kurtuba halifesine ithaf ettiklerini...

Almanya Fransa ve İtalyadaki rahip adaylarının, ilim öğrenmek için İspanyadaki Müslüman mekteplerine akın akın koştuklarını. . .(72)

Samanoğlu İsmail Bey'in Türbesi

9. asırda Buhara da yapılan Samanoğlu İsmail Bey'in türbesinin İslam dünyasının ilk türbelerinden olduğunu...

Bu türbenin yapımında kullanılan tuğlaların deve sütü ile yumurta akı karıştırılarak bunların çeşitli derecelerde pişirilmesinden elde ve edildiğini günümüze kadar sapasağlam dimdik ayakta kaldığını . . . (73)

Engizisyon Gerçeği

1481-1808 yılları arasında batıda,Katolik kilisesinin siyasi baskı aracı olarak faaliyet gösteren Engizisyon mahkemelerinin Yakılarak öldürülme cezasına çarptırılan insanların sayısının 34.024 e ulaştığını....(74)Biliyor muydunuz?

Ayyıldızlı Şapka

Şapka inkılabından sonra Ankara Valisi Yahya Galip Bey'in İsmet İnönü'ye gelerek:

Şapkanın ortasına bir ay-yıldız koyalım ki, diğer milletlerden farkımız belli olur demesi üzerine İnönü'nün: Canım biz bu inkılabları farkımız olmasın diye yapıyoruz. Sen ne teklif ediyorsun! diye çıkıştığını...(75)

Milli Kıyafet

Bundan kırk yıl önce İngiltere'den "Dünya Kıyafetleri Sergisi" için Türk milli kıyafeti örneği istenildiğinde, fotr şapkalı, kravatlı ve ütülü pantolonlu bir kalem efendisi fotoğrafı gönderildiğini . . (76)

Dağıstan Kartalı

Yıllarca Kafkasya'nın istiklali için yılmadan mücadele vermiş olan büyük dava adamı İmam Şamil' in, vefatından sonra gasledilirken vücudunda cihat meydanlarında savaşırken meydana gelmiş yüzyirmi yara görüldüğünü... (77)

İnka Medeniyeti

Batılı sömürgeci barbarların servet uğruna kökünü kurdukları Güney Amerikalı kıızılderili kavim İnkaların, gelişmiş bir tarım sistemlerinin olduğunu...

Gübrenin önemini bilip, Chinoha adasından sağladıkları gübreyi tarım bölgelerine adilane dağıttıklarını ve gübresinden faydalanılan deniz kuşlarını öldürenleri idama mahkum ettiklerini. . (78)

Nereden Nereye

Birinci Dünya Savaşı'ndan bir hafta önce, 1914 yazında.1 Türk lirasının karşılığının 3.7 dolar ve 18.45 marka tekabül ettiğini. . .(79)

İlmin Değeri

Son devrin kıymetli alimlerinden Hüsrev Efendi'nin, ders okuturken üzerinde hasıl olan durgunluğun sebebini soran öğrencilerine :

Buraya geleceğim sırada yatağında dehşetler içinde yatmakta olan kızım vefat etti. Onun cenazesi, defin işi vardı ortada. Dersinizi ihmal ederim diye Allah'dan korktum. Bu durumda yine geldim. Onun için üzerimde durgunluk var, hemen gidip onun defni ile meşgul olacağım.

Kusura bakmayın o yüzden biraz cansız konuştum" diyerek ilim öğretmenin önemini nefsinde yaşayarak gösterdiğini...(80)

İngiliz Mantığı(!)

Hindistan'ın Amir şehrinde, bisikletle dolaşan bir İngiliz kızı ile alay ettikleri bahanesi ile, askerlerin hadise mahallindeki halktan 700 kişiyi oracıkta kurşunlayarak katlettiklerini...

Bölge valisinin, ceza olarak bütün şehir halkını günlerce yerde sürünmeye mecbur ettiğini ve böyle davranmasının sebebi sorulunca da valinin de:

Onlar ilahelere tapıyorlar, bir İngiliz kızı, onların taptıklarından daha azizdir!." diye cevap verdiğini..(81)

Hak Takası

Komünist rejimin devam ettiği günlerde, sanat faaliyetleri için Taşkent'te bulunan meşhur solcularımızdan birinin, bir Özbek yazarının yanına gelerek:

"Ah ne güzel, size imreniyorum.! Burada, böyle bir rejimin altında, böyle imkanlarla yaşamaktan kimbilir ne kadar mutlusunuzdur.! demesi üzerine, Özbek yazarın bizim meşhur edibimizin kulağına sessizce:

Sen Türkiye'de sahip olduğun hakların ve imkanların yarısını bana ver; ben Sovyetlerdeki bütün hak ve imkanlarımı sana memnuniyetle devredebeyim! Var mısın beyim .? diye fısıldadığını... (82)

Yıkık Mabedler

1936-1957 yılları arasında, komünizm rejiminin kasıp kavurduğu Sovyetler Birliği'nde ondört bin mabedin yıkılarak yerle bir edildiğini . . . (83)

Milli Temeller Üzerine Yükselme

Nihat Sami Banarlı'nın Amerikalı Profesör Rufi ile sohbet ederken söz batılılaşmadan açılınca Profesör Rufi'nin:

"Siz tarihte defalarca başarı kazanmış bir milletsiniz. Bize veya başkalarına imrenmek neyinize? Biz yeni bir millet olduğumuz için, tarihte muvaffak olmuş milletlerin sırlarını araştırır, bulduğumuz ve uygun gördüğümüzü asrımıza tatbik ederiz. Sizden de aldığımız kıymetler vardır. Eğer ilerlemek istiyorsanız, muvaffak olduğunuz asırlarda hangi meziyetlerinizle hangi usul ve teşkilatınızla kazandınız?

Bunları araştırınız bulduklarınızı modernize ediniz, Kendi milli ve denenmiş temelleriniz üzerinde yükseliniz" diyerek bizi utandırdığını . . . (84)

Surre Alayları

Osmanlı'nın, mukaddes beldelere verdiği büyük kıymetin ifadesi olarak Yıldırım Bayezid döneminden itibaren her yıl Mekke ve Medine'ye Surre Alayları tertip ettiğini...

Bu Surre Alayları ile birçok hediyeler ve mukaddes belde fukarasına dağıtılmak üzere binlerce altın gönderilerek Allah'ın rızasının kazanılmasının gaye edinildiğini...

Ayrıca en önemlisi de, bu Surre-i Hümayun'da, padişahın yaptırıp gönderdiği Kabe örtüsünün bulunup bu örtünün merasimle yerine takılarak, eskisinin geri getirilip paylaşıldığını . . .

Osmanlı'nın, binbir güçlük ve darlık içinde bulunduğu dönemlerde dahi bu an'aneyi terketmediğini...(85) Biliyor muydunuz?

Hümanist Batı

Hümanist(!) Hollandalıların 1905'de yeni icat ettikleri bir bombanın tesir gücünü, Afrikalı zavallı yerli halkın makatlarında deneme barbarlığını gösterdiklerini.. (86)

Anadolu' da Medeniyet Vesikası

Lozan görüşmeleri sırasında İngiliz Başvekili Lloyd George'nin: Türklerin, şimdi hak istedikleri Anadolu'da nesi var? Orada medeniyet vesikası olarak ne kalmışsa Yunan'ın, Roma'nın, Bizans'ındır Türklerin Anadolu 'daki evleri sazdan ve kerpiçten harabelerden ibarettir. Şimdi böyle bir alemi veya onun güzel parçalarını Türklere nasıl bırakırsınız?" demesi üzerine henüz aklını ve vicdanını yitirmemiş bir batılı düşünür olan Eugene Pitard ın Cenevre'nin ünlü bir gazetesinde Lloyd George'a cevap olarak:

Efendiler, Konya'daki İnce Minare'nin kapısı ile, İstanbul'daki muhteşem Süleymaniye'nin kubbelerini yapan millete karşı böyle söylenemez. Haddinizi biliniz..." diye harika bir cevap verdiğini...(87)

İmam Buhari nin Çocukluğu

İmam Buhari Hazretleri' nin küçük yaşta ilim tahsiline başlayıp, subyan mektebinde iken 15.000 hadis ezberlediğini ve buluşa ermeden de İbn-i Mübarek Hazretleri'nin kitaplarını ezberlediğini . . .

Telif eser yazmaya başladığında henüz daha yüzünde sakal çıkmadığını... (88)

Mimar Koca Sinan 'ın Büyüklüğü

Bütün Rönesans mimarlarının arayıp durdukları merkezi plan şemasını en mükemmel bir şekilde gerçekleştirmenin ancak Mimar Koca Sinan'a nasip olduğunu. . .(89/a)

Koca Mimar'ın fütuhât, saltanat, ilim ve sanat bakımından en muhteşem devrinde büyük bir imar kudretinin başında, şöhretli bir insan olmasına rağmen, yazma nüshalarda mur-u natuvan"(güçsüz karınca). imzasında El-fakir Sinan Sermamaran-ı Hassa"; beyzi mührünün ortasında imzasında El-fakir ü'l-hakir Sinan"; kenarında ise: , Serm imaran-ı hassa müstemend Bende-i miskin kemine dermend" (Fakir, aciz, hassa sermimararı Dertli , değersiz, miskin bendeleri) diye kendisini tanıtarak yalnız mimarının değil, tevazuun da üstadı olduğunu gösterdiğini. . (89/b) Biliyor muydunuz.?

Nasipsiz Ahmak

Necip Fazıl Kısakürek merhumun, kendisine. "İslamiyet deyince burnuma ayak kokusu gelir" diyen ihtiyar gazeteciye;

Senin o burnuna gelen, İslamiyet'in değil; kendi ciğerinin pis kokusudur. Sen, bir mücerredi, bir müşahhasan ayıramayan ahmaksın!" diye cevap verdiğini...(90)

Velkanlı Hoca Mehmed Efendi

Muş halkının çok sevip saydığı Velkanlı Hoca Mehmed Efendi , nin 'Evinde Kur'an okutuyor" diye şikayet edildiğinde, dönemin Muş valisi tarafından,sırtına bir jandarma bindirilip sakalından da başka bir jandarma tarafından çektilerilerek Muş çarşısında dolaştırıldığını. . .(91)

Yunandan İnsanlık Dersi(!)

İstiklal Harbi senelerinde, Yunanlıların Ege bölgesini işgal etmesinden sonra İzmir'e gelen Yunan Kralı'nın civar kasabalardan birini teftiş ederken, şehit edilerek hendeğe atılmış bir sivilin cesedini gördüğünde. Bu kokmuş ölüyü neden gömmüyorsunuz?" diye sorduğunda, yanındakilerin de "Halka ibret olsun diye bırakıyoruz" karşılığını vermeleri üzerine bir krala değil, bir cellada bile yakışmayan:

Başka öldürecek Türk mü yok? Bu pisliği kaldırın ve başkasını öldürüp onun yerine atın!" emrini verdiğini...(92)

"Sıfır Neye Derler?"

Daha sonraları Milli Eğitim Bakanı olacak olan zamanın Maarif Müfettişi Hasan Ali Yücel ile Mustafa Kemal arasında bir gece Kayseri'de sofraya sohbeti başlayınca Mustafa Kemal'in Hasan Ali Yücel'e:"Bugün lisede sizin mantık kitabınızı karıştırırken,Matematikte Usul' diye bir bahis gördüm... Demek siz riyaziyeden de anlıyorsunuz..." diye sorunca Hasan Ali Yücelin Biraz paşam" diye cevap verdiğini...Bunun üzerine Mustafa Kemal'in: "Peki söyleyin sıfır neye derler?" diye ikinci bir soru sorması üzerine Hasan Ali Yücel'in gayet mütevazı bir şekilde: "Huzurunuzda bana derler paşam!"cevabını verdiğini... (93)

Bez Parçası

İskilipli Atıf Hoca'nın İstiklal Mahkemesi'nde yargılanırken savcının, dini kıyafetlerden bez parçası" diye bahsetmesi üzerine Atıf Hoca'nın hiddetli bir şekilde duvarda asılı olan bayrağı gösterip :

İşte o da bez, hadi indirip yırt sana" diye haykırdığını.. (94)

Bibliyoman

18. yüzyıl sonlarında yaşamış ve bugünkü İstanbul Millet Kütüphanesi'nin kurucusu olan Ali Emiri Efendi'nin bir bibliyoman(kitap hastası) olduğunu . . .

Elinde bulunan güzel bir Arapça kitabın kendisindeki noksan olan ikinci cildini temin etmek için,mevcut olduğunu öğrendiği Yemene tayinini çıkartmak istediğini ...(95)

Hakkı Tesbit

Ahmet bin Hanbel Hazretleri'ne: Tehdit altındasın, kalbinle imanında sabit kalarak yalnız dilinle istediklerini söyleyen olmaz mı ? " dediklerinde, Büyük İmam'ın:

Olmaz. Alimler hakkı söylemekten kaçarsa, cahiler ne yapar? Böyle olursa hakkı tesbit nasıl olur? "cevabını vererek gerçek alimin nasıl olması gerektiğini gösterdiğini (96)

Akif i Büyük Yapan Meziyet

Vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un, İstiklal Marşı müsabakasındaki birinciliğinden dolayı kendisine zorla verilen 500 lirayı, fakr u zaruret içinde olmasına rağmen, fakir kadın ve çocuklara bir maişet temin etmek üzere kurulmuş olan "Darü'i Mesa i "ye bağışladığını...

Halbuki İstiklal Marşı kabul edildiğinde, Mehmet Akif'in cebinde , Zonguldak milletvekili Hayri Bey'den borç aldığı iki lirasının olduğunu ve milli marş için 500 lira teklif edildiği günler de 140 lira ile Ankara'da bir çiftlik alınabildiğini...

Paltosu dahi olmadığı için kışın bile ceketle dolaşan bu idealist şairin, çok soğuk günlerde ise, arkadaşı Baytar Şefik (Kolaylı)'dan muşambasını ödünç olarak giydiğini ...

Baytar Şefik'in bir gün : Akif Bey, hiç olmazsa kendine bir palto alsaydın" demesi üzerine, ona darılıp iki ay konuşmadığını.

Burdur Meb'us'u olarak I. Millet Meclisi'ne seçildiğinde ailesine: "Biz bu maaşı hak etmiyoruz ya... Ama, pek hak etmiyoruz da denemez. Elimizden geldiği kadar nihai zafer için çalışıyoruz. " dediğini .(97)

Pis Kokusundan Dolayı Kovulan Elçi

Veli lakaplı II. Bayezid'in padişahlığı. döneminde İstanbul'a, Moskova kralının elçisi sıfatıyla Mihail Plachtneef isimli birinin geldiğini . . .

Bu adamın, insanı istifra ettirecek kadar pis kokmasından dolayı yıkanması için hamama götürüldüğünde, bu keferenin hayatında hiç hamam görmemiş olup yıkanmak ve çamaşır değiştirmek adetine aşına olmadığı ve kimse ile görüştürülmeden pisliğinden dolayı İstanbul'dan kovulduğunu... (98)

Batıda Yemek Kültürü

İsviçre , nin Branderburg Prensi, ziyafete çağırdığı bir derebeyine gönderdiği davetiyenin meşruhat (açıklama) hanesine:

""Eti yedikten sonra kemiği arkaya atmak yok! Yağlı ağzını yenine silmek yok! Tabağı kaldırıp altına tükürmek yok" diye yazmak mecburiyetinde kaldığını...(99)

Orta Çağda Temizlik Farkı

Orta çağda Müslümanların yaşayışları üzerine yapılan bir araştırmada,İslam dünyasındaki kimya sanayii anlatılırken:

""... Sabuncular loncası, en önemli loncalardan biriydi.

Çünkü Orta Çağ Müslümanları hergün yıkanırlandı ve çamaşırları da sarıkları da her zaman bembeyazdı. Bu bakımdan onlar o çağın diğer ülke insanlarından ayrılırlardı.

1600 yıllarına doğru İspanya'da Engizisyon Mahkemeleri Müslüman İspanyollarla Hristiyan İspanyolları temizliklerine bakarak ayırt ediyordu... " diye yazdığını...(100)

Adalet Kavramının Şümülü

Osmanlı Devleti'nde adalet kavramının ; milliyet, cins, zümre yahut din farklarını aşan çok şümüllü bir değer ifade ettiğini. . .

Bu adaletin sadece insanlara has değil, kurda, kuşa, toprağa ve suya şamil bulunduğunu ve bu yüzden Osmanlı kanunnamelerinde :

""... ve ayağı yaramaz beygiri işletmeyeler'. at, katır ve eşek ayağını gözedeler ve semerin göreler ve ağır yük urmayalar, zira dilsüz canavardurlar, her kangısında eksük bulunur ise sahibine tamam itdüre, eslemeyanı tamam gereği gibi hakkından geline ve hammallar ağır yük urmayalar, mütearef (örf) üzere ola..." diye hükümler konularak bu meselenin beygirin sakat ayağından eşeğin semerine kadar gözden uzak tutulmadığını. . .(101)

Risale-i Nur' un Dili

Merhum Albay Hulusi Yahyagil'in, Barla'da Bediüzzamar Üstadımıza, Risale-i Nur'un dilinin orijinalliği ile alakalı olarak:

""Üstadım, sen Türkçe'yi dahi zor konuşuyorsun, bu Risale-i Nur'daki Türkçe nasıl oluyor.?" diye hayretini ifade ettikten sonra Bediüzzaman '

""Kardeşim, bir hakaiki imaniye kalbe ihtar edildiği vakit ikiyüz ayat-ı Kuraniye imdadıma koşmak için birbirleriyle yarış ediyorlar. Önce bana lisanı maderzadım(anne lisanım) Kürtçe geliyor. Arapçaya çeviriyorum ve Türkçe yazdırıyorum" cevabını verdiğini...(102)

Hacizli Cenaze

Son Osmanlı Padişahı Sultan VI. Mehmed Vahdeddin Han'a, ""Altıncı Mehmed sözündeki ""Altıncı kelimesinden kinaye olarak ""Altın seven adam manası çıkartılarak ithamlarda bulunduğu . . .

Halbuki Sultan Vahdeddin Han'ın, hayatının tehlikeye girmesinden dolayı memleketinden ayrılmak zorunda kaldığında şahsi mirası mahiyetinde babasından intikal eden bütün serveti beraberinde götürme imkanı varken, dasitani bir namusluluk örneği göstererek bu serveti Hazine-i Hümayun'a gönderdiğini...

İtalya'da geçirdiği fakr -u zururet içindeki bir hayattan sonra 1926 yılında San Remo'da vefat ettiği zaman 120 000 lira borcu kaldığı için alacaklıları tarafından tabutuna haciz konduğunu . . . Tahnit edilmiş cesedinin, kızı Sabiha Sultan'ın bu parayı binbir güçlkle temin etmesinden sonra Şam 'a naklolunarak Yavuz Sultan Selim Camii avlusuna defnedildiğini. .. (103)

Milletin Sigorta Lambası

Tarihçi Reşat Ekrem Koçu'nun, Sultan Vahideddin'in kaderi ile ilgili oldukça orijinal bir değerlendirmesinde :

""Mazileri çok temiz olan ve memleketleri felaket girdabına düştükten sonra işbaşına geçen, ağır mesuliyetler yüklenen, yenik milletleri daha fazla çığnetmemek için nefret edilen galip düşmanlara dostane el uzatmak durumunda kalan o kara bahtlı insanlar, milletlerin tarihlerinde sigorta lambalarına benzerler.

Kendilerinin yanması büyük tesislerin kurtulmasını temin eder diye yazdığını. .(104)

Biliyor muydunuz.?

İttihatçıların Akılsızlığı

Sultan II. Abdülhamid'in dahice bir politika güderek, her hangi bir isyan çıkartmalarını önlemek için Arabistan'ın Hicaz ileri gelenlerini, Şura-yı Devlet üyesi olarak İstanbul'da tuttuğunu. . .

Bunlardan Şerif Hüseyin'in, Mekke'ye emir olmak isteğini defaatla reddetmesine karşılık Ulu Hakan'ın tahttan indirilmesiyle birlikte İttihat ve Terakki yönetiminin, Şerif Hüseyin'in bu isteğini yerine getirerek onu emir olarak tayin ettiğini ve hemen ardından da Şerif'in Osmanlı'ya karşı isyan bayrağını açtığını... Çok sonraları İngiliz Başvekil Lloyd George'un Avam Kamarası'nda: ""Şerif Hüseyin Mekke emiri olduktan sonra kendisi ile Arap milliyetçiliği ve isyan konusunda anlaştık.

Bu isyana karşı ayda 40 bin altın vermiştik" dediğini ... (105)

Acı Hatıralar

İtalyanların Libyayı bizden koparmak için Avrupalı müttefikleriyle siyasi alanda anlaştıktan sonra, bize karşı açacakları savaşın (Trablusgarp Savaşı) masraflarını karşılayacak yeterli hazinelerinin olmadığını...

Buna karşılık Duyun-u Umumiye'ye başvurarak, bu savaşın masraflarını karşılamak için Anadolu'dan toplanan birikmiş paradan beş milyon altın lira çektiklerini ve bu bizim paramızla sağladıkları imkanlarla bizim toprağımız olan Libya'yı istilaya başladıklarını. . .(106)

Lavrens'in İtirafı

Arapları aldatarak Osmanlı Devleti aleyhine kışkırtıp isyana sevkeden İngiliz casusu Lavrence'in, yardımcıları Nuri Said, Faysal ve Şerif Hüseyin ile birlikte Şam'da Türkleri katlettikten sonra: ""Evet onları isyana ben kışkırtmışım. Ama böylesine vahşice kan dökeceklerini hiç tahmin etmemiştim. Bazı mahalleleri gezerken silahsız Türk askerlerinin nasıl öldürüldüklerine bakamadım;tiksindim bu vahşetten..." diyerek itirafta bulunduğunu . . (107)

Vicdan Azabı

Mekke Emiri Şerif Hüseyin'in İngilizlerle anlaşarak Osmanlı'yı arkadan vurduğunu ve mükafat olarak da İngilizler tarafından Hicaz Krallığı'na getirildiğini..

Daha sonra Vehhabiler tarafından alaşağı edilerek İngilizlerin himayesinde Kıbrıs'a yerleştirildiğini ve hastalandığında da oğlu tarafından Amman'a getirildiğini...

Ve günün birinde adet vechile saray bandosunun bahçede konser verirken "İzmir Marşı"nın çalması üzerine, oğlunun babasının üzülmemesi için pencereleri kapattırmak isterken baba oldukça ibretli bir şekilde:

"Evlat, neden o pencereyi kapıyorsun? Ben velinimetine ihanet etmiş asi bir kulum, günahım büyüktür. Kral olacağımı düşündüm. Allah beni sürgünlüğe düşürdü. Hastayım diye kapatıyorsun. Bırak pencereyi aç, şu marşı dinleyeyim.

Duyduğum vicdan azabının şiddeti, o eski hatıraların canlanması ile büsbütün artsın; bu dünyada çektiğim ızdıraptan vicdan azabıyla büsbütün ağırlaşsın, ta ki Cenab-ı

Hakk. bu günahkar kulunu dünyada affederek, ahirette hesap gününde cezadan korusun"dediğini.. .(108)

"Milletimin Ocağı Yanıyor"

Sultan Vahdeddin Han'ın ikamet etmekte olduğu Yıldız Sarayı'nın, bir elektrik arızasından dolayı yanmaya başlaması üzerine, orada vazifeli bulunan bekçibaşının hüngür hüngür ağladığını ve bunun üzerine Sultan Vahdeddin'in: "Benim milletimin ocağı yanıyor, ben onu düşünüyorum, kendi evim yanmış ne ehemmiyeti var" dediğini...(109)

"Ayağını Yüzüme Bas ki .

Yüzüm Allah Katında Şeref Kazansın"

Hintli Müslüman kardeşlerimizin, Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı'nda yüzlerce şehit ve binlerce yaralı verdiklerinin haberini almaları üzerine, kilometrelerce ötedeki kardeşlerinin acılarını bir nebze olsun dindirebilmek için bir Kızılay heyeti teşkil ederek Türkiye'ye gönderdiklerini...

Bu heyetin savaş boyunca birçok din kardeşinin yaralarını sarıp başarılı hizmetlerden sonra 1913 Temmuz'unda Hindistan'a döndüğünü. . -

Kızılay heyetine Bombay'da büyük bir karşılama merasimi hazırlanıp, gemi limana yanaştığında o günkü Hintli Müslüman liderlerden Muhammed Ali Cevher' in, heyet başkanı Doktor Ensari'ye :

"Sen mücahit Osmanlı ordusuna hizmet edip geldin Ayağını Hindistan topraklarına basmadan bu benim yüzüme bas da, yüzüm Allah katında şeref kazansın" diyerek başını yere koyup yüzünü Dr. Ensari'nin ayakları altına uzattığını...(110)

Osmanoğullarının Dramı

Son Halife II Abdülmecid. Han'ın, sürgün edildikten sonra diyar-ı gurbette vefat etmesi üzerine, kızı Dürrüşehvar Sultan'ın. İstanbul' a gelerek Savanora yatında. İsmet İnönü'yü ziyaret ettiğini ve kendisinden babasının vatan toprağına gömülmesini rica ettiğini...

Altı asır cihanı aydınlatan bir neslin son temsilcisinin bu vatan toprağına gömülme isteğinin ; halk tarafından mezarının bir ziyaret yerine dönüştürebileceği endişesiyle İsmet İnönü tarafından reddedildiğini ve Hindistan Hükümeti'nin araya girmesiyle Suudi Arabistan makamlarından izin alınarak Medine'deki Cennetü'l-Baki kabristanının içindeki Ali Aba'nın ayak ucuna defnedildiğini. . .(111)

Tökeli İmre

Osmanlı idaresinde bir krallık olan Erdel Kralı Apafi ile birleşerek Osmanlı ordusuyla aynı safta çarpışan Orta Macar Kralı Tökeli İmre'nin Osmanlı Devleti'ne karşı itaat ve bağlılığını göstermek için mührüne:

"Muin-i Ali Osman'a itaat üzreyim emre Kral-ı Orta Macar'ım ki namım Tökeli İmre" beyitini kazıttığını . . (112)

"O Kendi Kaderini Kendi Yazmış Oldu"

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin 1960 Mart'ında ağır hasta vaziyette Urfa'ya gelmesi üzerine, bunu haber alan İçişleri Bakanlığı'nın, derhal Üstad'ı geri gönderme emri çıkardığını... Halkın yoğun baskısı üzerine Urfa valisinin "Efe Nedim, Said Nursi çok hasta ve müsaid bir araba da yok." demesine karşılık İçişleri Bakanı Namık Gedik'.in:

"Çöp arabasıyla da olsa göndereceksiniz!" talimatını verdiğini ve bunu öğrenen Bediüzzaman Hazretleri'nin ibretli bir şekilde:

"O kendi kaderini kendi yazmış oldu" dediğini ve ,çok kısa bir zaman sonra İçişleri Bakanı Namık Gedik' in Genelkurmay binasından kendini atarak intihar edip, cesedinin de çöp arabasıyla taşındığını. . .(113) Biliyor muydunuz.?

İsrail ve Orman Kanunu

1953- 1955 yılları arasında İsrail Başbakanlığı'nı yürüten Moshe Sharett'in, İsrail askerlerinin yaptığı katliamlarla ilgili olarak tuttuğu özel günlüğünde:

"İsrail devleti, dünyanın gözünde çağdaş toplumların geliştirip benimsediği temel hukuk kanunlarını tanımayan ve orman kanunlarına göre davranan bir devlet haline gelmiştir" diye yazarak itirafta bulunduğun . (114)

Yahudilerden Müthiş İtiraf

1967 yılında Pariste düzenlenen dünya Yahudi Kongresi'nin zabıtları arasında bulunan bir belgedeki kayıtlara göre bir delegenin :

"Evet bugün bağımsız bir devletimiz var ama mesut muyuz? Osmanlı'nın devrindeki gibi huzurlu muyuz? Samimiyetle ve hepimizin içinden geçenleri dile getirdiğime inanarak söylüyorum ki hayır!

Bizim bu dünyada huzurlu ve emniyetli yaşamamız. (Osmanlı'yı yeniden kurmaya bağlıdır!" diyerek bir gerçeği itiraf ettiğini (1 15)

Müfti,s Sakaleyn

Kanuni Sultan Süleyman devrinin büyük Şeyhlülislamı İbn i Kemal'in, çeşitli sahalarda yazmış olduğu 300 kadar eseri olduğunu

Hergün bin kadar fetvaya cevap verip kendisine insanlardan başka cinlerin de fetva almak için müracaat ettiğini ve bundan dolayı kendisine: "Müfti's Sakaleyn" (İnsanların ve cinlerin müftüsü) denildiğini (116)

Batının İslam,la Kavgası

Protestan mezhebinin kurucusu Martin Luther'in, Osmanlı'nın Avrupa içlerine kadar ilerleyip, ortaya koyduğu adilane sistemle yerli halkın gönlünde taht kurması üzerine, halkını acımasızca sömüren yöneticileri:" Sizin gibi gözü

doymaz derslerin, toprak ağalarının ve burjuvaların idaresi altında yaşamaktansa, Türk idaresi fakirlere daha hayırlı gelebilir" diyerek Hristiyanları uyardığını., (1 17 /a)

Yine Luther'in Hristiyanları Türklerle savaşmaya teşvik etmek için çıkardığı bir emirnamede

"Türklerin başlattığı bir savaşta o ara karşı savaşan bir kimsenin, Tanrının bir düşmanı ve İsa'ya hakaret eden biriyle hakikatte bizzat şeytanla savaşmakta olduğunu düşünmeli ve bundan dolayı, masum bir kimsenin kanını döktüğü veya bir Hristiyanı öldürdüğü zehabına kapılmamalıdır" diye yazdığını.,(117/b)

Nüfusun Önemi

Nüfusun, milletler ve medeniyetler arasındaki mücadelede çok önemli bir faktör olduğunun idrakinde olan Roma İmparatoru Sezar'ın , çok çocuğu olan aileleri mükafatlandığını ve çocuk yapmayan kadınları da bazı haklardan mahrum ettiğini(118)

Endülüs ve Batıda İlim

10. yüzyılda Endülüs'te ilim ve irfanın Avrupa ile kıyaslanamayacak kadar gelişmiş olduğunu ve Halife elHakem kütüphanesinde altıyüzbün yazma kitabın bulunup, bunların kırk dördünü katalogların teşkil ettiğini...

O tarihten dört yüz sene sonra bile Avrupa'da bilgili Charles diye tanınan Fransa Kralı V. Charles'in krallık kütüphanesinde sadece ve sadece dokuzyüz eser bulunduğunu... (119)

Batıda Karanlığın Saltanatı

19. Y üzyılda bile batıda karanlık fikirlerin hüküm sürdüğünü ve Klönische Zeitung(18 Mart 1819) gazetesinin bir yorumunda, "Geceleri yolların sokak lambalarıyla aydınlanmasının teolojik sebeplerle ayıp birşey olduğu, İlahi nizam ve karanlığı insanın bozamayacağı" düşüncelerin ileri sürdüğünü..

Bundan yıllar önce 950 yılında Endülüs'teki Kurtuba şehrinin arabalarla düzenli de temizlendiğini ve evlerin dış duvarlarına yerleştirilen lambalarla caddelerin aydınlatıldığını . (120)

Teravîh Şerbeti

Sultan Dördüncü Mehmed'in annesi Hatice Sultan'ın, Galata köprüsünün başını süsleyen ve Sinan mektebinin bir şaheseri olan Yeni Cami'yi ve yanına da onun kadar muhteşem bir vakıf yaptırdığını

116 kişinin vazife aldığı bu cami ve vakıfta, yaz ayları boyunca içine kar atılıp soğutmak suretiyle halka dağıtılıp bu iş için her sene yirmi bin akçe tahsis edildiğini

Ayrıca Hatice Sultan'ın:

"Bu vakfiye şartlarını her kim değiştirirse günahı onların üzerine olsun. Allah, duyuran ve bilendir" diye başlayan bu vakfiyesine: "Ramazanlarda, teravîh namazından sonra, caminin üç kapısından Atina balından yapılmış şerbet dağıtılsın. Eğer Ramazan yaza rastlarsa şerbete kar konsun. Her sene şerbet için 3000 okkalık Atina balı alınsın ve her kapı için , her gece 33 okkalık baldan şerbet yapılarak ikişer şerbetçi tarafından cemaata dağıtılsın" diye hayır hasenat için yapılması gerekenleri yazdırdığını . (121)

Misyonerler ve Sinsi Planları

İzmir'e yerleşmiş ve Bergama, Marmaris ve Bodrum civarında maden işletmeciliği yapmakta olan

İngiliz ailelerinden Percy Hatkinson'un II. Dünya Savaşı yıllarında, Cizvit papazlarıyla birlikte Türkiye aleyhine casusluk yaptıklarını.

Bergama'da ele geçen bu casusluk şebekesinin belgeleri arasında, harpten evvel İsviçre'nin Friburg şehrinde toplanan Beynelmîlel Hristiyan Misyonerler kongresinde alınan kararlar bulunduğunu . . .

Bunların bir tanesinde: "Türkleri Hristiyan yaparmıyız. Bu iş için sarfettiğimiz paranın yarısıyla onlara papaz yerine şantöz gönderelim. corription(fesat) yolu ile. Böylece zaafa sürüklenirler ve biz de kuvvetimizi artırırız. diye yazdırdığını. . (122)

Osmanlı'nın Parlayan Kılıçları

16. yüzyılın kudretli padişahı Yavuz Sultan Selimin huzuruna girerek yer öpüp itimatnamesini sunan Venedik elçisi Antonio Jüstini'ne ülkesine döndüğünde Padişahın nasıl biri olduğu hakkında bilgi istediğinde elçinin şaşkınlık içinde: 'Kılıcı öyle parlıyordu ki yüzünü göremedim" diye itirafta bulunduğunu

Elçinin bu itirafının daha sonraları Yavuz Selim tarafından öğrenilmesi üzerine Haşmetli Hünkarım,Paşalarım Osmanlı'nın kılıcı parladığı sürece düşmanların başı daima önde olur. A m a Allah korusun bu kılıç kınına girer ve paslanmaya başlarsa o zaman bu kafalar yavaş yavaş dikilir ve birgün bize yukardan bakar dediğini... (123) Biliyor

muydunuz?

Japon İmparatoru ve Abdülhamid Han

Japon İmparatorunun Sultan Abdulhamid'den:İslam dininin bilhassa tefekkür, gaye, felsefe ve manevi terkibi üzerinde şahsen kendisine izahat vermek için japonca bilen yoksa tercihen İngilizce Fransızca ve Almancası kifayetli Osmanlı alimleri, istemesi üzerine. Ulu Hakanın çaresizlik içinde, karşı tarafa menfi müsbet arası, zaman kazandıran dolaylı bir cevap verdiğini...

Abdülhamid Han'ın kalbinde yara olan bu hadise hakkın da, daha sonraları(sürgün yıllarında) Ali Fethi Bey'e: "Eğer ben, Japon İmparatorunun istediği kıymette din ve maneviyat şahsiyetleri bulabilseydim evvela kendi memleketimi kurtarırdım " dediğini...(124)

İhtilal Mantiği

Sık sık ihtilal yapılan Güney Amerika ülkelerinin birinde,batılı bir gazetecinin, kaldığı otelin müdürüne: "Burada niçin bu kadar çok ihtilal yapılıyor?" diye sorması üzerine otel müdürünün :

"Anayasamıza göre herkesin devlet başkanı olmaya hakkı var. Bu yüzden her vatandaş bir defa devlet başkanı olmayı deniyor" diye cevap verdiğini. .(125)

"Ruhu Batırmamak İçin"

Yunan filozof ve ahlakçısı Sokrat'ın (M. Ö. 470-399) hayranı olan zengin bir tüccarın, bütün serveti olan bir çuval altını bu filozofa bağışladığını...

Tüccarın ölümünden sonra, vasiyeti gereği aldığı bir çuval altını, bir kayığa yükletip, denizin ortasına teker teker atan Sokrat'ın :

"Ey para! İşte seni batırıyorum ki, benim ruhumu batırmayasın!" hikmetli sözünü2 söylediğini...(126)

Kızılderililerin Ataları

Kanadalı Tarihçi, Profesör Miss. Ethel G. Steward'ın 1987 yılında Türkiye'de düzenlenen tarih kongresinde sunduğu bildiride ve yazdığı "Cengiz Han'dan Amerika'ya Kaçış" isimli kitabında "Kızılderililerin atalarının Türk olduğunu " yazdığını. . .

Kitapta anlatıldığına göre, 13.yüzyılda Orta Asya'daki Moğol baskısından kaçan bazı Türk boylarının iki koldan Alaska'ya ulaşarak oradan da kıtanın güneyine yayıldıklarını. . .

Yine Steward'ın araştırmalarına göre Kızılderililer ile Türk boyları arasında gerek fiziki, gerek sosyolojik ve gerekse kültürel açıdan büyük benzerlikler bulunduğunu tesbit ettiğini...(127)

Kızılderili Medeniyeti

Sömürgeleştirmek gayesi ile gittikleri Kuzey Amerikada, Kızılderili kabilelerinin hayat tarzlarını ve kültürlerini araştıran bir misyonerin :

"Son derece hayret uyandırıcı nokta şu ki karşılıklı münasebetlerde, medeni dünyanın alelade insanları arasın da görülemeyecek şekilde nazik ve lütfekarlar. Bu da şüphesiz, bizim kalplerimizdeki cömertlik şefkat hissini söndüren 'benim , ve 'senin' kelimelerinin bu insanların dilin de bulunmadığı için" diyerek itirafta bulunduğunu...(128)

Gaflettekine İmdat

Hazreti Mevlana'nın, müridi Siraceddin'in evinde misafir kaldığı gün sabaha kadar namaz kılip Rabbine niyazda bulunması üzerine, müridinin: "Sultanım sabah oldu. bir nefes dinlenseniz" diye ricada bulunduğunu..

Bunun üzerine Hz. Mevlana'nın:"İyi ama, eğer biz de uyursak, bunca uyuyana kim imdat edecek?" diye hikmetli bir cevap verdiğini...(129)

Türk Vergisi

Osmanlı Devleti'nin 1521'de Belgrad'ı, 1522'de Rodos'u fethetmeleri ve 1526'da da Mohaç'ta büyük bir zafer kazanmalarının ardından batı dünyasında büyük bir panik yaşandığını...

Çeşitli kentlerde toplanan Alman Meclisleri' nin (Reich stag) , Türklere karşı ordu toplayıp sefer düzenleyebilmek için "Türk Vergisi" adı altında yeni bir vergi konulmasını kararlaştırdıklarını. (130)

İade-i Ziyaret

Meşhur bir politikacıma Fransa'da: "Siz Osmanlıların Viyana kapılarında ne işiniz vardı?diye sorması üzerine, o politikacıma gayet veciz bir şekilde: "Haçlı seferlerinin iade-i ziyaretiydi diye cevap verdiğini ...(131)

Paspas

Sultanüş-şuara Necip Fazıl Kısakürekin yürekten bağlı olduğu Seyyid Abdülhakim Arvasi Hazretlerine:

"Efendim! Ben kurtulacak mıyım?" diye sorması üzerine Arvasi Hazretleri'nin :

"Bir gemi giderken, paspas da içinde gider. Yeterki o geminin içinde ol Necip!'diye cevap verdiğini...(132) Biliyor muydunuz?

Sibirya'ya Sürgün

Tarihin en korkunç emirlerinden birinin 1799 yılında Rus Çar'ı I Paul tarafından verildiğini...

Bir sabah, önünde resmi geçit yapan birliğin yürüyüşünü beğenmediği için: "Sibirya'ya marş marş!" diye emir verdiğini ve dörtyüz kişilik bu birlikten bir daha haber alınamadığını... (133)

Keçeli Beni Orman Korucusu mu Yaptın?"

Bediüzzaman Hazretleri'nin Barla'da Nur risalelerini telif ettiği yıllarda, Bedre yakınlarındaki bir korulukta yangın çıkması üzerine orada bulunan Siddık Sabri Efendi'nin yangını söndürmek için çok uğraştığını...

Yangının sönmemesi üzerine sırtındaki Üstad'ından yadigar olan cübbeyi çıkartan Sabri Efendi'nin, onu alevlere doğru savurup yandan da: "Yak işte yakabilirsen bu Bediüzzaman'ın cübbesi" diye haykırdığını ve ardından alevlerin yavaş yavaş azalarak söndüğünü...

Daha sonraları bu hadisenin Bediüzzaman Hazretleri'ne intikal ettirilmesi üzerine, Nurlu Üstad'ın tebessüm buyurarak Sabri Efendi'ye: "Keçeli beni orman korucusu mu yaptın!diye latifede bulunduğunu... (1 34)

Miskinler Tekkesi

Sari ve tehlikli bir hastalık oluşundan dolayı, toplum tarafından istiskal görerek tecrid edilen cüzzamlılara, Osmanlı vakıf medeniyetinin şefkat elini uzatarak, onlar için . . her türlü bakım ve görünümün yapıldığı miskinhaneler kurduğunu...

Bunların ilkinin de, 1421-1451 seneleri arasında Edirne'de II. Murat tarafından yaptırıldığını ve buralara "Miskinler tekkesi " denildiğini...(135)

Son Halife Abdülmecid Han'ın İnkisarı

Son halife Abdülmecid Han'ın, Osmanoğulları'nın yurt dışına Sürülmesi ile ilgili çıkartılan kanun gereğince apar topar İstanbul'dan çıkartılmasına müteakip ziyaretine gelen bir dostunun kendisine Halife Hazretleri!" diye hitap etmesi üzerine, Abdülmecid Han'ın büyük bir inkisar içinde:

"Bizim hilafetmeabliğimiz artık kalmadı. Bir gece apar topar hanedanımızın altıyüz sene hükümdar olduğu bir memleketten kovulduk. Kim derdi ki, Fatihlerin, Yavuzların, Kanunilerin torunları, çamaşırlarını bile alamadan yolcu edilecekler' dediğini. .(136)

Akif ve e Destanı

Mehmet Akif merhumun:

"Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker Gökten ecdad inerek öpse o pak alını değer

Ne büyüksün ki, kanın kurtarıyor tevhidi Bedr'in arslanları ancak bu kadar şanlı idi."

diyerek başlayan muhteşem Çanakkale Destanı"nı yazmadan önce ellerini Yüce Dergah'a açıp:

Allahım! Bana, bu aciz kuluna, bu destanı yazma imkanı bahşet... Bu ulvi vazifeyi bana nasib et. Sonra canımı al. Ya Rabbi!.. Bana bu lütfu çok görme. İn'am ve ikramının hazinesinden bu aciz kulunun şu duasını barigah-ı uluhiyetinde kabuleyle!.." diye gözyaşları içinde dua dua yalvardığını. .(137)

Asla Dönüş

Pakistanlı iş adamı Abdullah Delhi'nin Sovyet havayolları ile seyahat ettiği esnada uçakta namaz vaktinin girmesi üzerine

hosteslerden birini çağırıp namaz kılması için kendisine bir yer göstermesini istediğinde hostesin ancak kaptan pilotun yanında müsait bir yer bulabildiğini ve Abdullah namazını bitirip Rus pilotu ile göz göze geldiğinde, pilotun gözlerinden yaşlar süzülmemekte olduğunu görüp de sebebini sorması üzerine pilotun: 4-5 yaşlarında iken babam da senin yaptığın gibi bir şeyler yapardı. Bunun namaz olduğunu şimdi anladım ve birden hem babamı, hem de dinimin ne olabileceğini düşündüm

Din konusu ile alakalı bugüne kadar bana hiçbirşey anlatılmadı. Ancak şu anda düşündüm ki, babam, senin yaptığın gibi namaz kıldığına göre Müslüman olmalı. Dolayısı ile benim aslım da Müslüman olabilir. Yıllardır içimde bir düğümdü bu. Ama ilk defa namaz kılan birisini, sizi görünce kafamdakiler çözülmeye başladı. Bunun üzerine gideceğim ve aslımı araştıracağım. " dediğini...(138)

Trablusgarp Mücahitleri

Trablusgarp Savaşı,nda Osmanlı askerlerinin arasında bulunmuş olan Fransız gazetecisi Georges Lemo nun gördükleri karşısında hayretler içinde kalarak:

Türk subayları içinde on iki kez yaralanmış olanlar vardı. Müthiş birşey kendileri ile konuştuğum zaman edindiğim intiba şu oldu:

Türk subaylarında yenmek ve ölmek duygusu, cinnet derecesine varmış bir istek halinde yaşıyordu" diye hatıralarında intibalarını yazdığını... (139)

"Çadır İçinden Savaş İdare Etmeyüz"

Merc-i Dabık Savaşı öncesi Büyük Hünkar Yavuz Sultan Selim'in ordusunun önünde askerleriyle beraber göğüs göğüse çarpışmak için atını ileri doğru mahmuzlaması üzerine, sadrazam Sinan Paşa'nın padişahın ellerine sarılıp:

"Şevketlü hünkarım, olmaya ki heyecana gelir, kendinizi ateşe atarsınız, yüreğimiz dilhun olur" diye gitmemesi için yalvardığını...

Alem-i İslam'ın birliğini sağlama adına hayatı at sırtında geçmiş olan bu büyük dava adamının bunun üzerine: "Biz cennetmekan Fatih Sultan Mehmet Han,ın torunuyuz, çadır içinden savaş idare etmeyüz" diye haykırdığını. . .(140)
Biliyor muydunuz?

Halkını Düşünen Gerçek Devlet Adamı

Okkası 30 paraya satılan ekmeğin fiyatına 10 paralık bir zam yapmak isteyen fırıncıları huzuruna çağırın müşfik sultan Abdülhamid Han'ın onlara:

Siz yine ekmeği 30 paraya satmaya devam edin. Sattığınız her ekmek için istediğiniz 10 parayı ben vereceğim.

Çünkü bir memlekette ekmek fiyatına zam yapılırsa, bunu bütün zaruri ihtiyaçların pahalılaşması gibi bir hareket kovalar ki, halkımız bundan büyük ızdırıp çeker" diyerek, halkını gerçek manada düşünen bir devlet adamlığı örneği sergilediğini. . .(141)

İbret

Mevlevilerin piri Mevlana Hazretleri'nin vefat tarihi olan ve 'İbret" kelimesinin ebcet değerine tekabül eden Hicri 672 tarihinin; "İbret, İbret" diye iki defa tekrarının 672+672=1344(Hicri)/ 1925(Miladi) tekkelerin kapatıldığı Miladi 1925 " tarihine tekabül ederek enteresan bir tarih cilvesi oluşturduğunu. . .(142)

Yavuz Çocuk

Yavuz Sultan Selim'in asıl isminin "Selim " olmasına karşılık çocuk iken çok hareketli yerinde durmayan, cevval bir yapıya sahip oluşundan dolayı kendisine "Yavuz" lakabının takıldığını. . .

Bu çelik çavak çocuğun idman yaparken kafesten uçurulan güvercinleri, çift elle fırlattığı hançerlerle havada vurduğunu. . .(143)

Sultanlık Stajı

Osmanlı Şehzadelerinin küçük yaşlardan itibaren, ileride devleti yönetebilecek şekilde çok ciddi bir eğitime tabi tutulduklarını ve buluş çağına gelince de (yani günümüz nesillerinin sokakta çember çevirdikleri bir yaşta) bir nevi "sultanlık stajı" anlamına gelen önemli vilayetlerin başına Sancakbeyi olarak tayin edilip devlet idaresini tatbiki şekilde öğrenmelerinin sağlandığını . . .

Böylece ilerisi için onlar devleti tanıırken, devletin de onları tanıma fırsatı bulduğunu. . .(144)

Türklerin Korkutan Hatıraları

Çarlık Rusyası'nın Balkanlar'ı Osmanlı'dan koparmak gayesi ile Balkan milletlerine gizliden gizliye silah dağıtıp, bir yandan da fitne tohumları ekerek ayaklandırmaya çalıştığını...

Bu iş için vazifelendirilen Rus generali Çirneyev'in 1877 yılında Bulgaristan'dan Çar'a gönderdiği gizli raporda "Buralarda hiç yoktan ordular meydana getirdim. Bu askerleri ölüme sevk ediyorum. Fakat bu insanları sendelten bir engel var Türklerin yaşayan hatıraları! Ölümünden korkmayanlar bu hatıralardan korkuyorlar. Yalnız Türkleri değil, onların tarihlerini de yenmek lazım.

Onlarda herhalde bir sihirbaz zekası var. Bir değil birkaç istila bile, onların iliklerine işleyen gizli üstünlüklerini yıkmaya bence kafi gelmeyecektir" diye yazarak oldukça ibretli bir itirafta bulunduğunu...(145)

Kervansaraylar

Osmanlıların, yaptıkları her işte Allah'ın rızasını gözetme düşüncesinin bir eseri olarak, yolcuların istifade etmeleri için, o zamanın şartlarına göre bir günlük yolculuk mesafesi olan 50_60 kilometre aralıklarla kervansaraylar inşa ettiklerini...

Bu kervansaraylarda ırk, din, millet ayrımı gözetmeksizin herkesin misafir kabul edilip üç gün müddetle ücretsiz yedirilip, içirilip hayvanlarına bakıldığını . .-.

Yolcuların istirahatından sonra, sabah mehteran eşliğinde uğurlandığını ve uğurlama esnasında kervansaray vazifelilerinin "Ey ümmeti Muhammed! Canınız, malınız tamam mıdır?" diye nida etmesi üzerine yolcuların da: "Cümlesi tamamdır, Cenabı Hakk, hayrat sahibine rahmet eyleye diye karşılık vererek dualarla yolcu edildiklerini...(146)

Yedi Ben

Yavuz Sultan Selim Han'ın doğumundan az bir zaman önce babası II. Bayezid'in sarayına gelen bir dervişin:

Bugün bu hanedandan bir erkek çocuk dünyaya gelecektir ve babasının yerine geçecektir. Vücudunda yedi ben bulunacaktır ve onların miktarınca alışan beylere galebe edecektir diyerek ortadan kaybolduğunu.

Hakikaten de Yavuz Sultan Selim'in altı yıl gibi kısa süren hükümdarlık döneminde yedi tane devleti yeryüzü haritasından sildiğini. . .(147)

Bir Siyaset Dahisinin Ölümü

Devrinin en buhranlı döneminde devraldığı Osmanlı Devleti'ni 33 yıl süreyle dahice politikalar takip ederek yöneten Ulu Hakan Abdülhamid Han a .kiblesi batıya ayarlı yerli aydınlarca birçok iftiralar atılıp batılı ağızla "kızıl sultan" denmesine karşılık dönemin İngiltere Hariciye Nazırı Sir Edvard Grey'in Sultan Abdülhamid'in vefatını öğrendiği zaman:

"Ne büyük kayıp! Hasmımdı ama onun ölümü ile diplomasi mesleği artık şevkini kaybetti" dediğini...(148)

Cihad Nişanları

Kafkasya istiklal mücadelesinin efsanevi dava adamı Şeyh Şamil'in, bu mukaddes cihatda ölümü göze alarak büyük fedakarlıklar gösteren gazilerine hatıra olarak, hilal şeklinde ve üzerinde Arapça olarak :

"Kılıç Cennet'in anahtarıdır.", "Sonunu düşünen cesur olmaz" "Yiğide Cennet yeri açıktır" ve "Ecel gelmedikçe ölüm olmaz" yazan nişanlar hediye ederek taltif ettiğini...(149)

Halkın Sağduyusuna Güven(!)

27 Mayıs ihtilalinden sonra Cemal Gürsel Paşa'nın, Anayasa komisyonu başkanı Ord.Prof Sıddık Sami Onar'a: "Cumhurbaşkanı 'nın tek dereceli ve halk tarafından seçilmesini temin edecek bir anayasa yapılınsın" diye mesaj göndermesi üzerine Sıddık Sami Onar'ın:

"Laikliği pekiştirecek tadilatı. yapalım, ama bu seçim usulünü getirecek olursak halk ya Said Nursi'yi seçer, yahut da onu destekleyen profesörü..." diye cevap vererek halka ne kadar güvendiklerini(!) gösterdiklerini...(150)

Yavuz Sultan Selim'de Kulluk Şuuru

Makedonya kralı Büyük İskender'in, Mısır'ı işgal ettiği zaman kendisinin Yunanlılar için haşa ilah kabul edilen Jüpiter yıldızından geldiğini iddia ederek, uluhiyet davasında Firavun'u taklit ettiğini . Buna mukabil Yavuz Sultan Selim'in, Mısır tahtına nail olduğu zaman :

Mülk, Allah'ındır. şayet benim veya başka bir kimsenin yeryüzünde parmak ucu kadar toprağı olsa bu Allah'la ortaklık değil midir?" diyerek kulluk şuuruyla secde-i şükre kapandığını. . .(151) . . .

Gazneli Mahmüd'da Mana Buüdu

İ'la-yı Kelimetullah için durup dinlenmeden arka arkaya yaptığı seferler ile tevhidin bayrağını Hindistan içlerine kadar ulaştırarak tarihin kaydettiği ender komutanlardan biri olan Gazneli Mahmud'un, maddenin fatihi olduğu kadar mananın da fatihi olduğunu... .

Her gece üzerindeki padişahlık elbisesini çıkartıp eski bir elbise giyerek sabaha kadar kulluk şuuruyla Rabbine yalvarıp yakardığını ve kendini daima kusurlu görüp ;

Ben ne emreden sultan, ne büyük bir fatihim, Bu dergaha yüz süren, zavallı bir fakirim.

Elimden, amelimden hiçbirşey hasıl olmaz Ancak Sen'in lütuf elin, inşaallah olur yarım." diyerek Yüce Mevla'dan mağfiret dilendiğini... (152)

Nurdan Zülmete

Batılı sömürgeci ülkeler tarafından vatanımızın dört bir yandan kuşatılarak Türk milletinin kaderinin tayininin sözü konusu olduğu İstiklal Savaşı'nın o kan kokulu günlerinde :

Her çehre bize yabancı

Bari Sen bir parça acı

Süründürme altın tacı

Bize yardım et Ya Rabbi!..." diyerek Kabe'ye yönelip Rabbine yalvaran şair Kemaleddin Kamu'nun, savaş sonrası Cumhuriyet döneminde ise:

"Ne örümcek ne yosun

Ne mucize ne füsün

Kabe Arab'ın olsun

Bize Çankaya yeter..." diyebilecek kadar özünden uzaklaşıp değerlerimizi yitirerek tefessüh ettiğini. . .(153)

Toprağın Bereketi Artar"

Bir yazarımızın askerlik yaptığı yıllarda Gaziantep'de bir köylünün tarlasında tank manevrası yapmak zorunda kalıp daha sonra tarla sahibinden özür dilediğini ve o Anadolu köylüsünün bütün samimiyetiyle :

Ayıp ettin yeğen... Devletin tankının tarlamızı çiğnemesi bizim için şereftir. Toprağımızın bereketi artar diye cevap verdiğini (154)

Dilim Bu Özelliğini Kaybetmesin ! "

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebelerinden rahmetli Zübeyr Gündüzalp'in tam bir dava şuuru ve sadakati içinde: Kardeşim ben hasta olduğum ve Üstad'ı kimseye anlatamadığım zamanlarda, odamdaki eşyalara Üstad'ı anlatırım. Ta ki dilim bu özelliğini, bu kabiliyetini kaybetmesin." diyerek eşsiz bir bağlılık örneği gösterdiğini...(155)

Neuzü Billah

Timur'un, Nasreddin Hoca'yı huzuruna çağırıp onunla sohbet ederken bir ara:

"Abbasi halifelerinin isimlerinin sonunda 'Allah' lafzı da var. Kimine el-Mu'tasım Billah, kimine, el-Mütevekkil Alellah ve kimine de el-Kaim Biemrillah deniliyor. Bu lakaplar bizim için de adet olsa acaba bana ne isim yaraşır diye sorması üzerine Nasreddin Hoca'nın büyük bir pervasızlık ve hazırcevaplılıkla:

Neuzü-Billah!(Allah 'a sığınırız) lakabı yakışır." diye cevap verdiğini...(156)

Milli Şahlanışın Ruhuna Tükürmek

Kendi yaşadığı dönemde de kız öğrencilerin başörtüsü takmaları yüzünden üniversitelere alınmaması üzerine, merhum Necip Fazıl Kısakürek'in bu haksızlığa:

Bir kız öğrenciyi, başını örttüğü için tahsil hakkından mahrum etmek İstiklal Savaşı başlarında ve Maraş'ta düşmanlar tarafından başörtüsü çekilip düşürüldüğü için başlayan milli şahlanışın ruhuna tükürmektir" diye yazarak kalemini kılıç gibi kullandığını...(157)

84' lük Bedbaht

Çıkardığı dergileri kapatıp, kendisini hapisane hapisane dolaştıran bir iktidarın en üst makamındaki bir şahıs için, Necip Fazıl merhumun:

"Bundan üç çeyrek asır önce Tophane'de talebeyken zabıtları görsün de iyi not versinler diye seccadesini koridora atıp namaz kılan çeyrek asır önce de başbakanına, gazetelere tamim edilmek üzere: 'Allah ve ahlaktan bahsetmek yasaktır' emrini dikte ettiren seksendörtlük bedbaht" dediğini. . .(158)

Diyojen ve İnsanın Kıymeti

Yunan-Pers savaşları sonunda esir edilen Pers (İran) askerlerinin Atina meydanında satılığa çıkarılması üzerine, esirlerin üzerindeki göz kamaştırıcı elbiselerin bir çırpıda satılmasına karşılık, esirlere alıcı çıkmaması üzerine, orada

bulunan Diyojen 'in düşünceli düşünceli :

"İnsan ne garip mahluk! Arızı meziyetler üzerinden sökülüp atılınca kendisi on para etmiyor" dediğini (159)

Hamid ve Hamit

Latin harflerinin kabulüyle birlikte isminin "Hamit " diye yazılmasına müthiş tepki gösteren şair Abdülhak Hamid'in:

"Ömrümün sonunda isminin sonuna bir de' it' taktılar" dediğini. . (160)

Cahız'da İlim Aşkı

Büyük alim Cahız'ın (vefatı 255/868) ilim aşkıyla yanıp tutuştuğunu kitap satın alıp okumaya para yetiştiremediği için, kitapçı dükkanlarını kiralayıp, gece üzerinden kilitleterek sabaha kadar kitap okuyarak ilmini geliştirmeye çalıştığını.. . (161)

Batılların Gerçek Yüzü

Aşırı beslenme sonucu her yıl binlerce insanın hastalanıp tedavi gördüğü batı ülkelerinden biri olan Almanya'da, Stern dergisinin okuyucuları arasında yaptığı bir araştırmada sorduğu: Devletinizin hangi giderlerinin azaltılmasını istersiniz? sorusuna. Almanların % 68'lik bir çoğunluğunun:Üçüncü dünya ülkelerine yapılan yardımların cevabını verdiğini... Yine dünyanın en zengin ülkelerinden biri olan İsviçre' de yapılan bir referandumda sorulan:"Üçüncü dünya ülkelerine

yapılan seksen milyon dolarlık bir yardım yapılmasını onaylıyor musunuz?" sorusuna İsviçrelilerin % 56'sının "Hayır diye cevap vererek ne kadar insan sevgisi ile dopdolu(!) olduklarını gösterdiklerini. . (162)

Bayezid Cem Kardeşler

Fatih Sultan Mehmed Han'ın aniden vefat etmesi üzerine, Osmanlı tahtına oturan II. Bayezid'in hükümdarlığını kabullenemeyerek isyan bayrağını açan kardeşi Cem Sultan'ın, ağabeyine :

"Sen bister-i gülde yatasun şevk ile handan Ben kül döşenem külhan-r mihnette sebep ne?

diye sitem dolu bir beyit yazması üzerine, Ağabeyi Sultan II Bayezid'in de:

"Çün ruz-ı ezel kısmet olunmuş bize devlet Takdire rıza virmiyesün böyle sebep ne?

Haccül-Harameynüm diye ben davi kılursun Bu saltanat-ı dünyeviye bunca taleb ne? " diye hikmetli bir cevap verdiğini...(163)

Ufuk Farkı

1877'de İstanbul'a gelen Avusturya-Macaristan büyükelçisi Viktor Graf Dubsky'nin önce Bab-ı Ali'deki hükümet erkânı ile görüşüp ardından da Sultan II. Abdülhamid ile görüştüğünü ve bu görüşmelerden sonra Abdülhamid Han hakkındaki düşüncelerini :

Hayret verici birşey ama doğrudu. Devlet erkânı sadece kısa mesafede ileri görebiliyordu Geniş zaviyeli bir ihata kabiliyetleri yoktu. Abdülhamidin ise aksine fazla ihata niteliği vardı. Bu zıtlık telafi edilemezdi. Edilemeyince de devlet idaresinde başlayan aksaklıklar ileride daha vahim sonuçlar verecekti. Biz bunları iyi kullanmalıydık" diye hatıralarında yazdığını... (164)

Osmanlı' da Fikir Hürriyeti

Osmanlı medreselerinde öğretimini tamamladıktan sonra icazetini yani diplomasını alan yeni müderrislerin, hocalarının elini öptükten sonra isterlerse biraz evvel saygıda kusur etmedikleri hocalarının düşüncelerinden farklı fikirleri müdafaa edebildiklerini. . .

Onları bu eğitim ve fikir hürriyetinden mahrum edebilecek hiçbir makamın olmadığını.. (165)

Dinden Bahsetmenin Yasak Olduğu Devir

1945 yılında Matbuat Umum Müdür Muavini İzzettin Nişbay'ın dönemin gazetelerinde tek tük dini muhtevalı yazılar görülmesi üzerine İstanbul gazetelerine:

"Gazetelerinizin son günlerdeki neşriyatı arasında dinden bahseden bazı yazı mütalaa ima ve temsillere rastlanılmaktadır Bundan sonra din mevzuu üzerindeki gerek tarihi, gerek temsili ve gerekse mütalaa kabilinden olan her türlü makale, fıkra ve tefrikanın neşrinden kaçınılması ve başlanmış olan bu gibi tefrikaların en geç on gün içinde nihayetlendirilmesi... diye yazılı tamim yolladığını...(166)

İbni Cevzi nin Vasiyeti

Büyük alim İbni Cevzi'nin, tedris, telif ve fetva ile dolu yaşadığı ömrünün tek anını bile boşa geçirmeyip, bazıları yirmi cildi bulan 340'dan fazla eser vererek, kitap yazmadık hiçbir ilim dalı bırakmadığını - ve yazmış olduğu eserlerinin toplamı ömrünün günlerine bölündüğünde bir güne dört defter(forma)düştüğünü...

İbni Cevzi'nin, bu ilimlerle içli dışlı geçen ömrü boyunca, bıraktığı birbirinden kıymetli eserleri yazarken kullandığı kalemlerin yontulmasından ortaya çıkan talaşları biriktirip, bu talaşların vefatında gasıl suyunun ısıtılmasında kullanılmasını vasiyet ettiğini .

Bu büyük alimin vefatında vasiyeti yerine getirilerek biriktirdiği talaşların gasıl suyunu ısıtmaya kafi geldiğini...(167)

Yunus Nadi' nin Kulakları

Cumhuriyet gazetesinin kurucusu Yunus Nadi'nin ortak olduğu bir şirketin, Müdafaa-i Milliye'ye çürük eğer ve koşum takımları satması üzerine Millet Meclisi'nde hakkında soruşturma açıldığını, fakat Yunus Nadi'nin birçok eşikleri öpmekle bin bela bu işten yakasını kurtarabildiğini...

Bu devleti dolandırma hadisesi üzerine Reis-i Cumhur Mustafa Kemal'in kendisini çağırarak:

"Yunus Nadi Bey, hangi Yahudi şirketini tetkik etsek.

kulakların o şirketin arkasında görünüyor. Sen, Cumhuriyet gazetesini çıkaracak şahsiyet değilsin. Yarından itibaren gazeteyi çıkarmayacaksın. Aksi takdirde seni toprak altı ederim " dediğini...(168)

Osmanlı Devleti ile Ticaret Yapmanın İmtiyazı

Osmanlı Devleti'nin, kurmuş olduğu muhteşem devlet sistemini, tekke-medrese-kışla sacayağı üzerine sağlam bir şekilde oturtup, doğruluk ve adalet üzerine cihana ışık saçtığını . . .

Osmanlı tesirinin dört bir yanda hissedildiği bu günlerin birinde Hollanda Ticaret Odası'nda bir karar alınırken, oyların eşit çıkması halinde, ticaret odası başkanının karar verebilmek için:

"İçinizde Türklerle alış veriş eden var mı?" diye sorduğunu ve herhangi birinden "evet" cevabı alınca da onun oyunu iki oy yerine kabul edip kararı neticelendirdiğini...(169)Biliyor muydunuz.?

Mazi ile Alakasını Kesenler

Hamdullah Suphi Tanrıöver'in tek parti hükümetinin Maarif Vekilliği'ni yaptığı yıllarda, yabancı bir heyete Süleymaniye Camii'ni gezdirdikten sonra misafirlerin Kanuni Sultan Süleyman 'ın türbesini ziyaret etmek istediklerini...

. Memleketteki bütün türbeler 30.11.1925 tarih ve 677 sayılı kanunla kapatıldığı için, Hamdullah Suphi'nin bu yabancı misafirlere kaçamak cevaplar verdiğini, fakat sonunda: "Bir müddet mazi ile alakamızı kesmek istedik. Onun için türbeleri kapattık" diyerek gerçeği açıklamak zorunda kaldığını... Misafirlerin "Ciddi mi söylüyorsunuz?" diye hayretler içinde kalıp, ardından da oldukça ibretli bir şekilde:

Tarihi olmayan milletler tarih huzurunda esatir ve efsane " , uydurarak kendilerini tatmin ederler. Sizin ise büyük bir tarihiniz var. Bu tarihi yapanların türbelerini nasıl kapatıyorsunuz?" diyerek Hamdullah Suphi'yi yerin dibine batırdıklarını. . . (170)

İlim Uğruna

Büyük alim İbn-i Teymiye'nin(1263/1328), kitap okumaya başlamadan önce beline kadar uzayan örgülü saçlarını duvardaki bir çiviye asıp öyle kitap okumaya başladığını...

Uykusu gelip de başı önüne düştüğünde çiviye asılı saçlarının canını yakarak kendisinin uyumasına engel olduğunu...

Bu ilim aşkının, böyle azimli çalışmaları neticesinde vefat ettiğinde ardında bin kadar muazzam eser bıraktığını...1171)

Beyaz Adamın Afrika'ya Yardımı

Ünlü İtalyan film yönetmeni Marco Ferrari'nin "İşiniz İş Beyazlar" isimli filmiyle ilgili büyük yankılar uyandıran bir röportajında :

"Avrupalıların Afrika'ya başlattıkları yardım seferberliği şeytanca bir tuzaktır ve bu yardım sömürgecilikten daha tehliklidir. Bizim siyah kıtada artık yapabileceğimiz birşey yok. Çabuk terkedelim orayı ! Artık beyazların iktidarının sonu gelmiştir.

Bizler ihtiyarların yoksulların Paris'te, Roma'da,Londra da zenci muamelesi gördüğü bir medeniyetin için de yaşarken, nasıl olurda Afrikalılara yardım etme iddiasında bulunabiliriz. Bugün, Afrikalı insanlara Yardım adı altında köpekler için hazırlanmış konserveler gönderilmektedir.

Bizim medeniyetimizin ne olduğu görülüp bilinirken, tutup da yardımseverlikten bahsetmesi için insanın yüzüstü olması gerekir. Asıl yardıma muhtaç olanlar bizleriz" diyerek gayet ibretli bir şekilde batı medeniyetinin gerçek yüzünü gözler önüne serdiğini..(172)

"Ya Rab! Beni Ameliyat Masasından Kaldırma"

Osmanlı Devleti'nin yıkılmaya yüz tuttuğu talihsiz bir döneminde 35. Osmanlı padişahı olarak tahta geçen Sultan Mehmed Reşad'ın (1 844- 1918) mesanesindeki bir rahatsızlıktan dolayı ameliyat olacağı zaman, kibleye yönelip ellerini Ulu Dergah'a açarak:

Ya . Rab! Milletimin ve memleketimin bütün mukadderatını hayırlara tahvil et! Eğer memleketim ve milletim için zararlı olacaksam beni bu ameliyat masasından kaldırma!" diyerek bütün samimiyetiyle Rabbine münacatta bulunduğunu. . .(173)

Picasso ve İslam

İslam dininin pek çok hikmete mebni olarak resme cevaz vermemesi neticesinde, Osmanlı'da daha çok hat sanatı, tezhib gibi, bugün dünyanın nofigüratif dediği sanatların geliştiğini . . .

Avrupa ressamlarına bizim hat sanatı örneklerimiz gösterildiğinde, İspanyolların son büyük ressamı Pablo Picasso'nun(1881-1973):

Varmayı düşündüğüm hedefe Müslümanlar beş yüz sene önce ulaşmış" diyerek hayranlığını ifade ettiğini. . .(174)
Biliyor muydunuz?

Bediüzzaman ve Resim Yasağının Hikmeti

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin bir akşam üzeri İstanbul'un Sirkeci mevkiinde dolaşırken birdenbire bir gayr-i müslimin ona yaklaşıp elini tutarak:

Dininizde resim niçin haramdır?" diye sorması üzerine Üstad Bediüzzaman,ın :

İnsan, Allah'ın sikkesidir. Padişah ve kralların sikkelerinin taklidine kanuni yasak olduğu gibi, Allah'ın da sikkesini taklide şeri cevaz yoktur" diye veciz bir cevap verdiğini ve gayr-i müslimin de cevaptan çok memnun kalarak "bravo ! " deyip Bediüzzaman Hazretleri'nin elini sıktığını...(175)

Kıyas

Onuncu Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman (1495- 1566) döneminde Sivas vilayetimizin bütçesinin 2 0 milyon altın olduğunu . . .

Buna karşılık yine aynı dönemde Fransa Birleşik Krallığı'nın bütçesinin 4 milyon altın ve Birleşik İngiltere Krallığı'nın bütçesinin de 3,5 milyon altın olduğunu...(176)

Kitap Okumadan Geçen İki Gece

Onuncu yüzyılın büyük alimlerinden Endülüslü İbn-i Rüşd ün ömrü boyunca kitap okumadan geçen sadece iki gecesinin' bulunduğunu...Bunlardan birinin evlendiği, diğerrinin de babasının vefat ettiği gece olduğunu. . .(177)

Veli Sultan

Yavuz Sultan Selim Han Gazi'nin, İslamiyet'i tek bir bayrak altında toplamak gayesi ile çıkmış olduğu Mısır seferi sırasında, daha önceleri Cengiz ve Timur'un geçemeyip yüz geri döndükleri korkunç Tih çölünü mucizevi bir şekilde onüç günde geçtiğini. . .

Bu geçiş esnasında askerinin önünde yaya vaziyette mütevazı bir şekilde iki büküm olarak yürüyen Koca Yavuz"a vezirlerin: Hünkarım atınıza binseniz" demelerine karşılık, Büyük Sultan'ın gözyaşları içinde:Nasıl binerim... Görmüyor musunuz? Resulullah Efendimiz (sav) önümüzde bize yol gösteriyor" diyerek velayetinin ayan beyan ortaya çıktığını...(178)

Osmanlı 'ya İhanetin Cezası

Meşhur Mısırlı İslam alimi Muhammed el-Gazali'nin, Mescid-i Aksa'nın işgalinin 25.yılı münasebetiyle Kahire'de verdiği bir konferansta :

"Şu bir hakikat ki, Müslümanlar, Osmanlı hilafet devletine hıyanet ettiler. İngilizler, bir milyona yakın Mısırlıyı Osmanlı hilafet devletini parçalamak için aldılar ve Müslüman Türklere karşı onları kullandılar ve Türkler perişan oldu.

Türkleri, ihanet eden Araplar perişan etti ve biz bu yaptığımız hıyanet ve ihanetin cezasını Filistin ve Mescid-i Aksa topraklarının İngilizlerin eline geçmesiyle çok pahalı ödedik, Filistin ve Kudüs elimizden çıktı" diyerek çok acı bir itirafta bulunduğunu ! (179)

Arnavut Yemini

Osmanlı'dan itibaren asırlardır topraklarımız içinde kalmış olan Balkanlar ve Rumeli'nde yaşayan kendi soydaşlarımıza dini milli kültürümüz adına gözle görülür bir yardım eli uzatmamamıza rağmen "Muhteşem Osmanlı!" düşüncesinin gönüllerden silinmediğini . . .

Bugün Arnavutluk'ta "Türk" kelimesinin onlar için doğruluk, dürüstlük , yiğitlik, efendilik ve hakbilirlik manalarına geldiğini, . . .

Hatta o kadar ki, bazı Arnavutların kendi aralarında bile yemin ederken: "Doğru söylemiyorsam Türk olmayayım!"diyerek birbirlerini inandırmaya çalıştıklarını. . .(180)

Mahluk

Yunus Nadi'nin, Ankara'da Yeni Gün isminde bir gazete çıkartarak Anadolu'daki Milli Mücadele hareketine destek verip devamlı M. Kemal'in lehinde yazılar yazdığını..

Daha sonraları ise aleyhte yazılar yazması üzerine bu çarpıklığın sebebini anlayamayan Dr. Rıza Nur'un, işin hikmetini Mustafa Kemal'e sorması üzerine onun:

"Haaa,o böyle bir mahluktur ki, aldığı yetmez. Arada bir avucu kaşınır. O vakit aleyhte yazar. Fakat son zamanlarda çok kaşınıyor. Matbuat idaresinin parası ve benim verdiklerim yetmiyor. Vire istiyor. Ne çare bunu böyle idare etmek lazım" dediğini. . (181)

Ecdadın Vakıf Çağlayanı

Yardım, şefkat ve sevgi hissini ebedileşmesi arzusundan doğan ve diğergamlığın müesseseseleşmiş şekli olan vakıf müesseselerimiz sayesinde cemiyetimizin yıllarca huzur içinde varlığını devam ettirdiğini . . .

Bu ecdad vakıfları arasında:Kışın aç kalan kuşların beslenmesi, Bayram günlerinde şehir ve kasabalarda top atılarak çocukların sevindirilmesi,

-Koyun cinsinin ıslah edilmesi,

-Et fiyatlarının kış aylarında yükselmemesini sağlayacak tedbirlerin alınması,

-Hasta ve grip göçmen leyleklerin bakım ve tedavi edilmesi,

-Çalışan kadınlara sütanne bulunması,

-Hac yolunda parasız kalanlara para dağıtılması,

-Cami ve türbe duvarlarındaki ot ve yosunların temizlenmesi, -Ramazan-ı Şeriflerde camilerde hurma, zeytin gibi iftariyeliklerin dağıtılması,

-Köy ihtiyaçlarına elbise temin edilmesi,

-Hamalların sırtlarındaki yükleri, üzerine koyup dinlendikten sonra kimsenin yardımına muhtaç olmaksızın sırtlanabilmeleri için mola taşları dikilmesi,

Yüksek dağ ve geçitlerde kar ve tipiden korunmak için sığınak yapılması,

Yaz aylarında sıcaktan bunalanlar için gölgelik yapılması ve icab eden yerlere su küplerinin konulması...gibi insanı hayretler içinde bırakan çok enteresan vakıfların olduğunu. . .(182)

Bir Devrin İçyüzü

Aziz ecdadımızın, öldükten sonra arkalarında bir sevap kapısı bırakmak düşüncesiyle binbir emekle yaptırdığı vakıf eserlerinin, bir dönemde sadece hava parası beşyüzbin lira yaparken yok pahasına , onsekiz liraya , Ermenilere kiraya verildiğini...

Yapılan devrimlerden sonra "şapka inkılabına aykırıdır" gerekçesiyle o güzelim sanat eseri mahiyetindeki ecdad mezar taşlarımızın "fesli-sarıklı" olan baş kısımlarının kırdırıldığını. . .

Koskoca İstanbul'da, namaz kıldırabilecek kadar dahi bilgiye sahip insan bulunamadığından bir dönemde

Süleymaniye Camii'ne mahalle bekçisinin imam yapıldığını . .(183) Biliyor muydunuz.?

Hak ve Batıl

Fi Zilalil-Kur'an" tefsiri yazarı büyük alim Seyyid Kutub'a, idam edilmeden önce devrin başkanı Nasır'dan özür dilemesi istenildiğini ve bunu yaptığı takdirde bağışlanacağını söylediklerinde Seyyid Kutub'un tam bir dava adamına yaraşır şekilde : , Eğer bu idam kararı hak ise, ben bu hakka razı oluyorum. Yok eğer batıl ise, ben batıldan özür dileyen kadar alçalmadım" diye müthiş bir cevap verdiğini...(184)

Kardinalin Cuma Namazı

Yunus Emre hakkında bir oratorya düzenlendiği zaman bunu dinleyen büyük şair Yahya Kemal Beyatlı'ya oratoryayı nasıl bulduğunu sorulduğunda, Yahya Kemal'in: Kardinalin cuma namazı kıldırmasına benziyor" diye cevap verdiğini... (185)

İmam Malik'te İman Şuuru

Peygamber Efendimiz'in (sav): 'Beni Allah'a yaklaştıran ilmimin artmadığı bir gün yaşayacak olsam, o günü hayırla geçirilmeyen bir gün sayarım" hadis-i şerifiyle amel etme şuuruyla zamanın hakkını vermeye çalışan İmam Malik Hazretleri, nin, yemek meselesinden dolayı kaybedeceği zamanı dahi hesap ederek def-i hacette geçecek zamanı asgariye indirme

yollarını aradığını . . .Bu gaye ile üç günde bir defa helaya gidecek şekilde yemek yemeyi azalttığını...(186)

Şaraplı İftar Yemeği Tarifi

Tercüman gazetesinin genel yayın müdürlüğünü yapan solcu Oktay Verel'li günlerin birinde Ramazan vesilesi ile hazırlanan özel sayfanın "İftar Sofrası sütunundaki yemek tarifinde:

500 gram kuşbaşı et, yarım bardak şarap bir kaşık tereyağı. .. vs. " diye yazması üzerine o dönemin Büyük gazetesini çıkaran Mehmet Şevket Eygi'nin: 'Müslüman mahallesinde salyangoz mu satılıyor?" diyerek Tercüman gazetesini topa tutup, genel yayın müdürünü gazeteden ayrılmak zorunda bıraktığını . . . (1 87)

Altından Nohutlar

Fatih Sultan Mehmed'in Vezir-i Azamı Mahmut Paşa'nın, ilme hürmetinin ifadesi olarak devrin alimlerine haftada iki defa ziyafet verdiğini. . . Sofradaki Vezir-i Azam Mahmut Paşa' nın bu ziyafetlerde , pilavın içine önceden altından yapılmış nohut taklidi taneleri karıştırdığını ve bunlar kimin kaşığına isabet ederse ona hediye ettiğini. . .(188)

Harem Yalanı

Osmanlı Harem Hayatı hakkında yazılan eserlerin pek çoğunun ya tamamıyla uydurma veya çok eksik olduğunu...

18.yüzyılda İstanbul'da bulunmuş olan İngiltere sefirinin eşi Lady Montaganun, "Şark Mektupları" isimli kitabında anlattığı Osmanlı Harem hayatı hakkındaki bilgilerin, yine bir batılı olan ve Türkiye'de yirmiüç yıl vazife yapmış olan Mareşal Moltke tarafından tekdiz edildiğini... (1 89)

Bağdat Fatih'i'nin Mütevazı Hayatı

Osmanlı padişahlarının en cihangirlerinden olan Sultan IV. Murad'ın savaşa giderken seferlerde, neferler gibi pek sade

bir hayat yaşadığını Yemek hususunda bile askerinin karavanasına kaşık salladığını ve çok defa kırlarda atını eğerini başının altına yastık yaparak uyku ihtiyacını giderdiğini...(190)

Günde Üç Yumurta Veren Tavuk

Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin Barla'daki sürgün günlerinin birinde vakit akşama yaklaşırken elinde bir sopayla tavuk kovaladığını ve orada bulunan köy halkından bazılarının Üstad' a gelip tavuğu niçin kovaladığını sormaları üzerine, Bediüzzaman'ın gayet ibretli bir şekilde:

"Bu tavuk dün iki tane bugün ise üç tane yumurta getirdi. Benim iktisat kaidemi bozuyor. Bu sebepten kovuyorum " cevabını verdiğini...(191)

Bir Tarihi Yanlış Daha

Osmanlı devlet ricalinin, giydikleri samur kürkten dolayı bazı tarihçilerin için aslını ciddi araştırmadan Osmanlı'nın bu devrinin sefahat dönemi olarak adlandırıp, adını Samur Devri "koyduklarını..

Halbuki gerçekte ise, normalde giyilen kaftana kışın ısıtıcı olması için (bugün pardesülerde muflon kullanıldığı gibi) samur kaplandığını ve böylece soğuk rutubetli taş mekanlarda yaşayan o günün insanı için kış aylarında samurun bir nevi kalorifer vazifesi gördüğünü. . .(192)

Milletin Sırtındaki Yük

Sultan Mehmed Reşad'ın ortanca oğlu Şehzade Necmeddin Efendi vefat ettiğinde, padişahın yakınlarının büyük üzüntüye kapılmaları üzerine Sultan Reşad'ın tam bir tevekkülle :

Bizler zaten milletin sırtında büyük bir yük halindeyiz. Ben bir evlad kaybettim, fakat millet bir yükten kurtuldu " dediğini...(193)Biliyor muydunuz?

Hür Bir Esir

17. yüzyılda Ruslarla yaptığı savaşı kaybederek Osmanlı Devleti'ne sığınan İsveç Kralı 12. Charles(Demirbaş Şarl)'ın, Türklere karşı alicenaplık karşısında Poltava'da esir oluyordum. Bu benim için bir ölümdü. Kurtuldum Buğ nehri önünde tehlik daha kuvvetli olarak belirdi. Önümde su, ardımda düşman, tepemde ateşler püsküren güneş. . .

Su beni boğmak, düşman beni parçalamak, güneş beni eritmek istiyordu, yine kurtuldum. Fakat bugün esirim. Türklerin esiriyim. Demirin, ateşin ve suyun yapamadığını onlar yaptılar, beni esir ettiler. Ayağımda zincir yok, zindanda da değilim. Hürüm ve istediğimi yapıyorum. Lakin yine esirim asaletin nezaketin esiriyim. Türkler beni işte bu elmas bağa sardılar. Bu kadar şefkatli , bu kadar yüksek kalpli, bu kadar asil ve bu kadar nazik milletin arasında hür bir esir olarak yaşamak bilerseniz ne kadar tatlı" diyerek şükranlarını ifade ettiğini...(194)

Yirmi Yüzlüler

Viranelerin yascısı" milli şairimiz Mehmet Akif Ersoyun cemiyetteki bozuklukları görüp, insanlar arasındaki münasebetlerdeki riyakarlık ve sahte tavırlar karşısında dayanamayarak:

Artık iki yüzlüleri sever oldum çünkü yaşadıkça yirmi yüzlü insanlar görmeye başladım " diyerek hayıflandığını....(195)

450 Yıllık Çevre Nizamnamesi

Çevremizin gitgide yaşanmaz hale gelip bunun ekolojik felakete yol açan neticelerinin hergün biraz daha fazla ortaya çıkmasıyla birlikte çevreyle ilgili haftalar tertip edip, hukuki düzenlemelerin gündeme yeni yeni gelmesine karşılık, Osmanlı Devleti'nin bizden tam dört buçuk asır önce, meselenin ehemmiyetini idrak ederek Çevre Temizliği Nizamnamesi " hazırlayıp uygulamaya koyarak problemi çözdüğünü. . .(196)

Lüks Gemi ve Tuvalet

Büyük şair Necip Fazıl Kısakürek'e sahilde rastlayan bir hayranının :

Üstad, senin bütün mücadelelerin güzel, hizmetlerin eşsiz... Ama şu.... . .... tarafın olmasa!" diyerek tenkit etmesi üzerine Necip Fazıl'ın tebessüm ederek:

Şu Boğaz'dan geçen lüks ve güzel gemiyi görüyor musun? Bak ne kadar lüks ve konforlu değil mi. İşte böylesine lüks geminin tuvaleti de vardır" cevabını verdiğini... (197)

Abdülhamid'in Haremi

II. Abdülhamid Han'ın karısı Müşfika Sultan'ın, kocasının vefatından sonra ve kızının da Avrupa'ya sürgün gitmesi üzerine, İstanbul'da yıllarca yalnız yaşadığını...

Ayşe Sultan'ın annesini defaatle Avrupa'ya yanına çağırmasına rağmen gitmediğini ve bunun sebebini soranlara:Efendim pek kıskançtı. Harem ağaları bile başlarını kaldırıp yüzüme bakmaktan men edilmişti. Avrupaya gittiğimi yüzümü yabancı erkeklerin gördüklerini kabrinde hissederse güceneceğini, azap duyacağını düşündüm. Onun için de kalbime taş basarak yıllar yılı dar-ı dünyada evladımın hasretine katlandım" diye ibretli bir şekilde cevap verdiğini. . .(198)

Oğlumdan Devlet Sorumludur

16 Nisan 1992'de, polisin yaptığı bir operasyonda öldürülen Dev-Sol militanı Sinan Kukul'un babası Musa Kukul'un, gazetelere verdiği beyanatta: "Oğlum benim yanımdayken inanıyordu. Namazını kılıyordu. Onu devlete güvenip yatılı okula verdiğimde kaybettim

Tavuk bile kesemeyen oğlum, nasıl bu yola düştü? Sormak istediğim devlet yatılı mekteplerinde okuyan bir çocuk nasıl oluyor da devlet aleyhinde yönlendirilebiliyor. Sinan 'dan ben değil, devlet sorumludur" dediğini.. .(199)

Bismark'ın Parlamento Anlayışı

Alman birliğinin kurucusu büyük devlet adamı Prens Otto Von Bismark'ın(1815/1898), Sultan II. Abdülhamid'in Meclis-i Mebusan'ı kapattığını öğrendiğinde, kendisine Padişah adına nişan getiren Ali Nizami Paşa'ya:

İyi ettiniz de meclisi fesheylediniz. Bir devlet millet-i vahideden (tek bir miletten) teşekkül etmedikçe, parlamento o devlete ve millete yarardan çok zarar getirir... " dediğini. . .(200)

Mehmet Akif ve Kalpak

Milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un Cumhuriyet'in ilk yıllarında Ankara'ya çağırıldığını ve orada halledilmesi gereken o kadar önemli mesele varken "kalpak " meselesinin görüşülmesi üzerine iyice canı sıkılan Akif'in: "Ben de bu adamların başımın içine bakacaklarını sanmıştım. Ama onlar tepesine baktılar" diye hayıflandığını. . .(201)

Osmanlı'nın Adalet Şemsiyesi

Kurtuluş Savaşı'ndan önceki İstanbul'un işgal yılları sırasında, birçok yerli Rum'un taşkınlıklar yaparak Türk düşmanlığını körüklemesine mukabil , İstanbul'da yıllarca Osmanlı'nın adalet şemsiyesi altında huzur içinde hayat sürmüş hakperest bir Rum olan Alerko Mandacı'nın, elinde tesbihi, başında fesi ile dolaşıp :

``Ben bu fesin altında doğdum, bunun altında ölürüm!" diyerek soydaşı diğer Rumlara muhalefet edip onlarla yaka paça mücadele ettiğini . . . (202)

Batıda Kilisenin Serveti

Bugün Avrupa'da kiliseye kayıtlı olan milyonlarca insanın maaş, ücret veya gelir vergilerinden bir bölümünün kiliseye aidat olarak kesildiğini. . .

Bu aidatların 1991 yılı toplamının sadece Almanya'daki karşılığının 15 milyar 700 milyon markı bulunduğunu...

Ayrıca Almanya'da aynı yıl kiliseden kaydını sildirenlerin sayısının 300.000 kişiyi bulunduğunu. (203)

Kadının Ruhu Var mı?

16. Yüzyıl Avrupa'sında, kadınların ruhlarının olup olmadığı ve Cennet'e gidip gidemeyecekleri meselesinin Hristiyan çevrelerde durmadan tartışıldığını...

Yine o dönemde bir üniversite hocasının, kadınların insan türünden olmadıklarını ispat etmek üzere Latince tezler yazdığını ve o dönemin kraliyet fermanlarında, kadınların dövülme meselesi ile alakalı olarak:

"Dövme aletinin ucu keskin demir olmasın ve açılan yara da makul bir cezanın hudutlarını aşmış olmasın" diye hükümler yer aldığını... (204)

Zekanın Böylesi

Bediüzzaman Hazretleri'nin bir lütf-u İlahi olarak çok zeki bir yaratılışa sahip olduğunu...

Bir defasında ikibinbeşyüz altrnatifli bir ihtimal hesabını iki saat zarfında zihninden hesap edip çözdüğünü...

Yine gençlik yıllarında giriştiği bir münazaradan sonra misafir kaldığı ev sahibine dert yanarak:

Acem Ağa, bu adamlar benimle münazaraya giriyorlar. Vallahi azim ben, yerden ta asumana kadar, buğday taneleri birbirine binip eklenseler, kaç tane edeceğini zihnim de hemen bulabilir çıkartabilirim" dediğini...(206)

Osmanlı Saray Kadınları

Tarihi hadiselerle önyargılı bakan birçok batılı yazarın. Osmanlı kadınlarının saray hayatını kendi hayat felsefelerine göre değerlendirip,"kafes edebiyatı" çerçevesinde senaryolaştırmasına mukabil, yıllarca İstanbul'da yaşayan"Muhteşem İstanbul" kitabının yazarı Gerard de Nerval'in Osmanlı saray kadınları hakkında :

"Saray kadınlarına gelince, bunların gerçekten birer alim olduklarını söyleyebiliriz ve bu sözümüzde mübalağa yoktur. Çünkü saraya giren her kadın, tarih, edebiyat. müzik, resim ve coğrafya konularında çok ciddi bir eğitime tabi tutulur. Bu kadınların birçoğu, sanatkar veya şairdirler diye yazdığını. . .(205)

"Sol Kolumuzu Yiyip Sağ Kolumuzla Çarpışırız"

Lid kalesinin İspanyollar tarafından muhasara edilip kale içindeki şehirde açlığın baş göstermesi üzerine, başları sıkışan halkın .kale muhafızı Jan Vanderev'e müracaat ettiklerinde, kale muhafızının :

"Sizin elinizden ölmekle, düşman eliyle ölmek benim için aynıdır. Eğer benim etim sizi doyuracaksa, beni parçalayıp yiyiniz" cevabını verdiğini...

Jan Vanderev'in bu söz ile yüreklenen halkın sonuna kadar kaleyi muhafaza edip, İspanyolların teslim tekliflerine karşı

Erzakımız bitse bile sol kolumuzu keser yeriz ve düşmana karşı sağ kolumuzla mücadele ederiz" cevabını verdiklerini. . . "(207)

İdeal ve Menfaat

ABD eski başkanı George Bush'un, West Point Askeri Akademisi'nde son yaptığı konuşmada "ideal" ile "menfaat"

arasındaki farkı vurgulayıp tam bir makyavelist batılı yaklaşıp şekilde :

"Her şiddet hadisesine karşı koymak durumunda değiliz... Bir milletin idealleri menfaatleriyle çatışma halinde olmamalıdır" diyerek maskesinin altındaki gerçek yüzünü gösterdiğini. . .(208)

Batının Pis Parmağı

"Arap Birliği " düşüncesinin, İngilizlerin, Osmanlı Devleti'ni parçalamak için kullandığı bir vasita olduğunu ve böylece İngilizlerin Arapları, İslam ümmetinden ayırmayı hedeflediklerini...

Nitekim "Baas Arap Milliyetçiliği" fikrinin de bir Hristiyan olan Misel Eflak tarafından ortaya atıldığını...

Yine Osmanlı'yı İslam aleminden koparmak için ortaya atılan "Pantürkizm" düşüncesinin fikir babasının da Vambery isimli bir Avrupalı olduğunu... (209)

Mevlana ve Uğursuzluk

Halk arasında yaygın olan batıl inançların birinin de: Üzerinde dikiş dikilen kimsenin ağzına birşey almamasının uğursuzluk getireceği " olduğunu...

Mevlana'nın hanımı Kira Hatun'un, kocasının feracesini üzerinde olduğu halde dikerken içinden 'Acaba Mevlana'da mübarek ağzına birşey aldı mı?' diye geçirmesi üzerine, Büyük Veli'nin karısına dönerek ibretli bir şekilde: "Bunun ehemmiyeti yok, sen adamakıllı dik. İşte ben ağzıma , Kulhuv'allahü ahad (O Allah tekdir)' lafzını aldım.' dediğini. . .(210)

Büyük Musibetin Haberi

Bediüzzaman Said Nursi Hazretlenin Vandaki Horhor medresesindeki talebelerine ders verdiği esnada bir karınca yuvasındaki karınca kolonisinin,ölülerini dışarı attıklarını görünce:Büyük bir musibet başımızda dolaşiyor. Nasıl ki bu karıncalar ölülerini dışarı atıyorlar,aynen öylede bu musibette de millet ölülerini dışarı atıp sahip olamayacak diyerek,cihan harbinin o müthiş musibetini keşfen haber verdiğini...(211)

İstiklal Mahkemeleri

Birinci Büyük Millet Meclisinin unutulmaz imanlı hatibi, Erzurum mebusu Hüseyin Avni Ulaşın,Elazığ İstiklal Mahkemesinde yargılanıp hakkında beraat kararı verilmesi üzerine büyük bir celadette yerinden fırlayarak:Bu mahkeme çok namuslu insanları asmıştır. Bizim namusumuzda bir eksiklik mi gördü ki,bizi asmadı diye haykırmaya üzerine,Elazığ İstiklal Mahkemesinin Hüseyin Avni Bey i ömür boyu sürgün cezasına mahkum ettiğini....(212)

Dört Kitada Kerim Devlet

Osmanlı Cihan Devleti hakimiyetinin Orhan Gazi devrinde Asya dan Avrupa ya...Yavuz Sultan Selim devrinde buralara ilave olarak Afrika kıtasına....İkinci Selim tarafından gerçekleştirilen Sumatra seferiyle de Okyanusya ya dayandığını...Bu suretle de Devlet i Aliye yi Osmaniye'nin azamet devrinde dünyanın dört kıtasında boy gösterdiğini...(213) Biliyor muydunuz?

"Ben Bu Tefsiri Yazmazdım"

Cumhuriyet hükümetlerinin ilk Şer'iyye Vekili 'Hülasa tül Beyan" isimli Kur'an tefsiri yazarı Konyalı Mehmed Vehbi Efendi'nin, Bediüzzaman Said Nursi'nin İhlas Risalesini okuduktan sonra, kendisine bu eseri veren Konyalı Hacı Sabri Halıcı'ya:

"Sabri Bey, Allah'a kasem ederim ki, sen bu eseri bana tefsirimi yazmadan evvel verseydin ben bu tefsiri yazmazdım " dediğini. . .(214)

Paramparça Olan Kalp

Hayatını, memleket gençliğinin ebedi hayat prensiplerinin rehberliğinde yetiştirilmesine adanmış büyük dava adamı rahmetli Zübeyr Gündüzalp'in, asılsız ithamlarla çıkarıldığı bir mahkemede :

"Teessür ve ızdırıp karşısında kalpten bir parça kopsa idi, bir genç dinsiz olmuş' haberi karşısında o kalbin atom zerrati adedince paramparça olması gerekirdi" diye haykırdığını. . .(215)

Sünnetdaşlık

Osmanlı'nın çok güzel sünnet geleneklerinden birinin de varlıklı ailelerin, çocuklarını sünnet ettirecekleri zaman kendi çocuklarının sünnet düğününe fakir aile çocuklarını da davet ederek onları da sünnet ettirdiklerini...

Böylece sünnet edilen çocuklar arasında hayat boyu sürececek bir kardeşlik bağı(sünnetdaşlık) tesis etmiş olduklarını.... (21 6)

Bir Mandaya Değişilen Devlet

İstanbul'un batılı emperyalistlerce işgal edildiği yıllarda "manda" fikrinin hararetli bir şekilde tartışıldığı günlerin birinde , o devrin Zaman gazetesinin baş yazarlığını yapmakta olan şair Yahya Kemal'in, kendi köşesinde bir arkadaşının ifadesi

olan "Bu şehre girmek için Fatih Sultan Mehmed'in her topuna doksan manda koşmuştuk. Koca saltanatı bir mandaya değişeceğiz" diye yazması üzerine bu makalesinin sansüre uğrayarak köşesinin beyaz çıktığını. .. (217)

"Onların Herşeyini Berbad Ettik"

Haçlı seferlerinin başarısızlıkla neticelenmesinden sonra batı sömürgeciliğinin İslam ülkelerine yerleştirmenin başka yollarını arayan kilisenin, geliştirdikleri Oryantalizm metodlarıyla yılarca sabırla çalışarak İslam alemini ne hale getirdiklerini, yine bir batılı olan Louis Massignon'un.

"Onların herşeyini berbad ettik felsefelerini, dinlerini berbad ettik. Şahsiyetlerinde büyük bir boşluk meydana getirdik. Artık anarşiye ve intihara hazır haldedirler. Ruhlarını kaybettiler" sözleriyle ifade ettiğini...1218)

Bir Dinsizin Papaz Olan Oğlu

"Beşerin böyle dalaletleri var.

Putunu kendi yapar kendi tapar.

diyen bir dönemin edebiyat dünyasının önemli simalarından biri, inançsız şair Tefik Fikret'in(1867-1915): "Sen bize bol bol ışık kucakla getir diyerek elektrik mühendisi olmak üzere İngiltereye gönderdiği oğlu Haluk'un, dininden ve vatanından tamamen koptuğunu ve içindeki inanma ihtiyacından dolayı önce bir Hristiyan, daha sonra da bir kilisede papaz olduğunu...

Yıllar sonra Amerika'da izini bulup kendisiyle görüşmek isteyen birine de:

Siz Türk veya Türkiyeli olabilirsiniz bu beni ilgilendirmez Ben Amerikalıyım Amerikan vatandaşıyım. Türkiye ile iyi-kötü bir ilişkim yoktur , diyebilecek kadar tefessüh ettiğini..

Nihat Sami Banarlı'nın bu hadise üzerine: "Fikret ailesinin talihsizliği galiba 'mendel kanununun tezahürüdür, Bu soya çekim' kanunu, Fikretin ruhuna belki hüsrân duygusunun acısın! tattırdı. Çünkü Fikret'in ailesi henüz Müslüman olmuş bir Rum ailesinin kızıydı ve bu ailenin tarihinde sağa veya sola doğru birtakım iman ve ideal değişimleri Olmuştu.

Haluk'un Müslümanlıktan yedi asır eski bir dine geri dönmesi, belki de böyle bir kan mirasının tecellisidir" diyerek enteresan bir yorum getirdiğini... (219)

Tito' dan Müthiş İtirafılar

Ömrünün elli yılını komünist ideoloji yolunda harcayarak bu davasında şöhreti yurt dışına taşımış bir insan olan Salih Gökçaya'nın, daha sonra İslam'la müşerref olarak Hakk'a rücû ettiğini .

Komünizm fırtınalarının bütün dünyayı kasıp kavurduğu bu günlerin birinde Salih Gökçaya'nın "Türkiye Komünist Talebe Teşkilatı Başkanı" sıfatıyla Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito'nun şeref misafiri olarak Belgrad'a gittiğini...

Ömrünün son günlerini geçirmekte olan Tito'yu ziyaret ettiklerinde , hayatını komünizme adayan bu ihtiyar liderin büyük bir pişmanlık içinde:

"Yoldaş, ben ölüyorum artık... Ölümün ne derece korkunç birşey olduğunu size anlatamam. Anlatsam bile sıhatli ve genç olan sizler, bu yaşta bunu anlayamazsınız. Düşünün ölmek, yok olmak... Toprağa karışmak ve dönmek üzere gidiş... İşte bu çıldırıyor beni... Dostlarımızda sevdiğimizimizden, ünvan ve makamlardan ayrılmak... Dünyanın güzelliklerini bir daha görememek.. Ne korkunç birşey anlamıyor musunuz?

Yoldaşlarım, sizlere açık bir kalple itirafta bulunmak istiyorum: Ben öldükten sonra, toprak olacaksam, diriliş, ceza veya mükafat yoksa, benim yaptığım mücadelenin değeri nedir? Söyleyin bana? Ha yoldaşlarımın kalbine gömülecekmişim veya unutulmayacakmışım veya alkışlanacakmışım neye yarar?

Ben mahvolduktan sonra, beni alkışlayanların takdir sesleri, kabirde vücudumu parçalayan yılan ve çıyanları insafa getirir mi? Söyleyin bu gidiş nereye? Bunun izahını Marks, Engels, Lenin yapamıyor.

İtiraf etmek zorundayım

Ben Allah'a, peygambere ve ahirete inanıyorum artık. Dinsizlik bir çare değil. Düşünün, şu kainatın bir Yaratıcısı şu muhteşem sistemin bir kanun koyucusu olmalıdır... Bence ölüm de son olmamalıdır,mazlumca gidenlerle, zalimce ölenlerin bir hesaplaşma yeri olmalıdır. Hakkını almadan, cezasını görmeden gidiyorlar. Böyle keşmekeş olamaz Ben bunu vicdanen hissediyorum Öyle ki, milyonlarca suçsuz insanlara yaptığımız eza ve zulümler, şu anda boğazıma

düğümlemiş bir vaziyette Onların ahlaklarına kulak verecek bir merci olmalı... Yoksa insan teselliği nereden bulacak? Bunların bir açıklaması olmalı Marks bu mevzuda halt işlemiş. Uyuşturmuş beynimizi

Nedense ölüm kapıya dayanmadan bunu idrak edemiyoruz Belki de göz kamaştırıcı makamlar buna engel oluyor. Ben bu inançtayım yoldaşlarım, sizler de ne dersiniz deyin!" diyerek müthiş bir itirafta bulunduğunu...(220)

"Asrın Müceddidinin Büyük Bir Talebesi Geçiyor"

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebelerinden Albay Hulusi Bey'in tayininin Kars'a çıkması üzerine, bindiği tren Erzurum Alvar köyünün yakınlarından geçerken Şeyh Muhammed Lütfi Efendi'nin kerametkarane ayağa kalkıp:Asrın müceddidinin büyük bir talebesi geçiyor" deyip takdir ve ta'zimde bulunduğunu. .(221)

Çatırtı

Fransa İmparatoru III. Napolyon'un, o sırada Paris'te Osmanlı Büyükelçisi olarak bulunan Ahmet Vefik Paşa'ya:"Paşa, işitiyorum, Osmanlı Devleti çatırıyor" demesi üzerine, Vefik Paşa'nın gayet vakur bir şekilde:

"İstanbul buraya uzaktır , ses duyulmaz... O duyduğunuz sizin imparatorluğunuzun çatırtısıdır" cevabını verdiğini . . . (222)

Şarap İmalatçısı Elçilerimiz

Eski Dışişleri Bakanlığı sözcülerinden Vural Arıkanın Tahran Büyükelçiliği'nde diplomatlık yaparken, memleketimizin dış politikası ile alakalı meseleleri üzerinde oldukça faydalı (!) faaliyetlerde bulunduğunu ,

Bu faydalı(!) faaliyetler arasında, içkinin yasak olduğu İran'da, dışarıdan iki kamyon .üzüm getirterek büyükelçiliğin mahzeninde bizzat üzümlerin üzerinde tepinerek şarap imal etmenin de bulunduğunu... (223)

İzmir'de Vahşet

15 Mayıs 1919 tarihinde, İngilizlerin kışkırtmalarıyla Ege bölgemizin incisi İzmir'i işgal eden Yunan askerlerinin Kordon boyu'nda genç-ihtiyar, çocuk-çocuk demeden yüzlerce insan vahşice katlettiklerini , ,

Sahil kıyısındaki askeri gemilerde beklerken, olanları gören ve Türk düşmanlığı ile şartlandırılmış İngiliz askerlerinin dahi yapılan insanlık dışı vahşete tahammül edemeyerek gemide isyan alametleri göstermeleri üzerine, gemilerin denize açılmak mecburiyetinde kaldığını (224)

Abdest Suyu

Otuzikinci şehit Osmanlı Padişahı Abdülaziz Han'ın çok dindar bir padişah olduğunu ve ömrü boyunca hiç namazını hiç terketmediğini...

Fransa Kralı ve İngiltere Kraliçesi'nin daveti üzerine çıktığı Avrupa seyahatında -Frenklere itimat etmeyerek abdest suyunu dahi beraberinde götürdüğünü. . (225/a)

Daha sonraları bazı menfaati zedelenenlerce, cinayet şebekesi kurdurularak hunharca öldürülüp hadiseye intihar süsü verildiğini... .

Abdülaziz'in vefatını öğrenen İstanbul halkının çok sevdikleri padişahları için "Babamız öldü!" çığlıklarıyla sokaklara döküldüklerini . , , (225/b)

Biliyor muydunuz.?

İnönü ve Karabekir

Başvekil İsmet İnönü'nün, eski silah arkadaşlarından Kazım Karabekir Paşa'nın Erenköy'deki evini polis kuvveti ile bastırıp, Paşa'nın "İstiklal Harbinin Esasları" isimli hatıralarını gasbettiğini , . .

Bu hadise üzerine Cafer Tayyar Paşa ile dertleşen Kazım Karabekir'in teesürünü ifade ederek:

"Ah İsmet!.. Her türlü insanlık hissinden sıyrılacak kadar haris olacağına, biraz ileriye görmek hassasına sahip olsaydın, ne olurdu?" dediğini...(226)

Şapkanın Serencamı

Falih Rıfkı Atay'ın ifadeleri içinde: "Müslümanlar, Hristiyanların iyisine 'makul kefer'e, kötüsüne 'gavur', betereine şapkalı gavur' "denildiği bir dönemde, 25 Kasım 1925 tarihinde şapka inkılabının yapıldığını ve bu inkılabı karşı geldikleri için 57 kişinin idam edildiğini,.. (227 /a)

.İngiliz araştırmacı yazar Paneth'in, "Turkey at the Gross roads "ın (Türkiye Yol Ayrımında) , , isimli kitabında o günler ile alakalı olarak:

"Avrupa şapka imalatçıları altın günler yaşadılar. Gemiler dolusu fötr panama, kasket, ne varsa İstanbul'a gönderildi. İtalyan Borsalino kardeşlerin şapka yüklü gemisi İstanbul limanında idi zaten. Şapkanın gündeme gelmesi ile birlikte, geminin yükü alelacele gümrükten geçirildi. Borsalino kardeşler bu işten büyük kar elde ettiler... İstanbul'da erkeklerin kafalarında kağıt şapkalar hatta kadın .. şapkaları bile vardı,," diye yazdığını...

Şapka almakta zorluk çeken memurlara hükümetin taksitle borç para verdiğini ve bu ilk devrim hareketini, yine devrimlerin savunucularından biri olan Halide Edip Adıvar'ın:

"Şapka kanunu, devrimlerin en beyhude ve en sathisidir, Bu kanuna sokaktaki adamın karşı çıkması, onu yapanlardan daha batılı bir davranıştır" diye tepki gösterdiğini, ,(227/b)

Kaskete Hakaret

Mahkum olarak Ankara'dan Denizli'ye sevk edilen Bediüzzaman Hazretleri'ne mahkeme celsesi devam ederken başına takması için bir kasket verdiklerinde, Üstad'ın kasketi alıp sandalyenin üzerine koyarak üzerine oturduğu... Bunun üzerine savcının.."Said Nursi şapkamıza hakaret ediyor" diye bağırması üzerine Bediüzzaman'ın: "Ben zayıfım bu sandalye de çok kurudur onun için altına koydum" cevabını verdiğini . . . (228)

[italik]

Tarihten Alacağımız Dersler Vardır_2.Bölüm

Ciğercilik Mesleği

Ecdadımızda "ciğercilik " diye bir mesleğinin bulunup. bu meslek erbabının, uzun bir sırtığın ucuna taktıkları ciğerleri mahalle ve çarşılarda dolaştırdıklarını.,,

Yolda bu ciğerciye rastlayan hayırsever insanların ciğerleri satın alarak etraftaki aç kedi ve köpeklere dağıtıp sevap kazanmayı gaye edindiklerini,,...(229)

Ürpertici ifadeler

Küfür ateşinin alevlerinin göklere yükseldiği bir asırda iman suyuyla onu söndürmeye koşan, büyük çile insanı Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin, bu meşakkatli iman hizmeti esnasında defaatle zulümlere maruz kalıp öldürülmek istenildiğini ve kendisine bu zulüm silahını kullananlara karşı:

",,. Dünyamızı, dinimiz uğrunda ve ahiretimize her vakit feda etmeye hazırız, Sizin zalimane ve vahşiyane hükmünüz altında bir iki sene zelilane geçecek hayatımızı, kudsi bir şehadeti kazanmak için feda etmek, bize ab-ı kevser hükmüne geçer, Fakat Kur'an-ı Hakim'in feyzine ve işaretine istinaden, sizi titretmek için, size kat'i haber veriyorum ki Beni öldürdükten sonra yaşayamayacaksınız! Kahhar bir el ile, cennetiniz ve mahbubunuz olan dünyadan tardedilip ebedi zulümata çabuk atılacaksınız!

Arkamdan pek çabuk sizin Nemrutlaşmış reisleriniz gebertilecek, yanıma gönderilecek. Ben de huzur-u İlahi'de yakalarını tutacağım, Adalet-i İlahiye, onları esfel-i safiline atmakla intikamımı alacağım!." diye seslendiğini..

Ve bu büyük Hak Eri'nin vefat ettiğinde geriye maddi varlık olarak sadece ve sadece bir cübbe, bir sarık, bir cep saati ve yirmi lira para bıraktığını. .. (230)

İstiklal Mahkemelerinin Adaleti(!)

Cumhuriyet'in ilanından sonra ikinci defa kurulan ve 1925-1927 döneminde faaliyet gösteren İstiklal Mahkemeleri hakkında Araştırmacı Ergün Aybars' ın:"Kararların temyizi yoktu. Mahkemeler kararlarını vicdanı kanaatlerine dayanarak verirdi, Kararın verilmesi için delile gerek yoktu dediğini...

Bu konu ile alakalı olarak mahkeme üyelerinden Lütfi Müfit Beyin Savcı Süreyya Bey'e:

"Bizim milli bir gayemiz var. O gayeye Varmak için asıra kanunun üstüne çıkarız. diyerek ne kadar adilane(!) hükümler vererek yüzlerce insanın ölümüne imza koyduklarını. . .(231)

Halkın Hizmetinde Olan Devlet

Devletin, o ülke vatandaşının hizmetinde bir müessese olarak çalıştığı İngiltere'de en üst seviyedeki bir kamu görevlisinin dahi, en sade vatandaşa yazdığı bir yazıda. veya dilekçesine verdiği cevapta: "Sadık Hizmetkarınız-your obedient servant diye imza attığını . . . (232)

Amerikan Mandası

İsmet İnönü'nün, memleketimizin dört bir yandan düşman tarafından işgal edildiği günlerde kendisinin de Milli Mücadeleci olduğunu ilan etmesine karşılık gerçekte ise Milli Mücadele'ye inanmayıp mandacılık taraftarı olduğunu...

27 Ağustos 1919'da Kazım Karabekir Paşa'ya yazdığı mektupta :

"Bütün memleketi parçalanmadan ancak bir Amerikan mandasına tevdi etmek yaşayabilmek için yegane ehven çare gibidir diye yazdığını...(233)

Şark ve Garpta Temizlik Kültürü

Orta Çağ Fransa'sında saray ve tiyatrolarda bile umumi helaların bulunmadığı bir zamanda, su medeniyetinin başşehri İstanbul'da 1400'ün üzerinde umumi hela bulunduğunu . . .

Yine aynı dönem Avrupa'sında akan su ile temizlenmenin bilinmeyip bir kaba doldurulan su ile tekrar tekrar el yüz yıkandığını...

Buna karşılık Osmanlı şehirlerinin, herbiri bir sanat şaheseri olan çeşmelerle donatılmış olduğunu...(234)

Biliyor muydunuz?

Haysiyetli Bir Haykırış

İzmir Valisi İzzet Bey'in, Yunanlıların İzmir'i işgal etmesi ne karşı çıkılmamasını söylemesi üzerine il müftüsü Rahmetullah Efendi'nin:

Vali Bey!.. Bu sakalım kanımla kızarabilir ama, bu alına, Yunan alçağını sükunet ve tevekkülle selamlamış olmanın karasını sürerek huzur-u İlahiye çıkamam!" diyerek haysiyetli bir çıkış yaptığını... (235)

Selahaddin Eyyübinin Serveti

Hayatı İla-yı kelimetullah adına hep at sırtında geçmiş Kudüsün Haçlıların elinde olmasından dolayı gülmeyi kendisine haram kılmış olan büyük İslam mücahidi Selahaddin Eyyübi'nin, vefat ettiği zaman yanında bulunan komutanlarda Mahmut Han'ın elinde tuttuğu kılıcı havaya kaldırıp "Ey Cemaat-i Müslimin! İşte hükümdarınızın bütün serveti bu kılıçtan ibarettir" diye haykırdığını...(236)

Adüvnullah Cevdet

Dr. Abdullah Cevdet'in(1869/1932) (Adüvnullah Cevdet) çıkarmış olduğu dergilerindeki yazılarıyla hayatı boyunca İslami değerlere hücum ettiğini...

En büyük hedefinin, "halk arasında dinin nüfuzunu kırmak olduğunu söyleyen bu ateist adamın ölüp de" cenazesinin Ayasofya Camisi'ne getirildiğinde cemaatin cenaze namazın kılmadığını ve bunun üzerine cenazesinin götürülmek istendiğini... Cenaze arabası bulunmaması üzerine Fener Rum Patrik hanesi'nden bir cenaze arabası istenip haç işaretli bu cenaze arabasına konularak götürüldüğünü... (237)

Misk ü Amber

Bediüzzaman Hazretleri'nin talebelerinden Zübeyr Gündzalp'in bir defasında bir Nur talebesi ile münakaşa ederken muhatabının nefsine mağlup olup, Zübeyr Gündzalp'in yüzüne tükürdüğünü..

Bu menfi ve nahoş harekete o büyük insanın: "Elhamdülillah, Nur talebesinin tükürüğü misk ü amberdir" sözüyle mukabele ederek olgunluğunu gösterip ve muhatabına ders verdiğini . . . (238)

"Öl de Köye Dönme"

I. Cihan Harbi'nin bütün cephelerde devam ettiği, vatani her tarafından barut ve kan kokusunun yayıldığı 1915 senesi sonbaharının serin ve yağışlı günlerinin birinde, ak saçlı beli bükülmüş, soluk benizli ihtiyar bir ananın Bilecik İstasyonundan "Sögüt'ün Akgünlü Köyünden Mehmed oğlu Hüseyin namı tazelik oğlunu cepheye uğurladığını...

Uğurlarken de: "Hüseyinim yiğit oğlum benim!.,Dayın Şıpka'da, baban Dömeke'de, ağabeylerin Çanakkale'de şehit düştüler, Bak, son yongam sensin. Eğer minarede ezan sesi kesilecekse camilerin kandilleri sönecekse sütüm sana haram olsun. Öl de köye dönme!

Yolun Şıpka'ya uğrarsa dayının ruhuna bir fatiha okumayı unutma, Haydi oğul! Allah yolunu açık etsin " diyerek bağrına basıp uğurladığını (239)

Çok Şükür Sol Kolum Yerde Duruyor"

Fransız ordusunun meşhur kumandanlarından General Guro'nun Çanakkale Savaşı'ndan sonra İstanbul'a gelip , karşılaştığı ilk Türk kumandanına, Çanakkale'de Türklerin gösterdiği destansı mücadelenin tesirinin bir ifadesi olarak:

"Sağ kolumu Çanakkale'de verdim ama bir Türk generalini selamlayabilmek için çok şükür sol kolum yerde duruyor" diyerek hayranlığını ifade ettiğini. .(240)

Şark ve Garpta Hayat Felsefesi

Batıda herşeyin "ferdiyetçilik" üzerine bina edilip, her insanın yaptığı bir eserle övündüğünü ve hatta daha da ileri giderek onu propaganda vasıtası yaptığını...

Buna karşılık doğuda "toplumculuk" düşüncesinin yaygın olduğunu ve doğu toplumlarında kişinin eseriyle övünmesinin ayıp sayıldığını...

Bu felsefenin neticesi olarak, birinin güreşte rakibine galip gelmesi halinde bunu muhakkak "Allah'ın sayesinde ve büyüklerinin nasihatlarıyla" olduğunu düşündüğünü Nefis bir hat şaheseri ortaya koyan bir hattatın,eserinin altına imzasını adeta utanarak: Allah günahlarını bağışlasın.. . filanca"diye attığını..

18. yüzyılın büyük Tarihçilerinden Evliya Çelebi'nin, eserlerinde kendisini anması gerektiği zaman: "Fakiri Pürtaksir diyerek adeta tevazudan yerle bir olduğunu...(241)

Şahit Ol Ya Rab!

Denizli hapishanesine götürülen Nur kafilesinin içinde bulunan, vücutta alil, sakat bir zatın, ellerinin Bediüzzaman Hazretleri ile birlikte kelepçelenip beraberce görülmesi üzerine.fakir fakat izzetli, mazlum fakat celadetli insanın, ellerini gök yüzüne kaldırıp olanca gücü ile bağırarak: "Şahit ol Ya Rab! Şahid ol! Bu dünya hapishanesine beni Bediüzzamanla götürüyorsun Huzuruna da böyle gitmek isterim" diye haykırdığını.. (242)

İhtisab Ağası

Bugünkü belediye başkanı karşılığı olarak, Osmanlı Devleti'nde de "İhtisab Ağası"nın bulunduğunu ve bu zatın bizzat çarşıları teftişe çıkıp en ufak bir uygunsuzluğa göz açtırmadığını..

Osmanlı'nın son dönem ihtisab ağalarından biri olan Hüseyin Bey'in, Edirnekapı civarında çıktığı teftişlerden birinde üzeri ağır yüklü vaziyette, bağlanmış bir merkebi görmesi üzerine, sahibini arattırıp onu bir kahvehanede kahve içerken bulduğunu ve hayvanı yüklü olarak bırakıp eziyet verdiğinden dolayı, çuvalları hayvandan indirtip adamın sırtına yükleterek bir müddet beklettiğini . . . (243)

Geçmiş Zaman Olur ki

Eski Osmanlı kültüründe bir incelik örneği olarak, çarşıya inerken veya eve dönerken, büyüklere hürmet sadedinde bir yaşlı zatın yanından geçip gidilemediğini, ancak onun:"Geç oğlum ben yavaş yürüyorum ... deyip müsaade etmesinde sonra önünde geçilip gidilebildiğini. . .(244)

Necip Fazıl ve Adnan Menderes

Büyük şair Necip Fazıl Kısakürek'in mecmua çıkarmak gayesi ile Ankara'da Adnan Menderes ile görüşmek istediğini ve uzun bürokratik engelleri aştıktan sonra sabaha karşı Başvekil Adnan Menderes ile görüştüğünde ona:

"Sizin başvekil olduğunuz bir ülkede, ben şu kadar eserin sahibi olarak, omuzuma bir boyacı sandığı atarak Eminönü meydanında karnımı doyurmak için boyacılık yapsam bu sizin için bir şeref midir?! , diye oldukça sitemli konuşması üzerine, merhum Menderes'in büyük bir inkisar içinde:

"Necip Fazıl Bey, ben herşeyi biliyorum....Fakat bilsen ne haldeyim Üstümde Celal Bayar altımda Medeni Berk:iki mason arasında, iki değirmen taşı arasındaki tane gibiyim Al şu parayı da git mecmuanı çıkart! Arada bir de bana çat ki onu Menderes besliyor demesinler! " dediğini (245)

Şefkatin Böylesi

18 yüzyılda Osmanlı ülkesine gelen Pere Jehammot isimli bir rahibin yazmış olduğu seyahatnamesi hayvan hakları ile alakalı olarak:

"Türkler, murdar saydıkları için hiçbir zaman evlerine sokmadıkları sokak köpeklerinin açlıktan sıkıntı çekmelerine yahut telef olmalarına meydan vermemek üzere hergün bu hayvanlara bir miktar et dağıtılması için vasiyetnamelerinde kasaplara bir miktar para tahsis ederler,, diye yazdığını...(246)

"Sen Çağımızın Peygamberisin(!)"

30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesi ile Anadolu'nun parçalanmasının söz konusu olduğu günlerde Amerika Cumhurbaşkanı Wilson'un: Türkler haritadan silinmelidir!" hezayanını savunduğunu . . .

Wilson böyle söylerken gazeteci Yunus Nadi'nin bu adama gönderdiği mektupta Siz çağımızın peygamberisiniz" diyebildiğini (247)

Lenin ve Emanete Hıyanet

Milli Mücadele yıllarında Buhara Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Başbakanı Feyzullah Hoca'nın gayretleriyle halktan Türkiye'ye gönderilmek üzere 100milyon altın ruble toplandığını. . .

Bu paranın Türkiye'ye ulaştırılmak üzere Lenin'e teslim edildiğini, fakat Lenin'in bu paranın sadece 11 milyon altın rublelik bir kısmını Anadolu'ya gönderip kalanını gasbettiğini . . (2448)

Havlayanlar ve Kuyruk Sallayanlar

Meşhur İrlandalı yazar Bernard Shaw'ın, devrinin bütün mevcut siyasi partilere kızıp onlar hakkında oldukça ağır bir şekilde :

"Bunlar arasında hiçbir fark yoktur, hepsi köpektir Yalnız şu var ki, muhalif olanlar havlar, muvafık olanlar da kuyruk sallar! diye hakaret ettiğini...(249)

Binlerce Aleme Açılan Kapılar

Muhtelif konularda 16 kitap yazmış bulunan bir İtalyan yazar tarihçi ve sosyoloğunun, önceleri Osmanlı aleyhinde birçok şeyler yazmasına karşılık, 1983 yılında bir sempozyum vesilesi ile İstanbul'a geldiğinde, gördükleri karşısında

hayretler içinde kalıp:

İstanbul'un sadece Eyüp semtinde bir çıkmaz sokağı ve Eyüp Camii'ni gezdim. Ne yazık ki bütün seyahatimi yarım saate sığdırmak mecburiyetindeyim. Ama Osmanlı'nın o çıkmaz sokağından belki binlerce aleme çıkan kapılar gördüm. Şu anda muhayyilem allak bullak. Keşke İstanbul'un tamamını gezebilsem... diye yazdığını... (250) Biliyor muydunuz?

Uyumayan Konsüller

Roma İmparatorluğu'nda konsüllük makamına sabahleyin seçilip, akşamki toplantıda azledilmiş olan Kreante için meşhur hatip Çiçeron'un :

"Roma'da öyle gayretli devlet adamlarımız vardır ki.

konsüllüğü zamanında asla gözlerini kapayıp uyumadı diyerek sistemi istihza ederek eleştirdiğini...(251)

Asalet Tesbiti

Fransa Kralı XIV. Lui'nin bir bilim adamını memuriyete tayin etmeye karar vermesi üzerine önce onun asaletini öğrenmek isteyip soyunu sorduğunda, bilim adamının gayet veciz bir şekilde:

"Efendimiz.! Kitap okuyup ilim öğrenmekten aile şeceremin adlarına hafızamda yer ayıramadım. Fakat muhakkak ki Nuh'u n Oğlundan birisinin torunuyum!" cevabını verdiğini...(252)

Şehit Oldu İki Gazi

Hasırcızade Mehmet Ağa ismindeki Antepli bir şairin. beldesinde Müslümanlığı yeni kabul eden fakir bir Hristiyan için iane (yardım) topladığını ve kendisinin de bu fakir Hristiyana o devirde "Gazi" adı verilen altınlardan iki tane verip ardından da:

"Müslüman oldu bir kafir, şehit oldu iki gazi... "

mısrasını söyleyerek oldukça hoş bir latife yaptığını... (253)

Vatan İçin Öldürmek

İron Mike, yani "Demir Mayk" olarak bilinen dört yıldızlı general J . H . Michaels' ın, Kore Savaşı sırasında emrine verilen 27. piyade tümenini cepheye sürerken:

"Arkadaşlar, siz buraya vatanınız için ölmeye gelmediniz. Siz burada karşı taraftakilerin vatanları için ölmelerini sağlamak üzere bulunuyorsunuz..." diye haykırarak askerleri moralize ettiğini . . . (254)

Mevlana ve Atom

Büyük İslam mütefekkeri Mevlana Hazretleri'nin, kendisi fizikle hiç iştigal etmemesine rağmen, kalp gözü ile alemleri seyreden bir mutavassıf olarak, yıllar önce bize atom parçacıklarının varlığını ve atomun parçalanabileceğini:

"Bir zerreyi kesersen, içinde bir güneş Ve güneş etrafında dönen gezegenler bulursun şeklinde sembolik ifadelerle haber verdiğini . . . (255)

Elmadağı Suyu

Mevlana' nın Mesnevi'sinin şarihi Ankara Valisi Abidin Paşa'nın, Ankara yakınlarındaki Elmadağının şifalı ve leziz suyunu şehre getirmek için teşebbüse geçerek projesini yaptırıp parasını da hayırsever vatandaşlardan topladıktan sonra Sultan II.Abdülhamid'den mektupla iradei şahane (müsaade) istediğini

Sultan Abdülhamid Han'ın ise Abidin Paşa'ya verdiği cevapta:

"Çok hayırlı bir işe teşebbüs etmişsiniz, tebrik ederim.

Dinimizde bir canlıya, bir insana,hele bir Müslümana su vermek çok sevaptır. Fakat!...Bunun sevabını ben almak isterim. Paraları sahibine iade edin ve hemen işe başlayın. Masraflarını ben kendi özel mülkümden karşılayacağım', diye yazdığını . . . (256)

Abdülhamid'in Ruhaniyatından İstimdat

31 Mart ihtilalinin ideoloğunu yapan Rıza Tevfik'in, Abdülhamid Han'ın tahttan indirilmesinden kısa bir müddet sonra, koca Devlet-i Aliye'nin, imamesi kopmuş tesbih taneleri gibi darmadağın olduğunu görüp bin pişmanlık içinde..

"Nerdesin şevketli Abdülhamid Han?

Feryadım varır mı barigahına? Ölüm uykusundan bir lahza uyan şu nankör.. bak günahına Tarihler adını andığı zaman Sana hak verecek, hey koca Sultan; Bizdik utanmadan iftira atan, Asrın en siyasi Padişahına. "diye "Abdülhamid'in Ruhaniyetinden İstimdat şiirini yazdığını . (257)

Abdülhamid Han 'ın Kültür Hizmetleri

Ulu Hakan Abdülhamid Han'ın Cennetmekan Fatih Sultan Mehmed'den sonra eğitim ve kültüre en fazla ehemmiyet veren padişah olduğunu...

Varlığından yeni haberdar olan Yıldız Sarayı Kütüphanesi'ndeki bir albümden öğrenebildiğimize göre, Abdülhamid Han'ın İstanbul'da büyük bir kültür projesi gerçekleştirmek istediğini . . .

Bu projeye göre Abdülhamid Han, Sultanahmet meydanına muhteşem bir kültür sitesi kurmayı düşünüp, bunun mimari projesini hazırlamak üzere Fransa'dan şehircilik mütahassıslar getirttiğini Albümde sayfa sayfa resimleri görülen bu projeye göre Sultanahmet Camii'nin karşısına Osmanlı Ulum Akademisi. Sol tarafa Milli Kütüphane ve Ayasofya'ya yakın noktaya da yepyeni bir Darülfünun binası düşünüldüğünü... (258)

Kitaplardan Baraj

Büyük İslam seyyahı İbn-i Batuta'nın yazdığına göre 1258'de Moğolların Bağdat'da 24.000 ilim adamını öldürdüğünü .

Şehirdeki kütüphanelerdeki yüzbinlerce kitabı çıkartıp Dicle nehrine attığını ve bunların çokluğundan dolayı adeta nehrin önünde bir baraj oluştuğunu.

Bunun üzerine Moğolların, ırmağın taşmasından korkup geri kalan kitapları cayır cayır yaktıklarını... (259)

Tarihteki Korkunç Sahtekarlık

Tarihteki en büyük bilim skandallarından birisinin de Piltdown adamı olduğunu...

1908 de çıkartılan, maymun ve insan arasındaki zinciri tamamlayan halka olduğu iddia edilen kafatasının sahte olduğunu

Maymun çenesine kafatasının eklenip, kemiklerin kimyevi yollarla eskitilerek yapılan bu sahtekarlığın ancak 1950 yılında ortaya çıkartılabildiğini ...(260)

Hayalperest Emeller

Sultan Abdülhamid Hanı iktidardan uzaklaştırdıktan sonra başa geçen İttihatçıların, hayalperest emellerle Osmanlı ordusunu cephelede kırdırıp tükettiğini...

Pervadi'de bulunan ordumuza Başkumandanlıktan gelen bir şifrede:

Türk ordusu Kafkasyaya girdiği zaman 300 bin silahı Türkle ordumuza katılacağını bize söylemiş olan Batumlu Aslan Beyi bulunuz ve behemahal Kafkasyaya girmeyi sağlayınız. ``diye yazdığını...

Ordunun başında bulunan Halil Bey'in de Başkumandanlığa gönderdiği cevabi şifrede:

Batumlu Aslan Bey karargahımızda misafirdir. Ancak on adamı vardır ve canını kurtarmak için bize sığınmıştır diye cevap verdiğini...(261)

Huzur Beldesi

1835 yılına kadar dünyanın en büyük şehri kabul edile Osmanlı Devleti'nin payitaht merkezi İstanbul'da Kanuni Sultan Süleyman'ın hükümdarlık yaptığı 46 yıl boyunca (1520 1566)yılda ortalama sadece 1 (bir) cinayet vakasının kaydedildiğini...! (262)

Bir Dahinin Endişeleri

1908'de ilan edilen İkinci Meşrutiyet'ten sonra açılan Meclis-i Mebusan da 127 Türk milletvekilinin bulunmasına karşılık 139 diğer etnik gruplardan(Rum, Ermeni, Yahudi, Arap, Arnavut vs.) milletvekili bulunduğunu...

O zamanın anayasasına göre Padişah'ın ancak sadrazamı (Başbakan) ve şeyhülislamı tayin etme yetkisinin bulunduğunu. . .

Otuzüç yıl devleti dahice idare eden ve Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle birlikte yetkileri elinden alınan Sultan Abdülhamid Han'ın, Meclis-i Mebusan'ın bu tehlikli durumunu görüp devletin sürüklendiği uçurumu farkederek henüz daha sadrazam olmayan Talat Paşa'yı çağırıp, büyük bir teessürle:

'... Görüyorsunuz mecliste Türk mebuslarının sayısı, meclisin yarısı kadar bile değildir. Bu Türk mebusları arasında da elbette muhalifler bulunacaktır. Türk olmayanlar, sayılarını artırmak için ellerinden geleni yapacaklardır, Böylelikle

ekseriyet onların eline geçince, Harbiye Nazırı Artin, Bahriye Nazırı Dimitri... olabilir.

Ermeni bir başkumandan ile Rum bir amiralle bu devleti nasıl idare edebilirsiniz? Hiç olmazsa, bu iki hayati makamı, devletimizin mahvolmasını isteyen bu insanlara, benim emrim olarak bırakmayınız..." diyerek yapılan çok önemli bir yanlış düzeltmeye çalıştığını... (263)

Gaspedilen Gemilerimiz

Osmanlı Devleti'nin 1913 yılında İngiltere'ye parasını peşin olarak yatırarak iki adet büyük zırhlı ismarladığını...

Sultan Osman" ve "Reşadiye" ismi verilen bu zırhlılar için büyük bir kısmı halktan toplanarak yaklaşık 6.775.000 altın lira ödendiğini...

Fakat I. Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla birlikte İngilizlerin bize bu zırhlıları teslim etmeyip paramızı da geri vermediğini . . .

Bugün zırhlıların karşılığı olarak İngiltere'den alacağımız olan bu paranın, tazminatıyla birlikte yaklaşık 32 trilyon lirayı bulduğunu yani 1992 yılı bütçe açığımıza tekabül ettiğini . . . (264) Biliyor muydunuz?

Padişah Bazusu

Orta Çağ savaş silahlarından küre biçimindeki ağır vurucu silahlara 'topuz' dendiğini ve bunun da özelliklerine göre Bozdoğan', Sepşer ve Salık" diye üç kısma ayrıldığını

Topkapı Sarayı'nda sergilenen ve bugünün insanının havada sallaması oldukça zor olan Sultan III. Mehmed'e ait olan bir salığı, Sultan Mehmed'in bir defada tam 300 kere salladığını. . .(265)

Geleceğin Bediüzzaman'ı Nasıl Yetiştir?

Seyyid Hüseyin Arvasi'nin, müridelerinden olan geleceğin " Bediüzzaman"ı küçük Saidin annesi Nuriye Hanım'a: Senin bütün çocuklarının bu kadar zeki olmalarında, senin onları

terbiye sistemindeki metodun nedir?" diye sorması üzerine bu mübarek ananın:

'Hayatımda, kadınlığa mahsus şer'i mazeretler dışında, hiçbir vakit teheccüd kaçırmadım ve çocuklarımı abdestsiz emzirmedim" cevabını verdiğini...(266)

Haçlı Katliamı

İnsanlık tarihinin en kara lekelerinden biri olan I. Haçlı Seferi (1099) sırasında Frank lider Raymondun, Maaratün Numan şehrini işgal ederek 100 binden fazla Müslümanı kılıçtan geçirdiğini ve ardından şehri yıktığını...

Aynı ordunun kısa bir müddet sonra bir salgın ve açlık illetine tutulduklarını ve o günleri yaşayan bir şahidin yapılanların korkunçluğunu :

Öylesine kıtlık vardı ki, adamlarımız bir süre önce öldürdükleri kimselerin butlarından parçalar kopartıp; ateşte kızartıyor ve daha tam pişmeden vahşi ağızlarıyla eti silip süpürüyorlardı" diye yazdığını...(267)

Köpekler İçin Vakıflar

İtalyan kökenli Dominik papazı Ricoldo de Monte Croce'nin, doğuyu Hristiyanlaştırmak gayesi ile 13. yüzyılın ikinci yarısında çıktığı seferde İslam alemini dolaştığını ve Türk topraklarında gördükleri karşısında hayretler içinde kalıp:

"Müslümanlar vakıf kurmada çok cömerttirler. Hatta hayır işlemek için Hristiyan esirlerin de özgürlüklerini satın alırlar. Ve sevaplarını ölmüş ana ve babalarının ruhlarına bağışlarlar .

Müslümanlar, köpeklerin doyurulması için bile mal varlıklarından pay ayırırlar. Türkiye'nin ve İran'ın birçok kentinde köpeklerin doyurulmasını vasiyet etmiş olanların, vasiyetlerinde köpeklere ayırdıkları payın gayesine uygun kullanılmasını sağlayan köpek bakıcıları vardır" diye yazdığını. . .(268)

İslamoğlu Selman

Sahabelerin bulunduğu bir mecliste, oradakilere atalarının, dedelerinin kim olduklarının sorulması üzerine sıra İran asıllı bir sahabe olan Selman-ı Farisi Hazretleri'ne gelince onun:

Ben İslam'a girdikten sonra soy sop aramam. Ben İslam oğlu Selman'ım " cevabını verdiğini .

Bu güzel cevaptan son derece etkilenen Hz Ömer,..ın de.

"Bütün Kureyş bilir ki babam Hattab, Kureyşin önde gelenlerinden biriydi. Böyle iken ben İslamoğlu olan Selmanın kardeşi İslamoğlu Ömerim." dediğini. . .(269)

Batının Bilim Hileleri

Batının birçok şeyde öncü olduğu gibi bilime hile karıştırmakta da öncü olduğunu...

Modern astronominin babası olduğu iddia edilen Kepler'in(1571-1630), gezegenlerin dairesel değil eliptik yörüngelerde dolaştığı tezini desteklemek için hesaplarında tahrifat yaptığını. . .

Newton'un(1642-1727) kendi evrensel çekim teorisini desteklemek için ses hızında değişiklik yaptığını...

19. yüzyılın büyük kimyageri John , Dalton un(1 804- 1805) yaptığı deney sonuçlarında hile yaptığını...

Aynı zamanda bir papaz olan modern genetiğin kurucusu Gregor Mendel'in de deney sonuçlarında değişiklik yapıp hile karıştırdığını. . .(270)

Haya Abidesi

21 Eylül 1520 cuma akşamı Hakk'ın rahmetine kavuşan Yavuz Sultan Selim Han'ın naşının yıkanması hadisesini, Reisü'l Küttab Hüseyin Bedayiul-Vakayi " adlı eserinde:

"Naşı yıkarken sağ eli ile iki kere setr-i avret ettiğini müşahede ederek her biri hayret edip tekbir ve salavat getirdiler." diye yazdığını...(271)

Sultan Ahmet Resim Galerisi (!)

Ressam İbrahim Çallı'nın(1882- 1 960) , 1926 yılında devrin Maarif Vekili Mustafa Necati'ye müracaat edip, İstanbul'da ressamların resimlerini sergileyebilecekleri büyük bir yerlerinin olmadığını söyleyerek ondan, ecdadın muhteşem eseri Sultanahmet Camii'ni resim galerisi olarak kendilerine tahsis etmesini istediğini...

Ayrıca caminin içinin loş olup resimleri iyi göstermeyeceği düşünülerek kubbelerinde delikler açılmasını teklif ettiğini . . .

Maarif Vekili' nin bu teklifi kabul ettiğini fakat gelen tepkilerden dolayı bu akıllara durgunluk veren tasarıdan vazgeçildiğini. . .(272)

Biliyor muydunuz.?

İnönü ve Masonluk

Daha önce kapatılan mason derneklerinin, İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanı olduğu dönemde serbest bırakılıp yeniden teşkilatlanmasına izin verildiğini ve hatta eski mallarının iade edildiğini fakat aynı muamelenin Türk Ocağına yapılmadığını...

Alınan izinle masonların 1948'de Tepebaşı'ndaki binasının da Türk Mason Derneği" adıyla yeniden faaliyete başladığını...(273)

Marks ve Türkler

Komünizmin fikir babası Karl Marks'ın 16 Eylül 1853 de arkadaşı Engels e yazdığı mektupta Türkiyede toplum yapısını değiştirmek için halkın şurunda devlet' diye şekillenmiş o sosyal hayat inancı ve kısaca manevi değer olarak ne varsa öncelikle silmek şarttır" diye yazdığını...(274)

Çin İşkencesi

Çin idaresinde bulunan Doğu Türkistan'da Müslümanlara istediği gibi evlat edinme hakkının verilmediğini...

Kırk haneli bir köy halkını, bir yıl içinde sadece üç çocuk doğurma izninin verilip bunların da kimler olacağını daha önceden isim alınarak tesbit edildiğini...

Bunlar haricinde birinin hamile kalması halinde zorla kürtaj yaptırıldığını veya bir insanın dört yıllık kazancına tekabül eden altından kalkılamaz bir cezaya razı olmak zorunda kalındığını. . .(275)

Batıda Kelp Kültürünün Hükümraniği

Sadakat, vefa ve sevgi hissinin yok denecek kadar azaldığı batıda yapılan bir araştırmaya göre, ortalama . yüz aileden altmışının , beslediği hayvanını karısından veya kocasından daha çok sevdiğini ortaya koyduğunu...

Bugün batıda, köpekler için özel mezarlıkların, özel şampuan ve kremlerin, özel sağlık sigortalarının ve üye kartlı öze kulüplerin bulunduğunu. . .(276)

1924 Türkiye'sinin Manzarası

1924 Türkiye'sinde devrin Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati'nin bütün eğitim meselelerini hallettikten sonra(!)

Avrupa'ya gidip vızır vızır Atatürk'ün resmini yapacak ressam aradığını...

A. Kamp isimli bir ressama, ortalama memur maaşlarının 50 liraya olduğu bir dönemde 10.000 liraya Mustafa Kemal'in resminin yaptırıldığını. ..(277)

"Annemi Çöpe Attık"

Şimdilerde milletvekilliği yapmakta olan Mümtaz Soysal' ın karısı vefat ettiğinde, çocuğunun: Babacığım. anneme ne oldu, ona ne yaptılar?" diye sorması üzerine, Soysal'ın: 'Yavrum' annem bir çorap gibi eskidi ve onu çöpe attık..." diyerek o şefkate muhtaç çocuğunun kalbinde derin yaralar açtığını. . .(278)

Sebil Gibi Türk Kanı

5 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal etmek için çıkartma yapan Yunan askerlerini karşılayan metropolit(papaz) Chysostomos'un askerlere hitaben:

Asker evlatlarım, Elen çocukları! Bugün ecdad topraklarının yeniden fethetmekle İsa'nın en büyük mucizesini göstermiş oluyorsunuz. Bu uğurda ne kadar Türk kanı döküp içseniz, o kadar sevaba girmiş olacaksınız. Ben de bir bardak Türk kanı içmekle onlara karşı olan kin ve nefretimi teskin etmiş olacağım" diye tam bir barbara yaraşır şekilde konuşarak binlerce masumun kanının dökülmesine öncülük ettiğini. . .(279)

Ahret Seferi

Yavuz Sultan Selim'in, Mısır seferinden İstanbul'a döndüğünde, İstanbul İskenderiye deniz yolunun ortasında çok tehlikeli bir korsan ocağı olan Rodos şövalyelerinin üzerine sefer yapılmasını isteyen vezirlerine:

Bizim şimdiden sonra sefer-i Ahret'den gayri seferümüz yoktur" diyerek vefatının yaklaştığını hissedip haber verdiğini ve hakikaten de kısa bir müddet sonra da vefat ettiğini...

(280)

Felç

Yirmiyedinci Osmanlı Padişahı I. Abdülhamid(17 25 17 89) döneminde Tuna boylarında Osmanlı-Rus Savaşı devam ederken, savaşın komutanı Koca Yusuf Paşadan padişaha bir mektup gelip, mektupta Özi kalesinin düşmanın eline geçtiği ve 25 bin masumun Ruslar ta-

rafından vahşice katledildiği" haber verildiğini...

Günlerdir, vatanından koparılan topraklardan dolayı içi kan ağlayan müşfik padişahın bu haber üzerine Ah, mel'unlar!" diye bağırarak aniden tahtından yere yıkıldığını ve üzüntüsünden felç gelip Hakk'ın rahmetine kavuştuğunu. . .(281)

Biliyor muydunuz.?

Okumaya Doymadığım En Leziz Eser

Yahya Kemal Beyatlı' nın biraz midesine düşkün biri olduğunu ve günün birinde sık sık gittiği Abdullah Efendi lokantasında yemek listesini eline alıp:

Tatar böreği... İç pilav... Zeytinyağlı enginar... Kuzu çevirme... Yoğurtlu kebab... Badem tatlısı... Kaymaklı baklava. ..." gibi yemek isimlerini okuduktan sonra yanında bulunan sofraya arkasına listeyi gösterip:

İşte, Türkçe'de okumaya doymadığım en leziz eser!.. dediğini . . . (282)

Enteresan Belgeler

1938 yılında Ankara'da İngiltere büyükelçisi olarak vazife yapan Percy Lorainenin İngiliz Dışişleri'ne yolladığı Notes on Lea Turkish personalities". (Önde Gelen Türk Şahsiyetiyle ilgili Notlar) ismini taşıyan ve üzerine "Gizli , kaydı düşürülmüş raporunda dönemin Türk büyükleri için:

İsmet İnönü: Kendini Gazinin altında görüyor ve herkesi asmak istiyordu..."

Celal Bayar: şimdiye kadarki karakteri lider olma özelliği göstermiyor ama Sadık bir ikinci kişilik olma özelliği var. " Abdülhalik Renda: Kabinenin Ramazan ayında oruç tutan tek üyesi. Anlaşma peşinde koşan yabancı firma temsilcileri tarafından çok sevilir..."

Ahmet Ağaoğlu: Kafkas kökenli bir Yahudi'nin oğludur. Rus gizli servisinde çalıştı. 1914'de Ruslar adına Bakü 'de Ermeni katliamını organize etti... "- Ali Fuat Paşa: Berlin kongresinde Türk delegeliği yapmış. Alman bir dönmenin torunu... "

- Edip Tör. Gümüşhane milletvekili, Ankara'daki masonların lideri, Açık göz ve sivri biri. 1926'da Mekke'deki İslam

kongresinde Türkiye'yi başına şapka takarak temsil etti .

- Celal Nuri Kemalist bir yayın organı olan İleri' gazetesinin sahibi. Saman altından su yürüten biri. Komünist eğilimli olduğu düşünülüyor." Falih Rifki Atay: Atatürk'ün gözde yazarlarından ateşli bir batı taraftarı. Çok içki içer, iyi birç oyuncu." - Hasan Saka: 1921-1922 arasında Maliye Bakanlığı görevini yürüttü. O zamanlar bolşevik sempatiyanıydı. Büyük konuşan bir külhanbeyi gibiydi. " Kazım Özalp: General, 1922'de Savunma Bakanı poker hastası. . . " - Saffet Arıkan: İnönü ve Bayar hükümetinde eğitim bakanı. Büyük ihtimalle Yahudi kökenli." - Reşit Saffet: Lozan görüşmelerine katılan Türk barış delegasyonunun genel sekreterliğini yaptı. Panislamlıktan panturancılığa döndü. Karakteriz bir adam olarak tarif edilebilir. İçtiğinde seçkin bayanlara sarkıntılık eder... " vs.

diye yazdığını. . .(283)

Kan Davası

Doğuyu Hristiyanlaştırmak gayesi ile Orta Çağ'da İslam dünyasına misyonerlik faaliyetleri için sefere çıkan Toskar papaz Ricoldo'nun, İslam dünyasında gördüklerini, 1301'de döndüğü Floransa'da kaleme aldığını... Yazdıkları arasında kan davası (kisas) ile alakalı olarak:

Bir Müslüman bilmeden veya kötü niyetle bir başka Müslümanı öldürdüğünde, öldürülenin oğlunun öç alması çok nadir görülür. Ölenin ve öldürenin ortak dostları bir araya gelir, cinayeti işleyeni alıp, öldürülenin oğluna götürürler. ölenin oğlu, katili, babasının mezarına götürür ve şöyle der Babamı öldürdün, fakat seni öldürmem babamı geri

getirmeyecektir. Bir müslümanın kötü bir şeyse niçin iki Müslüman ölsün' diyerek konuyu Allah'a havale edip, katilin de saçlarını keserek serbest bırakırlar" diye yazdığını. . .1284)

Osmanlı Hukuku

Mohaç Savaşı'nda Türklere esir düşen ve daha sonra Osmanlı ülkesinde gördüklerini Türklerin Gelenek ve Göreneklere" isimli kitapta toplayan Macar asıllı Bartholomaeus Georgi- evic' in, Osmanlı adalet anlayışı ile alakalı olarak:Türkler ve Hristiyanların hakimleri aynıdır. Müslümanlar arasından seçilen hakimler ayırım gözetmezler, herkese aynı adaleti uygularlar.

Öldüren öldürülür. hırsızlık yapan, veya zorla birşey alan asılır. Pazarda sütünü satan bir kadının sütünü içen ve parasını ödemeyen bir "lenitzeren"(yeniçeriye) de aynı kaide uygulandı. Ben buna Şam'da şahit oldum" diye yazdığını. . .(285)

Avrupa' da Türkler

Bugün Avrupa' da yaşayan 2 milyon 420 bin Türk'ün Danimarka nüfusunun

yarısına ve Lüksemburg nüfusunun altı misline tekabül ettiğini...

Günümüzde AET sınırları içinde 44. 500 civarında Türk iş adamı bulunduğunu ve bunların 1992 hesaplarına göre kuruluş sermayelerinin 7 milyar markın üzerinde ve yıllık cirolarının da 28 milyar markı bulunduğunu...

622 bin Türk gencinin de AET ülkelerinde orta öğretim ve üniversite tahsili gördüğünü... (286)

İnsanlara Takılan At Koşumları

İtalyan kökenli Dominik papazı Ricoldo de Monte Cro ce' nin doğuyu Hristiyanlaştırmak için 13. yüzyılın ikinci yarısında çıktığı seferde, rastladığı Türkler ve Yunanlılar hakkında bilgi verirken :

Güvenilir kaynaklardan öğrendiğimize göre, Yunanlılar Türklerden öyle çekinirlermiş ki, tohum ekmeye, ormanda çalışmaya veya bir başka iş yapmaya giderken birbirlerini bağlayabilecekleri at koşumları olmaksızın kentlerinden ve surlardan dışarı adım atmazlarmış..." diye yazdığını. . .(287)

Vatan Aşkı

Amerikalıların Japonya üzerine iki atom bombası atıp Japonları mağlubiyete uğratması üzerine, Japon halkının kitleler halinde imparatorları Hirohito'nun sarayının önüne gelerek harakiri" yapıp meydanı kan gölüne döndürdüklerini...

Amerikalı general Mc Arthur' un Hirohito' nun sarayına koşup Bu saçmalığı durdurun!" demesi üzerine, Hirohito' nun balkondan halka seslenip:

Ey Japon milleti!

Gerçekten yenildik. Bugün önümüzde iki yol var. Birincisi harakiri. Ben de size katılacağım. Ama ikinci bir yol daha var ki, o da şu: Amerikalılarla mücadelemize devam edelim. Askeri cennahta yenildik. Onlara ekonomik bir savaş açalım. Ülke ekonomisini canlandırıp doların sırtını yere vuralım. Tercih sizin!" dediğini ve Japonların ikinci yolu tercih edip, bugün birçok alanda Amerikalıların sırtını yere getirdiklerini. . .(288)

20. Yüzyıl Japon Amerikan Savaşları

Pearl Harbour baskınından yarım yüzyıl sonra Amerika Birleşik Devletleri ile Japonya arasındaki savaşın bir başka sahada devam ettiğini . . .

Psikoloji profesörü olan ünlü Japon yazarı Shyu Kishida'ya göre Amerikan şirketi battığında, Japonların bir Amerikan uçak gemisi batırmış gibi sevindiklerini...

Amerikan General Motor şirketinin 70 bin işçiyi işten çıkaracağı haberi Tokyo borsasının ekranına yansıdığında genç Japon brokerlerin(simsar) zafer işareti yaptıklarını... (289)

İsim Kültürü

Toplumumuza yerleşmiş isim kültürünün bir parçası olarak göbek adı koymak" diye bir geleneğimizin olduğunu...

Yeni doğan bir bebeğin, eğer yaşamazsa onun kavmiyetin i" belirlemek yani Müslüman olarak ölmesi için kulağına Ezan-ı Muhammedi" okunup esas ismi verinceye kadar geçerli olmak üzere göbeği kesilirken hemen bir isim konduğunu. . Bu göbek adının genellikle erkek olursa Mehmed , veya Ali"; kız olursa da Fatma veya Ayşe" konulduğunu.. (290)

Süleyman

İleride Avrupalı kralların üzengi öpmek için sıraya geçecekleri büyük bir devlet adamı olacak olan Kanuni'nin doğum haberi Yavuz Sultan Selim'e ulaştırıldığında, huşu içinde Kur'an okumakta olan baba Yavuz'un okumakta olduğu Kur'an-ı Kerim'den başını kaldırarak: Adını Süleyman koydum " deyip Kur'an okumaya devam ettiğini...

Ve o anda okuduğu ayetin mealinin de (Neml Suresi 30. ayet) O muhakkak ki Süleyman'dandır ve O (mektubun ilk satırı) Bismillahirrahmanirrahim,dir" olduğunu. (291)

Alparslan' ın Göz Yaşları

Malazgirt zaferi ile Anadolu kapılarını Türklere açan Büyük Kumandan Alparslan' ın saray mutfağında hergün elli koyun veya keçi kesilerek fakirlere dağıtıldığını.

Sultan'ın divanında sayılamayacak kadar çok fakir kimselerin isimlerinin kayıtlı olup bunlara muntazaman maaşlarının verildiğini. . .

O Koca Sultan'ın bazen tevafuk eseri hasta ve fakir bir

kimseyi gördüğü zaman son derece hassasiyete kapılarak teessüründen ağlayıp derhal yardımına koştuğunu... (292)

Milli Kanunlarımız

17 şubat 1926'da İsviçre Medeni Kanunu,nun Türkçeye tercüme edilerek Türk Medeni Kanunu" olarak kabul edildiğini...1 Mart 1926'da da, İtalya Ceza Kanunu' nun Türkçeye tercüme edilerek Türk Ceza kanunu olarak kabul edildiğini ... (293)

Diş Kirası

Osmanlı medeniyetinin güzel ananelerinden biri olarak. hali vakti yerinde olan ailelerin Ramazan'da iftara davet ettikleri misafirleri uğurlarken diş kirası " adı altında bir miktar para veya kıymetli eşyayı hediye ettiklerini...

Tanzimat ricalinden Rıfat paşa ,nın bir Ramazan sonu kahyasının getirdiği diş kirası hesabını tetkik ederken yekünün 5000 altın olduğunu okuyup Çok şükür bu Ramazan'ı ucuz atlattık" dediğini. . .(294)

Cumhurbaşkanlarının Maaşları

Mayıs 1994 para değerlerine göre; 1928 yılında Cumhurbaşkanının maaşı 2800 cumhuriyet altınına (bir cumhuriyet altını: 2500000tl.) yani 7 milyar liraya tekabül ettiğini...

1987 yılında ise Cumhurbaşkanının maaşının 12 Cumhuriyet altınına yani 30 milyon liraya tekabül ettiğini.... (295)

İstanbul'a Verilen Değer

Çağ açıp çağ kapayan büyük dahi Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul' u fetheder etmez hemen imar faaliyetlerine giriştiğini...

İstanbul'un en güzel yerlerinden biri olan Haliç'in dolmaması için her iki yakada da tırnaklı hayvanların otlatılmasını menettiğini.

Toprağın yağmurlarla akıp giderek Haliç'i doldurması için de Haliç'in kenarlarına(sırtlarına) ağaç ve ayırık kökleri diktirdiğini...(296) Biliyor muydunuz?

Düşmanım Yoktur"Benim Nefsimden Gayrı

Hız. Mevlananın Mesnevi'sinde anlattığına göre Hz. Ömer (ra) ile görüşmeye gelen Rum elçisinin, şehre girer girmez halifenin sarayının nerede olduğunu sorması üzerine halktan birinden :Halifenin sarayı yoktur görüşeceksen işte ileride hurma ağacının altında yatmaktadır" cevabını aldığı anda hayretler içinde kaldığını... Bu Rum elçisinin Hz. Ömer'e getirdiği hediyeler arasında bir şişe çok tesirli bir zehir bulunduğunu ve elçinin, Hz. Ömer'e: Bu çok tesirli bir zehirdir Birkaç damlası bile düşmanlarınızı yok eder" demesi üzerine Halife Hz Ömer'in: Benim nefsimden gayri düşmanım yoktur" diyerek elçinin şaşkın bakışları arasında şişedeki zehirin hepsini bir yudumda içtiğini ve Allah'ın izniyle de hiçbir şey olmadığını...(297)

Osmanlı'da Savaş Disiplini

Mohaç Savaşı'nda(1528) Türklere esir düşen ve daha sonra 1535'de kaçarak kurtulan Macar asıllı Bartholomeus Georgievic'un 1544 yılında yazdığı Turcarum ritu et caere"De moniis" (Türklerin Gelenek ve Göreneklere) isimli eserinde Türklerin savaş gelenekleri ile alakalı olarak:"Savaş zamanında öyle sıkı bir disiplin vardır ki, hiçbir asker adaletsiz birşey yapmaya cesaret edemez. Adaletsizlik yapan hiç acımaksızın cezalandırılır. Gözcüler ve düzen sağlayıcılar vardır. . .Geçip gidilen yolların kıyısındaki bağ ve bahçelerde sahiplerinin izni olmaksızın, bir elma bile koparılamaz. İzinsiz koparanın cezası ölümdür. İran seferine katıldığım da gördüm: Ortalıkta dolaşan bir at, birinin tarlasına girdi diye bir sipahinin atı ve uşakları ile birlikte başı vuruldu" diye yazdığını. . .(298)

Sanata Ve Sanatkara Verilen Değer

Osmanlı padişahlarının ilim ve sanata büyük kıymet vererek bu uğurda gayret gösterenleri maddi manevi desteklediklerini . . .

Veli" lakaplı Sultan II. Bayezid'in, büyük hat sanatkarı Şeyh Hamdullah'ın sanatına olan hürmetinden ve sevgisinden dolayı, hat üstadının yazı meşkederken hokkasını tutup, rahat etsin diye sırtını yastıkla beslediğini...(299) Biliyor muydunuz?

İp Kıtlığı

Devrimleri yerleştirmek için İstiklal Mahkemeleri'nin binlerce masum insanı darağaçlarında sallandırdığını ve sadece Kara Ali isimli bir celladın beşbinden fazla insanı astığını...

Bu meselenin Ankara'da ip kıtlığı başgöstermiştir.İpsiz kalanların Ankara İstiklal Mahkemesi'ne müracaatları " diye mizah haline getirildiğini... (300)

Zulüm Zulüm Üstüne

İstiklal Mahkemesi'nin salkım salkım astığı insanlarla ilgili davaları yakından takip eden bir gazetecinin, başına giymiş olduğu şapkasından dolayı, mahkeme reisi Kel Ali (Ali Çetinkaya) tarafından: Anandan şapkalı mı doğdun?Gavur musun be herif!" denilerek tekme tokat merdivenlerden yuvarlandığını...

Aynı şahsın Atatürk'ün ilk defa Kastamonu'da şapkayı giymesi üzerine hemen bir şapka bularak protokoldaki yerini aldığı. . .(301/a)

Yine aynı şahsın, İskilipli Atıf Hoca'yı, hükümetten izin alarak yazmış olduğu Frenk Mukallitliği kitabından dolayı,savcının üç sene ceza istemiş olmasına rağmen idama mahkum ettiğini ve asılırken de Sehpanın yanına gelip mazlum Hoca'nın kafasına şapkayı geçirerek Giy domuz!" diye insanlık dışı muamelede bulunduğunu. .. (301/b)

Hilal, Lale ve Allah

Lale, hilal ve Allah(cc) lafızlarının ebced değerinin aynı olduğunu ve bundan dolayı kültürümüzde laleye apayrı bir değer verilip sevgi beslenildiğini... (302/a)

Özellikle Osmanlı kültüründe, lalenin oldukça yoğun bir alaka görüp bir lale soğanının bin altına kadar müşteri bulabildiğini ve zamanın padişahı III. Ahmed'in bir ferman yayınlayarak bu fiyatlara bir sınırlama getirmek zorunda kaldığını. . .

Bir devre adını veren bu tefekkür simgesi çiçeğin o dönemde 1108 çeşit renkte üretildiğini...(302/b)

Bağ-ı İrem' de Gül-ü Muhammed Açtı"

Kosova fatihi dervişmeşreb Gazi Murat Han'a 30 Mart 1432 sabahı Edirne Sarayı'nda bir erkek çocuğunun olduğuna dair müjdeli haberi getirdiklerinde Murat Hanın önündeki Kur'an-ı , Kerim den Sure-i Muhammed "i okumakta olduğunu...

Şair ruhlu Sultan'ın, bu müjdeli haber üzerine okumakta olduğu Kur'an-ı Kerim'den başını kaldırıp: Bağ-ı İrem'de

gül-ü Muhammed açtı." diyerek, geleceğin bir çağı kapayıp yeni bir çağ açacak olan Fatih'in adını "Muhammed", yani Mehmed" koyduğunu...(303)

Bir Yabancı'nın Hac Düşünceleri

18. yüzyılda Osmanlı ülkesine gelerek intibalarını yazan Hristiyan tarihçi M. A Ubucini'nin Müslümanların Hac ibadetini araştırdıktan sonra kendi dini ile kıyaslayarak:

"Hac aslında sadece büyük Müslüman ailesinin dağınık fertlerini birbirine bağlamak hedefini gütmüyordu; Hac bilhassa, bu ibadeti yapmakta olan Müslümanlara, aynı imanı taşıyan kimseler arasında hüküm sürmesi gereken eşitlik kavramını hatırlatmak için tesis edilmişti. Biz Hristiyanlar böyle bir eşitlik örneğini, bu yüce ahlaki eşitliği gösterebiliyor muyuz? Değil kilisenin içinde, mezarlarımızda bile bu ulu eşitlik kavramından tek eser yok. Buyurun bir camiye girelim .. Orada Allah'ın şanına yakışmayan, lüzumsuz ve boş süslemeler, resimler, heykeller yok yalnızca şunlar var.

Duvarların üzerine işlenmiş bazı Kur'an ayetleri, bir mihrap, bir kürsü ve müminler için tertemiz sergiler. Hiçbir şeref kürsüsü hiçbir özel yer ve hiçbir derece farkı göremezsiniz. Müslüman mabetlerinde .. Sadece ibadet eden insanlar vardır ve ibadetten alıkoyacak veya ibadet edenleri rahatsız edecek hiçbirşeye rastlayamazsınız diye yazıp İslam'ın eşitlik anlayışına olan hayranlığını ifade ettiğini.(304)

Namusum Üzerine

10 Nisan 1928'de İsmet İnönü ve 120 arkadaşının teklifi üzerine Anayasa'dan bütün dini terimlerin kaldırılması hakkında bir kanun çıkarıldığını... " Buna göre: Devleti dini ,dini İslamdır kaydı kaldırıldığını ve milletvekillerinin yemin şeklinin değiştirilerek vallahi" demek yerine namusum üzerine" tabirinin kullanılmasının kabul edildiğini...(305)

Boğazdan Geçmeyen İlaç

Bediüzzaman Hazretleri'nin hasta olduğu zamanlar kullandığı Optalidon ilacı bitince yanındakilerden birine yüz kuruş verip eczahaneye gönderdiğini...

İlacın fiyatı yüz on kuruşa çıktığı için o kardeşin cebinden on kuruş ilave edip ilacı alarak Üstad'a getirdiğini...

Bediüzzaman Hazretleri'nin ilacı içmek için ağzına aldığı halde bir türlü yutamadığını ve bu işe birkaç defa daha teşebbüs edip bir türlü ilacı yutmaya muvaffak olamayınca ilacı alan

kardeşi çağırarak ilacı kaçta aldığını sorup da on kuruşu onun ödediğini öğrenince, üstad'ın on kuruş daha verdikten sonra ilacı rahatça yutabildiğini ve ardında da oldukça ibretli bir şekilde:

Kardeşim, işte görüyorsun.. başkasının malını yiyemiyorum. Boğazımdan geçmiyor" dediğini..(306)

Çekiç

Lenin ile birlikte kominist ihtilalini gerçekleştirip binlerce insanı katleden ve yine binlerce insanın sürgüne gitmesine sebep olan Troçki'nin(1879-1940), her ihtilalin daha sonra kendi çocuklarını yediği gibi, kendisinin de sürgüne gönderilip Sığınacak ülke bulamadığını...

Hayatı orak-çekiç" davası ile geçmiş bu Sovyet liderinin daha sonra Meksika'da bir çekiçle beyni parçalanarak öldürüldüğünü. . .(307)

Nazım Hikmet'in Pişmanlık ve Arayışları

Tanınmış komünist Türk şairi Nazım Hikmet Ran'ın (1902/1963), hayatı boyunca komünist ideoloji peşinde koşturarak zikzaklar içinde geçen bir ömür sürdüğünü...

ömrünün son yıllarına doğru, arkadaşı Mustafa Mehmed'e, arayış içinde ve pişmanlık dolu olduğunu ifade ettiğini...Mustafa Mehmedin onunla Romanya'daki beraberlikleri ile alakalı olarak:

1960'lardan önceydi. Nazım Hikmet Romanya'nın davetlisi olarak Bükreş'e gelmişti. İsteği üzerine Bilimler Akademisinden beni buldular. Nazım Hikmet'in kaldığı otele gittim. Açık olan radyosundan Türkiye'yi dinliyordum. Sohbet sırasında saatine bakarak bana Bu gece Kadir Gecesi' dedi ve benden kendisini Türklerin bir araya geldikleri camiye götürmemi istedi. Ben o gecenin Kadir Gecesi olduğunun bile farkında değildim. Bir an tereddüt ettim ama Nazım'ın ricası Romanya'da bir emirdi. Rus eşi Vera, ben ve Nazım taksiyle caminin bulunduğu semte yöneldik. Arabayı rica ve minnetle caminin bulunduğu parka sokabildik.

Biz camiye girdiğimizde Türkler mevlid okuyorlardı. Nazım mevlidi dinlerken coştı ve cemaate hitaben bir konuşma yaptı.

Konuşmasında: Ben komünistim ama sizin burada bir araya gelmeniz beni çok duygulandırdı' dedi. O sıralarda kalp yetmezliğinden muzdarip olduğundan ben heyecanlanmasından dolayı bayağı endişelendim. Gerçekten de

endişelerim yerindeydi. Konuşmasından sonra kendisini kriz yokladı. Eşi Vera ile ben Nazım'ı dışarıdaki banklardan birinin üzerine yatırdık. Vera yanında bulundurduğu ilaçlardan verdi ve daha sonra koluna girerek güç bela taksiyeye bindirdik

Ben Nazımın Romanya'da camiye gittiğini şimdiye kadar saklı tuttum. İşte ilk kez anlatıyorum..." diyerek Nazım'ın pişmanlık dolu hikayesini gözler önüne serdiğini. . .(308)

İlme Hürmetin Böylesi

Fatih Sultan Mehmed Han döneminde ilme ve alime muazzam bir kıymet verildiğini...

Fatih'in hocalarından Molla Hüsrev'in Ayasofya'da derse başlamadan önce talebeleri tarafından Hoca' nın evine gidilip atına bindirilerek, arkasında da talebelerinin eşliğinde camiye getirildiğini. . .

Zamanın Ebu Hanife'si addolunan Molla Hüsrev, camiye girdiğinde, hürmet ifadesi olarak takrimen ayağa kalkıldığını ve hoca dersini bitirdiğinde talebeleri tekrar onu atına bindirerek evine kadar bıraktıklarını... (309)

Hasaneyn'in Ruhu İçin

Gençliğinde güçlü ve kuvvetli iken, savaş meydanlarında düşmana karşı kılıç sallayarak hizmet eden yeniçerilerin , artık sakalına ak düşüp de kılıç sallayacak dermanı kalmadığı zaman da, sırtlarına meşin bir su kırbaşı geçirip elde bir kalaylı tas alarak sokak sokak gezinip Kербela'da bir yudum suya hasret giden "Hasaneyn'in(Hz. Hasan ve Hüseyin) ruhu için" su dağıtıp sevap kazanmaya çalıştıklarını. . . (310)

Aziz Mahmud Hüdai' den İstenen Keramet

Aziz Mahmud Hüdai Hazretleri'nin İstanbul' un Üsküdar semtine gelip zaviyesini kurmasından sonra , Sultan I. Ahmed'in bu gizli nur hazinesini keşfederek eteğine yapıştığını...

Bu Gönül Sultanı'nın birgün sarayda abdest alırken, Padişah 1.Ahmed'in abdest suyunu döküp annesi Valide Sultan'ın da havlu tuttuğunu...

Bir ara Valide Sultan'ın boşta bulunup kendini tutamayarak: Efendim, ne olur bize bir keramet gösteriniz" demesi üzerine tebessüm eden Aziz Mahmud Hüdai Hazretleri'nin gayet latif bir şekilde devrin padişahı abdest suyunu döküyor validesi ise havlum tutuyor. Bundan büyük ne keramet istersiniz.? cevabını verdiğini..(311)

Siyaset Şekerlemesi

Üstad Bediüzzaman Hazretleri'ne, Sünuhat, Rumuz ve Tuluat gibi "Eski Said"lik dönemi eserlerindeki mevzularla alakalı olarak "Neden ulvi hakaik-i diniye ile beraber, bazı mesail-i siyasiyeyi kitaplarında dercediyorsun?" diye sormaları üzerine Bediüzzaman,ın :

"Çocuğa ilacı içirmek için bir şekerleme gösterilir. Ta ki ağzını açsın, ilaç öylece , içirilsin. Efkar -ı amme dahi siyaset için ağzını açmış bekliyor. Ben de tiryakı(ilacı) içirmek için bazen siyaseti de zikrediyorum. diye cevap verdiğini... (312)

Osmanlı' da Musiki

Musikiyi mehter ile savaş meydanlarından, tasavvufi tekke musikisi ile birçok hastalığın tedavisine kadar pek çok yerde kullanan Osmanlı Cihan Devleti temsilcilerinin, ayrıca bu sanatı çeşitli sosyal müesseselere kadar soktuklarını...

Ayasofya imaretine bağlı kalenderhanede(tekke) ve Edirne'deki II. Murat imaretinde olduğu gibi bizzat sema ve musiki cemiyetleri için vakfiyelere maddeler konulduğunu. . . (313)

İlk Boğaz Köprüsü Projesi

Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlama düşüncesinin ilk olarak bundan yaklaşık bir asır önce (1900), dahi padişah II. Abdülhamid tarafından ortaya atılıp projelendirildiğini . . .

Avrupa'nın güney, güneybatı ve merkezindeki demiryollarını bu Boğaz Köprüsü ile Bağdat demiryoluna bağlamayı düşünen cennetmekan Abdülhamid Han'ın F. Arnodin isimli bir Fransız'a hazırlattığı bu dev köprüye ait projede, minareler, kubbeler kuleler ve askeri , savunmayı temin edecek topların yer aldığını...

Yine Abdülhamid Han'ın, bu köprüyle bağlantılı olarak oldukça ileri görüşlü bir bakış açısıyla çevre yolları projesi çizdiğini . . . (3 14) Biliyor muydunuz?

Fasulya Aşısı Yemeye Razi Olmak

Vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un hayatında hiç boyun eğmeyip, kimseye eyvallah etmediğini...

Umumi seferberlik zamanında (1914) bir arkadaşı ile oturup fasulya aşısı yerken nezaret erkanından birinin çıkagelip ona, yazılarında fazla ileri gitmemesini nazikçe söylemesi üzerine Akif'in pürhiddet yerinden fırlayıp:

Nazırına söyle, kendilerini düzeltsinler. Bu gidiş devam ettikçe bizi susturamazlar. Ben fasulya aşısı yemeğe razı olduktan sonra kimseden korkmam!" diyerek pervasızca cevap verdiğini. . .(315)

Tasavvufta Şeriata Bağlılık

Said Harraz Hazretleri'nin: Zahiri hükümlere aykırı düşen her batın batıldır" diye vecizeleştirdiği tasavvufta Allahın emir ve yasaklarına uymanın gerekliliğini, yine bir başka sufi olan Bayezid-i Bistami Hazretleri 'nin de:

Havada uçan insanlara mı hayret ediyorsunuz? Leş yiyen kargalar da havada uçmakta. Su üzerinde yürüyen insanlara mı şaşırıyorsunuz?Balıklar da suda yüzmekte. Önemli olan Allah'ın emirlerine uymak kaçınmaktır,, sözleriyle vurguladığını...(316)

Amerikan Hayat Felsefesinin Özeti

Meşhur Amerikalı yazar Mark Twain'e: "İnsan hayatının gayesi nedir? . Nasıl zengin olabiliriz?" diye sormaları üzerine onun .

"Eğer becerebilirsek şerefsizce, mecbur olursak namuslu yoldan. Tek ve gerçek tanrı kimdir? Tanrı paradır. Altın, dolar ve hisse senedi, Baba, oğul ve ruhları" cevabını vererek Amerikan hayat felsefesini formüle ettiğini...(317)

Nasreddin Hoca' nın Merkebine Ters Binmesinin Hikmeti

Türk halkının nüktedan hazır cevap ve zeki bir fıkra kahramanı olarak tanıdığı Nasreddin Hoca'nın(1208-1284), aslında medresede ders veren büyük bir müderris ve ayrıca kadı olduğunu. . .

Talebeleri arasında oldukça sevilen Nasreddin Hoca'nın, ders verdiği medreseden merkebine binip evine giderken dahi talebeleri tarafından yalnız bırakılmayıp yolda kendisine sualler sorulduğu,..

Hem yol alıp hem de talebelerin sorularına cevap veren Nasreddin Hoca'nın, soran talebelerine arkası dönük olarak cevap vermenin İslami edebe aykırı olacağından dolayı,merkebine ters binip, talebeleri ile yüz yüze gelerek ders verdiğini. . .(318) -

Moskova Önlerinde Fetih Tuğları

Rusya'nın başkenti Moskovanın yaklaşık 150 yıl Türk hakimiyetinde kaldığı . . .

Moskova'nın merkezindeki altın kubbeli kilisenin Türk hakimiyetinden kurtuluşun şerefine inşa edildiğini... (319)

Ecdadın Ticaret Ahlakı

Yabancı bir kumaş tacirinin Osmanlı ülkesine gelerek bir kumaş imalathanesinin mallarını beğenip hepsini almak istedikten sonra, mal sahibinin kumaş toplarını denkleken bir top kumaşı ayırdığını görüp bu hareketinin sebebini sorması üzerine, Osmanlı esnafının "Onu sana veremem, kusurludur" cevabını verdiğini.

Yabancı tacirin "Ziyarı yok, önemli değil" demesine rağmen Osmanlı esnafının o kumaş topunu vermemekte direterek: Benim malımın kusurlu olduğunu söyledim biliyorsunuz. Fakat Siz onu kendi memleketinizde satarken, alıcılarınız orada benim bunları bize söylemiş olduğumu bilmeyeceklerdir. Böylece de müşterilerinize kusurlu mal satmış olacağım.

Neticede Osmanlı'nın gururu şeref ve haysiyeti rencide olacak, bizi de hilekar sanacaklardır. Onun için bu sakat topu asla size veremem... diyerek kumaşı vermeyişinin sebebini izah ettiğini... (320) Biliyor muydunuz?

İmamı Azam ve Yarım Milyon Meselenin Hükümü

Hanefi mezhebinin kurucusu çağının yetiştirdiği dev kamet İmam-ı Azam Hazretleri'nin kitap ve sünnetten beşyüzbin meselenin hükmünü çıkartıp dörtbin fetva verdiğini. .. (321)

Okumanın Dayanılmaz Cazibesi

Bir ülkenin kültürel yönden kalkınmışlığının, o ülkede bir yılda fert başına tüketilen kağıt miktarı ile ölçüldüğünü...

ABD'de kişi başına bir yılda tüketilen kağıt miktarının 391 kilo olmasına karşılık, aynı rakamın Avrupa ülkelerinde ortalama 90 kilo olduğunu ve ülkemizde ise bu rakamın sadece ve sadece 18 kilo olduğunu... (322)

Üstad Türkiye'de Okuma Çığırını Açtı

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri' nin talebelerinden Bayram Yüksel ağabeyin, Hasan Basri Çantay'ı ziyarete gittiğinde Çantay' ın, Bayram ağabeye dönerek:

"Kardeşim, sizleri tebrik ediyorum. Bizler Üstad'ın sayesinde müellif olduk. Korkumuzdan ne eser yazabiliyorduk Ve nede kimseye birşey anlatabiliyorduk.

Üstad Hazretleri Risale-i Nuru telif etmeye başladı.

Türkiye'de bu sayede okuma çığırını açtı..."diyerek bir hakikati ifade ettiğini...(323)

Dördüncü Murat'ın Sporculuğu

Osmanoğulları'nın onyedinci padişahı olan Bağdat Fatihı IV. Murat'ın çok kuvvetli biri olduğunu...

Bir gün sarayda Murat Han'ın, musahibi Musa Paşayı sağ eliyle kuşağından tutup kaldırarak ve öylece Has Odayı dolaştırdığını ve sonra da en küçük bir yorgunluk ve tıknefeslilik göstermeden, paşayı kaldırdığı gibi tek elle yavaşça zemine bıraktığını. . .

Bir cirit mızrağı ile, arka arkaya konan dokuz kalkanı bir atışta deldiğini . . .

200 okkalık bir güzrü kolayca kaldırıp salladıktan sonra fırlatabildiğini . . .

Savaş zamanlarında metrise girip topla nişan alıp düşmana isabet kaydettiğini...

Ve İstanbul Okmeydanındaki kemankeşlik müsabakalarda 1070,5 gez (706. 5 cm) mesafeye okunu ulaştırıp rekor kırdığını ve okun düşdüğu yere rekorunu belgeleyen menzil taşı dikildiğini . . . (324/a)

Musul'da bulunduğu bir sırada oraya gelen Hint elçisinin tüfek ve kılıç kar eylemez diye hediye ettiği fil kulağından yapıma üzeri gergedan postu kaplı çok sağlam siperi(kalkann) el mızrağı ile ortasından deldiğini ve içini altın ile doldurup elçiye geri hediye ettiğini... (324/b)

İslam'ın Boğazına Geçirilmeye Çalışılan İp

İlk olarak Avrupa'yı ümit Burnu üzerinden doğuya bağla yan deniz yolunu keşfetmesiyle dünya sömürgecilik tarihinde yeni bir dönem açan "İsa tarikatı şövalyesi" Portekizli denizci

Vasco da Gama(1460-1524)'nın Güney Hind adalarına ulaştığında :

"İşte şimdi İslam'ın boğazına ipi geçirdik. Bu ip çekilmeye devam edecek, neticede boğaz sıkılacak ve Müslümanlık ölecektir. " dediğini . . . (325)

Eski Bir Hamam Kitabesi

Eski İstanbul' un hamam kitabelerinden birinde karakter temizliğinin ehemmiyetini vurgulamak için:

"Tıynetin na pak ise, Hayr umma sen germabeden Önce tathir-i kalb et, sonra tathir-i beden."Yani (Kötü huylu, kirli karakterli bir kimse isen, hamamdan bir şey bekleme. Temizlik istiyorsan evvela kalbini temizle, sonra da bedenini..) diye yazdığını...(326)

Bir Ahlak Kahramanıydı

Vatan şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un yakın dostu olan Mithat Cemal Kuntay'ın, Akif'le olan arkadaşlık münasebetini anlatırken yıllarca onun kusurlarını ve falsolarını araştırdığını ve otuzbeş yıl sonra onun karakterini kağıda dökerken, hayranlık hisleri içinde :

"İlk tanıdığım zaman ona inanmadım. Bir insan bu kadar temiz olamazdı. Fena aktör melek rolünü oynamaktan bir gün yorulacaktı. Gayri tabii bir faziletten yorulan yüzünü bir gün görecektim. Fakat otuzbeş sene bugün gelmedi.

Otuzbeş sene onun yanından her çıkışımda kendime hep bu sualleri sordum: Bu tevazu, kendi kendini inkar edercesine nasıl çıkıyordu? Mahrumiyetlerden yılmayan seciyesiyle kendisini nasıl kahraman sanmıyordu.? Onu yakından tanıyanlar için, her geçen gün, nasıl onun lehine geçen bir gün oluyordu? Onun temizliği yanında insan kendi günahlarından muzdarip olurken , o, kendisinin sizden başka olduğunu nasıl görmüyordu?

Onda bütünlük vardı; Kininde de, evlatlık, babalık, kardeşlik kuvvetini alan dostluğunda da, bütünlük... Dostunu, sevmek kelimesinin noksansız mefhumuyla seviyordu: Öldüğu zaman düştüğu zaman, dünya aleyhine döndüğu zaman, yanında olmadığı vakit ve sevmeyenlerin yanında bulunsa bile' diye yazdığını...(327)

Çile İle Kemale Eren Büyük Ruhlar

Milletlerin önüne düşüp onları aydınlığa çıkararak nice büyük şahsiyetlerin ömürlerinin bir bölümünün hapishanelerde çile ve işkence içinde geçtiğini ve böylece onların olgunlaşan ve aydınlanan gönülleriyle milletlerin diriliş yolunda birer ışık kaynağı haline geldiğini...

Büyük İmam Ebu Hanife Hazretleri' nin zindanlara atılarak saygısızca hırpalanıp inim inim bir hayat yaşadığını...

Ahmet Bin Hanbel Hazretleri' nin adi bir insan gibi tartaklanıp bayağı bir işkencelere maruz bırakıldığını...

Serahsinin El-Mebcut isimli koca kamusunu hapsedildiği kuyu dibinde telif edip meydana getirdiğini . . .

Bediüzzaman Hazretleri'nin bir cani gibi muamele görerek memleket memleket sürgüne gönderildiğini...

Campanella 'nın zindanda Cervantes in esarete, Dostoyevski,nin de kürek mahkumu iken kendilerini keşfederek milletlerinin gönüllerinde ölümsüzlüğe ulaştıklarını... 1328)

Bediüzzaman,ın Emirdağı

Devrin hükümeti tarafından Bediüzzaman Hazretleri' nin sürgün olarak ikamet ettiği Emirdağ' da iftira ve fesat çıkarmakla vazifelendirilen vicdanlı bir komiserin, şehre geldikten sonraki ilk intibalarını :

"Çarşıya çıkıp kahvaltı için peynir ve zeytin aldım. Bir dükkandan da tereyağı aldık. dükkân sahibi tereyağını tartarken, yağı koyduğu kağıt kadar da, terazinin öbür kefesine kağıt koydu. Doğrusu bu hali ben başka bir yerde görmemiştim. Bediüzzaman işte Emirdağı'nı böyle yapmıştı diyerek hakperest bir şekilde anlattığını... (329)

Çalıntı Deve Katarı

Bir şairin , Vezir İbad'ın huzuruna gelip her beyiti bir divandan alınmış her nüktesi bir şairden çalınmış bir kaside getirip okuyunca, şiir literatürü çok geniş olan vezirin:

"Bizim huzurumuza öyle bir deve katarı getirdin ki, eğer bir adam onların yularını çözecek olsa, her biri bir sürüye gider!.' diye veciz bir söz söyleyerek şaire hatasını hatırlattığını . . . (330)

Yavuz'un Tevazuu

Büyük Cihangir Yavuz Sultan Selim'in günde üç saat uyku uyuyup tahta kaşıkla tek çeşit yemek yediğini...

Herhangi bir saray halkından ayırt edilemeyecek kadar sade giyindiğini ve bunun sebebini soranlara:

"Vezirlerin ve beylerin süslü giyinmeleri, padişahlarına saygıdan ileri gelir. Biz kime şirin görünmek için süslü giyinelim ki? Bizim Padişahımız(Allah c.c.) vücudun dışına değil, içindeki cevhere(imana) bakar" diye veciz bir cevap verdiğini. . .(331)

"Çocuğunuza Kur'an Telkin Ettiniz mi?"

İşadamı Sakıp Sabancı' nın, kızını batı standartlarında tahsil yapması için İngiltere'deki Harward kolejine kaydettirdiğini. . .

Okul idaresinin, kolejin çeşitli bölümlerini Sabancı'ya gezdirdikten sonra kiliseyi göstererek:" Burası da dini ibadet yeri " deyip "Senin kızın Müslüman olduğu için dini ibadet günlerinde Kur'anı Kerim getirsin, istediği günlerde okusun. Siz Kur'an okumasını kızınıza telkin ettinizmi?" diye sorduklarını . . . Sakıp Sahancı' nın daha sonra bu hadisenin değerlendirmesini yaparken :

"Allah var, doğrusu ben kızımla beraber Kur'an-ı Kerim getirmemiştim. Kızıma da telkinde bulunmamıştım çok utandım. Sırtım terledi. O 'gavur' dediğimiz bana verdiği dersten çok mahçup oldum. Adeta yüzüme bir şamar patlamıştı. Ve Türkiye'ye geldiğimde kızıma hemen bir açıklamalı Kur'an-ı Kerim gönderdim." diyerek kızına dini bilgiler öğretmediğinden dolayı mahcubiyetini itiraf ettiğini. (332)

Kur'an'a Aşk Derecesinde Hayranlık

Fransa nın en tesirli gazetelerinden Figaro'nun Prof. And ile yaptığı bir röportajında ona:

"Kur'an'a karşı duyduğunuz aşk derecesindeki hayranlığın sebebini açıklayabilir misiniz?" diye sorması üzerine, Andre Miquel , in :

"Montpellier'de bir kitapçı dükkanında, en eskilerden olan Savary'nin bir Kur'an tercümesini gördüm. O sıralar 17 yaşındaydım.

Metindeki mesajda Allah'ın birliğinin açıkça ve kıskançça savunulması ve Allah'ın tarifi üzerine İslam'ın yüksek düşüncesi beni bir başka dünyaya götürdü. Tercümeye bile yansıyan metindeki müstesna edebi değerler beni tarifi . imkansız bir hayranlığa boğdu. Bu heyecanı hiçbir zaman kaybetmedim" diye cevap verdiğini...(333)

Rus Çarı'na Tokat Gibi Cevap

İmkansızlıklar içinde Kafkasya dağlarında yıllarca sürdürdüğü özgürlük mücadelesinden sonra Ruslara esir düşen Kafkas kartalı Şeyh Şamil'in büyük bir törenle Petersburg'a getirilip, şerefine büyük balo düzenlendiğini ve Çar II. Aleksandr'ın.Şamil' e bu baloyu nasıl bulduğunu sorması üzerine Büyük İmam'ın:

"Çar hazretlerine meçhul değildir ki Cenab-ı Hak dünyayı Hristiyanlara ve ahireti Müslümanlara vaad buyurmuşlar. O ilahi 'Cennet'e gidemeyeceğinize göre, dünyayı Cennet'e çevirmekte çok isabet buyurmuşsunuz" diye müthiş bir

cevap verdiğini . . . (334)

Çağın Doruğuna Ulaşmış Müslüman Mühendis"

Batılı kaynakların "Çağın doruğuna ulaşmış Müslüman mühendis diye tarif ettikleri Ebul İz el-

Cezeri'nin(l 136/1206), kendisinden tam 800 yıl sonra ortaya çıkacak olan sibernetik bilimini ve otomasyon teknolojisini bularak böylesine sistemler kurulabileceğini tesbit edip, inşa ettiği makinelerle de bunu ispatlamış bir İslam alimi olduğunu... (335) Biliyor muydunuz?

Dualarla Arşa Uzanan Ordu

Alim, adil ve dindar bir şahsiyet olmasının yanı sıra cesaret ve isabetli kararlarıyla sultanların başarılarında büyük hisse sahibi olan Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün, otorite ve dirayetle yirmisekiz yıl boyunca taçlandırdığı vezirlik makamını ve hayatını bir Batını fedaisi tarafından hançerlenerek kaybettiğini...

Büyük nüfuzu sebebiyle muhalifleri tarafından sık sık sultana şikayet edilen Nizamülmülk için bir defasında: "Nizamülmülk her yıl fakirlere, sufilere 300 bin dinar veriyor. Eğer bu para orduya tahsis edilse, İstanbul'u bile fethetmek mümkün olur" diye Sultan'ın kulağına fısıldanınca, Melikşah'ın durumu Nizamülmülk'e sorduğunu ve bu büyük vezirden:

"Ey alemin sultanı ! . Allah sana ve bana, kullarından hiç kimseye nasib olmayan lütuf ve ihşanda bulunmuştur. Buna karşılık sen, Allah'ın dinini yükseltmeye çalışan, O'nun Aziz Kitabı'nı hamil bulunan kimselere yılda 300 bin dinar sarfetsen çok mudur?

Sen askere her yıl bunun iki katını harcıyorsun. Halbuki onların en kuvvetli ve en iyi nişancısının oku bir milden ileri gidemez. Ben ise sarfettiğim bu para ile öyle bir ordu techiz ediyorum ki, onların orduları ta arşa kadar gider ve Allaha vasil olmalarına hiçbir engel yoktur cevabını aldığını...(336)

Batılı Gözüyle Türkler

Birçok batılı yazarın, Osmanlı'yı muhteşem yapan dinamikleri öğrenmek gayesi ile bizim topraklarımıza seyahatler tertip ettiğini. . .

Bunlardan biri olan Edmondo De Amicis'in İstanbul adlı eserinde Türklerin özellikleriyle alakalı olarak:

Türkler, uzak ve belirsiz bir şeyleri düşünen insanların görünümüne sahipler. Hepsi de sabit fikre dalmış filozof veya buldukları yeri ve çevrelerindeki şeyleri fark etmeksizin yürüyen uyur gezerler gibi görünmektedirler.

Hepsi de büyük ufukları seyretmeye alışmış kimseler gibi ileriye ve uzaklara bakan ve gözlerinde ve ağızlarında belli bir üzüntü ifadesi vardır" diye yazdığını...(337)

İslam' ı Parçalama Planları

Napolyon Bonapart'ın sömürmek gayesi ile gittiği Mısır'ı işgali sırasında beraberinde getirdiği "Yakın Doğu Toplumu ve Kültürü " kitabının yazarı bir Fransız araştırmacısının:

"Biz her İslam ülkesinde İslam öncesi kültürleri ortaya çıkarmak için toprağı kazdık. Tabiatıyla, İslam öncesi inançları Müslümanlara . giydirmek mümkün değildir. Fakat çocuklarını, İslamiyetle o eski medeniyetler arasında mütereddit kılmak bize yetiyordu" diyerek sinsi düşüncelerini ortaya koyduğunu . . . (338)

Enteresan Bir Tüzük

Osmanlıda esnaf ve sanatkarlar hakkındaki tüzüklerden "hamamcılar" ile ilgili kısmında:

... Kafir başını ve uyuş başını tıraş ettiği ustura ile Müslümanların başını tıraş etmeyeler, onun

gibilerin usturaları ayrı ola. Ve natır (hizmetli), futayı (peştemal) pak ve temiz tuta ve adamına göre futa vere. Delikli ve kısa futa olmaya ve kafire ayrı futa vereler. Verdikleri futanın ayrı işareti ola. Ve kafir yüzünü sildiği rida ile Müslüman yüzünü silmeye. Velhasıl Müslümanların her nesnesi ayrı ola. Eğer inad ederlerse muhkem ta'zir edip haklarından geline " diye yazdığını...(339)

Fakir Ama İzzetli Bir Hayat

İstiklal marşımızın yaşlı şairi Mehmet Akif Ersoy'un hayatının hep fakr u zaruretler içinde geçtiğini...

Memleketinden ayrılıp Mısır' a gittiğinde evinde eşya namına sadece birkaç kanep, iki demir ayak üzerine konulmuş bir kaç tahtadan ibaret karyola vazifesi görür birşey bir hasır seccade, bir nalın ve bir divit bulunduğunu .

Ve bu büyük üstad' ın evden eve taşınırken konu komşu eşyalarını görmesin diye geceleri taşındığını . . . (340)

Sin Şın a Girdiğinde

15 Aralık 1516da Şama giren Yavuz Sultan Selim Han'ın,metruk halde bulunan Muhyiddin-i Arabi'nin türbesini ortaya çıkarttığını ve vefatından önce "Sin (Selim), Sin a (Şam) girdiğinde benim kabrim ortaya çıkacaktır diyen Muhyiddin Arabi'nin kerametinin gerçekleştiğini...(341)

Tokat

Bursa'yı Yunanlılar işgal ettiğinde Pir Emir türbesine bakan türbedarın, mezarı bastonla dürtüp.

"Ya pir Bursa'yı Yunanlılar işgal etti, kalk kurtar dediğini ve türbedarın gece rüyasında Pir Emir Hazretlerini görüp, Emir in kendisine :

"Behey ahmak, vatani düşmandan kurtarmak ölülerin değil dirilerin hakkıdır!" diyerek hışımla bir tokat aşkettiğini , .

ve türbedarın korku içinde uyandığında çenesinin yamulmuş olduğunu gördüğünü ölünceye kadar çenesinin düzelmediğini. . .(342)

Büyük İbret

1971 öğrenci hadiseleri başladığında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde namaz kılan öğrencileri mescidde döven militanların daha sonra Nurhak dağlarında, hem de dövdüğü Müslüman öğrencinin babasının tarlasında askeri kuvvetler tarafından öldürüldüğünü . . . (343) .

Çocuğunu Satılığa Çıkaran Kadın

Çok zor şartlar altında devleti 33 yıl dahice idare eden Abdulhamid Hanın Osmanlı tahtından indirilmesinden sonra Osmanlı Devleti'nin başına Balkan gailisi açılıp, Sırp Yunan.

Bulgar ve Karadağlı çapulcuların İstanbul önlerine kadar gelmeleri üzerine, binlerce kilometre ötedeki Müslüman Hintli kardeşlerimizin , İslam'ın son hür kalesi olan Hilafet merkezi Osmanlı'ya yardım elini uzatmak için çırpındıklarını...

Genç kızların çeyizlerini, ihtiyarların cenaze masrafları için bir köşeye ayırdıkları paralara kadar neleri varsa ortaya dökdüklerini, , , Bu yardım toplama kampanyası sırasında Peşaver'de çok fakir bir kadının, verecek birşeyi olmaması üzerine kucağındaki mini mini yavrusunu halka gösterip onu satılığa çıkartıp, karşılığında alacağı parayı Osmanlı'ya yardım için vereceğini ilan ettiğini . . . (344)

Kur'an'ın Tazeliği

Bir batılı düşünür olan Bernard Shaw'a "Sizce yeryüzünde en ilgi çekici hadise nedir?" diye bir sual sorulduğunda, Shaw'ın :

"Yeryüzünde bunca kavga ve düşünce karmaşasına rağmen Kur'an'ın tazeliğini korumasıdır" diye cevap verdiğini,.. (345)

Cemiyetin Ahlaki Yapısının Çimentosu

Dini inanç ve manevi değerlerin gençleri sapmalardan ve aşırılıklardan koruyarak cemiyetin ahlaki yapısının çimentosunu oluşturduğunu . . .

Ruhi tatminsizliğin sapık cereyanlara dönüşerek akıl almaz derecede suç nisbetini artırdığı ABD'de, eski başkanlardan Ronald Regan'ın:"Sınıflarda dua etmek için verilen önergeyi destekleyeceğini ve okullarda, Allah'a imana ve disipline başvurularak anarşi ve uyuşturucu madde alışkanlığının sokağa atılacağını " ifade ettiğini...

Yine Regan'ın, "Kutsal kitabın on emrine uygun olarak yaşamak için daha çok gayret sarfedersek "alkolizmle ve bulaşıcı hastalıklarla mücadelede hükümetlerin harcadığı milyonları tasarruf edeceğiz" dediğini... (346)

İlk Dışkı Yedirme Hadisesi

İnsanlara dışkı yedirme hadisesine ilk defa CHP iktidarı döneminde rastlanıldığını

1947 yılında Demokratik Parti'li bir kooperatif başkanının hükümet tarafından vazifeden alınmasına karşı çıkan İsparta'nın Senirkent bucağı halkıyla, Jandarma kuvvetleri arasında çıkan çatışmalarda jandarmaların köylüleri dayaktan geçirerek, dışkı yedirme idrar yaptırdıkları şapkayı başına geçirme ve yere yatırap üstüne binerek dolaşma gibi işkenceler uyguladıklarını . . . (347)

Ulu Çınarın Serencamı

Şanlı Osmanlı Devleti'nin 1299 yılında kurulup 1922 yılında tarihe intikal ederek benzersiz bir şekilde 623 yıl gibi uzun bir süre varlığını sürdürdüğünü...

Bu Kerim Devlet'in, kuruluşundan 230 yıl sonra Viyana kapılarına dayanarak, bir mille ve devletin; başka ırk, başka

di, başka din ve başka kültür dünyasına, bu kadar kısa zaman içinde böylesine hakim olup tesir edişine tarihte başka hiç rastlanılmadığını . . .

Fakat aynı tarihin, bu bu koca Osmanlı Devleti'nin 46 yıl gibi çok kısa bir süre içinde mahvoluşundaki süratine de şahit olmadığını...(348)

27 Mayıs Darbesinde Amerikan Parmağı

27 Mayıs hareketinin gerçekleştirilerek Adnan Menderes ve Fatin Rüşdü Zorlu'nun işbaşından uzaklaştırılmasını herkesten fazla Amerikalıların istediklerini...

NATO'ya girerek Türkiye'de Amerika Birleşik Devletlerine üs açan Menderes hükümetinin, bunun karşılığı olarak Amerika'nın teknik imkanlarından faydalanarak ülkemizi kalkındırmayı düşündüklerini, fakat Amerikalıların mükellefiyetlerini yerine getirmeyip savsaklayarak Türkiye'den azla idare etmesini istediklerini . . .

Bunun ilk örneği olarak, Türkiye için zirai alanda büyük bir atılıma sebep olacak olan traktör alımı meselesini Amerikanın kabul ettiğini, fakat bunları verirken, yapılan anlaşmada, bu traktörlerin pamuk ekimine tahsis edilen tarlalarda kullanılmayacağı yolunda bir hüküm koymak istediğini...

Oysa, o yıllarda Türkiye'nin ihracatında en büyük iki kaleminden birini pamuğun teşkil ettiğini...

Dünya pamuk piyasasının bir numaralı üreticisi olan ABD'nin, pazardaki payının yüzde 1-2 nisbetinde bile düşmesine tahammül edemediğini Menderes ve Zorlu'nun, ABD'nin bu sinsi politikasının farkına vararak ilişkilerde daha dikkatli bir tavır aldıklarını ve dolayısı ile menfaati zedelene Amerikalıların DP iktidarını gözden çıkardıklarını . . . (349)

İlim Aşkının Yaptırdıkları

İlim aşkıyla yanıp tutuşan büyük alim Cahız'ın (V.255/ 866), kitap almaya para . .

yetiştiremediği için . kitapçı dükkanlarını geceleri kiralayıp sabaha kadar gözünü kırpmadan kitap okuduğunu . . . (350)

Müslümanlar ve Kağıtçılık

Müslüman Arapların İ'la-yı Kelimetullah adına çıktıkları Orta Asya seferleri sırasında, 134/751 yılında Semerkand yakınlarında meydana gelen bir savaşta çok sayıda Çinli'yi esir aldıklarını ve daha sonra bunlardan kağıtçılık sanatını öğrendiklerini . . . .

Böylece Müslümanların 178/794 yılında Bağdat şehrinde dünyanın ikinci büyük kağıt imalathanesini kurduklarını ve daha sonra da kağıt imalatının 900 senesinde Kahire'ye, 1100'de Merakeş'e ve 1144te de Endülüs'e ulaştığını...

Buradan da Avrupa Hristiyan alemine geçerek ilk olarak 1268 yılında İtalya'da kağıt imalathanelerin kurulup üretime geçtiğini. . .(351)

Evren Paşa ve Osmanlıca

12 Eylül ihtilalinin baş mimarı ve 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in, bir mevzu münasebetiyle Osmanlıca'nın mükemmelliğinden :

"Ben Osmanlıca yazıyı rahat okurum ve bütün notlarımı eski yazıyla tutarım. Bunun Atatürkçülüğe aykırı bir tarafı yok. Bir kere ortalıkta kaldığı zaman herkes okuyamıyor. İkincisi bir çeşit steno olmuş oluyor. diye bahsettiğini...(352)

Fatih İle Napolyon Arasındaki Fark

Adı dünya tarihindeki büyük kumandanlar arasında anılan Napolyon Bonapart'a, Saint Helena adasında hapis bulunduğu sırada "Kimler büyük adamdır?" diye sormaları üzerine Bonapart'ın Fatih Sultan Mehmed'den bahsederek:

"Büyüklükte ben onun çırağı bile olamam. 'Niçin?' dersiniz, bana pek acı gelen bir gerçeği açıklamam icap eder ki o da şudur..

Ben kılıçla fethettiğim yerleri, hayatta iken geri vermiş bir bedbahtım. O ise, fethettiği yerleri nesilden nesile intikal ettirmenin sırrına ermiş bir bahtiyardır" diyerek bir hakikati ortaya koyduğunu...(353) Biliyor muydunuz?

Uluğ Bey ve Rasathanesi

Büyük İslam astronomu ve devlet adamı Uluğ Bey' in 11394/1449), Semerkant'da kurmuş olduğu rasathanesinde,yeryüzünün güneş etrafındaki tam devrini yani bir yılı, 365 yeryüzünün güneş gün 6 saat, 9 dakika, 6 saniye olarak hesapladığını...

Aradan asırlar geçip 20. yüzyılın en modern cihazları ile yapılan hesaplarla, Uluğ Bey'in hesapları arasında sadece 58 saniye farkın bulunduğunu... (354)

Vah Türkistan

Rusların Türkistan'ı işgal etmesinden önce, ülkede korkunç bir cehalet ve bağınazlığın hüküm sürdüğünü...

Rus saldırganlara karşı ülkesini savunmak için silahlarına sarılanlara karşı :

"Elinizdeki silahlar domuzyağı ile yağlanmış. İsam'da domuzda da domuz yağına da dokunmak haramdır" diye, milletin silahlarını ellerinden atmalarına sebep olacak akıl almaz fetvalar yayınlandığını...(355)

Fatin Rüştü Zorlu'nun Fanatizmi

29 Ağustos 1955'de başlayan Kıbrıs Konferansı öncesinde, Ankara'daki İngiliz Büyükelçiliği'nin Londra'ya gönderdiği raporda, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu hakkında:

1910'da doğdu. İnsafsız ve alaycı fakat yetenekli. Türk menfaatlerini korumada fanatizm derecesinde dikkatli. Batıcılık kisvesi altında muhtemelen bir yabancı düşmanı ve inatçı bir müzakereci... " diye yazıldığını...

"Türk menfaatlerinin korunmasında fanatizm derecesinde dikkatli..." denilen bu Menderes hükümetinin Dışişleri Bakanı'nı ise bizim, darağacında sallandırarak mükafatlandırdığımızı(!). . .(356)

Kasırgadan Seher Yeline

İtalyan şairi Tasse 'nin, Türkleri tanıdıktan sonra, onlar hakkındaki görüşlerini hayranlık içinde:

Deviren, kırıp-döken, silip-süpüren yaman bir kasırgayı seher gibi yumuşatmak mümkün müdür? Korkunç dalgalarını kabarta kabarta yürüyen bir denizi birden sakinleştirmek kabil midir? Yıldırımını güle çevirmek imkanı var mıdır? İnsanlar bu sorulara 'hayır, hayır' demekte tereddüt etmez değil mi? Halbuki ben, kasırganın seher yeline, Coşkun denizin sevimli bir göle, yıldırımın güle inkılap ettiğini gördüm. Türkten bahsediyorum. Düşmanına saldırırken amansız bir kasırgaya, korkunç bir denize ve insafsız bir yıldırıma benzeyen Türk, dost yanında ve silahsız kalmış bir düşmanın karşısında bir seher yelidir, bir güldür" diyerek ifade ettiğini.. (357)

İslamiyeti İslah Projesi !

1928'de İstanbul İlahiyat Fakültesi'ne mensup bir heyet tarafından "İslamiyeti İslah" adı altında bir proje hazırlandığını. . .

Bu projenin bazı maddeleri arasında: "İbadetin lisan Türkçe olmalı mabetlerde sıralar elbiselikler tesis edilmeli ve temiz ayakkabı ile girilmeli. Mabelere musiki aletleri konulmalı. . ." vs. gibi hezeyanlar bulunduğunu..

Heyette oldukları halde bu hıyanet projesine Babanzade Ahmet Naim ile Ferit Kam'ın imza koymadığını . (358)

Coşkun Kırca'nın Fatin Rüştü Zorlu'ya Ettikleri

27 Mayıs devriminden sonra dönemin Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu'nun Yassıadada 6 Eylül hadiselerinin tertipçilerinden olmakla suçlanıp yargılandığını...

Yüce Divan'da kendi isteği ile kamu tanıklığı yapan o zamanın NATO ikinci katibi Coşkun Kırca'nın , Zorlu 'yu suçlamak için gerçekleri çarpıttığını ve Zorlu'nun bu davadan altı yıl hapse mahkum olduğunu... .

Coşkun Kırca'nın bunu yapmaktaki gayesininin, davanın sanıkları arasında bulunan kayınpederi Fuat Köprülü'yü kurtarmak olduğunu ve bu uğurda her çareye başvurmayı meşru gördüğünü. . .(359)

Abdülhamid Han'da Yerli Sanayi Düşüncesi

Osmanlı Sultanı II. Abdülhamid Han'ın sade olmakla birlikte giyiminin kendine has bir zarafeti olduğunu, hatta yeni elbise giyenlere karşı: "Benimki sizinki kadar şık değil ama, halis Türk malı Hereke kumaşdır. " diye övündüğünü...

Kendisine bir yabancı firma tarafından yeni çıkartılan otomobillerden biri hediye edileceği zaman, "Ben bozulduğu zaman yedek parçası memleketimize imal edilmeyen makinayı kullanmak istemem." diyerek almayı reddettiğini ve böylece sanayi politikası bakımından hala bugün bile geçerli olabilecek bir görüşü dile getirdiğini...

Fakat hadiselerle atgözlüğü ile bakan bazı tarihçilerin Abdülhamid Han'ın bu korumacı metodunu hiç hesaba katmadan , onun, vehimlendiği için arabayı kabul etmediği safsatasını yaydıklarını. . .(360)

Padişahlı Masal Yasağı

Yeni Cumhuriyet düzeniyle birlikte, eskiye ait değer hükümlerinin ve bunları temsil eden şahısların hafızalardan silinmesi için olağanüstü gayretler sarfedildiğini...

Prof. Pertev Naili Boratav'ın o dönemin panoramasını çizerken konu ile alakalı olarak:

"Bir Maarif şurası'nda, hatırlarım, çocuk kitapları meselesi üzerinde tartışılırken, 'Masallarda padişahın söz edilmesi, çocukların cumhuriyet düzenine olan bağlarını gevşetebilir. padişahsız, şehzadesiz masallar yazılmalı çocuklar için biçiminde düşünceler ortaya atılmıştı.'" diyerek binlerce yıllık ananevi halk kültürünün ürünleri olan anonim masallarımızın ortadan kaldırılmak istendiğini... (361)

İsmarlama Milletvekili

1931 yılında 2. Ordu Müfettişi Fahreddin Altay'a, Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Sekreteri Recep Peker'den bir telgraf gelip, telgrafta kendisinden bir "köylü meb'us" bulmasını istediğini. Gönderilen telgrafta, ismarlanan meb'usun özellikleri ile alakalı olarak :

"Paşa hazretlerine,

Konya'dan bir çiftçi meb'us yapmak kararındayız. Reisi cumhur hazretleri arzu edilen evsafa bir namzet bulunması işinin bizzat zat-ı devletlerine havalesini irade buyurdular. Namzette arzu edilen evsafın esaslarını aşağıda yazıyorum:

Namzet mütegalibe olmamalı, kimsenin adamı bulunmamalı, az çok arazi ve çift çubuk sahibi olmalıdır. Civar veya tensib buyurulacak köylerden bizzat görülüp seçilmesi hususunda zat-ı devletlerinin zahmet ihtiyar buyurmalarını rica ederim. Eskiden askerlik yapanlar tercih edilebilir Esaslar şunlardır.

1- Namzet meb'us seçildikten sonra da çiftçi kalacak, hayatını terketmeyecek, mesleğine daima sadık kalacaktır.

Meb'usluğunda, tatil zamanında yine mesleğine merbut kalacak, tatilinde köyünde aynı hayat tarzını yaşayacaktır

2- Behemehal milliyetperver olacak, beynelmilel her cereyana aleyhtar bulunacak, gerek meclisteki hal, vaziyet söz ve faaliyetinde ve gerek meslekdaşları ile temaslarında daima bu nokta-i nazarı takip edecek.

3- Cumhuriyet Halk Fırkası'na ve onun bütün prensiplerine, akidelerine, hareketlerine tam sadakat sahibi olacak ve meb'usluğu müddetince bu vaziyetini muhafaza edecek, mutaassıp olmayacak.

4- Meclis'teki hayatında hal ve vaziyeti ve kıyafeti esas memleketindeki gibi olacak, meclis içtimalarına ve her yere kasketi, poturu ile gelecek, gündelik hayat tarzını değiştirmeyecek, yalnız merasim günlerinde herkes gibi frak-jaketredingot giyecek.

5- Yeni harflerle az çok okur-yazar olacak, bu hususta eksikliği varsa meclisteki hizmeti esnasında çalışıp tamamlayacak.

6- Konuşkan, zeki ve akl-ı selim sahibi olacak, çok yaşlı ve mütegalibe olmayacak.

7- Mücadele-i Milliye'de bir lekesi olmamalı, muhitinde nazar-ı dikkati calip bir kusur ve sevimsizliği bulunmamalı.

Milli Mücadele'de hizmet etmeleri ve intibahatta ve diğer vesilelerle fırkamıza hizmet etmiş olması arzu olunur. Hiç olmazsa muarız bulunmamış olmalı, fırkaya kaydı yoksa derhal yaptırılmalıdır" diye yazıldığını...

Fahreddin Altay'ın bu siparişi alır almaz Konya'nın merkez ilçelerinde günler süren aramalar sonucunda aranan vasfa uygun biri olarak Mustafa Lütfi Bey'i bulduğunu ve bu ismarlama zatın mecliste sekiz yıl milletvekilliği yaptığını . (362)

Osmanlı 'ya Karşı Batının Çirkin Yüzü ve Pis Oyunları

Batılıların emperyalist gayeli entrikalarına karşı 33 yıl fasılasız mücadele veren büyük siyaset dahisi Abdülhamid Han'a, gayelerine vasil olamayan bu batılılar tarafından akla hayale gelmedik iftiralar atıldığını...

Albert Vandal'ın "Le Sultan Rouğé" (Kızıl Sultan) sloganının, maşası haline gelen Jöntürkler tarafından benimsendiğini

Yine Osmanlı düşmanı İngiliz Başbakanı Glodstone' un Sultan Abdülhamid için uydurduğu "The Great Crimminal" (Büyük Cani) yakıştırmasının Jöntürkler tarafından pek beğenilerek devrim tarihçiliği terminolojisine kazandırıldığını...

Beş parasız yurt dışına kaçan bu Jöntürkler'in Sultan Abdülhamid 'e karşı Avrupa'nın (hatta ABD'nin) toplam 29 büyük kentinde 160 gazete yayınladıklarını.

Aynı zaman zarfında bütün Osmanlı Devleti sınırları içinde 125 gazete çıkarıldığı hesaba katılırsa batılı emperyalist güçlerin Osmanlı'yı parçalamak için böylesine büyük maddi finansman ortaya döktüklerini... (363)

İnönü Devri Basın İstibdadı

Gazeteci yazar Ziyad EbuZZiya'nın 1940-47 yılları arasın da çıkarmış olduğu Tasvir efkar" Tasvir " gazetelerinin ve devrin tek parti idaresi tarafın onaltı defa kapatıldığını...

Bunların çoğunda sadece görülen lüzum üzerine" veya"kapatılmıştır" sözleriyle yetinilip kapatma sebebi bildirilme tenezzülü ve cesareti göstermeyip, ekseriyetle de bu kararların telefonla bildirildiğini . . .

Yine Ziyad Ebuzyi'a'nın Tasvir-i Efkar gazetesi, devrin milli şefi İnönü'nün eşi Mevhibe İnönü'nün Ankara' da bir okuldan çıkarken çekilen resminin gazetenin üçüncü sayfasına konulmasının hakaret sayılarak on gün kapatıldığını...

Yine bu yıllarda, zamanın Matbuat Umum Müdürü Selim Sarper in,. Bir gazetenin şeref yerinin sağ üst köşe mi? Sol üst köşe mi?" olduğunu tartışarak, İnönü'nün resmini ve hakkında çıkacak haberlerin buraya konulmasını, aksi takdirde gazetelerin kapatılacağını ihtar ettiğini . . (364)

İstiklal Marşımıza Hücumlar

"Dindar bir adam yazmıştır" diye değiştirilmeye ve hor görülmeye başlanan "İstiklal Marşı"mıza karşı ilk hücumların İsmet İnönü hükümeti zamanında ve Cumhuriyet Halk Partisi nin yayın organı gazeteler tarafından organize edildiğini . İlahi takdire bakın ki, bu milli marşımızın kırkiki yıl da yirmibir defa değiştirilmek istenilmesine rağmen o günden bu güne hiç bir faninin ve eli dilinin bunu başaramadığını. . .(365) Biliyormuydunuz?

Cumhuriyet Aydınının İnanç Tablosu

Zekeriya Sertel'in 1927'de çıkardığı Resimli Ay mecmuasının düzenlediği "inanç" konulu ankete cevap veren yazar Reşat Nuri Güntekin'in:

Dünyaya gözlerimizi kapar kapamaz başka bir dünyaya doğacağımızı, bütün düşündüğümüz, istediğimiz, sevdiğimiz şeyleri orada bulacağımızı ümit etmek çok güzel şey.

. Fakat ben bu saadeti çoktan kaybettim." diye ümitsiz bir cevap verdiğini . . .

Selim Sırrı Tarcan'ın, "Mahşer'e, Cennet ve Cehennem'e inanacak kadar safdil olmadığını söylediğini...

Abdullah Cevdet'in ahiret inancını tamamen reddederek bu inancın "ecdaddan intikal etmiş hasletler" olduğunu beyan ettiğini . .

Ve ilahiyat profesörü ve müstakbel CHP başkanlarından Şemseddin Günaltay'ın ise "İnanç" ile alakalı olarak "dünya, yalnız dünya" felsefesiyle görüyorsunuz, hep dünya işleriyle meşgulüm" cevabını verdiğini...(366)

Milli Koruma Kanunu

Cumhuriyet sonrası ekonomiyi savaş şartlarına göre düzenlemek için çıkartılan "Milli Koruma Kanunu" ile memleketimizde tam bir sefalet döneminin başladığını...

Bu "Milli Koruma kanunu"na göre 40 dönümden az arazisi olan küçük çiftçilerin bütün öküzlerine devletçe el konulduğunu. . .

Tarım ürünlerinin büyük bir bölümüne devletçe el konulduğundan , Trakya bölgemizin köylerinde açlıktan ölenlerin olduğunu. . .

Toprak Mahsuleri Ofisi'nin yeni kurulmasından dolayı depolanamayan buğdayların tren yolu kenarlarında çürümeye terk edildiğini . . .

Başbakan Şükrü Saraçoğlu'nun: "Zengin ve paralı adamlar için bir mesele mevcut değildir" diyerek bu durumu itiraf ettiğini. . .

Vurguncu ve stokçular zümresinin türeyip, Saraçoğlu'nun ardından Başbakan olan Refik Saydamın bile evinde çuvallarla stoklanmış malların bulunduğunu... (367)

Osmanlı'nın Dayısı

Osmanlı Devleti'nin Cezayir Beylerbeyi Dayı Hasan Paşa ile ABD Cumhurbaşkanı George Washington arasında 1795'te yapılan bir anlaşmaya göre, Dayı Hasan Paşa'nın Amerikan gemilerini vergiye, daha doğrusu haraca bağladığını...

ABD'nin yabancı dille(Türkçe) yapmış olduğu bu ilk ve tek anlaşmaya göre Amerikalıların 12 bin Cezayir sikkesi veya 642 bin ABD altını vergi(haraç) vermeyi kabul etmek zorunda kaldıklarını. . .(368)

Fatih'in Topları

Büyük dahi Sultan Mehmed'in, İstanbul'un fethi için balistik hesaplarını bizzat kendisinin yaptığı, yaklaşık 17 ton bakır kullanılarak dökülen ve 1,5 ton ağırlığındaki mermileri 1000 metre uzağa atabilen "şahi" adını verdiği muazzam toplar döktürdüğünü...

50 çift manda ve 700 askerle iki ayda Edirne'den İstanbul yakınlarına getirilebilen bu, o zamana kadar misli

görülmemiş toprakların ilk deneme atışları yapılmadan önce yakında bulunan dillerini yutmamaları ve gebe kadınların çocuklarını düşürmemeleri için şehrin her tarafına münadiler salınarak toprakların atılacağı zamanın ilan ettirildiğini... (369)

Osmanlı Düşmanlığının Böylesi

Cumhuriyet'in ilanından sonra 3 Mart 1924 tarihinde 431 sayılı kanun ile Hilafet'in kaldırılıp Osmanlı hanedanına mensup kimselerin yurt dışına sürgü gönderilmesine karar verildiğini. . .

Bu konunun mecliste görüşülmesi sırasında bazılarının hiç olmazsa kadınların memleketten çıkartılmamasına dair bir teklif ileri sürmesi üzerine, mecliste bulunan bazı meb'usların masaların üzerine çıkıp tepinerek "Olamaz!" diye haykırdıklarını...

Topçu İhsan namındaki ecdad düşmanı bir kendini bilmez birinin de :

"Osmanlı hanedanının hepsi sürülmelidir. Ne erkeği kalsın ne kadını... Hatta ölülerinin kemiklerini bile mezarlarından çıkarıp atmak lazım gelir." deme utanmazlığını göstererek, Horasan'dan kopup gelerek Söğüt'e yerleşip oradan da koca bir cihan devleti çıkararak Osmanlı Hanedanı için böylesine haysiyet kırıcı teklifler ortaya atabildiklerini...(370)

Ütopya ve Türkler

Hristiyan Avrupa'nın akıldışı yönetimi karşısında arayış içine giren batılı filozofların "Yaşayanlara kusursuz bir düzen içinde var olma imkanı sağladığını kabul edilen ideal ülke ütopya" arayışı içine girdiklerini...

Bu filozoflardan biri olan Tommaso Campanella' nın, 1602'de bu gaye ile La Citta del sole (Güneş Ülkesi) eserini yazdığını ve bu eserin hayata uygulanabilirliğini ispat sadedinde :

"Güneş ülkeyi yer yüzünde bulmak mümkün mü? Fikir hürriyetine, vicdan hürriyetine, lisan hürriyetine ilişmeyen Türklerin mevcudiyeti hiç olmazsa yarın böyle bir ülkenin olacağını zannettiriyor bana . .

Madem ki; düşünceyi zindana koymayan, hakikat sevgisini zincire vurmayan bir millet, o cesur ve adil Türkler var, üzerinde yalnız hakikatin, adaletin ve hürriyetin hüküm sürdüğü bir Güneş Ülke niçin vücut bulmasın!..." dediğini...(371)

Avrupa ve Biz

Cumhuriyet'in 10. yılı münasebeti ile düzenlenen bir mitingde konuşan hatibin bir ara coşarak:"On yılda Avrupa'yı on asır geride bıraktık!. ." diye haykırması üzerine, şair Yahya Kemal Beyatlı'nın esefle dizine vurarak:

"Yahu, şu Avrupa ile bir türlü beraber olamadık. Ya geriye kalıyoruz, ya geçiyoruz..." dediğini...(372)

Kıyamete Kadar Çan Sesi Dinlemek

Ahmet Vefik Paşa' nın, Rumelihisarı' nın üst tarafında kurulan "Robert Kolej" adlı misyoner yuvasının arsasını Amerikalı protestan misyonerlere sattığını...

Bu zatın, öldüğünde vasiyet ettiği gibi Eyyüb Sultan 'a gömülmek istediğini, fakat zamanın padişahı Abdülhamid Han'ın buna kat'iyen müsaade etmeyerek:

"Protestanlara arsa satan adam, kıyamete dek onların çan sesini dinlesin" diyerek Eyyüb Sultan'a değil, sattığı arsanın hemen önündeki Rumeli mezarlığına gömülmesini emrettiğini. . .(373) Biliyor muydunuz?

CHP'nin Seçim Zorbalıkları

1946'daki çok partili seçimlerde iktidarı bırakmak istemeyen C.H.P'nin seçimlere müdahale ettiğini...

Demokrat Parti'nin, seçimi kazanıp 23 milletvekili çıkardığı tam olarak besbelli olduğu halde, İstanbul'un neticesinin derhal ilan edilmediğini...

Vali Lütfi Kırdar'ın dönemin meşhur bir gazetecisini makamına çağırıp :

"Size güvenim olduğu için memlekete ait bir davayı danışmak istiyorum. Evet, İstanbul'da DP seçimi kesin bir şekilde kazandı. Fakat buradan Kazım Karabekir , Hamdullah Suphi Tanrıöver, Cemil Cahit Toydemir, Refet Bele ve Hüseyin Cahit Yalçın'ın çıkarılması ve DP'ye ancak 18 kişilik bir yer bırakılması hakkında sıkı bir emir aldım. Dürüst bir memur ve memleketçi sıfatıyla nasıl hareket edeyim? Bu emri yerine getirmesem İstanbul seçimlerini kökünden bozmak için bahane aranması ve yeni partinin bu 18 kişilik mühim kuvveti elinden kaçırmaması ihtimali vardır. Bana ne tavsiye edersiniz?" diye sorduğunu...

Ve hakikaten de 24 Temmuz'da İstanbul DP'den seçimi kazananlar listesinin 18 kişi olarak ilan edildiğini.... (374)

Orta Çağ Avrupasında Kitap

Orta Çağ'da İslam dünyasında 10 milyon mecutluğunda bulunmuştu . İslam dünyasının 10. yüzyılda, hem derlemelerin zenginliği, hem de kütüphanecilik yöntemleri bakımından Avrupa kütüphaneciliğinden 200-300 yıl ileride olduğunu...

Aynı Orta Çağ Avrupası kütüphanelerinde kitapların raflara zincirlerle bağlandığını ve okuyucu kitap okumak istediği zaman bu kitabın rahleye zincirlerle bağlanarak verildiğini...

Daha da ileri gidilerek kitapların demir parmaklıklar arasından okutulduğunu . . . (375)

Manidar Bir İtiraf

ultan Abdülhamidin II. Meşrutiyet'in ilanından onbeş gün sonra Meclisi Mebusan azalarına bir ziyafet verdiğini...

Bu mühim hadiseyi, o akşamki ziyafette bulunmuş olan İttihatçıların meşhur kalemşörü ,Abdülhamid düşmanı Hüseyin Cahit(Yalçın)'ın "Meşrutiyet Hatıraları"nda:

"Abdülhamid ile görüşen Avrupalılar onun pek çekici ve bağlayıcı bir nezaketi ve şahsiyeti olduğunu öteden beri yazarlardı. Bunu dalkavukluğa ve menfaatperestliğe hamlederek inanmazdık. Fakat bu gece Abdülhamid'deki büyük cazibeyi ben de yakından gördüm. Ziyafet sonunda hemen bütün mebusların kalbini kazanmıştı" diye itiraf ettiğini.. (376)

CHP' nin İhtilal Metotları

27 Mayıs 1960 darbesinden önceki dönemde CHP ve iktidardaki DP arasında "ilan edilmemiş bir savaş"ın olduğunu ve DP yönetimine karşı muhalefetini sertleştiren İnönü' nün iktidara darbe tehditlerinde bulunduğunu...

İsmet İnönü'nün o zamanki demeçleri arasında:

Seçim güvenliği üzerinde ısrar edeceğiz. Vermezsen gideceksin hem de çok fena gideceksin. (17 Ekim 1958),

"Biz ihtilal ve inkılap rejiminden geldik." (18 Ekim 1958),

"Sabık Başbakan olmaktan korkan zatın korktuğu en kısa zamanda başına gelecektir. " (17 Ocak 1960)gibi yakışsız ifadelerin bulunduğunu . . .

Mayıs 1960'a yaklaştıkça demeçlerin daha da sertleşerek:

"Biz ihtilal metodlarını izleriz.",

"Biz ihtilalden yetişmiş insanlarız.", "Eğer insan hakları yürütülmez, vatandaş hakları zorlanırsa, baskı rejimi kurulursa, ihtilal mutlaka olur". ,

"şartlar tamam olduğu zaman, milletler için ihtilal meşru haktır. ",

Eğer ihtilal ,Vatandaş için başka çıkar yol yoktur' kanaati zihinlere yerleşirse, meşru bir hak olarak kullanılacaktır. Bundan kaçınmak mümkün değildir." şekline dönüştüğünü...

27 Mayıs darbesinin liderlerinden Orhan Erkanlı'nın da, yıllar sonra hatıralarında bu sözlerin kendilerini nasıl etkilediğini:

'İsmet Paşa'nın Meclis'te 'Şartlar tamam olduğu zaman ihtilal meşru olur' dediği günün gecesi, İstanbul'da bulunan arkadaşlarla toplanarak bu sözün manasını değerlendirdiğimizi hatırlarım. Bizim için en önemli problemlerden biri, İsmet Paşa faktörü idi. O gece anlaşıldı ki, paşa bizimle olmasa dahi, ihtilalin karşısında vaziyet almayacaktır. Bu sonuç bize güç ve hız verdi.

Paşanın bizim örgütümüzle direkt bir irtibatı hiçbir zaman olmamıştır. Eminim ki haberi olsaydı bizi resmi makamlara bildirirdi. Fakat bizim için bu sözler birer yeşil ışıkta. Paşanın da durumu bizim gibi görmesi, maneviyatımızı yükseltiyordu" diyerek itiraf ettiğini... (377)

Rumeli Hisarının Planı

Planları başta Fatih Sultan Mehmed olmak üzere Mimar Muslihiddin tarafından çizilen ve inşaatında Koca Sultan ın , bile taştaşdığı Rumeli Hisarı'nın, altı bin işçinin geceli gündüzlü vecd ve iman havasının lezzeti ve heyecanı içinde çalışması sayesinde yüzotuziki gün gibi akıl almaz bir zamanda bitirildiğini...

Hisarın planına kuş bakışı nazar edildiği zaman, Arapça 'Muhammed'" yazısı okunacak şekilde olduğunu. . .

Bu muazzam abidenin "Mim" harflerinin olduğu yerde kulelerin , "Ha " ve "Dal" harflerinin olduğu yerde ise istihkamların yer aldığını... (378) Biliyor muydunuz.?

Hassa Tacirleri

Zaman şeridini biraz geriye çevirip baktığımızda , İstanbul sokaklarında başı bereli, ince tel gözlüklü Yahudilerin "eskiciii " diye bağırarak para kazanmaya çalıştıklarını ve Karaköy'de çöp bidonuna atılmış balık kafalarını toplayıp, eve götürerek karınlarını doyurduklarını İnşaat işlerini Ermeni kalfacıyanların, tuğlacıyanların yapıp , demircilerin ve kömürcülerin Rumlardan olduğunu...

Aynı dönemde Osmanlı tüccarlarının Hassa Tacirleri" ünvanıyla Çin , Yemen , Moskova, Avusturya arasında padişah fermanının gölgesinde gümrüksüz ve ülkesine girdiği devletin koruması altında ticaret yaptıklarını...

Milletlerarası ticaret yapıp "Hassa Taciri" ünvanını almanın ancak ehl-i namus, dürüst Müslümanlara has olduğunu...

Bunların, yurt içinde derbentler tarafından güvenlikleri sağlanıp, Yurt dışında da padişah fermanıyla emniyet içinde dolaştıklarını ve mallarına zarar geldiğinde devlet tarafından tazmin edildiğini. . .(379)

İnönü Ansiklopedisi ve Bir İtiraf

İsmet İnönü'nün Milli Şef ve Değişmez Genel Başkan" ünvanıyla anıldığı dönemde, Milli Eğitim Bakanlığı'nca 1943 yılının Cumhuriyet Bayramı'ndan itibaren "İnönü Ansiklopedisi " adıyla neşrine başlanıp, daha sonra "Türk Ansiklopedisi i" adını alan bu eserin ancak kırk yılda tamamlanabildiğini...

Bu ansiklopedideki 'Sultan Vahdeddin" maddesinde:

Zeki ve bütün tarihi belgelerden anlaşılacağı üzere son derece namuslu" diye yazılarak, resmi görüşün rağmına hakikatin ifade edilebildiğini...

Ancak bu gerçeğin, bir devlet ansiklopedisinde bu şekilde itiraf edilmesinin bazı kimseleri oldukça tedirgin ettiğini...

CHP Kocaeli milletvekili İsmail Arar'ın TBMM başkanlığına bir takrir (önerge) vererek ansiklopedideki bu maddenin kim tarafından yazıldığını Milli Eğitim Bakanlığı'ndan açıklamasını istediğini . . . (380)

Hüsnü Hatta Verilen Değer

Osmanlılarda ilim ve sanat erbabına verilen ehemmiyetin bir göstergesi olarak hüsn-ü hat (güzel yazı) erbabına pek ziyade hürmet edildiğini . . .

Çoğu Osmanlı kibarlarının, konaklarına her gün bir hattatı davet ederek Kur'an-ı Kerim, Buhari veya şifa-i şerif gibi kitaplardan hiç olmazsa bir-iki satır olsun mutlaka yazdırarak teberrük edildiğini (mübarek sayıldığını)...

Ve birçok Osmanlı zengininin, hüsn-ü hatla kazanılan parayı, asıl helal para gözüyle bakarak hiç ihtiyaçları olmadığı halde kitap yazıp para kazandıklarını ve vefat ettiklerinde techiz ve tekfin masraflarının bu paradan karşılanmasını vasiyet etiklerini. . .(381)

Çarşafa ve Peçeye Dair

Cumhuriyet devrinin meşhur edebiyatçılarından Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun, 1913 yılında yazıp, on yıl sonra neşrettiği Kadınlık ve Kadınlarımız" adlı eserine de aldığı

"Çarşafa ve Peçeye Dair" isimli yazısında bunlar hakkındaki fikirlerini :

"Bu çirkin asrın ve bu çirkin muhitin yegane süsü, yegane güzelliği sizin çarşafınız, sizin peçenizdir. Yalnız bunlardır ki, gözlere hala bakmak tahammülünü, bakmak arzusunu veriyor. Niçin ondan müşteki (şikayetçi) gibisiniz? O mazrufa bu zarftan daha muvafık ne olabilir?

Sizi böyle gördükçe bir kadının nasıl böyle giyinebileceğini düşünüyorum ve çarşafsız, peçesiz bir kadın tahayyül edemiyorum . . . " diye başlayan çok güzel bir yazı ile ifade ettiğini...

Yine Yakup Kadri'nin bu yazıyı neşrinden bir müddet sonra "Hakimiyet-i Milliye" gazetesine başyazar olduğunu..

Daha sonra "Ulus" adını alarak Halk Partisi'nin yayın organı haline gelen bu gazetede yazılarına devam eden Yakup Kadri'nin, 'Kıyafet Devrimi" yapıldıktan sonra yüzseksen derece çark ederek ülkesi ve ülkesinin değerleri ile göbük bağı koparıp çarşaf ve peçenin Türk cemiyeti üzerinde bir kara leke olduğuna dair" yazılar yazabildiğini...(382)

Yakup Kadri'nin Vasiyeti

Hayatı hep zikzaklar içinde geçmiş olan Cumhuriyet devrinin meşhur yazarlarından Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun öldüğü zaman okunan vasiyetnamesinde:

"Karımdan ve dostlarımdan son dileğim, ölümümden sonra ne resmi ne de dini merasim isterim. Hastaneye kaldırılacak cesedimin doğrudan doğruya mezarlığa nakli..." diye yazdığını . . . (383)

Hürmetin Böylesi

"Muhammed" isminde çok sevdiği bir hizmetçisi bulunan 'Putkırın" lakaplı Hindistan fatihi Gazneli Mahmud 'un, bu

hizmetçisini devamlı ismiyle hitap ederek çağırıldığını. . .

Gazneli Mahmud'un, bu hizmetçisini günün birinde kendi ismiyle değil de, babasının ismiyle çağırması üzerine kalbi kırılan hizmetçisinin böyle davranmasının sebebini sorması üzerine Peygamberimiz,in(sav) delicesine aşığı olan Gazneli Mahmud'un: .

"Evladım, hergün sana 'Muhammed' isminle hitap ediyordum. Zira abdestli bulunuyordum. Şu anda ise abdestim yok, 'Muhammed' ismini abdestsiz söylemekten haya ediyorum. Onun için seni babanın ismiyle çağırdım. " diye cevap verdiğini... (384) Biliyor muydunuz.?

Dipnotlar

- 1-Kafkas, Mehmed; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, s.231
- 2-Apuhan, Recep Şükrü; Ruhumda Darp İzi Var,Timaş, İst/1990
- 3-Apuhan, Recep Şükrü;Bati'nın Darağacında İsyân, Timaş, İst/1989 s.50
- 4-Apuhan, Recep Şükrü; Ruhumda Darp İzi Var, Timaş İst?1990, s. 41
- 5-Yakın Tarihimiz, 6 Eylül 1962, cilt 3, sayı: 28 s. 42. Vatan Gazetecilik A.Ş İst/1962
- 6-Refik, İbrahim; 'Akıncı Millet' Sızıntı, sayı: 143, Aralık/1991 s. 479
- 7-Köseoğlu, Nevzat; Türk Medeniyeti Üzerine Düşünceler, Ötüken Yay. İst / 1990, 260
- 8-Gerger,Mehmet Emin; Tanzimat'tan AET. 'ye Türkiye, İnkılab Yay. İst / 1989, s 42
- 9-Gürkan, Ahmet;İsmet Paşa'nın Beytülmalî,Ayyıldız mat.A.Ş. Ankara/ 1970, 5. 22
- 10-Altınoluk Dergisi, Şubat/1994, sayı: 96, s. 7
- 11-Bursalı, Mustafa Necati; "Hilye-i Saadet",Köprü dergisi Temmuz/1990 sayı:40,s 6 s 136
- 12-Kısakürek, N. Fazıl; Cinnet Mustatili, Büyük Doğu Yay., İst?1983, s.281
- 13-Apuhan,Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyân, Timaş, İst?1989, s.100
- 14-Niyazi, Mehmed;Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşriyat, İst/91, s. 51
- 15-Baykara, Prof. Dr.Tuncer;Osmanlılarda Medeniyet Kavramı Akademi Kitab evi,İzmir/1992,s 71 16-Kabacalı, Alpay; Arap Çöllerinde Türkler, Cem Yay., İst/1990 s. 42
- 17-Altan, Mehmed; Süperler ve Türkiye, İst?1986,sh. 87
- 18/a-Göze, Ergun; Soruşturma, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yay., İst/1987
- 18/b-Öztuna,Yılmaz; Tarih Sohbetleri, Ötüken Yay, İst?1988, s 47
- 19-Harrison, Paul; üçüncü Dünyanın Batılılaştırılması, Pınar Yay., İstanbul/ 1990, s 167
- 20-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, Töv Yay.,İzmir/1992, s.49
- 21-Gerger, Mehmet Emin; Tanzimattan A.E. T. 'ye Türkiye, İnkılab Yay İst/1989, s 94
- 22-Badıllı, Abdülkadir; Beaiüzzaman Saiadi Nursi, cilt 1, Timaş Yay., İst /1990. s 519
- 23- Devenpord, John; Kuran ve Mesajı, Kültür-Basın Yay. Birliği, İst?88 s. 77
- 24- Özel,Mustafa; 'Laay Montagunun Hatıralarında Osmanlı Toplumunda Ticaret ve Azınlıklar", Zaman Gazetesi, 31 Temmuz 1989
- 25-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar T.Ö . V. Yay., İzmir/1992 s.51
- 26-Sevinç, Necdet; Osmanlılarda Sosyo-ekonomik Yapı.Kutsan Yay İst / 1978 s. 150
- 27-Banarlı, Nihat Sami; Devlet ve Devlet Terbiyesi, Kubbealtı Neşriyat İst/ 1985, sh 71
- 28-Mısıroğlu, Kadir' Geçmiş Günü Anarken, cilt I .Sebil Yay. İst?93 sh. 132
- 29-Sur Dergisi, Aralık/1992, sayı:201, s.37
- 30-Danişmend, İ Hakkı; Eski Türk Seciye ve Ahlakı, İstanbul Kitabevi, İst? 1983, s 127
- 31-Kotan, Necati; Tarih Fıkraları, M E.B Yay, İst/1988, s. 80
- 32-Niyazi, Mehmed;"Tarihe Saygı", Zaman gazetesi, 14 Temmuz 1992
- 33-Özfatura, Necati; "Osmanlı", Yeşilay dergisi, Ekim/1992, s.21
- 34-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst/1993, sh 322
- 35-Düzdağ, Ertuğrul; M Akif Ersoy Hakkında Araştırmalar, M.A.M Yay. İstanbul/1987 , s 326
- 36-Masor, Dr İlhami; Bir Ömür Boyunca, Boğaziçi Yay., İst?1974, s 14
- 37-Ünver, Dr. A. Süheyl; Kırkambar, Türk Ev Kadınları Kültür Derneği Yay. Ankara/1973, s 46
- 38-Bayat,Prof Dr Ali Haydar Keçecizade Mehmet Fuat Paşa,Türk Dünyası Arş.Vakfı Yay.,İst,s.60 39-Aralov, S. İ; Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Anıları, Birey-ToplumYay.İst/1985, s 233
- 40-Ayaşlı,Münevver.İşittiklerim,Gördüklerim,Bildiklerim,Boğaziçi Yay.,İst?1990,s 13
- 41-Akbulut, Dr.İlhan; "Mehterhane ve Musikisi", İlgı dergisi,sayı: 65 İst?1991, s 23
- 42-Avcı, Nabi; Enformatik Cehalet, Rehber Yay, İst/1990, s. 141
- 43-Yayın Dünyasına Anahtar dergisi, İst/1990, s 11
- 44-İnsan ve Kainat dergisi, Kasım/1993, sayı; 99, s 63
- 45-Kabacalı, Alpay; Arap Çöllerinde Türkler,Cem Yay., İst?1990, s 58
- 46-Ayverdi, Samiha; Küplüce'deki Kök, Hülbe Yay., Ankara/1989,s.28
- 47-Sevinç, Necdet; Osmanlılarda Sosyo-ekonomik Yapı.KutsanYay., ist?1978, s 164
- 48-Öztuna, Yılmaz; Tarih Sohbetleri, Ötüken Yay, İst/1988, s. 350
- 49-Ayverdi, Samiha; Ne idik Ne Olduk, Hülbe Yay., İst?1985, s. 118
- 50-Kara, Mustafa; Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay.,İst/1990, s.31
- 51-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö V. Yay, İzmir/1992, s. 36
- 52-Bakiler,Yavuz Bülent; üsküp'ten Kosovaya, Polat Ofset matbaası, Ankara/ 1991, s.44

- 53-Üniver,Safiye; Saray Hatıralarım, Çağaloğlu Yay, İst/1964, 521
54-Sur Dergisi, Nisan/1991, sayı: 181,s. 9
55-İsmail, Hekimoğlu; Derdimi Seviyorum, cilt 2, Timaş, İst/1988, s 269
56-Bahadıroğlu,Yavuz; Yavuz Sultan Selim, Yeni Asya Yay, İst/1989, s. 65
57-Apuhan, Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyân, Timaş, İst/1989, s. 135
58-Göze, Ergun; Soruşturma, Türk Dünyası Araştırma Vakfı Yay. İst/1987, s. 231
59-Mısıroğlu, Kadir; Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay. ist?1990, s. 109
60-Bardakçı, İlhan;Tarihten Bugüne, Hülbe Yay., İst?1983 s 284
61-Mısıroğlu, Kadir Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst?1990 s. 80
62-Kabaklı, Ahmet; Temellerin Duruşması, Türk Edebiyatı Vakfı Yay. ist? 1993 sh 135-136
63-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 138
64-Sızıntı dergisi, Ocak/1989, Sayı: 96, s. 481
65-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . . T Ö V. Yay., izmir/1992, s. 10
66-Ayverdi, Samiha; Bağ Bozumu, Hülbe Yay, ist?1987 s. 43
67-Köseoğlu, Nevzat; Türk Medeniyet Üzerine Düşünceler, Ötüken Yay. İst? 1990, s 261
68-Rokach, Livia; İsrail'in Kutsal Terörü, Belge Yay., İst/1984 s.100-101
69-Refik,İbrahim; Efsane Soluklar, T Ö V Yay, İzmir/1992 s 57
70-Kısakürek, N. Fazıl; Ulu Hakan, Büyük Doğu Yay., İst?1988 s 244
71-Senih, Safvet; Hadisler Işığında Hadiseler, Feza Yay., İst?1988 s. 63
72-Grenard, Fernand; Asya'nın Yükselişi ve Düşüşü, Milli Eğitim Bakanlığı Yay, İst/1970, s.33
73-Bakiler Yavuz Bülent; Türkistan Türkistan. Türk Edebiyatı Vakfı Yay İst / 1986, s.274
74-Devenport, John; Kuran ve Mesajı, Kültür Basın Birliği, İst?1988, s. 99
75-Apuhan, Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyân, Timaş, İst?1989 s. 53
76-Apuhan, Recep Şükrü; Batının Darağacında İsyân, Timaş, İst?1989 s. 133
77-Ayverdi, Samiha; Ne İdik Ne Olduk, Hülbe Yay., İst?1985, s. 44
78-Harnson, Paul; Üçüncü Dünyanın Batılılaştırılması, Pınar Yay. İstanbul/ 1990, s 23
79 Öztuna, Yılmaz; Tarih Sohbetleri, Ötüken Yay., İst?1988, s. 147
80-Şahin, Ahmed; İslam'ı Böyle Yaşadılar, Cihan Yay, İst/1991, s 11
81-Sumnu, İbrahim Erdinç; Sömürgecilik, Zafer Yay., İst/1991, s 36
82-Bakiler, Y. Bülent; Türkistan Türkistan, Türk Edebiyatı Vakfı Yay.,İst?88
83-Bardakçı, İlhan, Tarihten Bugüne, Hülbe Yay., İst?1983, s. 73
84-Banarlı Nihat Sami; Tarih ve Tasavvuf Sohbetleri, Kubealtı Neşriyat. İst / 1984, s. 159
85 Osmanlı Ansiklopedisi, cilt 2, Ağaç Yay., İst?1993, s.124
86-Bardakçı, İlhan; Tarihten Bugüne, Hülbe Yay., İst?1983, s. 40
87-Yakın Tarihimiz, 13 Eylül 1962, s. 91, cilt 3, sayı: 29, Vatan Gazetecilik A.Ş?İst.
88-Canan, Prof. Dr. İ.; İslam'da Zaman Tanzimi, Cihan Yay., ist?1988, s. 74
89/a-Göze, Ergün; Soruşturma, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay. ist? 1987.s. 197
89/b-Lale dergisi, Aralık/1988, sayı: 6, s.13
90-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Tokar Yay. İst?1968
91-Apuhan, R. Şükrü; Batı'nın Darağacında İsyân, Timaş, İst?1 989, s. 44
92-Ayverdi, Samiha; Bağ Bozumu, Hülbe Yay., İst?1987, s. 210
93-Vakkasoğlu, Vehbi; Devrimlerin Deviremediği, Yeni Asya Yay., İstanbul/ 1993, s.96
94-İsmail, Hekimoğlu; Derdimi Seviyorum, cilt 2, Timaş, İst?1988, s. 16
95-Tevfikoğlu, Dr. Muhtar. Ali Emiri Efendi, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara/ 1989, s. 51 ,
96-Berk, Bekir; Doğu Olayları; Yeni Asya Yay., İst?1991, s.137
97-Düzdağ, Ertuğrul; M. Akif Hakkında Araştırmalar M. Ü. İlahiyat Fak. Yay., İst?1987, s. 228,
230 ve Nalbantoğlu, Muhiddin; İstiklal Marşımızın Tarihi, Cem Yay.,İst/1964, s. 58-140
98-Murat, İlhan; "Tarihten Bugüne", 14 Ekim 1990, Zaman gazetesi
99-Ayverdi, Samiha; Bağ Bozumu, Hülbe Yay., İst?1987, s. 71
100-Mazaheri, Ali; Orta Çağ'da Müslümanların yaşayışları, Varlık Yay., İstanbul/1972,
101-Köseoğlu, Nevzat; Türk Medeniyeti Üzerine Düşünceler, Ötüken Yay., İst?1990 , s. 265
102-Işık, İhsan; Bediüzzaman ve Nurculuk, Ünlem Yay., İst?1990, s. 150
103-Mısıroğlu, Kadir. Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst/1990, s.105
104-Mısıroğlu, Kadir'. Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay, İst?1990, s. 106
105-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst/1985, s. 57
106-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst/1985, s. 182
107-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst/1985, s. 572
108-Kafkas, Mehmet; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, sh. 81
109-Mısıroğlu, Kadir; Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst/1990, s. 97
110-Refik,İbrahim; "Osmanlı'nın yetimleri", Sızıntı dergisi, Ekim/1993, Sayı:177,s. 401
111-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Son Halife Abdülmecid, Burak Yay., İst?1992, s. 137-145
112-Ayverdi, Samiha; Hatıralarla Başbaşa, Kubbealtı Neşriyat, İst?1977, s.64
113-Işık, İhsan;Bediüzzaman ve Nurculuk, Ünlem Yay., İst?1990, s. 63
114-Rokach, Livia; İsrail'in Kutsal Terörü, Belge Yay., İst?1984, s.61
115-Özfatura, Necati; "Osmanlı", Yeşilay dergisi, Ekim/1992,s.21
116-Uğur, Prof. Dr. Ahmet; İbn-i Kemal, Kültür Bak. Yay. İzmir/1987, s. 14

- 117/a-Niyazi, Mehmed; Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?91, s. 51
117 /b-Doğan,Cemal;"Batının İslam'la Kavgasında Önemli Tesbitler Sızıntı dergisi,sayı:153,s418 118-Niyazi, Mehmed;
Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?1991, s. 58
119-Niyazi, Mehmed; Medeniyet Ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?1991, s. 60
120-Niyazi, Mehmed; Medeniyet ülkesini Arıyor, Tuğra Neşr., İst?91, s. 147
121 Tarih Hazinesi, Sayı:l, Kasım/1950, s. 21
122-Moralı, Nail; Mütarekede İzmir, Tekin Yay., İst?1976, s. 112
123 İlgi dergisi. sayı:24.Eylül/1976
124-Okyar, Fethi; Üç Devirde Bir Adam, Tercüman Yay.. İst /1980, s103
125-Sur dergisi, Kasım/92, sayı:200, s. 47
126- Sur dergisi, Kasım/92, Sayı:200, s. 53
127-Ceyhun, Demirtaş; Ah şu Biz Kara Bıyıklı Türkler, E Yay., İst?1992 ve Meydan Gazetesi, 8
Temmuz 1992
128-Durant, Will; Medeniyetin Temelleri, Boğaziçi Yay.. İst?1978, s. 42
129-Sur dergisi, Aralık/92, Sayı:201, s. 36
130-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk İmgesi, Gündoğan Yay . Ankara/1993, s. 86
131-Sur dergisi, Kasım/92, s. 56
132-Sur dergisi, Kasım/92, s. 56
133-Sur dergisi, Kasım/92, s. 53
134-Şahiner, Necmeddin; Son şahitler, cilt 2, Yeni Asya Yay., İstanbul/1980 .s, 113
135-Ünver, Prof. Dr Süheyl;"Türkiyede Cüzam ve Cüzamlılar", Tarih Hazinesi
Dergisi, Aralık/1950, s.147
136-Aşıroğlu Orhan Gazi; Son Halife Abdülmecid Han. Burak Yay., İst / 1992,s,9
137-Fergan, Eşref Edip; Mehmet Akif, Hayatı, Eserleri ve 70 Muharririn Yazıları, cilt 2,
Burhaneddin Matbaası, İst?1939, s. 216
138-Zaman gazetesi, 11 Nisan 1989
139-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985, s. 344
140-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T Ö V. Yay., İzmir/1992, s. 39
141-Banarlı, Nihat Sami; Tarih ve Tasavvuf Sohbetleri, Kubbealtı Neşriyat ,İst?1984,s. 148
142-Banarlı, Nihat Sami; şiir ve Edebiyat Sohbetleri, cilt 1, Kubbealtı Neşriyat İst?1982, s. 219 .
143-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992, s. 3
144-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V.Yay.İzmir/1992,s.3
145-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992, s. 126
146-Yıllarboyu Tarih Dergisi, Kasım/1981, s. 36
147-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T.Ö V. Yay., İzmir/1992, s. 2
148-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V.Yay., İzmir/1992, s.133
149-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay. İzmir/1992, s.82
150-Apuhan, Recep Şükrü; İhanetin Türküsü, Timaş, İst?1986
151-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T Ö.V. Yay., İzmir/1992, s.50
152-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992,s.159
153-Apuhan, Recep Şükrü; İhanetin Türküsü, Timaş, İst?1986
154-Apuhan, Recep, Şükrü; İhanetin Türküsü, Timaş, İst?1986
155-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?93, s. 138
156-Banarlı, Nihat Sami; şiir ve Edebiyat Sohbetleri, cilt 2, Kubbealtı Neşriyat İst?1982, s. 149
157-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
158-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
159-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
160-Kısakürek, Necip Fazıl; 1001 Çerçeve, Toker Yay., İst?1968
161-Canan, Prof. Dr.İbrahim; İslam'da Zaman Tanzimi, Cihan Yay., İst?1988, s. 163
162-J.J. Servan-Schreiber; Dünya Meydan Okuyor, Yılmaz Yay., İst,/1991, s. 183
163-Danişmend, İ. Hami; İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, c.l, Türkiye Yay., İst?1971, s. 369
164-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985, s.89
165-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985, s.70
166-Sur Dergisi, Haziran/1986, s.10
167-Refik, İbrahim; "Zaman şuuru", Sızıntı Dergisi, Mayıs/1990, s. 153
168-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Basına Baskın, Burak Yay., İst?Tarihsiz, s. 228
169-Yılanlıoğlu, İsmail Hakkı; Manevi Değerlerimiz ve yapılan Tahribat, Adak Yay., İst?1977, s. 41 170-Baydar,
Mustafa; Hamdullah Suphi ve Anıları, İst?1968, s. 174
171-Refik, İbrahim; "Zaman Şuuru", Sızıntı, Mayıs/1990, s. 153 ve Şamil İslam Ansiklopedisi,
İst/1991 cilt:3, s. 64
172-Vakkasoğlu, Vehbi; Öğretmenin Not Defteri, cilt 5, Cihan Yay., İstanbul/ 1992, s. 106
173-Abdülhak, Şinasi Hisar. Geçmiş Zaman Fıkraları, Ötüken Yay., İstanbul/ 1979, s. 180
174-Mevlana Güldestesi, Konya Belediyesi Yay., Konya/1993. s. 147
175-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cild 1, İstanbul/1993, Timaş Yay, s. 163
176-Mevlana Güldestesi, Konya Belediye5i Vay., Konya/1993, 5. 146
177 Refik, İbrahim; "Zaman şuuru", Sızıntı, Mayıs/1990, s. 153

- 178-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . . T Ö V. Yay.,İzmir/1992, s. 45
179-Zaman, 19 Eylül 1992, s. 8
180-Bakiler, Yavuz Bülent; Üsküp'ten Kosova'ya, Polat Ofset matbaası, Ankara/ 1991, s. 38
181-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Basına Baskın, Burak Yay., İst?Tarihsiz, s. 224
182-Türk Kültür ve Medeniyeti,C. 1, Atatürk Ün. Türk Kültür Arş. Ens. Yay., Ankara/1956, s. 202 183-İsmail, Hekimoğlu; Derdimi Seviyorum,cilt 4, Timaş,İst?1993, s. 256
184-Nezir, M; Çağdaş Müslüman Önderler, Seçkin Yay., İst?Tarihsiz, s.49
185-Mevlana Güldestesi, Konya Belediyesi Yay., Konya/1993, s. 145
186-Refik, İbrahim; "Zaman şuuru", Sızıntı Dergisi, Mayıs/1990, s. 153
187-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Basına Baskın, Burak Yay., İst?1990, s. 128
188-Seydi Bey, Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser,Tarihsiz s 21 0
189-Seydi Bey Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 188
190-Seydi Bey, Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 138
191-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 2, Timaş Yay. İstanbul/ 1990,s. 689
192-Seydi Bey, Ali;, Teşrifat ve Teşkilatımız, Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 74
193-Seydi Bey, Ali; Teşrifat ve Teşkilatımız. Tercüman 1001 Temel Eser. Tarihsiz, s. 58
194-Türk Kültür ve Medeniyeti, cilt 1,Atatürk Ün. Türk Kültür Arş. Ens.yay., Ankara/1956, s. 286
195-Kuntay, Mithat Cemal; Mehmet Akif, İst?1939, s. 295
196-Akgündüz, Doç. Dr. Ahmet; "450 yıllık Çevre Nizamnamesi", Sızıntı. Şubat/90, s. 39
197-Şahin,Ahmet; Meğer Biz Ne İmişiz? Cihan Yay., İst?1993, sh. 36
198-Örik, N. Sırrı; Abdülhamid'in Haremi, Arba Yay., İst?1989, sh. 34
199-Karakalem dergisi, Haz-Tem/1992, sh. 4
200-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985. s. 135
201-Zafer dergisi,Nisan/1993, s. 12
202-Güngör, Necati; Bir Taşralının İstanbul Nostaljisi, Yılmaz Yay., İstanbul/1992, s. 9
203-Zafer dergisi, Mart/1993, s. 5
204-M. A. Ubucini, Türkiye 1850, cilt 2, Tercüman 1001 Temel Eser,İst/ Tarihsiz, s. 468
205-Gerard de Nerval; Muhteşem istanbul, Boğaziçi Yay., İst?1974, s. 82
206-Badıllı, Abdülkadir;Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 1,Timaş Yay., İst?1990, s. 133
207-Bilgisever, Evrim; Savaş ve Hile, Işık Yay., Tarihsiz, s. 38
208-R. Garaudy,Feyz dergisi, Mart/1993, s. 6
209-R. Garaudy; Feyz dergisi, Mart/1993, s. 7
210-Taneri, Aydın;Türkiye Selçukluları Kültür Hayatı, Bilge Yay., Konya/ 1977,s.50
211-Erdem, Rahmi; Davam,Timaş, İst?1993, s. 193
212-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 316
213-Danişmend, İ.Hamdi; Kronolojik Osmanlı Tarihi, cilt 4, fiye Yay., İst/ 1971 s. 79
214-Erdem, Rahmi; Davam,Timaş, İst?93, s. 316
215-Köprü, Nisan/85, s. 9
216-M. A. Ubucini; Türkiye 1980, C.2,Tercüman 1001 Eser, Tarihsiz, s. 779
217-Hıçyılmaz, Ergün; Star, 11 Nisan 93, sayı 78, s. 4
218-Hicri 15. Asırda islam, "Oryantalizmin Temelleri" Türkiye Yazarlar Biliği yay. , Ankara
219-Kutlu, Şemseddin; "Haluk'un Defterinden, Mr Haluk'a", Yıllarboyu Tarih, Ağustos/1978, sayı: 5 ve Banarlı, Nihat Sami; Kültür Köprüsü, Kubbealtı Neşriyat, İst?1985, s. 208
220-Ertuğrul, Halit; Kendini Arayan Adam, Yeni Asya Yay., İst?1991, s. 105
221-Erdem, Rahmi;Davam, Timaş, İst?1993, s. 146
222-Sızıntı dergisi, Ocak/1987, sayı: 96, s. 481
223-Hürriyet,14.8. 1993
224-Tansel, Dr Selahaddin; Mondros'tan Mudanya'ya Kadar, cilt 4, İstanbul/ 1973, s.1950
225/a-Mısıroğlu, Kadir; Osmanoğulları'nın Dramı, Sebil Yay., İst/1990, s. 60
225/b-Bahadıroğlu,Yavuz;Osmanlı Padişahları Ansiklopedisi,cilt 3,Yeni Asya Yay.,İst/1986, s.678
226-Kandemir, Feridun; İkinci Adam, Yakın Tarihimiz Yay., İst?1968, s. 4
227/a- Atay, Falih Rıfkı; Çankaya, İst?1980, s.430
227/b- Güne gazetesini pazar eki, 2 Eylül 1990
228-Erdem,Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 186
229-M. A. Ubucini; Türkiye 1850, cild 2,Tercüman 1001 Temel Eser, Tarihsiz, s. 455,
230-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?1993, s. 355
331 Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Defteri" , Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 91, sayı 5, s. 25
232-Çekmegil, Said; Tilki Tuzağı, Timaş, İst?91, s. 12
233-Kandemir, Feridun; İkinci Adam Masalı, Yakın Tarihimiz Yay., İstanbul/ 1968, s. 7
234-Sevinç, Necdet; Osmanlılarda Sosyo-Ekonomik Yapı, Kutsan Yay., İst?1978,s. 115
235-Vakkasoğlu, Vehbi; İz Birakanlar, Cihan Yay., İstanbul/1987, s. 11
236-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?1993, s. 205
237-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?1993, s. 310
238-Erdem, Rahmi; Davam, Timaş, İst?1993, s. 40
239-Mısıroğlu, Aynur; Kuvay-ı Milliye'nin Kadın Kahramanları, Sebil Yay.. İst? Tarihsiz, s.44
240-Yakın Tarihimiz; 5 Nisan 1962, cilt 1, sayı: 6, Vatan Gazetecilik A. Ş. İstanbul, s. 194

- 241-Bozdağ, İsmet; Basın İstibdadı, Emre Yay., İst?1992, s. 139
242-Erdem,Rahmi; Davam, Timaş, İst?93, sh. 185
243-A. Rıza Bey; Bir Zamanlar İstanbul, Tercüman 1001Temel Eser, s. 51
244-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.ö.v. Yay., İzmir/1992, s. 65
244-Mısıroğlu, Kadir'. Geçmiş Günü Anarken, cilt 1, Sebil Yay, İst/1993, s. 26
245-Mısıroğlu, Kadir.Geçmiş Günü Anarken, cilt 1, Sebil Yay; İstanbul/1993, s. 133
246-Danişmend, İsmail Hami;Eski Türk Seciye ve Ahlakı, İstanbul Kitabevi, İst?1982, s. 182
247-Kafkas, Mehmet; Milli Mücadele'de Öncüler, cilt 1. Nil Yay., İzmir/1991, s.8
248-Kafkas, Mehmet; Milli Mücadele'de Öncüler, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1991.s.206
249-Sur dergisi, Temmuz /1993, s. 19
250-Sur dergisi, Temmuz /1993, s. 54
251-Sur dergisi, Temmuz/1993, s. 17
252- Sur dergisi, Temmuz/1993, s. 17
253- Sur dergisi, Temmuz/1993, s. 5
254- Hiçyılmaz, Ergün; Başverenler, Başkaldıranlar, Altın Kitaplar Yay., İstanbul/1993, s. 198
255-Sızıntı dergisi, Eylül/1992, sayı: 164, s. 349
256-Türkiye Takvimi, 29 Aralık 1986
257-Bozgeyik, Burhan; İslam Birliği Üzerine Oynanan Oyunlar. Timaş, İst / 1993, s.19
258-II. Abdülhamid ve Dönemi (Sempozyum Bildirileri), Seha Neşriyat, İst / 1992, s. 81
259-Mazaheri, Ali; Ortaçağda Müslümanlar, Varlık Yay., İst?1977, s. 185
260-Sızıntı dergisi,Ekim/1992, sayı: 165, s. 412 .
261-Selçuk, İlhan; yüzbaşı Selahaddin'in romanı, İst?1975, s. 159
262-Türkiye gazetesi takvimi, 24 Temmuz 1993; (Y. Öztuna'dan)
263-Türkiye gazetesi takvimi,23 Temmuz 1993
264-Tempo dergisi, 9 Aralık 1992, Sayı: 49
265-Hayat Tarih mecmuası, sayı 10, Kasım 1965
266-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 1, Timaş, İstanbul/ 1990, s. 59
267-Sızıntı dergisi, Mart/1993, sayı 170, s. 69
268-Kula, Onur Bilge; Alman KültüründeTürk İmgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993, s. 51
269-Sızıntı dergisi, Mayıs/1992, sayı 160
270-Sızıntı dergisi, Ekim/1992, sayı 165, s. 412
272-Tuğlacı, Pars; Çağdaş Türkiye, İst?1989, cilt 2,s. 1103
273-Kafkas, Mehmet; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, s. 85
274-Bardakçı, İlhan; Tarihten Bugüne, İst?1983, s. 208
275-Zaman gazetesi, 25 Nisan 1992
276-Zaman gazetesi, 20 Ekim 1989
277- Kafkas, Mehmet; Geçmiş Bilmek, cilt 1, Nil Yay., İzmir/1993, s. 234
278-Sur dergisi, Haziran/1986, s. 12
279-Vakkasoğlu, Vehbi; Mukaddes Kurşunlar, Cihan Yay., İst?1984, s. 57
280-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T.Ö V. Yay., İzmir/1992, s. 63
281 Sungur, Çetin; "Özi Katliamı", Sızıntı dergisi, Ekim/1988, sayı 116, s 331
282-Yücebaş, Hilmi; Bilinmeyen yönleriyle Yahya Kemal, İst?1979, s. 121
283-Aktüel dergisi, Eylül/1992, sayı 64
284-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk imgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993
285-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk imgesi, Gündoğan Yay., Anka ra/1993, s. 165
286-Şen, Faruk; "Avrupa Türkleri", Sky Life dergisi, Ağustos/1993, s.22
287-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk İmgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993, s. 46
288-Öke, Prof. Dr. Mim Kemal; Türkiye gazetesi, 25 Ekim 1989
289-Bülten, Araştırma ve Kültür Vakfı, Ocak/Şubat 1992 ve Hürriyet gazetesi, 13 Ocak 1992
290-Osmanlı Ansiklopedisi, cilt 5, Ağaç Yay., İst?1993, s. 131
291-Doğan,Mehmed;Kur'an ve Tarih Önünde Türk'ün Muhasebesi,Ocak Yay.,Ankara/1992, s.276 292-El Mevdudi, Ebu'l Ala; Selçuklular Tarihi, s. 257
293-Bozgeyik, Burhan; Kemalist Eğitim ve Din Düşmanlığı, İttihat Yay., İst? 1993, s. 13
294-Hayat Tarih mecmuası, Ocak/1969, sayı: 12
295-Nokta dergisi, Kasım/1989
296-Ünver, Prof. Dr Süheyl, Fatih Devri Hamlelerine Umumi Nazar, İstanbul Fetih Cemiyeti Neşriyatı, İst?1953, s. 17
297-Ayverdi, Samiha; Hey Gidi Günler Hey, Hülbe Yay., İst?1988, s.164
298-Kula, Onur Bilge; Alman Kültüründe Türk İmgesi, Gündoğan Yay., Ankara/1993, s. 164
299-Sızıntı dergisi, Eylül/1993, sayı 176, s. 347
300-Demirel, Hüseyin; Deccaliyet ve Kemalizm,İttihat Yay., İst?1993, s. 187
301/a-Demirel, Hüseyin; Deccaliyet ve Kemalizm, İttihat Yay.,İst/1993, s. 186
301/b-Kaplan, Mustafa; Kemalizm ve İslamiyet, İttihat Yay., İst?1993, s.135
302/a-Osmanlı Ansiklopedisi, Cilt 5, Ağaç Yay., İst?1993, s.53
302/b-Gülersoy, Çelik; Lale ve İstanbul, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yay. , İst?1980
303-Doğan,Mehmed;Kur'an veTarih Önünde Türk'ün Muhasebesi.Ocak.Yay.,Ankara/1992, s. 150

- 304-Ubucini, M. A. ; Türkiye 1850, cilt 1,TCercüman 1001, s. 82
305-Bozgeyik, Burhan; Kemalist Eğitim ve Din Düşmanlığı, İttihat Yay.,İst?1993, s. 13
306-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cild 3, İstanbul/1993, Timaş, s.1706
307-Hıçyılmaz, Ergun; "Troçki'nin Türkiye Günleri"Star Dergisi, 8 Kasım 1993, sayı: 56,s.26
308-Özcan, Mustafa;"Mihenk", Zaman Gazetesi, 1 Temmuz 1990
309-Ünver,Prof.Dr.Süheyl,Fatih Devri Hamlelerine Umumi Nazar,İst.Fetih Cemiyeti Neşr.İst?1953,s.6
310-Osmanlı Ansiklopedisi, cilt 5, Ağaç Yay., İst?1993, s.20
311-Ayverdi, Samiha; Boğaziçi'ndeTarih, İstanbul Fetih Cemiyeti Yay..İst?1968, s. 383
312-Badıllı, Abdülkadir'. Bediüzzaman Said i Nursi, Cilt: 1. Timaş Yay., İst?1990, s. 358
313-Kara, Mustafa; Tekke ve Zaviyeler, Dergah Yay. İst?1990, , s. 253
314-HayatTarih Mecmuası, sayı: 11, Aralık/1971, s. 35
315-Düzdağ, Ertuğrul; Mehmet Akif HakkındaAraştırmalar, Marmara Ün v M. Akif Araştırmaları Merkezi Yay., İst?1987, s. 338 .
316-Kara, Mustafa; Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay., İstanbul/1990 s. 24
317-Altınoluk,dergisi Temmuz/1992, s. 11
318-Mevlana Güldestesi (718. Yıldönümü Bildirileri); Konya Belediyesi Yay.. Konya/1993,s.1
319-Sur dergisi, Aralık/1990, sayı: 177, s. 36
320-Ayverdi, Samiha;Küplüce'deki Köşk, Hülbe Yay., İst?1989, s. 189
321-Kara, Mustafa, Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay., İst?1990, s. 15
322-Öğüt, Şubat/1991, sayı: 68, s. 26
323-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 3, Timaş, İstanbul/ 1990, s. 1712
324/a-Öztuna, Yılmaz; TürkiyeTarihi, cilt 8, ötüken Yay., İst?1983, s. 54
324/b-Ayverdi, Samiha; Boğaziçinde Tarih, İstanbul Fetih Cemiyeti Yay., İst?1968, s. 230
325-Sur Dergisi, Kasım/1990, sayı: 176, s. 18
326-Mevlana Güldestesi, (718.Yıldönümü Bildirileri) Konya Belediyesi Yay Konya/ 1993, s. 25
327-Düzdağ,M.Ertuğrul;Mehmet Akif Hakkında Araştırmalar,Marmara Ün v.M.Akif Araştırmaları Merkezi Yay., İst?1987,s. 315
328-Şahin, M. Abdülfettah; Buhranlar Anaforunda insan, . T Ö.V. Yay., İzmir/ 1988 s. 86
329-Badıllı, Abdülkadir; Bediüzzaman Said-i Nursi, cilt 2, Timaş. İstanbul/ 1990, s. 1244
330-Sur dergisi, Ocak/1992, s. 42
331-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, T.Ö.V. Yay., İzmir/1992, s. 70
332-Vakkasoğlu, Vehbi; Öğretmenin Not Deiteri, cilt 5, Cihan Yay., İstanbul/ 1992, s. 72
333-Sur dergisi, Nisan/1991, sayı 181, s. 23
334-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . . T Ö V. Yay.,İzmir/1992, s. 102
335-Sızıntı dergisi, Eylül/1992 sayı 164, s. 350
336-Algül, Hüseyin; İslam Tarihi, Gonca Yay., İst?1988 cilt 4, s. 158
337-Giocomo E. Carretto; Akdeniz'de Türkler, T. T.Kurumu Yay., Ankara/ 1992, s. 145
338-Sur dergisi, Kasım/1990, sayı 176, s. 19
339 Sevinç, Necdet; Osmanlı'nın yükselişi ve Çöküşü, Burak Yay., İst. s 114
340-Düzdağ, M. Ertuğrul; M. Akif Hakkında Araştırmalar, Marmara Ün v. M. Akif Araştırmaları Merkezi Yay., İst?1987, s. 347
342-İsmail, Hekimoğlu; Bir millet Uyanıyor, Timaş Yay., İst?1989, s.10
343-Senih, Safvet; Hadislerin Işığında Hadiseler, Zaman Gazetesi Yay., İst?1988, s. 10
344-Refik, İbrahim, "Osmanlı'nın yetimleri", Sızıntı Dergisi, Ekim/1993, sayı 177 , s.401
345-Nurbaki, Haluk; Sönmeyen Güneş, Zafer Yay., İst/1986, s.6
346-Aydın, M.;"Din ve Toplum İlişkileri" Milli Eğitim ve Kültür dergisi, sayı 29, Ankara/1984, s. 31 (Le Monde, 1. Ferier 1984'den naklen)
347-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası", Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991, sayı 5, s. 28
348-Bardakçı, İlhan; İmparatorluğa Veda, Hülbe Yay., İst?1985, s. 10
349-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Tarih Tüneli, Zaman Gazetesi, 26 Temmuz 1989 ve "İngiliz Gizli Belgelerinde Menderes-Amerika Kavgası", Milliyet, 15 Şubat 1989, s. 11.
350-Canan, Prof. Dr. İbrahim; İslam'da Zaman Tanzimi, Cihan Yay., İst? 1988, s. 163
351-Canan,Doç.Dr İbrahim;Peygamberimizin Okuma yazma Seferberliği,Cihan Yay,İst?1984,s.41
352-Oran Baskın; Kenan Evren'in yazılmamış Anıları, Bilgi Yay., Ankara/1989, s. 82
353-Yücebaş, Hilmi; Fatih Sultan Mehmed, Memleket Yay., İst?1981, s. 31
354-Bakiler, Yavuz Bülent; Türkistan Türkistan, Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İst?1986, s. 259
355-Bakiler, Yavuz Bülent; Türkistan Türkistan, Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İst? 1986, s. 293 .
356-Aşıroğlu, Orhan Gazi; Tarih Tüneli, Zaman Gazetesi, 5 Nisan 1989
357-Kara, Mustafa; Tekkeler ve Zaviyeler, Dergah Yay., İst?1990, s. 206
358-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2 Seha Neşr., İst?1993, s. 241
359-Dikerdem, Mahmut; Orta Doğu'da Devrim yılları, Cem Yay., İstanbul/ 1990, s. 136
360-II. Abdülhamid ve Dönemi (Sempozyum Bildirileri) Seha Neşriyat, İst?1992, s. 208
361-Yavuz, Hilmi; Okuma Notları, Simavi Yay., İst?1993, s. 138
362-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası", Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991 sayı 5, s. 26 363-II.Abdülhamid ve Dönemi (Sempozyum Bildirileri) Seha Neşriyat, İst?1992
364-Öztuna, Yılmaz; Büyük Türkiye Tarihi, cilt 11, Ötüken Yay., İstanbul/ 1983, s. 132

- 365-Nalbantoğlu, Muhiddin, istiklal Marşımızın Tarihi, Cem Yay., İstanbul/ 1964, s. 56
366-Köprü dergisi, Ekim/1986, s. 103
367-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası". Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991, sayı 5, s.27
368- Zaman gazetesi, 9 Eylül 1993, s. 16
369-Yılmaz, Muammer; Fatih'in Şahsiyetinden Çizgiler. Kayseri/1993, şahsi basım, s. 14
370-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler cilt 2, Seha Neşriyat, İst?93. s. 234 ve Kaplan, Mustafa;Kemalizm ve islamiyet, İttihat Yay., İst?93, s 93
371-Mısıroğlu, Aynur. Kuva-ı Milliye'nin Kadın Kahramanları, Sebil Yay., İst / tarihsiz, s. 14
372-Yücebaş, Hilmi; Bütün Cepheleriyle yahya Kemal, İst?1979, s. 141
373-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2, Seha Neşr., İst?1993, s. 41
374-Yalçın, Mehmet; "CHP'nin Günah Dosyası", Aktüel dergisi, 8-14 Ağustos 1991, sayı 5, s. 28 375-Yazıksız, Necip Asım; Kitap, İletişim Yay., İst?93, s. 10
376-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2, Seha Neşriyat,İst?93, s. 55
377-Yalçın,Mehmet"CHP'nin Günah Dosyası",Aktüel dergisi,5-14 Ağustos 1991,sayı 5,sh 29
378-Yılmaz, Muammer; Fatih'in Şahsiyetinden Çizgiler, şahsi basım, Kayseri/1993, s. 10
379-Başbakanlık Mühimme Defterleri,cilt 5,no:1315,973/15655.486-484 veGerçek dergisi, Nisan/1974,sayı 6
380-Müftüoğlu, Mustafa; Tarihi Gerçekler, cilt 2, Seha Neşr.,İst?1993, s. 255
381-Yazıksık, Necip Asım; Kitap, İletişim Yay., İst?1993, s. 56-94
382-Vakkasoğlu, Vehbi; Devrimlerin Deviremediği, Yeni Asya Yay., İstanbul/ 1993, s. 32
383-Bozgeyik, Burhan; Meşhurların Son Anları, Türdav, İst?93, s. 362
384-Refik, İbrahim; Efsane Soluklar, . T.ö V. Yay., İzmir/1992, s.16
[italik]

Abraham Lincoln

Abraham Lincoln
1809-1865

Amerikalı siyasetçi, devlet başkanı, hukukçu. Amerika İç Savaşı'nda (1861-1865) belirleyici rol oynayan, demokrasiyi en iyi idare şekli olarak gören, kölelik gibi sınıfsal ayrımlara karşı çıkan Lincoln, 1861-1865 yılları arasında, Cumhuriyetçi Parti bünyesinde İllionis eyaletinden seçilmiş ve Amerika Birleşik Devletleri'nin 16. başkanı olarak görev yapmıştır. Devlet birliğinin korunması gerektiği zor bir savaş döneminde, oldukça riskli kararlar almış; birçok toplumsal düzenlemeyle insan haklarının gelişmesine ve eşitlenmesine büyük katkı sağlamış; yoksul ve eğitimsiz bir aileden gelmesine rağmen devlet başkanlığı kademesine kadar yükselerek, "Amerikan rüyası" kavramının baş aktörleri arasında görülmüştür.

Abraham Lincoln, 12 Şubat 1809 yılında, Kentucky Hodgenville yakınlarında Hardin kasabasında, çiftçilikle uğraşan Virginia'lı Thomas Lincoln ile Nancy Hanks çiftinin ikinci çocuğu olarak dünyaya geldi. Oldukça kötü şartlar altında yaşayan ailenin, kısa adı Abe olan yeni üyesi, Sinking Spring çiftliğinde, tahta bir klübede doğdu. Sarah (1805) adında bir ablası bulunan Abe'in, Thomas Jr. adlı erkek kardeşi henüz bebekken öldü. 1808 yılında, Sinking Spring çiftliğini satın almış olan baba Thomas Lincoln, kısa bir zamanda borçları nedeniyle mahkeme kararıyla tüm malvarlığını yitirdi. Bu iflasın ardından 1816 yılında, Abraham 7 yaşındayken, indiana yakınlarındaki bir tepede bulunan Perry Country'ye (şimdiki adı Spencer Country), siper için kurulmuş barakaya benzer bir kulübeye taşınmak zorunda kaldılar. Baptist olan aile, köleliğe karşı oldukları için büyük kiliseden uzaklaştırıldı. Bu bakış açısı içerisinde yetişen Lincoln, küçük yaşlardan itibaren köleliğe muhalif duygular besledi. Bunun yanı sıra, dine karşı da aynı muhalefeti yürüttü ve hiçbir kiliseye dahil olmadı.

İki yıl sonra 1818'de, Abe henüz 7 yaşındayken, annesi Nancy Lincoln bir çeşit süt hastalığından genç yaşta (34) vefat etti. Bu ölümün ardından tekrar evlenen babasının yeni eşi Sarah Bush Johnston'un, kendi çocuğu gibi üzerine titrediği küçük Lincoln üzerinde büyük bir etkisi oldu. Abe'in üvey annesiyle iyi bir diyalog kurmasına rağmen, babasıyla ilişkisi gittikçe soğudu ve zamanla birbirlerinden iyice uzaklaştılar. Sarah Johnston, yeni şeyler öğrenmeye hevesli, zeki Abe'i okuması için teşvik etti. Ancak Lincoln, maddi imkansızlıklar nedeniyle okula gidemediği için, 18 ay gibi oldukça kısa bir süre boyunca çevresindeki bazı eğitimli insanlardan ders aldı. Aynı zamanda etrafından emanet edindiği kitapları okuyarak, açığını kapatmaya çalıştı ve kendi kendini eğitti. İncil, William Shakespeare, İngiliz ve Amerikan tarihiyle ilgili birçok kitap okudu. Çiftçiliği hiçbir zaman sevmeydi.

1830 yılına gelindiğinde, aile, Illionis'te bulunan Macon adlı küçük bir kasabadaki kamu arazisine taşındı. Macon'daki iklim şartlarının çalışmaya müsait olmaması nedeniyle, ertesi yıl tekrar Indiana'ya geri döndüler. Burada, salgın hastalıkların neden olduğu ölümlerin artması üzerine, tabut yapıp satmaya başladılar. Hemen ardından baba Thomas Lincoln ailesini, bu defa da Illionis'e bağlı Coles kasabasında bir başka konuta taşıyınca; uzun boylu, güçlü bir fiziğe sahip olan 22 yaşındaki Abraham, bu zamana kadar tarlalarda çalışmasına rağmen, ileride babası gibi çiftçi olmak istemediğine karar verdi. Bu yüzden 1831'de ailesinden ayrılarak, New Salem köyüne, Sangamon nehri yakınlarına yerleşti. Burada kişisel eğitime devam etmenin yanı sıra, Denton Offutt adlı bir işadınının himayesinde, ticaret öğrenmeye başladı. Lincoln, arkadaşlarıyla birlikte New Salem'den aldığı malları, Sangamon ve Mississippi nehirleri üzerinden New Orleans'a taşıyordu. Bu işi yaptığı sırada, New Orleans'ta ilk defa gördüğü köle pazarı Lincoln üzerinde çok büyük bir etki bıraktı. Köleliğe muhalif düşünceleri, gördüğü bu manzaralarla iyice pekişti ve toplumun sınıfsal ayrımlara girmesine, bazı insanların doğuştan insan haklarından yoksun kalmasına şiddetle karşı çıktı.

Lincoln'ün siyasete olan ilgisi, düşüncelerinden ibaret olmadı. Bunları hayata geçirebilmek için aktif olmaya karar verdi ve 1832'de, henüz 23 yaşındayken, İllionis Genel Meclisi'nin seferberliğiyle, bağımsızlık savaşı yanlısı Whig Party üyeliğine seçildi. Lincoln'ün siyasi kariyeri böylece başlamış oldu. Bu hareketin oluşum amacı, Sangamon nehrindeki gemi trafiğini kontrol altına almak suretiyle; civardaki az nüfuslu, yoksul bölgelerin, gelişmesini ve zenginleşmesini sağlamaktı. Lincoln, Black Hawk War (Kara Şahin Savaşı) savaşı boyunca, İllionis milis kuvvetleri için kaptanlık yaptı. Meclisteki ve savaştaki faaliyetleriyle birlikte, eyalet çapında bir popülerite kazandı.

Savaşın ardından, 1836'da yine New Salem'de, şarküteri tarzında bir dükkanı yönetmeye başladı. Bu süreçte, Sir William Blackstone'un İngiltere'nin hukuk sistemini yorumladığı kitabı, "Commentaries on the Laws of England" adlı kitabını okuyunca, hukuka merak salan Lincoln, civardaki avukatlardan ödünç aldığı kitaplarla bu alanda kendini eğitti. Ertesi yıl ise, baro sınavını geçerek avukat olmaya hak kazandı. Ardından İllionis'e, Springfield'e taşınarak Stephen T. Logan adlı bir avukatın yanında stajyerlik yapmaya başladı. Burada eğitimini, pratik hukuk deneyimleriyle pekiştiren Lincoln, kısa bir zaman içinde dürüstlüğü ve doğruluğu nedeniyle tanınır hale geldi ve eyalet çapında takdir edilen, başarılı bir avukat oldu.

1834'teki ilk seçimleri kaybetmesini izleyen dört dönem boyunca, İllionis eyalet yasama meclisinde (İllionis

Temsilciler Meclisi), Sangamon Whig temsilcisi olarak görev yaptı ve meclisteki Whig yanlılarının liderliğine kadar yükseldi. 1837'de, ilk defa köleliğe karşı görüşlerini belirten bir protesto konuşması yaparak, meclisin haksızlık ve kötü bir siyaset anlayışıyla hareket ettiğini söyledi. 1842'de Lincoln, demokrat eyalet denetmeni James Shields'e yönelik eleştirel yazılar yazmaya başladı. Bunlar Sangamo gazetesinde, ismi belirtilmeksizin yayınlanınca, Shields olayı araştırmaya koyuldu. Yazıların sahibinin Lincoln olduğu ortaya çıkınca, taraflar düelloya tutuştu. Ancak son anda düello durduruldu.

1842 yılının Kasım ayında, Marry Todd ile evlenen Lincoln'ün, bu evlilikten dört erkek çocuğu oldu (Robert Todd Lincoln, Edward Baker Lincoln, William Wallace Lincoln, Thomas "Tad" Lincoln). Marry Todd, Kentucky'li aristokratik bir aileden geliyordu ve etrafında köle hizmetkarlarla birlikte büyümüştü; çocuklarını da kendi gibi yetiştirmek istiyordu. Ne var ki, Robert Todd haricindeki diğer oğulları delikanlılık çağına gelemeden hayatlarını yitirdi. Sadece bireysel çabasıyla kendisini eğitebilmiş olan Abraham Lincoln, Robert Todd'un, elit ve modern okullarda çok iyi bir eğitim almasını istiyordu. Dolayısıyla oğlunu, önce Phillips Exeter Akademisi'ne, sonrasında ise Harvard Koleji'ne gönderdi. Marry Todd ile evliliğinin ardından Lincoln, 1844'te, Whig partisinden yakın arkadaşı William H. Herndon ile ortaklık kurdu. İkili ileriki yıllarda, Republican Party 'nin (Cumhuriyetçi parti) ilk üyelerinden olacaklardı.

1847 yılında, Birleşik Devletler Temsilciler Meclisi'ne seçilen Lincoln, Whig partisinin lideri olan Henry Clay'in çizgisini, kendi siyasi düşüncelerine oldukça yakın buluyordu ve onu politik idolü olarak görüyordu. Mecliste geçirdiği ilk dönemde, henüz yeni bir siyasetçi olduğu için fazla ağırlığı ve etkisi yoktu. Ancak yine de, Amerika - Mexica savaşıyla ve kölelik kurumuyla ilgili Başkan James K. Polk'a yönelik eleştirel görüşleri, dikkatleri üzerine çekmesine neden olmuştu. 1848'de, bir yasayla ilgili, "savaşın gereksiz ve anayasaya aykırı bir şekilde Birleşik Devletler Başkanı tarafından başlatıldığı" söylemini içeren bir düzeltme metninin oylamasında, 81 Demokratı karşı yenilgiye uğrayan 82 Whig arasında yer aldı. Ardından Lincoln, mecliste yaptığı savaş karşıtı bir konuşmasında kullandığı ağır ifadelerle şimşekleri üzerine çekti. Başkan Polk'un meclise gönderdiği barış anlaşması üzerine, ülkede gerilim gittikçe tırmandı. Gerillalar, savaş yanlısı devletçiler ve savaş karşıtları arasında büyük ihtilaflar yaşanmaya başladı. Hiçbir temsilci, Lincoln'ün düşüncelerini önemsemiyordu. Dolayısıyla Lincoln, bir sonraki seçimler için yeniden adaylığını koymamaya karar verdi. Aynı yıl yapılan seçimlerde, zalim bir general olan Zachary Taylor ve Başkan Polk aleyhine mücadele etti. Ancak seçimi kazanan yeni Taylor yönetimi, kendisine merkezden uzak bir görev vermeye kalkınca, İllionis'te elde ettiği siyasi kariyerini tehlikeye atmak istemeyerek politikayı bıraktı ve Springfield'e geri döndü. Burada sıradan bir avukat gibi yaşamaya başladı. Özellikle Sangamon'da gelişmekte olan taşımacılık sektörünün hukuksal ihtilaflarıyla ilgili davalara baktı. 1858 yılında müdafaa ettiği ünlü William "Duff" Armstrong davasıyla, hukuk dehasını da ortaya koydu. Farklı ve o zamanlar ender rastlanılan bir taktik kullanmak suretiyle, görgü tanığının yalan söylediğini çiftçi almanağıyla kanıtladı. Lincoln, İllionis eyaletinde geçirdiği 23 yıllık hukuk hayatı boyunca, 5.100'den fazla davada avukatlık yaptı.

1854 yılında kabul edilenev Kansas-Nebraska Anlaşması'nın, köleliğin yayılımını düzenleyen 1820 tarihli Missouri Uzlaşması'nı ortadan kaldırmasıyla birlikte Lincoln, politikaya geri döndü. Senatoda, köleliğe izin veren eyaletlerle, köleliğe karşı çıkan eyaletlerin eşit sayıda senatörle temsil edilmesinin ortaya çıkardığı ihtilaf, herhangi birinin üstünlüğü ele geçirmesini önleyecek şekilde Missouri uzlaşmasıyla çözülmüştü (Köle edinimini yasaklayan Maine eyaleti ile köleciliğe izin veren Missouri eyaleti birlikte birliğe dahil edilerek senatodaki denge bozulmadı). Ancak, Kansas-Nebraska anlaşması, bu düzenlemeyi bozmakla birlikte, köleciliğin yayılımına müsaade ediyordu. Demokratlar arasındaki en güçlü isim olan Stephen A. Douglas, ünlü "popular sovereignty" (popüler egemenlik) adını verdiği düzenlemesiyle, her eyaletin kendi kararını kendisinin verebilmesini savunan görüşünü attı ortaya. Sonuç olarak, her iki taraf arasında da gerilim had safhaya vardı.

Bunun üzerine, aynı çizgide yer alan görüşlerini yeniden kurgulayıp, daha modern söylemlere dönüştüren eski Whig, Free Soil, Liberty ve Democratic partilerinin eski savunucuları biraraya gelerek, 1856'da, Republican (Cumhuriyetçi) partiyi kurdular. Lincoln de bu sürecin içinde yer aldı. 1858 yılında Lincoln, Stephen A. Douglas'ın karşısında, senato seçimlerine adaylığını koydu. Bu süreçte, iki tarafın birbirleri aleyhine yaptığı karşılıklı konuşmalar, atışmalar tarihe geçti. Lincoln seçimi kaybetse de, kölelik ve savaş aleyhine sarf ettiği sözlerle kamuoyunun dikkatini çekmeyi başardı. Böylece 1860 seçimlerinde görüşlerini paylaşan kesimin desteğini aldı.

1860 yılında yapılan Birleşik Devletler başkanlık seçimlerinde çoğunluğu elde eden Abraham Lincoln, Amerika'nın 16. başkanı oldu. Seçimlerin ardından başkanlık koltuğuna oturan Lincoln'un ilk işi, Cooper unOn söylevini, özellikle köleliği savunan eyaletlerin dikkatine sunmak oldu. Bunun üzerine, zaten kuzeyli Lincoln'ün başkanlığa gelmesini sindirememiş olan Güney Carolina eyaleti birlikten çekilme kararı aldı. Güney Carolina'yı izleyen Mississippi, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana ve Texas eyaletleri biraraya gelerek, "Confederate states of America" (Amerika Konfedere Devletleri) adında yeni bir birlik kurdular. Sonrasında Kuzey Carolina, Tennessee, Virginia ve Arkansas da aynı şekilde birlikten çekildiklerini açıklayarak, yeni kurulan konfederasyona bağlandılar ve Richmond'u başkentleri ilan ettiler. Konfederasyonun anayasasının bir maddesinde, köleliğin, beyaz ırkın zenci ırk üzerindeki doğuştan üstünlüğü olduğu belirtiliyor ve bu nedenle iki ırkın haklarının hiçbir zaman eşit olamayacağı vurgulanıyordu.

Washington'a gelen Lincoln'ün ilk işi, öncelikle Güney eyaletleriyle uzlaşmaya çalışmak oldu. Lincoln, hiçbir eyaletin diğerlerinin onayı olmadan birlikten ayrılamayacağını düşünüyordu. Ancak, 12 Nisan 1861 tarihinde, konfedere devletlerin oluşturduğu milis kuvvetlerin Fort Sumter'a saldırmasıyla birlikte, Birleşik Devletler tarihinin en önemli krizlerinden biri olan Amerikan İç Savaşı (kuzey-güney savaşı da denilebilir) başladı. Bu gelişmenin ardından Lincoln, 75 bin gönüllü askere bir çağrıda bulunarak, birliğin bozulmaması için ayrılık yanlısı isyanın bastırılması ve özellikle

güney eyaletlerinin abluka altına alınmasını istedi. Lincoln, böylesine kritik bir zamanda kariyerinin zirvesine gelmişti ve bu kariyerin başarısının belirleyicisi de iç savaşın gidişatı olacaktı.

Başkan, savaşın ancak dikkatli ve hatasız bir şekilde kontrol altına alınmasıyla, birliğin bozulmasının önüne geçileceğini düşünüyordu. Ancak bu düşüncesinin karşısındaki tek zorluk savaş değildi. Muharebe meydanlarında sergilenen çabanın yanı sıra, özellikle senatodaki kendi kabinesinin ve radikal Cumhuriyetçilerin muhalefetiyle de başa çıkmak gerekiyordu. Ayrıca, eşi hakkında çıkan dedikodular nedeniyle, eşinin erkek kardeşleri de Lincoln'e cephe alarak, konfederasyon ordusuna geçmişti. Tüm bunlar Lincoln'ün yüksek konumu gereği taşıdığı sorumlulukların bir karşılığıydı; ancak 1862'nin Şubat ayında 12 yaşındaki oğlu Willie'yi kaybetmek en ağır ve en acı olanıydı. Ne var ki, bu olay bile ünlü devlet adamını yıldırmadı.

Birliğin tekrar biraraya getirilmesi için savaşan askerlerin nihai sonuca ulaşabilmesi ve düzenin sağlanmasında etkili olabilmesi için askeri taktikler de ortaya koyan Lincoln, çok riskli bir karar alarak, ordusunu zafere götürme becerisine sahip olamadığı gerekçesiyle, ünlü general George B. McClellan'ı görevinden aldı (McClellan, aynı zamanda bir Demokrat'tı ve Lincoln'ü gereksiz yere savaşı uzatmakla suçluyordu). Bunun yanı sıra, köleliğin yayılmasına son vermek için adım adım ilerlemesine ve ateşli kölelik karşıtlarının baskısına rağmen, ordu kumandanlarının yargı yetkisi çerçevesindeki köleliği yasaklayıcı çalışmalarına yönelik emrini geri çekti. Çünkü ona göre, birliği koruma zorunluluğu daha ağır basıyordu. Lincoln'ün iki yanlı bir savaş stratejisi vardı: İlki, öncelikle birliğin merkezi olan Washington, D.C.'yi geniş güvenlik önlemleriyle korumak; ikincisi ise, savaşın süresini kısaltacak agresif bir çizgide ilerlemek ve ofansif bir savaş beklentisi içinde olan Kuzeyli halk ile yerel basını bastırmaktı.

22 Eylül 1862 tarihinde Lincoln, konfedere devletlere son bir çağrıda bulunarak, yıl sonuna kadar tekrar birliğe dönmelerini istedi. Bu dönüşü sağlamak için de köleliği kaldırmaya yönelik bir bildiri olan "Emancipation Proclamation"ı (Özgürlük Bildirgesi) yayınladığını açıkladı. Söz konusu bildirgeyle, tüm eyaletlerdeki köleler azat edilmiş sayılacak ve bu durum her eyaletin kendi içinde de ayrıca karışıklık yaşamasına neden olacaktı. Ancak hiçbir eyaletin bu çağrıya riayet etmemesi üzerine Lincoln, sözünü tutarak, 1 Ocak 1863 tarihinde Emancipation Proclamation'ı yayınladı. Aynı yıl, hitabet sanatındaki hünerini ortaya koyan ünlü Gettysburg Address konuşmasını yaptı. Bu nutukta, Birleşik Devletlerin bölünmesine neden olan, eyaletlerin ya da kölelerin hakları üzerindeki fikir ayrılıklarının, uzlaşarak aşılması gerektiğini vurguluyordu.

1863'te, birlik kuvvetlerinin Gettysburg, Vicksburg ve Chattanooga'yı ele geçirmesiyle birlikte, savaşın sonlarına gelinmeye başlandı. Çünkü zafer, büyük ölçüde Kuzeyli birlik kuvvetleri tarafında görünüyordu. Ertesi yıl, general Ulysses S. Grant'ı ordu komutasına getiren Lincoln, 4 Mart 1865'te, ikisi dışında tüm eyaletlerde seçimleri kazanarak, tekrar Birleşik Devletler Başkanı seçildi. Yeni başkanlık döneminin açılışında yaptığı "hiçkimseye kötülük, herkese iyilik" temasını vurgulayan konuşmasıyla da tarihe geçti. 9 Nisan 1865'te ise, General Robert E. Lee'nin konfederasyon ordusunun Appomattox'ta kuşatılmasıyla, güney teslim oldu ve savaş böylece sona erdi.

14 Nisan 1865 tarihinde, Washington, D.C.'deki Ford Tiyatrosu'nda sunulan "Our American Cousin" (Amerikalı Yeğenimiz) adlı bir temsile katılan Lincoln, adlı tanınmış bir aktör ve aşırı güneyli bir konfedere devletler casusu olan John Wilkes Booth tarafından başından vuruldu ve ertesi gün öldü.

Aslında Booth'un ilk planı, Lincoln'ü kaçırpıp, güneyli esirlerin iadesi koşuluyla salıvermekti. Ancak sonradan planını suikaste çevirdi. Locanın arkasına saklanacak olan Booth, oyunun en eğlenceli yerinde silahını ateşleyecek ve yükselen kahkahaların yardımıyla ateş sesi duyulmayacak, o da bu sayede kaçabilecekti. Planı hazırlarken oyunu defalarca seyretmiş; en komik sahnelerin zamanını dikkate almıştı. Ayrıca başkanın dışarıdan görebilmek için, locanın giriş kapısına küçük bir delik açmıştı. O akşam tiyatroya yakın koruması Ward Hill Lamon'u almadan giden Lincoln, eşiyle birlikte oyunu balkondan izlemek için yerine yerleşti. Yanlarında, General Grant ile eşi ve Binbaşı Henry Rathbone da bulunuyordu. Tam da planladığı gibi, oyunun en çok gülünen sahnesine gelindiğinde locaya giren Booth, Lincoln'e doğru bir el ateş etti. Başının sol tarafından vurulan Lincoln yere yığıldı. Üstüne atılan binbaşı Rathbone'u da bir bıçak darbesiyle saf dışı eden Booth, locadan sahneye atladı ve arka kapıdan kaçtı. Aynı gece, başkan yardımcısı Andrew Johnson ve Dışişleri bakanı William H. Seward da suikaste uğramış; ancak şans eseri kurtulmuşlardı.

Amerika Birleşik Devletleri'nin en önemli üç kilit isminin, aynı gece öldürülmek istenmesinin nedeni, ancak 1961 yılında ortaya çıkmıştır. Philadelphia'daki bir sahafın bulduğu askeri içerikli bir kitapta yapılan incelemede, şifreli mesajlar bulunmuştu. Uzmanlar tarafından incelenen ve çözülen mesajlar, suikastın önündeki karanlık perdeyi aydınlatıyordu. Lincoln hükümetinin savunma bakanı Edwin M. Stanton'ın, kendi güvenlik şefi Tuğgeneral C. Baker vasıtasıyla suikastleri düzenlediği ve Abraham Lincoln'ü öldürttüğü ortaya çıktı. Eğer suikastlerin tamamı başarıya ulaşırdı, devlet başkanı olmaya aday en güçlü kişi Stanton olacaktı.

Genel bir bakış açısıyla, Amerikan tarihçilerinin tespiti, Lincoln'ün etkisiz, fakat mükemmel bir yönetici olduğu yönündeydi. Etkisizdi; çünkü ofisini büyük bir avukatlık bürosu gibi kullanıyor; eğer olumsuz bir özellik ise, politikanın gerektirdiği entrikaları uygulamıyordu. Ancak, birliği korumak ve devamını sağlamak amacından hiçbir zaman şaşmadı ve onun azmi sayesinde, iç savaş sonrasında Birleşik Devletler'in dağılması engellendi. Sahip olduğu etkileyici hitabet yeteneği, politika adına belki de elindeki tek argümandı. Nitekim, başkanlık konuşmaları ve özellikle Gettysburg Address söylevi, Amerikan oratoryasının baş eserleri arasında yer almaktadır. Lincoln ayrıca, uluslararası ilişkiler konusunda da, beklenilenin aksine, oldukça iyi bir grafik çizdi. İç meseleri halletmeden, diğer devletlerle yürütülen ilişkilerin gerilmesi durumunda, ülkenin oldukça zor bir sürece gireceğini, iki ateş arasında kalacağını

bilecek kadar olaya hakimdi. Dolayısıyla "Trent Affair" olayı nedeniyle İngiltere'yle savaşın eşğine gelinmesine rağmen, ustalıkla bu tehlikeyi bertaraf etti. Köleliği azat eden bildirisiyle de, Avrupa ülkelerinin iyi niyetini kazanmış oldu. İç ilişkilerde de, 1862 yılında çıkardığı Homestead Act (Ev ve Müştemilat Kanunu) ile etkili bir idari karara imza attı.

Küçük bir barakada doğmuş, profesyonel anlamda eğitim alamamış bir kişinin, ileride bir gün, Amerika Birleşik Devletleri'nin 16. başkanı ünvanına sahip olabilmesi, Lincoln'ün bireysel azminin yanı sıra, "Amerikan Rüyası" denilen olgunun da bir timsali olarak görülmüştür. Bu yüzden, Amerikan halkının en sevdiği ve takdir ettiği başkanlar arasındadır. Günümüzde Lincoln'ün resmi, 5 Dolarlık banknotların ve 1 sentlik madeni paraların üzerinde yer almaktadır.

[italik]

Hukuk un Üstünlüğü...!ééé

HUKUK...

Hukuk un Üstünlüğü.

Neye göre ve niçin...

Şahsen bilebildiğim kadarıyla hukuk bireylerin Beklentilerini umutlarını Hak ve Adalet anlayışı içinde düzenleyen bir Anlayıştır...

Peki Hal böyleyken Hukuk a neden ve niçin Üstünlük Payesini yakıştırırız...!

Haksızlıklara Düçar Kalmış zavallı biçare Halkımızın nefesini kesmek için mi..? yoksa cılız da olsa söylemlerini susturmak için mi..?
yoksa kendini üstün sınıf ta görenlerin bir delaveresimi...

Hukuk MİLLET i oluşturan tüm bireyleri aynı seviyede görmüyorsa... nedir peki bu safсата.. kime ve ne amaçla hizmet eder acaba..?

HUKUK u Üstünlükten Zemine Taşıyamamış san Hak tan Adalet den de bahsedemezsin... (havada kalır.)

Üstünlük payesi HUKUK un değildir... Üstünlük Payesi tartışmasız AHLAK ın dır...!

AHLAK tan yoksun bir HUKUK sistemi olsa olsa MİLLET e Zülümdür..(ki zaten ZÜLÜM.)

HUKUK üstünlüğü Söylemleriyle MİLLET e hizmet e Talip olanlar MİLLET i oluşturan Bireyleri Azarlar salar... alın HUKUK'unuzu, Huk diyeceğiniz bir yere koyun..!

ADALET MÜLK ün TEMELİDİR...

Peki ya mülk ün yoksa..! Adeletsizliğe düçar mı kalacaksın..! Bir Parça ekmek sevdasında olan Garip lerimi Azarlıyacaksın..!

Bu anlayışla mı T.....alip oldun İdareye...

Nerede Devlet in Şefkat eli... Nerede Muhabbetin Güzelliği... Duymaz oldu kulaklarınız Bitkinlikten zar zor çıkan cılız sesi... SESLERİ..!

ALLAH ım Kurtarsın insafınıza Adaletinize Mahkum Kalmış bu (Necip.) MİLLETİ...!

istemem böyle bir HUKUK u istemem böyle bir ADALETİ..!

Kenan SAYIN... [italik]

NELER OLUYOR ...(bize)

NELER OLUYOR ...(bize)

Aile Bazında..:

Anne baba dan Baba anne den şikayetçi... Kadın kocadan Koca Kadın dan şikayetçi...

Abla kardeşten Kardeş abla dan şikayetçi...

Komşu komşudan Apartman Yöneticiden Yönetici apartmandan... Bakkal müşteriden Müşteri bakkal dan şikayetçi...

İmam cemaaten Cemaat imam dan şikayetçi...

İşveren sendika dan Sendika İş veren den şikayetçi.. Patron çalışandan Çalışan patrondan şikayetçi...
öğretmen öğrenciden öğrenci öğretmenden şikayetçi... "hayal et genelleştir"

Merak ediyorum nerede bu Sosyal bilimciler nerede bu Toplum bilimciler nerede bu sosyologlar..!

Devlet i temsil edenler... Devleti oluşturan bireyler... zerre kadar birbirini sevmezler...!

Geçenlerde bir olaya Şahit oldum... bizzathi... bende payıma düşenden nasıbdar da oldum ..!

Günlerden Pazar yer Kabataş feribot iskelesi... yollar bom boş Günün Tatil olması havaların sıcak olması ...

Güzeller Güzeli vatandaşımın sahildeki yeşillikte ailesiyle haftanın yorgunluğunu atma isteği her kesler şen şakrak
özlenen manzara

bir an dalıp gittim ve inanılmaz bir haz la seyre daldım... bu arada aracımıda yolun sağ yanına usulunca park ettim...!
ki hafta sonu ve günlerden Pazar... yollar bom boş..!

ötelere gelen bir trafik ekip i... bir polis araçta diğeri yaya elinde bir tomar pembe renkli makbuzlar yangından mal
kaçırır misali..

vatandaşın mutluluğunu kıskanır gibi öylesine bir telaşla ceza makbuzlarını sileceklerin altına yerleştiriyor ki..

sanırsınız Kiyamet kopuyor da

oda cennet in giriş biletlerini dağıtıyor... telaş öylesine fazla ki sadece plaka yazıyor üzerine ..! "nedir bu kin nedir bu
nefret demeden edemiyorum"

Kala kaldım içimden hiç bir şey demek gelmedi sadece halkına karşı sevgi ve şefkatten yoksun zavallı memura
acıdım..! acıdım... ve acıdımmm..!

lakin içime MIH gibi işledi...yeni bir dua icat ettim... eyy ALLAH ım sen beni..! MİLLET ine karşı sevgi ve şefkatten
yoksun DEVLET in Şerrin den korusun..!

Kenan SAYIN... [italik]

ALLAH ALLAH diyelim her daim..

Ateistler de Allah Der

Bir gazetemizde, "Allah lafzı tedavi ediyor" başlığıyla yayımlanan haber şöyle: "Hollandalı bilim adamı ve psikolog Van der Hoven, Allah kelimesini oluşturan harflerin hastaları iyileştirdiğini ispatladığını belirtti. Müslüman olmayan, fakat İslam üzerine yaptığı çeşitli araştırmaları ile tanınan Hoven, Kur'an okumanın ve Allah kelimesini tekrar etmenin gerek hastalar gerekse sağlıklı insanlar üzerinde olumlu sonuçlar verdiğini açıkladı. Üç yıldan beri birçok hasta üzerinde araştırma yaptığını ifade eden Hoven, hastalarından bazılarının Müslüman olmadığını, bazılarının da Arapça bilmediğini, buna rağmen hastalarına Allah kelimesini öğrettiğinde alınan sonucun çok mükemmel olduğunu, depresyon ve tansiyon hastalarında çok daha iyi sonuçlar verdiğini belirtti.

Düzenli Kur'an-ı Kerim okuyan insanların, psikolojik rahatsızlıklardan kendilerini uzak tutabildiklerini söyleyen psikolog, "Allah" kelimesindeki her harfin hastalıklar için nasıl tedavi vesilesi olduğunu şöyle açıkladı: "Allah kelimesinin ilk harfi olan (A) harfi, solunum sisteminden direkt çıkıyor ve nefes almayı düzenliyor. Damaktan söylenen (L) harfi ise, dil hafifçe damağın üst kısmına dokunuyor, çene kısa bir duraklamayla birlikte aynı işlemi tekrarlıyor. İki (L) harfi olduğu için bu işlem nefes alıp vermeyi rahatlatıyor. (H) harfi çıkartılırken, akciğer ve kalp aralarında bir ilişki oluşuyor ve işlem sonucunda kalp atışları düzeliyor."(Anadolu'da Vakit: 2 Temmuz 2007)

Hemen belirtmeliyim ki, Hollandalı ilim adamı yerden göğe haklıdır. Bu mübarek kelime, kalplerin yegâne şifasıdır. Yukarıda da belirtildiği gibi, ayrı ayrı harfleri bile mucizevî özellikler taşımaktadır. Canı gönülden "Allah" diyen kimsenin her anlamda rahatladığı bilinen bir gerçektir. İnanan inanmayan herkes, aslında bunun farkındadır. Zaman zaman, ateistlerin bile Allah'a sığındıklarını, bu mübarek kelimeyi telaffuz etmekten kendilerini alamadıklarını görüyoruz. Hazır sırası gelmişken, konuyla ilgili bir hatıramı nakletmek istiyorum:

Seksenli yılların ortasında, yüksek tirajlı gazetelerin birinde çalıştığım sırada deprem olmuştu. Tabii ki, herkes büyük bir korkuya kapılmıştı. Ertesi gün, bütün gazete personeli, bu depremi konuşuyordu. Ateist olduğunu her vesileyle tekrarlayan hanımlardan biri, bana dönüp, "Dursun Bey, "Dün geceki depremi siz de hissettiniz mi?" diye sormuştu. "Hayır, ben o sırada gemideydim, farkında olmadım" cevabını verince, büyük bir şaşkınlıkla konuşmaya başlamış, "Vallahi, dün gece öyle bir sallandık ki, ben bile "Allah" diye bağırdım" demişti.

Efendim fıkra bu ya, bir Mevlevî ile bir Bektaşî beraberce yolda gidiyorlarmış. Bir ara Mevlevî, "Biz Allah der, döneriz!" demiş. Sözü Bektaşî alıp, "Biz Allah der, dönmeyiz!" cevabını vermiş. İkisi de doğru söylemiş. Bütün gök cisimleri, ayrıca elektronlar, nötronlar, kısacası her mevcut Allah diyerek dönüp dolaşıyor. Bu mübarek kelimeyi vird-i zeban eden her kim olursa olsun, Hak yolundan, istikamet mesleğinden, verdiği sözden bir daha asla dönmüyor.

Her nefes, oluyor tek bir ses: Allah bes, bâkî heves!

Büyük Allah'ı anarken bir ağızdan herkes
Nice bin dalgalı Tekbir oluyor tek bir ses

Yahya Kemal Beyatlı

Hayat Süreci_1

YAYINA HAZIRLIK AŞAMASINDA OLDUĞUNDAN KALDIRILDI...

Hayat Süreci_2

YAYINA HAZIRLIK AŞAMASINDA... OLDUĞUNDAN KALDIRILDI....

AKIL OKULU....İLMİN ÖNEMİ HAKKINDA...

Akıl Üzerine...Öylesine...

Melik Zafer

Akıl, sözden ilerde,

Fikir, nutkun önünde,

Düşünmeden konuşan:

Hep geride, geride

Ağız akıldan onay,

Alırsa işler kolay,

Alınmazsa bu onay:

Karanlık kuyu: Uzay...

.....

Orjinali dört kıta olan Eserin adı "Öncelik Akılda" ... eserin sahibi Bahattin Bilhan...

Bahattin Bilhan 2007 Temmuz ayında "O Sabah İşte Bu Sabah" adlı kitabını çıkarmasıyla aslında bir çok kişiye örnek teşkil ediyor...Kitaba başlarken şöyle diyor şair:

"insan gönül dünyasının aydınlığı için okumaya muhtaçtır..Çünkü gönül dünyası okumakla aydınlanır."

...ve önsözü bitirirken tüm mütevaziliği ile ;

"Bu dizeleri yazdım ama 'şairim'diye bir iddiam yok.Şiir sanatını da bilemem.Bazı hissiyatımı ifade etmekte de zorluk çekerim. Hakka aykırı düşen bir tek noktaya rızam yok." diyor....

...ve kaleme aldığı konular ile yaşının verdiği tecrübeleri aktararak bir nevi ders veriyor insanlara.. neden dersiniz; Bahattin Bilhan 71 yaşında!!!!!!...

ve yaşına rağmen yılmadan ,bıkmadan çalışmaya gayret eden,başarının insanın içinden geldiğine inanan ve insanoğluna bir şeyler kazandırmaya çalışan yegane insanlardan birisi...bu satırlarım kendisine belki övgü gibi gelebilir..ama değil...gerçek bu yazılanlar...

Hayatı anlamıyla yaşayanlardan Bahattin Bilhan...ve şiirlerine de hayatın anlamını yansıtanlardan...

Bahattin Bilhan'ın kitabı iki bölümden oluşuyor.Ve konularına göre şiirler kendi içlerinde bölümlere ayrılıyor..Tevhid, Ölçü, İbadet, Muhasebe, Sadıklar, İbretler, Biz Buyuz, Dehşet, Dersler kitabın içerdiği konu başlıkları..

İnanç temeline oturtulan temalarıyla her bir şiir farklı tatlar bırakıyor...İnsanı,düşünmesi gereken bir boyuta götürüyor..insanoğlu tarafından unutilan,ya da ikinci plana atılan bir boyuta.. gönül dünyasına.. vicdana.. merhamete.. götürüyor...

Sözün özü şu ki sayın Bahattin Bilhan'ın oğlum için temsilen bana hediye etmiş olduğu kitap mübalaasız ki güzel bir kitap...gel gelelim ki eleştiri boyutunda söylenecek çok sözüm yok... şiirleri hep sevmişimdir...

Ama ben de eser sahibi Bahattin amcamızın söylediği gibi Şiir sanatının incelik ve ayrıntılarını bilmem...bana verdiği tat önemlidir...gönlümde bir şeyler harekete geçiyorsa şiir güzeldir..işte bu yüzden ELLERİNE SAĞLIK Bahattin amca....ve yüreğine sağlık...her bir şiirinde verdiği dersler için aklına sağlık....

....Akıl, sözden ilerde,

Fikir, nutkun önünde,

Düşünmeden konuşan:

Hep geride, geride.....

En beğendiklerim arasında bu şiir...aklın herşeyden önde olduğunu anlattığı gibi ağızdan çıkan sözler gibi insanın tüm fiiliyatlarında akıl süzgecini kullanması gerektiğini anlatıyor..ve doğru da anlatıyor..insanoğlunu diğer canlılardan ayıran en belirgin özelliğidir aklının var olması...

Aklını kullanarak hareket edebilme yetisi ,insanoğluna verilmiştir.Bunu hakkıyla kullanabilene ne mutlu!! ve hatta 'kullanabilene' ne mutlu!!!

Teorik olarak; her insanda akıl vardır.

...evet her insan bir akla sahiptir..ancak aklını kullanması veya aklını hangi biçimde kullandığı önemlidir esasında....

evvel zamanda...;

..... Bir gün ülkenin küçük kasabalarından olan Yitan'da şöyle bir haber yayılmış:

- Güzel başkentimizde bir Akıl Okulu varmış. Her kim o okula giderse orada akıl öğretiliyormuş.Herkes bu haberi şaşkınlıkla birbirine anlatıyormuş.

Kasabanın en zenginlerinden olan bir adam da bu haberi duyunca kahkahalarla gülmeye başlamış:- Efendim, hayatımda hiç bu kadar komik bir şey duymamıştım. Bir insan akıllıysa akıllıdır. Sonradan akıl kazanılır mı hiç? Olacak şey midir? Duyulmuş mudur? Görülmüş müdür?

Bu adam çok zengin olduğu için çocuklarının hiçbirisini okutmamış. Öyle çok parası varmış ki, istese kasabanın tamamını satın alabilirmiş. Fakat çocuklarına devamlı şöyle diyormuş:- Şükürler olsun çok paramız var. Yine de paramıza para katmalıyız. Ne kadar çok kazanırsak o kadar güçlü oluruz.

Çocuklarından biri ise, babasının bu düşüncesine katılmıyormuş. Devamlı:- Babacığım, okumak gibisi var mıdır? diyormuş. Bak ne çok paramız var. Ama bu parayla bilgi satın alamayız. Buna kimsenin de gücü yetmez. Neden okumayı kötü görüyorsun?

Adam, çocuğunun bu sözlerini günlerce, gecelerce düşünmüş durmuş. Sabahlara kadar sayıklar olmuş: 'Akıl okulu? Akıl okulu?' Bir sabah dayanamamış ve kararını vermiş:- Böyle olmayacak. Şu Akıl Okulu neymiş gidip göreceğim.Adam yolculuk için hazırlanmış. Atına binmiş ve yola koyulmuş.

Günler geçmiş. Geceler geçmiş. Memleketinden ayrılmış tam otuziki gün olmuş. Günün birinde, yolda ağır ağır yürüyen bir ihtiyara rastlamış. İhtiyarın gözleri görmüyormuş. Adam bu ihtiyarın haline acımış.

Yanına yaklaşarak:- Ey yolcu, nereye gidiyorsun? diye sormuş. İhtiyar da başkente gitmek istediğini söylemiş. Bunun üzerine adam atından inmiş ve ihtiyarı atına bindirmiş:- Ben de başkente gidiyorum. demiş. Bir günlük yolum kaldı. Birlikte konuşa konuşa gideriz. İhtiyar atın üzerinde, adam yaya yolculuklarına devam etmişler.

Şehre vardıkları zaman adam ihtiyara:- İşte başkente geldik, demiş. Burada inebilirsin. Fakat ihtiyar, adama şunları söylemiş:- Madem bir iyilik yaptın, bunun gerisini de getir. Beni şehrin meydanına kadar götür. Ondan sonra var git nereye gideceksen. Adam hiç karşı çıkmamış ve tamam demiş. Beş-on dakika sonra şehrin meydanına gelmişler.

Tam bu sırada ihtiyar bağırmağa başlamış:- İmdat!.. Yardım edin. Bu adam atımı çalmak istiyor. Bu garibana yardım elini uzatacak yok mu? İmdat!.. Meydandaki insanlar koşa koşa gelmişler onların yanına.

İhtiyar kör olduğu için ona acımışlar ve adamı suçlamışlar:- Utanmıyor musun bu yaşta hırsızlık yapmaya! Hem de kör bir adamın atını çalmaya çalışıyorsun. Adam haykırıyormuş:- Hayır yalan söylüyor. Bu at benim. Onu yoldan ben aldım. İhtiyardır, yorulmasın, bir iyilik yapmış olayım, dedim. Bu at benim. Ben hayatımda hırsızlık yapmadım. O yalancıdır.

Fakat gel gelelim insanlar adamı dinlememişler. Atı, kör ihtiyarı ve adamı doğruca şehrin hakimine götürmüşler. Hakim önce kör ihtiyarı, sonra adamı dinlemiş. Ardından da şöyle demiş:

- Bana bir baytar, bir nalbant, bir de saraç çağırın. Hemen gelsinler. Bekliyoruz.Adam bu üç kişinin neden çağrıldığını bir türlü anlayamamış. Kimseye de soramamış. Mecburen çağrılanların gelmesini beklemiş. Kısa bir zaman sonra da hep beraber gelmişler. Hakim gelenleri tek tek huzuruna kabul etmiş. Önce baytar alınmış odaya. Hakim ona sormuş:

- Ata bak. Bu at hangi memlekete aittir? Baytar şöyle karşılık vermiş:- Çok fazla incelemeye gerek yok. Bu at bu şehirden alınmamış. Yitan yöresine ait bir attır. Adam kendi memleketinin ismini duyunca hayretler içinde kalmış. Bu sefer de hakim nalbantı çağırması ve ona:- Sen de bu atın nerede nallandığına bak, demiş.

Nalbant biraz inceledikten sonra şunları söylemiş:- Bu at burada nallanmamış. Yitan yöresinde atlar böyle nallanır. Bizimkine benzemez. Adam yine şaşırılmış. Kendi kendine, 'Nasıl bilebilirler?' diye sorup duruyormuş. Hakim son olarak saraca: - Bu atın koşumlarını incele, demiş. Nasıl eyerlenmiş?

Saraç hiç beklemeden cevap vermiş:- Efendim, ilk bakışta bizim yöremize ait olmadığı anlaşılıyor. Yitan yöresinin koşum şeklidir. Hakim cevapları aldıktan sonra atın sahibine dönerek:

- Evet, sen doğru söylüyordun, demiş. Bu at senin. Artık atını alıp gidebilirsin. İhtiyara da gereken ceza verilecektir. Hiç meraklanma. Fakat adam dayanamayarak hakime sormuş:- Siz böyle bir şey yapmayı nasıl düşündünüz? Bu adamlar, bu atın Yitan yöresine ait olduğunu nereden anladılar? Lütfen bana söyler misiniz bütün bunlar nasıl olabiliyor?

Hakim adamın sorusuna gülerek cevap vermiş:- Ben ve bu gördüğün herkes, bu şehirdeki Akıl Okulunu bitirdik. Her şeyi o okulda öğrendik. Orada doğrunun nerede ve nasıl bulunacağı öğretilir. Adam böylece Akıl Okulunun ne anlama geldiğini yaşayarak öğrenmiş.

Heyecanla memleketi olan Yitan'a dönmüş. Bütün olanları ailesine ve arkadaşlarına anlatmış. Sonra da bütün çocuklarını bu Akıl Okuluna göndermiş. Anlamış ki, herkeste akıl var, ama onu kullanabilmek için eğitim gerekiyor..

Sevgiyle ve akılla kalın..

.....

Dönmekte zaman tekeri,

Bir ileri.bir de geri,

zaman ileri, biz geri.

Bir daha gelir mi sabah!!... (Bahattin Bilhan)

Teşekkür: Sayın Bahattin Bilhan'a güzel şiirlerini içeren kitabı için teşekkür ederim.Kitabı ile ilgili eleştiriler yapmamı beklediğini biliyorum.Ancak gönlümde heyecan uyandıran şiirlerini eleştirmek ne mümkün!!!!

Bahattin BİLHAN _Şiir leri...!

Trum trum turum; dedin,
Makineleşmek istedin,
İnsan yapar makineyi,
İnsan olmak daha iyi...
İnsan olmak daha iyi,
İnsan kalmak ondan iyi,
İnsan yönetir maddeyi,
İnsan olmak elbet iyi...
Eğer gerçek insan isen,
Öyle yaratıldın zaten,
Bu fitrata isyan neden,
İnsan olmak elbet iyi.
İnsan bilir yapanını,
Dostunu hem düşmanını,
Makine anlamaz bunu,
İnsan olmak daha iyi.
İnsan yönetir maddeyi,
Motoru hem makineyi,
Yapılandan yapan iyi,
İnsan olmak elbet iyi....
İnsan şerri görür,önler,
Hayrı seçer, şerri seçer,
Makine hep emir bekler,
İnsan olmak daha iyi....
En düşüncesiz zi'hayat,
Bilmem eşek mi yahut at?
Hepsinden makine geri,
İnsan olmak daha iyi.
Olmadın hiç Türk'e kardaş,
Dedin ki sen : "Lenin yoldaş"
Yanlış yaptın ey arkadaş!
İnsan olmak elbet iyi.
İnsan öğrenir düşünür,

Yeniler hem yenilenir,

Makine kurmaz kurulur,

İnsan olmak elbet iyi

Niçin kaçtın memleketten?

Usandın mı bu milletten?

İzzetmi buldun zilletten?

İnsan olmak elbet iyi

Bahattin Bilhan

HATİCE EVİMİZDİR...

[italik]HATİCE EVİMİZDİR...

Her kadın evini içinde saklar...

İsterse dağların başında bir göçebe olsun ve çölün koynunda kurduğu küçük kıl çadırında yaşasın... İsterse sarayların meliksi...

Konakta veya arka mahallede...

Yolunu yitirmiş veya umutsuz...

Muhacir veya yolcu...

Mahpus ya da zincire vurulmuş...

Başında tac veya ayağında pranga...

Hiç fark etmez...

Evi içindedir her kadının, evini sessizce içinde taşır...

Ev kuracak o inanılmaz güç, hatta öldükten sonra bile, kadının toprak olmuş kemikleri üzerinde tütmeye devam edecektir...

Çünkü kadın yeryüzüdür. Kadın, Dünyadır...

Yaşam, sadece doğumhanelerde değil, kadınların yattığı mezarlıklarda da takılı durur. Bir çiçek tozu gibi veya iyiliğe işleyen mütevazı, çalışkan eller gibi ya da çalılara takılmış bir kuş tüyü kadar iddiasız... Çoğu kez yaşamın ortasında olduğu bile farz edilmeyen ve çoğu kez fark edilmeyen çerçevelerinde hayatın... Çerçevelerinde...

Kurucu, mayalayıcı, tahayyül gücü gibi tutar dünyayı, kadınların içlerindeki ev bilgisi, hayatın kalp atışlarına denk düşer...

Dışarıdan baktığında kimse kolayca işitemez kalbin atış seslerin ama o küçük tıkırtılardır hayatın işletenler...

İhtişamlı kainat senfonisini minör kıpırtı lar la hatta sabırlı hışırtılarla, suyun elleri kadar fark edilmeyecek bir rutinle, kedilerin ayak uçları kadar usta ve uyanık hamlelerle çoğaltan ve seslendiren de yine kadınlar...

Kadınlar sesin yol alışındaki o şaşırtıcı hamle lerle , her nefeste evlerini hiç yüksünmeden ileri, hep ileri doğru taşırlar. Ses gibi, nefes gibi, yol aldıkları havanın ve zamanın içinde, her bir adımda evlerini taşırlar...

Ses ilerledikçe, kurarlar ve toplarlar.

Ses yol aldıkça, kurarlar ve toplarlar...

Bıkmadan, yüksünmeden içlerindeki ev kurma gücünü sesin hızına uydururlar...

Kadınların evi, seslerinin üzerine kuruludur.

Dışarıdan bakarsan, onları evsiz zennede bilirsin.

Oysa kadınlardan tekvin kokusu yükselir.

Erkeklerin doğarken çıktıkları ilk ev, anneleridir ve büyüdüklerinde aynı erkekler, günün birinde, yine içine girecekleri evin kadınlarında saklı olduğunu bilirler.

Kadın iskândır.

Kadın imkândır.

Hareketliliğin, yaratımın, hayal gücünün, var oluşun dişil sırrı kadınların içlerinde taşımakta olduğu ev kurma, ses olma kabiliyetiyle tutar mayasını...

Bu, ruh gibi bir şeydir bilenler için...

Hafıza gibi, hatıra gibi, tutunma gibi...

Kainattaki her şeyin, birbirinin sebebi olmak tutkusuyla ve aşkıyla, birbirini çekip çevirdiği o muazzam döngüdeki dişil güze dikkatle baktığında, tekvin yasasının "nisa" kelimesiyle eşsesli olduğunu görürsün...

Varoluşun o muhteşem akordu, dişildir...

Her kadın evini ve yaradılışa dair sır şifrelerini içinde taşır...

Dışından bakarsan, belki onu yanlışlıkla da olsa, evsiz zannedebilirsin. Oysa aynı kadının içinde her daim pırıl pırıl bir ev bilgisi ve kaderi durur...

Kadın, hakikatin batını kısmıdır.

Sen zahirde onu, kadın veya erkek olarak ayırmış bir halde bulursun. Oysa "Ol" emrinden beri her şey birbirinden doğmakta, her şey birbirini çoğaltarak ve birbirinin sebebi olarak südur etmektedir.

Gündüzden gecenin, geceden gündüzün doğması gibi, her şey birbirinin annesi, her şey her şeye dişidir...

Her kadın, evini içinde taşır...

Sözünden bahsedilmez, unutulmuş, kayıp kimliklerden birisi olduğunda bile günün birinde... Kadınların yan yana ve üst üste birikmiş hayat öyküleri, sözleri, masalları, ninni ve türküleri bizi.

Hepimizi dünyaya bağlar, hayata bağlar...

İlk kadının merakıyla yeryüzüne indirilmiş hayat, İnsan-ı Kamil'in Hatice'nin aşkına emanet edilmesiyle tamam kılınmış ve dairevi devamlılığını bir akis halinde arzdan göklere hamletmiştir.

Hatice Habibullah ın eşi, onun hamilesidir ona ev olmuş, evini doğurmuş kadındır...

Hatice'nin çatısı göğe açık tır.Ha harfinin kolları bu yüzden göğe bakar...

Miraca oradan çıkılır.

Sırra oradan varılır...

Hatice'nin aşkı, Allah'ın Habibi'ne dünya kılınmıştır... Bu yüzden o "Kübra"dır, evvel ahir Hatice olandır...

Hatice'nin aşkı, Resulullah 'ın ülkesidir (Ebedi selam üzerine olsun)

Hatice, ümmete yurt ve eş olmuş mübarek annemizdir... (Ebedi selam üzerine olsun)

Not.: Kaynak Sibel Eraslan Çöl/Deniz Kitabından...

[/italik]

Riyakar Dünya..!

Riyakar Dünya..!

Hayatım eskisi gibi olmayacak sanırım tekrardan,
Başlayamam özür dilerim senli günlere yeni baştan.!
Alıp başımı gidesim geliyor bu yalan dünyadan,

Her biten günün ardından tükenen umutlardan,
Bedenim yorgun bitkin uyanır gün doğmadan.!
Alıp başımı gidesim geliyor yalan dünyadan,

Kesik kesik alınan nefeslerden arta kalan,
Yorgun düşmüş ruhum sensiz zamanlardan,
Alacak neyin varsa lütfen alda git bu candan.!

Mahrum kalmışım ya gülümseyen simandan,
El mahkum kol mahkum sensiz yaşamdan,
Alıp başımı gidesim geliyor riyakar dünyadan.!

Kış ın gelişini anlarım zaten dökülen yapraklardan,
Sitemim kış ın gelişine değil sensiz baharlardan,
Alacak neyin varsa lütfen alda git bu candan.!

Kenan SAYIN... 01/07/2008[italik]

Güvercin ve Kartal.

..... Sonra ilk olarak Güvercin söz alır. Oysaki Güvercin Kartaldan doğmuştur. Her şeyden önce Güvercin son sınırdaki (sidretü'l-münteha) tünemiş Kutsal Ruh'un Senbolü olarak tezahür eder. Bu Sınırı sadece Hz. Peygamber aşmıştır. Cebrail bile o sınıra geldiğinde durmuş ve sınırı geçmemiştir. Güvercinin ağacın tepesinde ilk gözükmesi varlıklara bağlı olan çift hakikati, yani onların varoluşunu yani kendi menşelerini müşahade ederek öze dönüşünü temsil eder. Tıpkı Havva'nın Adem'in böğründen zuhur edişi gibi. Güvercinde Kartaldan çıkar; bundan Kartalın haberi bile olmaz. Böylece hakikatin ikili yönü erkek ve dişi yada aktif ve pasif etken ve edilgen yönü oluşur. Görünüşte varlığın birliği böylece bozulur.

Güvercini görür görmez Kartal onun aşkıyla yanar tutuşur. Güvercinin dış güzelliği onun iç güzelliğinin farkedilmesini önleyen bir zuhur perdesidir. --

Not. İbn Arabi. Nurlar Risalesi. sayfa 63

Aynen Eşşek Gibidir..!

Bir kadın gitmemeli neden ne olursa olsun gitmemeli.. direnmeli gitmek için nedenlere mazeretlere sığınmamalı... Erkeğine sahip çıkmalı..!

Yaramazdır Erkek... Delilik etmek ister ruhunda vardır genlerinde vardır macera peşinden sürüklenmek yoksa çürür o Erkek.. Pasif leşir Güvenini yitirir... için için erir Biter..

Erkek Pohpohlanmak ister eleştiri Erkeği delirtir... Aslında çok Basittir Erkeği idare etmek... Kundaktaki çocuktan Farksızdır yaşı ne olursa olsun...

Aynen EŞŞEK gibidir ne kadar gür Çayıra bağlarsan bağla Eşşegi illede Dikenlerden de otlanmak ister...

En Hafif Erkeğin bile Gölgesi Ağır... varlığı bile Hayat verir...!

Tilki gibidir... Kurnazlığı bilinsin istemez oysa Aptalın daniskasıdır..!

Bırak kendisini Kurnaz sansın oda ona teselli olsun.. bin dere bin tepede dolansa dönüp geleceği yer Kadınımdediğinin Nefesidir..!

[italik]

Kus bin Sâide

Varaka bin Nevfel, Tevrat ve İncil'i okurdu. Kus bin Sâide son peygamberin geleceği vaktin yaklaştığını haber verenlerdendi. Fesâhat ve belâğatı ile pek meşhur bir hatip olan Kus bin Sâide'nin, Sû'k-u Ukaz'da (Arapların her sene kurulan en büyük ve en kalabalık panayırı olan, Ukaz panayırında) bir kızıl deve üzerinde îrad ettiği meşhur hutbesini, Peygamber Efendimiz de gençliğinde dinlemiş ve o kadar beğenmişti ki uzaktan da olsa uzun uzun onu seyretmişti. O zamanlar kendisine henüz Nübüvvet gelmemiştir.

Kus bin Sâide'nin okuduğu, o çok mânalı, veciz hutbenin metni şu idi:

“Ey İnsanlar!.. geliniz, dinleyiniz, belleyiniz, ibret alınız. Yaşayan ölür, ölen çeker gider. Olacak olur. Yağmur yağar, otlar biter, çocuklar doğar, anaların babaların yerini tutar, sonra hepsi mahvolup gider. Vukuatın ardı kesilmez, hemen hepsi birbirini tâkip eder. Kulaklarınızı açınız, dikkat ediniz. Gökte haber var, yerde ibret alacak şeyler var. Yeryüzü geniş bir döşeme, gökyüzü ise bir yüksek tavandır. Yıldızlar yürür, denizler durur. Gelen kalmaz, giden gelmez, acaba gittikleri yerlerden memnun kaldıkları için mi gelmiyorlar, yoksa orada bırakıldıkları için uykuya mı dalıyorlar. Yemin ederim; Allâh'ın indinde bir din vardır ki şimdi bulunduğunuz dinden daha doğrudur ve daha sevimlidir. Allâh'ın gelecek bir peygamberi vardır ki gelmesi pek yakın oldu, gölgesi başımızın üstündedir. O'na îman eden kimseye ne mutludur, O'na isyan ve muhâlefet eden kimseye de yazıklar olsun... Yazıklar olsun ömürleri gaflet içinde geçen kimselere.

Ey cemaat-i iyad!.. Hani ecdadımız ve babalarımız?, Hani taştan saraylar yapan A'd ve Semud kavimleri?, Hani dünyâ malına güvenerek kavmine; “Ben sizin rabbinizim” diyen Firavun ve Nemrud? Onlar size nisbetle daha zengin ve kuvvet bakımından da sizden daha kuvvetli değiller mi idi? Bu yer, onları değirmeninde öğüttü, toz etti dağıttı, kemikleri ile çürüyüp dağıldı. Evleri yıkılıp ıssız kaldı. Yerlerini yurtlarını şimdi köpekler şenlendiriyor. Sakın onlar gibi gaflet etmeyin, onların yolunda gitmeyin. Her şey fânidir, bâkî ancak Allah'dır ki birdir, şerîki ve nazîri yoktur. İbâdet edilecek ancak O'dur. Doğmamış ve doğurulmamıştır. Evvel gelip geçenlerde ibret alınacak çok şeyler vardır. Ölüm irmağının girecek yerleri vardır ama çıkacak yerleri yoktur. Büyük küçük hep göçüp gidiyor. Giden geri gelmiyor. Anladım ki herkese olan şey bana da olacaktır.”

Not.: Kaynak Aydınlığın Müjdecileri.

Müsluman Uyanık Olmalı..!

1060. ılı yıllar olsa gerek. Melikşah dönemi Dünya siyasetinin düayeni Nizamıl mülk. Selçuklu sultanı Melik şah ın Veziri..!

Nizamıl mülk, Ömer Hayyam, ve Hasan bin Sabah. üçüde çocukluk arkadaşı çocukluk dönemlerinde yada gençlik. kendi aralarında birbirlerine söz verirler ileriki yıllarda kim önemli bir göreve gelirse diğerlerini de kollayacak.! ve zaman geliyor. bütün zamanların siyasi dehası Nizamıl Mülk vezirlik makamına yükseliyor. verilen söz gereği arkadaşlarından isteklerini soruyor. Ömer HAYYAM yıldızlara meraklı Gök bilimiyle ilgili araştırma yapabilmesi için destek istiyor. istediği destek kendisine veriliyor ve ilk Rasathaneyi kuruyor öncelik astronomi alanında sonra da metamatik fizik edebiyat ve günümüz Takviminin temellerini attığı çalışmalarını yapıyor. .. sırada Hasan bin SABBAH var ve oda Maliye konularında uzman onuda devletin Maliye sinin başına getiriyor.

Güce olan düşkünlüğü Hırsına olan zaafı neticesinde büyük yolsuzluklar yapıyor ve Nizamıl Mülk ün makamına göz dikiyor. bunun neticesinde Nizamıl mülk çok sevdiği arkadaşını görevden alıyor.. idam ettirmesi gerekirken Bağışlıyor. o da ülkeyi terk ediyor. (birilerinin terk ettiği gibi.) İntikam almak düşüncesiyle Çalışmalarına başlıyor.uzun yıllar diyar dan diyara sürgün ediliyor gittiği hiç bir ülkede tutunamıyor. kendisi gini kötü niyetli çapulcular sürüsüyle ilk gizli anarşist örgütü kuruyor. "assasinler" yada HAŞAŞİLER. Kendi deyişiyile İSLAM adına cemaat oluşturuyor ve yaptığı her fiili ALLAH adına yaptığını idda ediyor. Döneminde çok büyük süikastlara imza atıyor. en büyük hedefide Dönemin büyük Kralları ve İmparatorlarını Öldürmek tabiki büyük para karşılığında. ve ne yazık ki bir gün kendisini Bağışlayan arkadaşı Nizamıl Mülk üde KATLETTİRİYOR...! 280 YIL hüküm sürüyor. ünlü ALAMUT kalesinde... taaa ki MOĞOL istilasına kadar... ve MOĞOLLARIN tarihte yapmış oldukları silme temizlik sayesinde Dünya bu şer çetesinden Kurtulmuş oluyor... desek te ben hala uzantılarının olduğu konusunda eminim...!

o günkü Haşaşilerin mantığıyla bu günkü bir çok cemaatin temelde felsefelerinin aynı olduğunu idda ediyorum...! MÜSLÜMAN UYANIK OLMALI... MÜSLÜMAN UYANIK OLMALI... MÜSLÜMAN UYANIK OLMALI... hiç kimse ALLAH adına Tebliğ haricinde icraat yapmaya memur edilmemiştir...! Eselam... Doğrusunu ALLAH bilir...!

Kenan SAYIN.

Mustafa Amca ve Eşşegi...(Rahmetli.)

Mustafa Güzelgöz ve eşşeginin hikâyesi...

Yıl 1943 Genç Mustafa'nın tayini kütüphaneci olarak Ürgüp Tahsin Ağa Kütüphanesi'ne çıkar. Devlet memurluğu o dönemde süper bir şey, çünkü özel sektör falan yok. Bizimki kütüphanede heyecanla okurları bekler; bir gün olur, beş gün olur, gelen giden yok.

Etraftakilerle konuşur, herkese anlatır: ...“Bakın kütüphane bomboş duruyor, gelin kitap okuyun.” Gelen giden olmaz. Amirlerine durumu bildirir.

– Kardeşim otur oturduğun yerde, maaşını düzenli alıyor musun, almıyor musun?

– Alıyorum.

– Eee, o zaman ne karıştırıyorsun ortalığı, gelen giden olsa maaşın mı artacak? Başına dahafazla bela alacaksın, o kütüphaneye yıllardır kimse gelmez zaten.

23 yaşındaki genç memur “Ne yapayım, ne yapayım?” diye düşünür durur. Sonundaaklına bir fikir gelir, eşşesine söyler. Eşi önce “Deli misin bey?” der, ama kocasının bir şeyler üretme, işe yarama çabasını yakından görünce fikri kabullenir. Kitapları eşşeye yükler ve köy köy gezmeye başlar.

Kütüphaneye de bir yazı asar: “Sadece Pazartesi ve Cuma günleri açıyoruz.” Köydeki çocuklar şaşırır. Eşşeye bir sürü kitap yüklemiş bir amca, o gariban çocukların küçücük ellerine kitapları verir. Düşünün, Noel Baba gibi Noel Baba yalan, Mustafa Amca ise gerçek Geyikler yerine eşşegi var. Eşşek de daha gerçek, Mustafa Amca da...

“Çocuklar bunları okuyun, aranızda da değişsin. On beş gün sonra aynı gün gelip alacağım.Aman yıpratmayın, diğer köylerdeki arkadaşlarınız da okuyacak.” der.

Mustafa artık Ürgüp'teki kütüphanede bir iki gün durmakta, diğer günler eşşegi Yüksel'leköy köy gezmektedir. Köylerdeki çocuklar Eşekli Kütüphaneciyi her seferinde alkışlarlakaşşılarlar. Kalpleri küt küt atar heyecandan, sevinç içinde yeni kitapları beklerler. MustafaAmca'nın ünü etrafa yayılır. Diğer devlet memurları makam odalarında sıcak sıcak oturup iş yapmazken, Mustafa'nın eşşegi Yüksel yediği otu hepsinden fazla hak etmektedir.

Zamanla insanlar kütüphaneye de gelmeye başlar Mustafa bakar ki kütüphaneye kadınlar hiç gelmiyor. Zenith ve Singer'e mektup yazar: “Bana dikiş makinesi yollayın, firmanızın adını kütüphanenin girişine kocaman yazayım.” der. Zenith dokuz tane, Singerbir tane dikiş makinesi yollar (ilk sponsorluk faaliyeti). Salı günlerini kadınlar günü yapar.

Kumaşı alan kadın kütüphaneye koşar. On makine yetmediği için sıra oluşur. Sırada bekleyen kadınların eline birer kitap verir, beklerken okusunlar diye. Okuma-yazma oranının düşüklüğünü görünce halkevlerine okuma yazma kursları vermeye gider. Halıcılık kursları başlatır, bölgede halıcılığı canlandırır. Bu arada valilik Mustafa hakkında dava açar, “kendi görev tanımı dışında davranıyor” diye 50 yaşına gelen Mustafa Amca baskıyla emekli edilir.

Mustafa Amca köylüler arasında efsane olur, yıllar geçtikçe köylerdeki çocuklarda okuma aşkı yerleşir 2005 yılında Mustafa Amca vefat eder. Tüm Kapadokya çok üzülür, aralarında toplanırlar. Ürgüp'e Eşekli Kütüphaneci Mustafa Güzelgöz ve eşşeginin heykelini dikerler.

Girişimcilik ne biliyor musun?

Bulunduğun yere yenilik katmalısın.

Mutlaka adım atmalısın.

Yaptığın iş olduğu yerde durup duruyorsa, sende bir uyuzluk vardır arkadaş!

İnsan var, dokunduğu yere değer katar; insan var, dokunduğu yere değer kaybettirir

Bakın Nevşehir'den ve bu ülkeden nice müdür, amir, vali, bürokrat, milletvekili, politikacı geçti; binlercesinin adını kimse hatırlamaz ama Mustafa Güzelgöz ve eşşeginin heykeli var.

(Alıntıdır.)

Ve gerçek bir girişimcilik örneğidir.

Arşivlere geçmiştir...

--

Büyük olmak için kimseye iltifat etmeyeceksin,

Kimseyi üstün görmeyeceksin,
Hiç kimseyi aldatmayacaksın,
Ülke için gerçek idealini göreceksin, o hedefe doğru yürüyeceksin.
Herkes sana karşı çıkacaktır.
Senin aleyhinde bulunacak, seni çevirmeye çalışacaktır.
İşte burada dayanıklı olman gerekir. Önünde sayısız engeller yığılacaktır.
Kendini büyük değil, küçük, hiç sayarak, kimseden yardım görmeyeceğine inanarak bu engelleri aşacaksın.
Bütün bunlardan sonra sana "büyük" derlerse söyleyenlere güleceksin.

Mustafa Kemal Atatürk.

Yok olan mı Var olanmı..!

[italik]EKSİLERİNE BAKA BAKA EKSİLTİĞİMİZ YAŞAMLAR

Hep yapamadığımız soruları sordu annemiz. Netlerimiz değildi önemli olan, kaçırdıklarımızdı! Yapamadıklarımız, eksik bıraktıklarımız...

Sofraya oturduğunda babamız, olmayanı, eksik olanı görürdü nedense... Çorba olurdu, ekme olurdu sofrada ama unutulmuş hatırlanır ve eksikliği hatırlatılırdı evin hanımına...

Kapıdaki babamın elindeki filede, unutulmuş limonun olmadığını bir iki yoklamayla anlardı annem. Yine unutmuşsun, eksik bırakmışsın limonu derdi. Zavallı babam, terlemiş bir halde koyulurdu tekrar yola, aynen tuzu unutan annemin söylene söylene mutfağa gitmesi gibi...

Hep eksik olanı görmeye koşullanmışlığımız, insanları hep eksik olan yönleriyle yakalayıp eleştirmemizi doğuruyor çoğu zaman. Hep olmayanı gündeme alarak yaşama tutunmaya çalışıyoruz...

Oysa varlıkla uğraşmaktır asıl olan! Varlıkla uğraşırsanız, varlık çoğalır, bereketlenir. Yok olanla, eksik olanla uğraşırsanız, var olanı da göremezsiniz çoğu kere...

Aynen karnede "beş" olan Türkçenin görülmeyip "iki" olan matematiğin hep göze batması gibi. Bir ömür çalışıp bir kaç ay işsiz kaldığınızda beceriksiz ilan edilmeniz gibi...

İnsanları daha tanımadan onları eksi hanesine eklemek... Daha önceki önyargılarımızın şemsiyesi altında, yeni gördüğümüz insana güvenmeyi seçmeden önce, güvenmemeyi esas alarak ilişki kurmak, daha başlamadan birçok ilişkiyi de baltalar.

Sonra kendi yalnızlık dağlarımızda yalnız prensler/prensesler olarak yaşamaya mahkum ederiz kendimizi. Karşımıza çıkan insanın önce eksilerini gördüğümüz için eksiltiyoruz yaşamlarımızı. O insandan öğrenebileceğimizi öğrenemiyoruz çoğu kere. Kendimizde olanı da karşımızdakine verme cesaretini kaybediyoruz sonrasında.

Sanıyoruz ki herkes bizim gibi. Herkes önce eksilerimizi görecek. Biz eksiler üzerinden gidiyoruz ya sanıyoruz ki bütün dünya, bütün insanlık da bizim gibi. İkinci kez örüyoruz duvarlarımızı... Newton'a göre insanlar köprü kuracakları yerde, duvar ördükleri için yalnız kalırlar katılmamak mümkün mü? Hayatlarımız şahit oluyor bu sözün doğruluğuna...

Oysa aydınlıkla uğraşan aydınlığı karanlıkla uğraşan karanlığı çoğaltır yaşamında. Eksileri kriter yapan, artılara körleşir sonrasında.

Hayat sadece yapamadıklarımızı sürekli düşünerek yürümemizi istemez bizden. Çoğu kere yapabildiklerimize bakarak onlardan memnun olarak, onların verdiği enerjiyle yapamadıklarımızın üstesinden gelebilecek enerjiyi verir ve bu enerjiyle çoğalmamızı ister.

Oysa yapamadıklarımızı durmaksızın gözümüze sokmaya çalışanlar işte tam da bu noktada yanılırlar. Sınırlar ki eksilerimizi söylerlerse biz şımarmayız. Daha da hırslanırız. O zaman istedikleri olur. Oysa bu doğru değildir.

Eksiler eksiltirler; insanı, hayatı, umutları ve yaşamı... Bırakın eksi ve eksiler matematikte kalsın. Yaşamın içindeki bizler varlıkla ve şükürle uğraşalım, o zaman eksiler daha bir çabuk artıya dönüşecekler inanın.

Ne çok şey deniyoruz yaşamın içinde. Şimdi siz söyleyin bir defa da olsa yaşamda artıyla başlamayı deneyemez miyiz? İlk gördüğümüz, yeni tanıdığımız bir insanı eksiden değil de artıdan başlatmak...

Sofradaki çorbayı görüp teşekkür etmek, alınan domatesi unutulmuş limondan önce görmek, iyi notu "kırık"tan önce fark etmek nasıl bir değişim getirebilir yaşamımıza?... Denemeye değmez mi?

[/italik]

Issız Liman..!

Küçücük bir yürecik varmış, kendi dünyasında yaşayan... Hayatında mutluluğu tatmaktan korkarmış.Çünkü üzölmek istemediği için kimselere güvenemezmiş. Güven sorunu yaşarmış küçük yürecik.Her sabah uyandığında aynanın karşısına geçer, kendine gülömsür, gözlerinin içindeki hülyalara dalarmış.İşte o hülyalarda; küçük bir limanı varmış, uçsuz bucaksız denizlere açılan.Uzaklarda, taa uzaklarda ufuk varmış. Hiçbir zaman ulaşamayacağını bildiği ufuk çizgisi.Ufuk çizgisinin önünde irili ufaklı gemiler demir atar, gelir-geçerlermiş. Küçük yüreciğin limanına yaklaştıklarında liman onları kabul etmekten korkarmış, bir gün giderler üzölürüm dermiş. Kapatırmış kapılarını gelecek olan gemilere, geri çevirmiş.Bir sabah uyandığında yine geçmiş aynanın karşısına, dalmış gözlerinin içindeki deryalara. O da ne; uzakta ufuk çizgisine yakın bir yerde ufukta bir gemi. Rotasını tam olarak bizim yüreciğin limanına çevirmiş. Gün boyunca, gece boyunca düşünmüş yürecik. Ya kırılır incinirsem. Geminin limana gelmesi çok uzun zaman almış. Nasıl mı aylar sürmüş yani, hatta tam 1 yıl olmuş. Geçen süre yüreciği daha çok umutlandırmış, güvenmiş gemiye. Gemi gelmiş demir atmış bizim limana. Gemi ve yürecik çok güzel günler geçirmiş. Avuçları terlemiş ikisininde heyecandan, gözleri buluştuğunda içleri titremiş, heyecandan kekeleyerek ancak konuşabilmişler.Basit bir kaç kelime, anlatamamışlar kendileri birbirlerine tam olarak.Sonra günlerden bir gün gemi sessizliğe bürünmüş. Korkmuş yürecik, neler oluyor demiş.YÜRECİK: Gemim umudum, hayalim,aşkım gemim. Sessizsin neler oluyor.Kırdım üzdüm mü seni bilmeden?ZAMAN SONRA YANITLAMİŞ GEMİ. DEMİŞ Kİ;Unutmadım seni, UNUTAMAM. MAHÇUBUMDA SANA. Ama suyun üstünde durabilmem için sürekli çabalıyamam gerekiyor. Ne yapayım benim hayatım böyle. Seni kırmak, üzömek istemem; ama sen ve ben yapamayız BİZ OLAMAYIZ. Sen benim olamazsın. Benim limanım uzaklarda ve ben kendi limanıma gidiyorum. Sen bu limanda kalacaksın. Mesafeler uzak geldi. VERotasını ufka çevirmiş, tüm makinalarını çalıştırmış yola koyulmuş.YÜRECİK, şaşırmış, bir anlam verememiş. Gemide gidiyor, akıp gidiyor denizde.Durdurmak istemiş, atmış kendini denize ki yüzme de bilmez. Bağırılmış dur demiş, dur bekle beni. 1 saniye dinle beni, boğuluyorum kurtar! Gemi arkasına bakmamış bile. Benim yerim senin yanın, seninle fırtınalarla boğuşup, gelen günü birlikte karşılayacak, günü-güneşi konuk edip onları uğurlarken geceyi ayı yıldızı karşılayacaktık. Biz ikimiz...Ama nafile hızını biraz daha arttırmış gemi...Ben demiş yürecik; kısık sesle, anlasana aptal SEVİYORUM SENİ...Ama; NAFİLE GİTİMİŞ GEMİ başka açıklama yapmadan!!! . .Günlerce, gecelerce ağlamış yürecik...Göz yaşlarını kah dışarı akıtarak, kah içine akıtarak...Şimdi yürecik limanında denize göz yaşlarını akıtıp fısıldarmış denize. Dua edermiş Gemi için...Temennim; gideceğin liman/limanlardaki yürecikler senin bana davrandığın gibi davranmazlar sana... Akıtmazlar senin göz yaşlarını kırgınlıkla, Akan göz yaşların mutluluk göz yaşları olsun...Fırtına olmasın günlerinde-gecelerinde, yolun daima sütliman olsun...Minicik dalgalar bile olmasın senin denizinde... Denizinin suyu çekilmesin, karaya oturma, onun içindir ki göz yaşlarımı akıtıyorum denize...Bilirmiş bunları gemi ama gururuna-onuruna yenik düşörmüş dönemezmiş geri...Merak edenlere; Yürecik neden ah değil beddua değil de dua edermiş biliyormusunuz ?ÇÜNKÜ;Gemi giderken yüreciğin UMUT'larını almış, HAYAL'lerini yıkmış, AŞK'ını çalmış...Yüreciğe sadece sevgi kalmış. Karşılıksız, hiç bir şey beklemeyen SEVGİ. O sevgiymiş yüreciği ayakta tutan...Artık limanına demir atacak yeni bir gemiye sevgisiyle oluşturacağını, yeni umutlarını, hayallerini, aşkını bu kadar çabuk vermeyecekmiş.Yüreciğin kanatları kopmuş; ama Sevgi'siyle kanayan yarasını sarıp sarmalamaya iyileştirmeye karar vermiş ve o gün bu gün kanayan yarasını sarıp dururmuş.Her sabah geçerken limanın yakınından 'Günaydın, bu günün dününden aydın, kazancın, sevgin bol olsun' dermiş gemiye...Akşam dönöşte 'iyi akşamlar, tatlı-mutlu rüyalar' dilermiş gemiye...Özenirmiş, el ele gezen sevgilileri gördükçe, ağlarmış giden sevgilinin ardından, ağlarmış belkide hiç yaşayamayacağı için o anları !...Ağlarmış;Alınan UMUT'larını,Yıkılan HAYAL'lerini,Çalınan AŞK'ınıbesleyebilmek, içinde yeniden oluşturabilmek için.Ufuk, ufuk çizgisi yüreciğin arkadaşı yine uzaklarda dururmuş. En azında o yerindeymiş. Kah ufuk çizgisine yakın, kah limana yakın gemiler yine varmış.HAYAT DEVAM EDİYORMUŞ ACISIYLA, TATLISIYLA...Yüreciğin hikayesi mutlu sonla bitmedi ama kimbilir belki gelecekte güzel günler, Umutlar,gerçekleşen hayaller, tutkulu bir aşk ... Neden olmasın?... alıntı..

Zekanın Üstünlüğü..!

Adamın biri Afrika'da safariye çıkarken yanına minik köpeğini de almış.

Minik köpek ormanda dolaşp kelebekleri kovalar, çiçekleri koklarken kaybolduğunu fark etmiş. Ne yapacağını düşünürken bir de bakmış ki, karşıdan bir leopar geliyor ve belli ki günlük yiyeceğini arıyor. "Şimdi başım dertte" diye düşünmüş minik köpek.

Etrafına bakmış yerde kemik parçalarını görmüş. Hemen arkasını leoparın geldiği yöne dönerek kemikleri yemeye başlamış, bu arada da arkadaki hareketi kestirmeye çalışmış.

Leopar tam saldıracakken minik köpek kendi kendine konuşmaya başlamış:
"Ne kadar lezzetli bir leoparmış. Acaba etrafta bundan bir tane daha var mıdır?"

Bunu duyan leopar bir anda donmuş kalmış ve en yakındaki ağaca tırmanarak dalların arasına saklanmış.

Bütün bunlar olup biterken bir başka ağacın üstündeki bir maymun onları izliyormuş. Bildiklerini kullanarak leoparın yiyecek olarak kendisine saldırmamasından kurtulacağını düşünmüş.

Leoparın yanına giderek neler olduğunu anlatmış. Leopar köpeğin yaptıklarına çok sinirlenmiş ve maymuna "Atla sırtıma gidip şunu yakalayalım" demiş. Ancak minik köpek neler olduğunu ve leoparın sırtında maymunla birlikte yaklaştığını fark edince "Şimdi ne yapacağım" diye düşünürken kaçmaya teşebbüs etmemiş.

Bunun yerine arkasını yine leoparın geldiği yöne dönerek, kemikleri yemeye devam etmiş.

Tam leopar saldıracakken yine kendi kendine konuşmaya başlamış: "Bu aptal maymun da nerede kaldı? Yarım saat önce bir leopar daha getirsin diye gönderdim, hâlâ haber yok."

Zekâ böyle bir şey işte.

Hızlı düşün, sakın ol, güçlü görün,

düşmanını kendi silâhı ile yen!

(Alıntı)[italik]

Taşlar ve İnciler..!

- *Dertli kişinin tereddüt ve elemle dolu gönül evi vardır. Onu dinlemek, o eve pencere açıp havalandırmak demektir.
- *Tereddüt, hapis ve zindandır. Ruhü çeker de bir yana yönelmesine engel olur.
- *Gamdan sevinmeye çalış. Gam, vuslat tuzagıdır. Bu yolda aşağıya düşüş aslında hakikâte yükseliştir. Gam bir hazinedir. Senin zahmet ve meşakkât çekişinse maden... Gam derdine düşen, madeni kazmaya başlamıştır. Azimle kazan, ulaşır defineye.
- *Dostlar!.. Gönül, eminlik ve huzurdur.
- *Acı; tatlı dudakların tesiri ile tatlılaşır. Diken, gül bahçesi nedeni ile gönül çeker hale gelir.
- *Suretten geçerseniz, her şeyde sevgiliyi görürsünüz. Mecnun bir köpeğe iltifat ediyordu.Halk onu kınadı.Mecnun 'siz anlayamazsınız bu, Leyla 'nın semtinin köpeğidir,onda ben sevgilimi gördüm 'dedi.
- *Kılavuzsuz yola gidene iki günlük mesafe yüz yıl olur.
- *Hırs sahibi, mahrumdur.
- *Boğaz nimet yerse, yüz utanır.
- *Dosttan gelen bir cefa; yabancıнын üç yüz bin cefasından daha ağırdır.
- *İnsanların uğradıkları bela ve mihnet, dikkâtlı bakarsan alışmadıkları şeyden meydana gelir.
- *Temiz kişilerin toprağını öpmek; aşağılıkların taht ve bahçesine oturmaktan iyidir. Gönlü aydın bir ere kul olmak, Padişahın başında tac olmaktan yeğdir.
- *Doğruluk ve yanıp yıkılmışlık Veli âdetidir. Utanmazlık da her aşağılık kişinin sığındığı bir sanattır.
- *İmtihan içinde imtihan vardır. Derlen toplan da ufak bir imtihanda satma kendini.
- *Ya doğru ol, doğruluğunu göster; yahut sus da merhamete eriş, sonra coş.
- *Allah 'beni çağırдың mı suçlu da olsan, putperest de olsan icabet ederim. Onun için duadan hiç çekinme, hiç usanma, dua nihayet seni nefsinden kurtarır 'demiştir.
- *Mal yılanıdır, onda ne zehirler var.
- *Tatlı suyu tatmadıkça, acı su insanın gözünde nur gibi görünür.
- *Allah 'Allah 'ın inayetine erenler, yeryüzünde yavaş ve mülayim yürürler ' buyurdu.
- *İnsan, kendine yasaklanan şeye karşı hırslıdır.
- *İnciler deniz dibinde taşlarla karışık dururlar. Övülecek şeyler, ayıplar arasındadır.

((((MESNEVİ'DEN alıntıdır)))

--
DÜŞÜNCEN KONUŞMANA,
KONUŞMAN HAREKETİNE,
HAREKETİN KADERİNE YANSIR..
GÜZEL DÜŞÜN,GÜZEL YAŞA.....
** MEVLANA **

Hataları Düzeltmek...!

Hindistan da çok unlu bir ressam varmış...
Herkes bu ressamın yaptıklarını kusursuz kabul edecek kadar beğenirmiş...

Ve onu "Renklerin Ustası" anlamına gelen Ranga Celeri olarak tanısa da; kısaca Ranga Guru derlermiş...

Onun yetistirdiği bir ressam olan Racici ise artık eğitimini tamamlamış ve son resmini yaparak Ranga Guru'ya götürmüş ve ondan resmini değerlendirmesini istemiş...

Ranga Guru ise;

- Sen artık ressam sayılırsın Racici.. Artık senin resmini halk değerlendirecek.

diyerek resmi şehrin en kalabalık meydanına götürmesini ve en görünen yerine koymasını istemiş.

Yanına da kırmızı bir kalem koyarak halktan beğenmedikleri yerlere çarpı koymalarını rica eden bir yazı bırakmasını istemiş.
Racici denileni yapmış

Ve birkaç gün sonra resme bakmaya gittiğinde görmüş ki, tüm resim çarpılar içinde ve neredeyse görünmüyor... Çok üzülmuş tabii. Emegini ve yureğini koyarak yaptığı tablo kırmızıdan bir duvar sanki..

Alıp resmi götürmüş Ranga Guru'ya ve ne kadar üzgün olduğunu belirtmiş.

Ranga Guru üzülmemesini ve yeniden resme devam etmesini önermiş.

Racici yeniden yapmış resmi ve gene Ranga Guru'ya götürmüş.

Tekrar şehrin en kalabalık meydanına bırakmasını istemiş Ranga Guru...

Ama bu defa yanına bir palet dolusu çeşitli renklerde yağlı boya, birkaç fırça ile birlikte...

Ve yanına insanlardan beğenmedikleri yerleri düzeltmesini rica eden bir yazı ile birlikte bırakmasını istemiş.

Racici denileni yapmış...

Birkaç gün sonra gittiği meydana görmüş ki resmine hiç dokunulmamış, fırçalar da, boyalar da kullanılmamış..

Çok sevinmiş ve kosarak Ranga Guru'ya gitmiş ve resme dokunulmadığını anlatmış..

Ranga Guru ise;

Sevgili Racici, sen birinci konumda insanlara fırsat verildiğinde ne kadar acımasız bir eleştiri saganagı ile karşılaşabileceğini gördün...

Hayatında resim yapmamış insanlar dahi gelip senin
resmini karaladı..

Oysa ikinci konumda onlardan
hatalarını düzeltmelerini istedin, yapıcı olmalarını istedin...

Yapıcı olmak eğitim gerektirir... Hiç kimse bilmediği bir konuyu düzeltmeye
kalkmadı, cesaret edemedi...

Sevgili Racici Mesleğinde usta olman yetmez, bilge de olmalısın...

Emeginin karşılığını, ne yaptığından haberi
olmayan insanlardan alamazsın...

Onlara göre senin emeginin hiç bir değeri yoktur...

Sakin emegini bilmeyenlere sunma ve asla bilmeyenle
tartışma... demis...

ALINTIDIR.

İstedigin gibi sevmemiş...!

Senin istediğin gibi sevmiyor olmam, seni sevmiyorum demek değil ki... Sevmenin bir şekli şemali, bir formatı yokki..Sevgi su gibi, içini doldurduğu yüreğin şeklini alıyor.. Yüreğimdeyse yerin öyle büyükki sen sadece yüreciğimi değil, nefes alan her bir hücremi dolduruyorsun sevgili....

Aynı anda bakmıyorsak birbirimize bu seni görmüyorum demek değil ki... Sevginin bakışları her zaman göz üstüne düşmeyebilir, çakışmayabilir... Gözlerimin bakmadığı zamanlarda ruhum görüyor seni ve sen belki de hiç bakışmadığımızı düşünüyorken aslında ruhumun göz hapsindesin sevgili...

Senin istediğin gibi davranmıyorsam bu seni önemsemiyorum demek değil ki... Sen şahit olmasanda aslında hep arkadayım, nefes kadar yakınım sana sevgili...

Birlikte zamanlarımız azaldıysa, bu paylaşımlarımız kalmadı demek değil ki... Hayat bazen es verir, araya molalar alır.. Aslında bu zamanlar tekrar güç toplamak için çok kıymetli.. Bunu böyle algılayabilmek önemli.. Biz senle yaşama gücü veren soluğumuzu paylaşıyoruz sevgili..

Şöyle bir arkana yaslan ve bak...

Sen ya da ben, bizim artık birbirimizden farkımız yokki.. Bizim gerçekte birbirimizden başka kimsemiz yokki...

Senin istediğin gibi ya da değil..

Bu yürek seni seviyor sevgili!....

(Alıntı)

Yolculuk Başladı-1

Henüz yeni vardım ve şaşka kaldım ne kadar kalabalık ALLAH ım..! her yerden gelenler var yaşlısı genci güzeli çirkini fakiri zengini her yerden ama her yerden gelenler var. Herkesler bekliyor kimseden çıt çıkmıyor.. Neyi niçin beklediğimiz konusunda da kimsenin bir fikri yok sadece bekliyoruz. Bu yolculuğa çıkmadan önce sanki hissetmişim o an ne kadar aciziyet içinde olduğumu ilk defa hissetmişim aslında çok öncelerden biliyordum ama hissetmeyi ilk defa yaşamıştım. Beni yolculamaya gelenler umduğumdan daha fazlaydı ve en garip olan ise olmasını beklediğim yada umduğum kişilerden hiç kimse yoktu... demek ki önceden söylenenler hep boş beleş palavraymış. Son bir defa daha anlamış oldum...

O an tarif edilemez şekilde üzerimde ağırlık hissediyordum ama ne ağırlık tahammül edilmez derecede bir ağırlıktı. süre geçtikçe üzerimdeki ağırlık hafifliyordu bunu nedenini çok merak ediyordum soracak birilerini arıyordum. Kalabalığı düzene sokmakla görevli olanlar vardı tüm cesaretimi toplayarak yaklaştım yanına hissettiğim ağırlıktan sonraki hafiflemenin nedeni nedir diye sordum. Bana önce çok heybetli bakışla baktı o an korkudan tir tir titrediğimi hissettim sonra bakışlarında bir şefkat esintisi beni rahatlattı.

Ve başladı bana nedenini anlatmaya bak dedi önce şu seni yolculamaya gelen kalabalığa bak ne kadar gaflet içindeler bir gör sanki kendileri hiç gelmeyecekmiş hiç bu yolculuğa çıkmayacaklar mış gibi dalmışlar gaflet denizine.!

şimdi senin üzerindeki ağırlık nedenini önce sana söyleyeyim dedi ve sözlerine başladı. Ağırlığının nedeni işlemiş olduğun Günahlar.! Ettiğin dedikodular..! Üzerindeki ağırlığın hafifleme nedenine gelince seni yolculamaya gelenlerin senin hakkında ettikleri dedi kodular onlar farkında değiller senin dedi kodunu ettikleri, sürece senin günahların onlara yükleniyor sevapları da sana geliyor. Eğer senin hakkında olmayanı da konuşuyorlarsa o zaman da sana iftira etmiş oluyorlar o zamanda hem günahından yükleniyorlar hemde sevaplarından sana veriyorlar. sen şimdi Alemlerin Rab'binin izniyle onlara bir kulak ver dinle neler neler söylüyorlar.

Bu sana tanınmış bir özel Haktır. dinle bakalım kim seni ne kadar sevmiş kim seni ne kadar önemsemiş. hadi son bir defa dinle..! Ne acı şey evet ne acı şey hiç tahmin dahi etmediğim beni sevdiklerini idda edenlerin arkamdan neler konuştuklarını duydukça ne kadar ızdırap verici olduğunu ifade edemiyorum.. Evet çok ızdırap verici olsa da üzerimdeki yükün ağırlığının azalmasına da katkı sağladıklarını hissetmem biraz da olsa beni rahatlatıyordu.

En çokta dikkatimi çeken hepsinin üzerinde acayip bir telaş vardı bir an önce gitmek istiyorlardı.. Bir kaçının ağzından duyduğum kelimeler aynen şöyleydi zamanı mıydı be kardeşim bir sürü işlerim var bitse de gitsem of ya yine geç kaldım yani başka zaman mı yoktu gibi. Bu konuşulanlar çok acı verici.

Demek ki aynen geldiğim yer gibi her şey yalandan ibaretmiş. verilen hak doldu diye bir ses duydum o an üzerimdeki ağırlık hemen hemen yok olmuş durumdaydım . Sonra kulaklarımızı tırmalayan gür bir ses bize seslendi. MUHAMMED ümmeti. Sağ tarafa toplanın ben hiç bir şey yapmadan kendimi sağ alanda buldum kalabalık sanki daha bir tenhalaşmıştı. bizleri sıraya dizdiler ama öyle bir sıra ki kendiliğinden oluşuyordu ben ortalarda bir yerdeydim. Aynen EFENDİMİZİN buyurduğu gibi "orta yolu tutun ne aşırı olun nede geri kalın" ve o gür ses seslendi şimdi size görevli melekler gelecek ve sizi Kabrin ilk sualine tabi tutacaklar. Artık bundan sonra size yarenlik edecek tek şeyiniz var o da AMELİNİZ.

Bekleyiş başladı.!

- Devam edecek..

Yolculuk Başladı-2

Sesizlik hakim kimseden çıt çıkmıyor herkes şaşkın neler olduğuna anlam veremiyor ve bekleyiş sürüyor. Dikkatimi çeken o kadar çok şey var ki, kendimce anlamlandırmak için zihnimi zorluyorum bizi düzene koyan görevliler ortada görünmüyorlar buda ayrıca bir merak konusu bende yanımda yöremde olduklarını gördüğüm kişiler var onlara da sormıyorum aslında sormaktayım ama ya benim sesin çıkmıyor yada onlar duymuyor yada duyurmak istediğim onlara ulaşmıyor aynen geldiğim yerde öğrendiğim "Hiç bir kimsenin hiç bir kimseye menfaati olamayacak o günün gelmesinden ALLAH a sığının.o günde anne evladından evlat babasından kaçır" aynen öyle geldiğim yerde denildiği gibi herkes kendi derdinde.

Her geçen süre zarfında çok derin hissettiğim bir şey vardı ya işte o hal halen devam etmekte sanki daha bir hızlandı süreci yüküm gittikçe daha da hafifliyor üzerimdeki ağırlık gittikçe daha da azalıyor sanki kanatlarında kurşun bağlı bir güvercin ve o güvercinin kanatlarındaki kurşun erimekte her geçen süre kanatları hafifletmek te ve kanat çırpacağı zamanı getirmekte tabi ki bu çok huzur verici bir şey yükümün tamamen yok olacağı anı sabırsızlıkla beklemekteyim.

Ama azalmayan gittikçe artan bir duygu bu defa beni zorlamakta... Merak..! her şeyi merak ediyorum bu nasıl bir şey bu nasıl bir düzen her şey kendiliğinden oluyor bilmediğimiz mutlak olan bir güç bizi yönlendiriyor biz bizde değil görevliler ortada yok neredeler neden bizi bırakıp gittiler.

Söylenen sorgu melekleri ne zaman gelecek bu bekleyiş ne zaman a kadar sürecektir buradaki zaman neye göre işliyor saatler sanki yıl gibi her yer sanki geldiğimiz yerdeki kış aylarındaki sis gibi en yakınımızdaki yeri bile görmekte zorlanıyor gibiyiz bunların cevabını merak ediyorum bu duygularla cebelleşen zihnim bir yandan gittikçe hafifleyen yükümün güzelliği bir yandan içimden geçirdiğim keşke ama keşke geldiğim yerde bu kadar fazla yük yüklenecek fiillerde bulunmasaydım ya hiç azalmasaydı ya bu yük hiç üzerimden kalkmasaydı.

Bir şeyi daha hatırladım geldiğimiz yerde hep duyardık hatta okurduk da "Nefsinle baş başa kalmadan Hesap gününe ulaşmadan kendini hesaba çek".

ama o zamanlar bu pek fazla tesir etmemişti bile lades olmak bu olsa gerek evet şimdi Nefsimle baş başayım ve nefsim benden çok şeyin hesabını soruyor... hatta en garip olanı da hiç bir şeyi üstlenmiyor.. tamamen beni suçluyor.

Bir şeyi daha merak ediyorum o geldiğimiz yerde hep beğendiğimiz şekilden şekle sokmaya uğraştığımız bedenim nerede..!

ondan hiç eser yok geldiğimiz yerde denirdi hep" bedeniniz in alehinize şahitlik edeceği günden ALLAH a sığının" evet ya birde o var ...!

Zihnimi kemiren düşünceler tufanı altında ezilirken gittikçe azalan yükümün hafifliğiyle de teselli oluyorum. Ama bir şey daha var ki Geldiğimiz yerde yalan olan o fanilik te başımdan geçen gerek isteyerek gerekse istemediğim türden her ne yaşanmışsa filim şeridi gibi gözümün önünde sadece bunlar da değil. Fanilik te, aklıma getirdiğim ama sadece aklımda kalan düşünce bile karşımda bu en enteresan olan. yapmayı düşündüğüm ama yapmak için imkan bulamadığım bir iyilik zihnime geldiğinde yüküm birden bire daha çok hafifliyor. Yapmayı aklımın ucuna getirmediğim ama aniden karşı karşıya kaldığım. ve tercihen iyilikten yana eyleme geçtiğim bir husus zihnime geldiğinde yüküm daha çok hafifliyor.

Niyet etmediğim halde yaptığım kötü bir fiil im zihnime geldiğinde yüküm nisbeten artıyor. burada da şunu hatırlıyorum "El niyet hayır el Akibet Hayır" (Ameller niyetlere göre değer ihtiva eder) Bir niyet de bulunursun bu iyilik etmek yönündedir ama yapma imkanın olmaz gerçekleştirme imkanın olmaz yinede karşılığında yükünü azaltacak ödülü almış oluyorsun,

bir kötülüğe niyet etmişsin yapma imkanında olmuş ama yapmaktan vaz geçmişsin o zaman karşılığında ki ödül yükünü en az on misli azaltıyor. bu ne güzel bir his bu ne güzel ferahlatıcı bunu hissetmeyen lezzetini anlaması mümkün değil. Eğer bu belirsiz bekleyiş olmasa var ya bulunduğum yer geldiğim yerden çok daha huzur verici. tek zorluk bilinmezlik süreci olan bu Bekleyiş... ne zor muş ve asıl zor gelen de sanırım soracak kimselerin olmayışı...

Bekleyişe devam.

Yolculuk başladı-3

Dua..!

Yâ Rabbîm
Sana ve Resûlüne itâ'at etmemizi
ve bildirdiklerinle amel etmemizi nasip eyle

Yâ Rabbîm
Faydasız ilimden, makbûl olmayan ibâdetten
ve kabûl edilmeyen duâdan sana sığınırım

Yâ Rabbîm
Bildüğimiz-bilmediğimiz bütün iyilikleri ver
bildüğimiz-bilmediğimiz bütün kötülüklerden de koru

Yâ Rabbîm
Her işimizin sonunu güzel ve hayr eyle
dünya sıkıntılarından
ve âhıret azâbından bizi koru

Yâ Rabbîm
Bizi sabreden ve şükredenlerden eyle

Yâ Rabbîm
Bizi dostlarına dost
düşmanlarına düşman olanlardan eyle

Yâ Rabbîm
Âcizlikten, tembellikten, korkaklıktan
cimrilikten ve her çeşit hastalıktan sana sığınırım

Yâ Rabbîm
İşinde sebât eden, nîmetine şükreden
ibâdetini güzel yapan ve doğru konuşanlardan eyle

Yâ Rabbîm
Kusûrlarımızı ört, korkulardan emin kıl
Maddi ve manevi borçlarımızı ödememizi nasip eyle

Yâ Rabbîm
Sıhhat, âfiyet ve güzel ahlâk ver!
Kazâ ve Kaderine rızâ gösterenlerden eyle!

Yâ Rabbîm
Gece ve gündüz gelecek kötülüklerden
sıkıntılardan kötü arkadaştan kötü eşten
ve kötü komşudan sana sığınırım

Yâ Rabbîm
Zulmetmekten ve zulme
uğramaktan sana sığınırım

Yâ Rabbîm
Bize dünya ve âhırette güzellik ver
ve Cehennem azâbından bizi koru!

Yâ Rabbîm
Bedenime, kulağıma, gözüme sıhhat ver
Küfürden, fakirlik ve kabir azâbından sana sığınırım

Yâ Rabbîm
Hayırlı rızık hayırlı sağlık hayırlı ilim hayırlı evlat
Hayırlı avrat hayırlı ömür ver

Yâ Rabbîm
Resullullah senden dünyevi ve ahirii